Kir Bulyčov

ALENKA Z PLANETY ZEMĚ

FANTASTICKÝ ROMÁN

© Izdatělstvo Dětskaja litěratura, 1974
Translation © Pavel Weigel, 1985
Illustrations © Jaroslav Malák, 1985

Autor knihy: Kir Bulyčov
Název: Alenka z planety Země
Originál: Děvočka s Zemli
Překlad: ing. Pavel Weigel
Ilustrace: Jaroslav Malák
Vydalo: nakladatelství Svoboda, 1985
Zpracoval do PDF: Scaniac
Použitý skener: UMAX Astra 2000P
Použitý software: Recognita, MS Word, Adobe PageMaker, Adobe Distiller, Adobe Acrobat
Poslední revize: 2001/02/05
Omlouvám se za chybějící ilustrace a případné typografické a gramatické chyby, které jsou způsobeny nepříliš dokonalou technikou OCR a budou pravděpodobně opraveny v příští revizi dokumentu.
Tento text je určen pouze pro soukromou potřebu mou a mých přátel. Jeho šířením jsou porušována autorská práva.

Děvčátko, kterému se nestane nic zlého

Příběhy ze života malého děvčátka z 21. století, zaznamenané jejím otcem

KAPITOLA PRVNÍ

Místo předmluvy

Zítra jde Alenka poprvé do školy. Bude to neobyčejně zajímavý den. Dnes už od rána videofonují Alenčini přátelé a známí a všichni jí blahopřejí. Alenka ostatně už tři měsíce nedá nikomu pokoj - stále vypráví o své budoucí škole.

Marťan Bus jí poslal nějaký podivný penál, který dosud nikdo nedokázal otevřít. Ani já, ani moji spolupracovníci, mezi nimi i dva doktoři věd a hlavní mechanik zoologické zahrady.

Šuša prohlásil, že půjde do školy společně s Alenkou a přesvědčí se, zda je její učitelka dostatečně vzdělaná.

Nesmírný zmatek. Mám pocit, že když jsem šel poprvé do školy já, byl zmatek mnohem menší.

Konečně chvilka klidu. Alenka odešla do zoologické zahrady, aby se rozloučila s Bronťou.

Rozhodl jsem se, že využiji klidu v domě a zaznamenám některé příhody ze života Alenky i jejích přátel. Pošlu ty zápisky její učitelce. Myslím si, že by měla vědět, s jakým neposedným člověkem bude mít co činit. Možná že jí zápisky pomohou při výchově mé dcerky.

Zpočátku byla Alenka stejná jako ostatní děti. Asi tak do tří let. Ale už o rok později, když poznala Bronťu, objevila se v jejím charakteru vlastnost dělat všechno naopak, ztrácet se v nejméně vhodných okamžicích a docela náhodně dělat objevy, které překračovaly možnosti našich nejschopnějších vědců. Alenka dokáže využívat své obliby, a přesto má mnoho oddaných přátel. Avšak nám, jejím rodičům, bývá často těžko. Nemůžeme přece pořád sedět doma - já pracuji v zoologické zahradě a naše máma staví domy, a to často i na jiných planetách.

Chci včas varovat Alenčinu učitelku - určitě nebude mít snadný život. Jako důkaz ať poslouží tyto zcela pravdivé příhody, které se Alence přihodily za poslední tři roky na různých místech Země i vesmíru.

KAPITOLA DRUHÁ

Videofonuji

Alenka nespí. Deset hodin, a ona ještě pořád nespí. Povídám jí: „Alenko, jdi okamžitě spát, nebo...“

„Nebo co, tati?“

„Nebo zavolám ježibabu.“

„A kdo je to ježibaba?“

„Nu, takové věci by děti měly vědět. Ježibaba je strašlivá a zlá čarodějnice, která jí malé, neposlušné děti.“

„A proč?“

„Protože je zlá a hladová.“

„A proč je hladová?“

„Protože její chaloupka na kuří nožce není napojena na přívod potravin.“

„A proč ne?“

„Protože její chaloupka je velmi stará a stojí daleko v lese.“

Alenka projevila takový zájem, že se dokonce posadila v postýlce.

„Ona pracuje v rezervaci?“

„Alenko, okamžitě spát!“

„Ale vždyť jsi mi slíbil zavolat ježibabu. Prosím tě, tati, zavolej ježibabu!“

„Zavolám. Ale budeš toho hořce litovat.“

Přistoupil jsem k videofonu a namátkou stiskl několik tlačítek. Doufal jsem, že nedostanu spojení a ježibabu „nezastihnu“.

Bohužel jsem se zmýlil, obrazovka videofonu se rozsvítila, ozvalo se cvaknutí, někdo na druhém konci stiskl tlačítko příjmu, a ještě než naskočil obraz, uslyšel jsem ospalý hlas:

„Marťanské vyslanectví, prosím.“

„Tak co, tati, přijde?“ zavolala z ložnice Alenka.

„Už spí,“ odpověděl jsem rozhněvaně. „Marťanské vyslanectví, prosím,“ opakoval hlas.

Obrátil jsem se k videofonu. Z obrazovky na mě hleděl mladý Marťan se zelenýma očima bez řas.

„Promiňte,“ řekl jsem. „Spletl jsem si číslo.“

Marťan se usmál. Nedíval se na mě, ale na něco za mými zády. No ovšem, Alenka vylezla z postýlky a stála teď bosá na podlaze.

„Dobrý večer,“ pozdravila Marťana. „Dobrý večer, děvčátko.“

„To u vás bydlí ježibaba?“

Marťan na mě tázavě pohlédl.

„Rozumějte,“ vysvětloval jsem, „Alenka nechce spát, chtěl jsem tedy zavolat ježibabu, aby ji potrestala. Bohužel jsem si spletl číslo.“

Marťan se znovu usmál.

„Dobrou noc, Alenko,“ řekl. „Musíš spát, nebo táta zavolá ježibabu.“

Marťan se rozloučil a vypnul přístroj.

„Teď už půjdeš spát?“ zeptal jsem se. „Slyšela jsi, co říkal ten pán z Marsu?“

„Půjdu. Ale vezmeš mě někdy na Mars?“

„Jestli budeš hodná, poletíme tam v létě.“

Alenka nakonec usnula a já jsem se opět pustil do práce.

Pracoval jsem do jedné hodiny v noci. Najednou tiše zabzučel videofon. Stiskl jsem tlačítko. Hleděl na mě Marťan z vyslanectví.

„Promiňte, prosím, že vás ruším tak pozdě v noci,“ omlouval se. „Váš videofon ale nebyl vypnutý, myslel jsem si tedy, že ještě nespíte.“

„Prosím.“

„Nemohl byste nám pomoct?“ požádal Marťan. „Celé vyslanectví nespí. Prohlédli jsme všechny encyklopedie, prostudovali videofonní seznam, ale nikde nemůžeme najít, kdo je to ježibaba a kde bydlí.“

KAPITOLA TŘETÍ

Bronťa

Do moskevské zoologické zahrady nám přivezli vejce brontosaura. Toto vejce nalezli chilští turisté v nánosech na břehu Jeniseje. Vejce bylo kulaté a ve věčně zmrzlé půdě se dokonale uchovalo. Odborníci po jeho prozkoumání zjistili, že je úplně čerstvé. Rozhodli jsme se proto, že ho dáme do našeho inkubátoru.

Samozřejmě skoro nikdo nevěřil v úspěch, ale už po týdnu rentgenové snímky prokázaly, že zárodek Brontosaura se vyvíjí. Když tuto skutečnost ohlásila INTERVIZE, začali se do Moskvy slétat vědci a novináři z celého světa. Museli jsme pro ně rezervovat celý osmdesátipatrový hotel VENUŠE v Gorkého ulici. Ale ani tam se všichni nevešli. Osm tureckých paleontologů spalo v mé jídelně, já sám jsem bydlel v kuchyni s ekvádorským novinářem a dvě dopisovatelky týdeníku ŽENY ANTARKTIDY jsem umístil v Alenčině ložnici.

Když manželka videofonovala večer z Nukusu, kde stavěla stadión, domnívala se, že si spletla adresu.

Všechny fotosatelity světa ukazovaly vejce. Vejce z profilu, vejce zepředu, kostry brontosaurů a vejce...

Naši zoologickou zahradu navštívili všichni účastníci kongresu kosmofilologů. Tehdy jsme však už do inkubátoru nikoho nepouštěli a filologové se museli spokojit s prohlídkou bílých medvědů a marťanských modlivců.

Po čtyřiceti šesti dnech takového bláznivého života se vejce pohnulo. Seděl jsem společně se svým přítelem profesorem Jakatou u kopule, pod níž leželo vejce, a pili jsme čaj. Přestali jsme už věřit, že se z vejce něco vyklube. Už jsme je nerentgenovali, abychom neublížili našemu „novorozenci". Nemohli jsme nic předvídat také proto, že se před námi ještě nikdo nepokoušel chovat brontosaury.

Vejce se tedy pohnulo, ještě jednou... prasklo a z tlusté blány zpod skořápky se vysunula černá hadovitá hlava. Zabzučely automatické filmové kamery. Věděl jsem, že se nade dveřmi pavilónu rozsvítilo červené světlo. V prostorách naší zoologické zahrady začalo něco, co nesmírně připomínalo paniku.

Za pět minut byli už kolem nás všichni, kteří tu být měli, a také mnoho jiných, kteří tu být neměli, ale velice chtěli.

Najednou tu bylo nesnesitelné horko.

Nakonec z vajíčka vylezl maličký brontosauřík.

„Tati, jak se jmenuje?" uslyšel jsem náhle známý hlas.

„Alenko!" zděsil jsem se. „Jak ses sem dostala?"

„S novináři."

„Ale děti sem přece nesmějí."

„Já můžu. Řekla jsem, že jsem tvoje dcera. Tak mě pustili."

„A víš, že je nepěkné využívat známosti k soukromým cílům?"

„Ale, tati, malému Bronťovi by mohlo být bez dětí smutno. Tak jsem tedy přišla."

Mávl jsem rukou. Neměl jsem ani minutu času, abych odvedl Alenku z inkubátoru. Nenašel se také nikdo, kdo by to chtěl udělat za mne.

„Stůj tady a nikam nechoď," přikázal jsem a rozběhl se ke kopuli s nově narozeným Brontosaurem.

Celý večer jsem s Alenkou nemluvil. Hněval jsem se na ni. Zakázal jsem jí chodit do inkubátoru, Alenka však řekla, že mě nemůže poslechnout, protože je jí líto Bronti. Druhý den tam byla zase. Přivedli ji kosmonauti z lodi JUPITER 8. Kosmonauti byli hrdinové a nikdo jim nemohl nic odepřít.

„Dobrý večer, Bronťo," pozdravila, když přišla ke kopuli. Brontosauřík na ni úkosem pohlédl.

„Čí je to dítě?" zeptal se přísně profesor Jakata.

Málem jsem se propadl hanbou.

Ale Alenka má také špičatý jazýček.

„Nelíbím se vám?" zeptala se.

„Ale kdepak, naopak... Prostě jsem si myslel, že jste se možná ztratila..." Profesor vůbec neuměl hovořit s malými děvčátky.

„Dobře," řekla Alenka. „Zítra za tebou zase přijdu, Bronťo. Drž se!"

Samozřejmě přišla. A chodila skoro každý den. Všichni si na ni zvykli a pouštěli ji dovnitř bez řečí. Kapituloval jsem.

Bydlíme stejně blízko zoo, přes silnici se chodit nemusí a Alenka si ostatně vždycky našla nějakou společnost.

Brontosaurus rostl velmi rychle. Za měsíc byl už dva a půl metru dlouhý a tehdy jsme ho přenesli do speciálně

postaveného pavilónu. Procházel se v ohrazeném výběhu a jedl mladé výhonky bambusu a banány. Bambus přivážely nákladní rakety z Indie a banány nás zásoboval náš sovchoz ZÁVLAHOVÁ POLE. V betonovém bazénu uprostřed výběhu pleskala teplá slaná voda. Ta se Brontosaurovi líbila nejvíc.

Náhle však náš chovanec ztratil chuť k jídlu. Bambus a banány ležely tři dny netknuty. Čtvrtý den si Brontosaurus lehl na dno bazénu a opřel si černou hlavu o jeho plastikový okraj. Bylo zřejmé, že se chystá umřít. Nemohli jsme to dopustit. Vždyť jsme měli jen jednoho Brontosaura. Pomáhali nám nejlepší světoví lékaři, ale všechno bylo marné. Bronťa odmítal trávu, vitamíny, pomeranče; mléko - všechno.

Alenka o té tragédii nic nevěděla. Poslal jsem ji k babičce do Vnukova. Čtvrtého dne však'zapnula televizor právě v okamžiku, kdy vysílali zprávu o zhoršení zdravotního stavu Brontosaura. Nemám ponětí, jak přesvědčila babičku, ale druhého dne ráno Alenka vběhla do pavilónu. „Tati!“ zvolala. „Jak jsi to mohl přede mnou zatajit? Jak jsi mohl?“

„Později, Alenko,“ odpověděl jsem. „Teď máme poradu.“

Opravdu jsme měli poradu. Poslední tři dny jsme ji prakticky nepřerušili.

Alenka beze slova odešla. Po chvíli někdo vedle mě vykřikl. Obrátil jsem se a uviděl, že Alenka přelezla ohradu, seskočila do výběhu a běžela k Brontosaurovi. V ruce držela housku.

„Jez, Bronfo,“ přemlouvala ho, „nebo tě tady umoří hlady. Mně by se na tvém místě banány také přejedly.“

Ještě jsem ani nedoběhl k ohradě, když se stalo něco neuvěřitelného. Něco, co proslavilo Alenku a nám, biologům, silně pokazilo reputaci. Brontosaurus zvedl hlavu, pohlédl na Alenku a jemně vzal housku z její ruky.

„Opatrně, tati,“ pohrozila mi Alenka prstem, když sledovala, jak chci přeskočit ohradu. „Bronťa se tě bojí.“

„On jí neublíží,“ řekl profesor Jakata.

Sám jsem viděl, že jí neublíží. Ale co se stane, jestliže tu scénu uvidí babička?

Vědci potom dlouho diskutovali. Diskutují dodnes. Jedni tvrdí, že Bronťa potřeboval změnu výživy, jiní, že měl k Alence větší důvěru než k nám. Tak či onak však krize minula.

Teď už je Bronťa úplně ochočený: Třebaže měří přes třicet metrů, jeho největším potěšením je vozit Alenku na zádech. Jeden z mých asistentů vyrobil speciální žebřík, a když Alenka přijde do pavilónu, Bronťa natáhne svůj dlouhatánský krk, vezme do trojúhelníkovitých zubů žebřík stojící v koutě a obratně jej přistaví ke svému černému lesklému boku. Potom vozí Alenku po pavilónu nebo s ní plave v bazénu.

KAPITOLA ČTVRTÁ

Tutexi

Podle svého slibu jsem vzal Alenku s sebou, když jsem letěl na konferenci na Mars. Šťastně jsme tam doletěli. Já snáším stav beztíže ve skutečnosti dost špatně, rozhodl jsem se proto raději nevstávat z křesla, ale moje dcerka se celou dobu vznášela v kosmické lodi a jednou jsem ji dokonce musel sundat se stropu řídicí kajuty, protože chtěla stisknout červené tlačítko, které bylo ve skutečnosti záchrannou brzdou. Piloti se však na ni ani moc nezlobili.

Na Marsu jsme si prohlédli město, vyjeli si s ostatními turisty do pouště a navštívili Velké jeskyně. Potom jsem už neměl na Alenku čas a dal jsem ji na týden do internátu. Na Marsu pracuje mnoho našich odborníků, Marťané nám proto pomohli zhotovit nad dětským městečkem velikou kopuli. V městečku je velmi příjemně - rostou tam opravdové pozemské stromy. Děti občas chodí na vycházky. Obléknou si maličké skafandry a ve dvojstupu vyjdou na ulici.

Taťána Petrovna - tak se jmenuje vychovatelka - řekla, že mohu být klidný. Alenka také říkala, že se nemám znepokojovat. Na týden jsme se tedy rozloučili.

A třetí den Alenka zmizela.

To byla naprosto výjimečná událost. Připomeňme si, že za celou dobu existence internátu nikdo nezmizel ani se nevzdálil na delší dobu než deset minut. Ztratit se v marťanském městě je vyloučeno. Tím spíše pro dítě ve skafandru! První Marťan, který je potká, je přivede zpátky. A roboti? A bezpečnostní služba? Ne, na Marsu se prostě nedá ztratit.

Jenže Alenka se ztratila.

Byla pryč už dvě hodiny, když mě odvolali z konference a marťanským skákajícím transportérem přivezli do internátu. Vypadal jsem patrně zuboženě, protože po mém příchodu pod kopuli všichni soucitně utichli.

Kdo tam všechno nebyl! Všichni učitelé i roboti z internátu, deset Marťanů ve skafandrech (musí si oblékat skafandry, když jdou pod kopuli do pozemského ovzduší), astronauti, náčelník záchranné služby Nazarjan, archeologové...

Ukázalo se, že městská televizní stanice vysílá už hodinu každé tři minuty zprávu, že se ztratilo děvčátko ze Země. Na všech marťanských videofonech planuly poplašné signály. V marťanských školách přerušili vyučování a žáci rozdělení do skupin prohledávali město a okolí.

Alenčino zmizení zpozorovali hned po návratu její skupiny z vycházky. Od tohoto okamžiku uplynuly dvě hodiny. Kyslíku ve skafandru měla na tři hodiny.

Protože znám svou dceru, zeptal jsem se, zda prohledali všechny možné skrýše v internátu a v nejbližším okolí. Je možné, že Alenka našla marťanského modlivce a pozoruje jeho chování. Odpověděli mi, že sklepy ve městě nejsou a všechna místa, kde se dá schovat, prohledali už žáci a studenti marťanské univerzity, kteří je znají jako svoje boty.

Rozzlobil jsem se na Alenku. Co nevidět se jistě objeví za rohem s nevinnou. tváří. A přece její kousek způsobil městu víc starostí než písečná bouře. Všichni Marťané i všichni pozemšťané ve městě zanechali své práce, byla alarmována celá záchranná služba. Navíc jsem se už začal opravdu vážně znepokojovat. Toto její dobrodružství mohlo špatně skončit.

Celou dobu docházela hlášení od průzkumných hlídek: „Žáci druhého marťanského gymnázia prohledali stadión. Alenku nenašli"; „Marťanská továrna na cukrovinky hlásí, že na jejím území dítě není..."

„Možná že se opravdu dostala do pouště," pomyslil jsem si.

„Ve městě by ji už našli. Ale poušť... Marťanské pouště nejsou ještě dostatečně prozkoumané, tam se dá zabloudit tak, že deset let člověka nikdo nenajde. Poušť v nejbližším okolí však už transportéry důkladně prohledaly."

„Našli ji!" zvolal náhle Marťan v modrém plášti, který se díval na kapesní televizor.

„Kde? Jak? Kdo?" zajímali se všichni pod kopulí.

„Na poušti. Dvě stě kilometrů odtud."

„Dvě stě?"

„Samozřejmě," pomyslil jsem si. „Oni neznají Alenku. Od ní se to dalo očekávat."

„Děvčátko se cítí dobře a brzy bude tady."

„A jak se tam dostala?"

„Poštovní raketou."

„No ovšem!“ řekla Taťána Petrovna a rozplakala se. Trápila se nejvíc ze všech.

Všichni ji začali utěšovat.

„Šli jsme kolem pošty a tam právě nakládali automatické poštovní rakety. Nevšímala jsem si jich. Vždyť je vidím stokrát denně.“

Když za deset minut přivedl marťanský pilot Alenku, všechno se vysvětlilo.

„Vlezla jsem tam, abych si vzala dopis,“ řekla Alenka.

„Jaký dopis?“

„Ale tati, vždyť jsi říkal, že nám máma napíše dopis. Tak jsem vlezla do rakety, že si jej vezmu.“

„Šla jsi dovnitř?“

„Ovšem. Dveře byly otevřené a ležela tam spousta dopisů.“

„A potom?“

„Když jsem tam vlezla, dveře se zavřely a raketa odletěla. Začala jsem hledat tlačítko, abych ji zastavila. Byla tam spousta tlačítek. Když jsem zmáčkla poslední, raketa letěla dolů a potom se dveře otevřely. Šla jsem ven a všude kolem byl písek, teta Táňa nikde a děti také ne.“

„Stiskla tlačítko nouzového přistání,“ řekl uchváceně Marťan v modrém plášti.

„Chvíli jsem plakala a potom jsem se rozhodla, že půjdu domů.“

„A jak jsi věděla, kam máš jít?“

„Vylezla jsem na kopec, abych se rozhlédla. A v kopci byla dvířka. Z kopce nebylo vidět nic. Šla jsem tedy do pokoje a tam jsem si sedla.“

„Jaká dvířka?“ podivil se Marťan. „Tam je jenom poušť.“

„Ne, tam byla dvířka a pokoj. A v pokoji stojí velký kámen. Jako egyptská pyramida, jenže malá. Pamatuješ si, tati, jak jsi mi četl knížku o egyptské pyramidě?“

Alenčino překvapující vyprávění Marťany a náčelníka záchranné služby Nazarjana nesmírně vzrušilo.

„Tutexi!“ vykřikli.

„Kde našli děvčátko? Souřadnice!“

Polovina přítomných se doslova vypařila.

Taťána Petrovna, která se rozhodla sama nakrmit Alenku, mi vyprávěla, že před mnoha tisíci lety existovala na Marsu tajemná civilizace Tutexů. Zůstaly po ní jen kamenné pyramidy. Dodnes ani Marťané, ani archeologové ze Země nenašli ani jedno obydlí Tutexů - pouze pyramidy rozeseté po poušti a zasypané pískem. Alenka zřejmě náhodou narazila na obydlí Tutexů.

„Tak vidíš, zase jsi měla štěstí,“ řekl jsem. „Přesto tě ale odvezu hned domů. Tam se můžeš ztratit, kolikrát chceš. A bez skafandru.“

„Já se také raději ztrácím doma,“ souhlasila Alenka.

O dva měsíce později jsem si přečetl v časopise KOLEM SVĚTA článek s názvem TAKOVÍ BYLI TUTEXI. Psali v něm, že se v marťanské poušti podařilo nalézt cenné památky kultury Tutexů. Vědci se nyní zabývají luštěním nápisů nalezených uvnitř obydlí. Nejzajímavější však je, že se na pyramidě našel skvěle zachovaný portrét Tutexe. A hned vedle byla fotografie pyramidy s tímto portrétem.

Portrét mi připadal povědomý. Zmocnilo se mě strašlivé podezření.

„Alenko,“ řekl jsem přísně, „přiznej se. Nenakreslila jsi něco na pyramidu, když ses ztratila v poušti?“

Dřív než Alenka odpověděla, přišla ke mně a pozorně si prohlédla obrázek v časopise.

„Správně. To jsi ty, tati. Ale já jsem to nekreslila, ale vyškrábala kamínkem. Bylo mi tam hrozně smutno...“

KAPITOLA PÁTÁ

Nesmělý šuša

Mezi Alenčiny kamarády patří mnoho zvířat: dvě kočky, marťanský modlivec, který bydlí pod Alenčinou postýlkou a v noci napodobuje balalajku, ježek, který byl u nás jen krátce a pak se vrátil do lesa, Brontosaurus Bronťa - toho Alenka navštěvuje v zoologické zahradě - a sousedův pes Rex, podle mého názoru ne zrovna čistokrevný trpasličí jezevčík.

Když se vrátila první výprava ze Síria, získala Alenka ještě jedno zvíře.

S Poloskovem se Alenka seznámila na prvomájové manifestaci. Nechápu, jak to dokázala: zná se s kdekým. Objevila se zkrátka mezi dětmi, které přinesly kosmonautům květiny. Představte si můj úžas, když jsem v televizi uviděl Alenku, jak běží přes náměstí s kyticí modrých růží, která byla větší než ona sama, a podává ji samotnému Poloskovovi.

Kosmonaut vzal Alenku do náruče, společně sledovali průvod a společně odešli. Alenka se vrátila domů až večer s velkou červenou taškou v ruce.

„Kde jsi byla?“

„Nejvíc jsem byla ve školce,“ odpověděla.

„A nejmíň?“

„Odvedli nás na Rudé náměstí.“

„A potom?“

Alenka pochopila, že jsem se díval na televizi, a řekla:

„Potom mě poprosili, abych blahopřála kosmonautům.“

„Kdo tě poprosil?“

„Jeden soudruh, kterého neznáš.“

„Alenko, setkala ses už někdy s výrazem tělesný trest?“

„Ano, to se naplácá. Ale ten je snad už jen v pohádkách.“

„Obávám se, že se pohádka stane skutečností. Proč se vždycky cpeš tam, kde nemáš co dělat?“

Alenka se chtěla urazit, když tu se náhle pohnula červená taška, kterou držela v ruce.

„Co to zase je?“

„To je dárek od Poloskova.“

„Vyloudila jsi dárek! Že se nestydíš!“

„Nic jsem nevyloudila. To je šuša. Poloskov ho přivezl ze Síria. Maličký šuša, šušátko.“

A Alenka opatrně vyňala z tašky šestinohé zvířátko, podobné klokánkovi. Oči měl velké jako vážka. Zakoulel očima a předními tlapkami pevně uchopil Alenku za šaty. Vidíš, už mě má rád,“ řekla Alenka. Připravím mu postýlku.“

Znal jsem historii šušů. Všichni ji znali, především my, biologové. :Měli jsme v zoologické zahradě už pět šušů a každým dnem jsme očekávali přírůstek v rodině.

Poloskov a Bauer je nalezli na jedné z planet Síriovy soustavy. Tato sympatická, mírná zvířátka, která se ani na chvíli neodlučovala od kosmonautů, patřila mezi savce, ačkoliv svým chováním připomínala nejvíce tučňáky. Stejná nedotěrná zvědavost a věčné pokusy vlézt na nejméně vhodná místa. Bauer dokonce musel jednou zachraňovat šušátko, které se chystalo utopit ve velké plechovce kondenzovaného mléka. Expedice o nich přivezla celý film, který se s velkým úspěchem promítal ve všech videoramatických kinech.

Výprava bohužel neměla čas na podrobná pozorování. Ví se, že zvířátka přicházela do tábora ráno a s příchodem noci mizela v blízkých skalách.

Když se výprava vracela zpět na Zemi, objevil Poloskov v jedné kajutě tři šuši, kteří na lodi nejspíš zabloudili. Poloskov si zpočátku myslel, že je tam propašoval některý z účastníků výpravy, ale překvapení kosmonautů bylo tak upřímné, že je přestal podezřívat.

Objevení šušů vyvolalo řadu problémů. Za prvé - mohli být zdrojem neznámých nemocí. Za druhé - nemuseli vydržet přetížení a mohli během cesty zahynout. Za třetí - nikdo nevěděl, čím se vlastně živí... A tak dále.

Ukázalo se však, že všechny obavy jsou zbytečné. Úspěšně přečkali dezinfekci, poslušně jedli masový vývar a konzervované ovoce. Z tohoto důvodu si na smrt znepřátelili Bauera, který měl kompot rád a poslední měsíce cesty se ho musel zříct. Kompot snědli černí pasažéři.

Během dlouhé cesty se narodilo šest šušat. Když loch přistála na Zemi, byla přeplněna šuši a šušaty. Zvířátka byla učenlivá a nikomu kromě Bauera nedělala žádné starosti.

Vzpomínám si na historický okamžik přistání výpravy na Zemi, když se v obklíčení filmových a televizních kamer otevřel vstup a místo kosmonautů se v něm objevilo podivné šestinohé zvířátko a za ním několik dalších, poněkud menších. Celá Země vzdychla údivem. Údiv ustal teprve v okamžiku, kdy se za zvířátky objevil usměvavý Poloskov. Nesl v ruce šušátko umazané kondenzovaným mlékem...

Část zvířátek se dostala do zoologické zahrady, některá zůstala u kosmonautů, kteří si je velmi oblíbili. Poloskovovo šušátko však získala Alenka. Bůhví, jak očarovala přísného Poloskova.

Šuša bydlel ve velkém koši u Alenčiny postýlky, nejedl maso, v noci spal, kamarádil s koťaty, bál se modlivce a tiše vrněl, když ho Alenka hladila nebo se mu svěřovala se svými úspěchy a trápeními.

Šuša rychle rostl a za dva měsíce už byl velký jako Alenka. Když šli spolu na procházku do blízkého parku, Alenka mu nikdy nedávala obojek.

„A co když někoho vyleká?“ ptal jsem se. „Nebo skočí pod auto?“

„Ne, nepoleká. Když mu dám obojek, urazí se. „Je takový citlivý.“

Jednou Alenka nemohla usnout. Zlobila a dožadovala se, abych jí četl o doktorovi Bolítovi.

„Nemám čas, dceruško,“ odpověděl jsem. „Mám naléhavou práci, ostatně si už můžeš číst knížky sama.“

„To není knížka, ale mikrofilm a ten má hrozně malinká písmenka.“

„Mikrofilm je zvukový. Když si nechceš číst, zapni zvuk.“

„Nechci vstávat. Je mi zima.“

„Tak počkej, až dopíšu. Potom ti ho zapnu.“

„Když nechceš, poprosím šušu.“

„Tak popros...“ usmál jsem se.

Za chvíli jsem uslyšel ze sousedního pokoje něžný mikrofilmový hlas: „...a ještě měl doktor Bolíto psa Hafa.“

Alenka tedy přece jen vstala a došla k vypínači.

„Okamžitě do postele!“ zvolal jsem. „Nastydneš!“

„Ale já jsem v posteli.“

„Lhát se nesmí. A kdo tedy zapnul mikrofilm?“

„Šuša.“

Nechci, aby z mé dcery vyrostla lhářka. Odložil jsem tedy práci a šel si s ní vážně promluvit.

Na stěně viselo plátno. Šuša něco seřizoval u mikroprojektoru a na plátně se u dveří dobrého doktora Bolíta tlačila nešťastná zvířátka.

„Jak se ti ho podařilo tak vycvičit?“ zeptal jsem se užasle.

„Vůbec jsem ho necvičila. On sám všechno umí.“

Rozpačitý šuša vrtěl předními tlapkami.

Nastalo trapné ticho.

„Ale vždyť...“ řekl jsem konečně.

„Promiňte,“ ozval se vysoký chraplavý hlas. To mluvil šuša.

„Já jsem se to opravdu naučil sám. Vždyť to nic není.“

„Dovolte...“ vykoktal jsem.

„To nic není,“ opakoval šuša. „Sám jste přece promítal včera Alence pohádku o králi modlivců.“

„Ne, o to mi nejde. Kdo vás naučil mluvit?“

„Já jsem ho učila,“ řekla Alenka.

„Nechápu. Desítky biologů je studují a nikdy se žádný šuša neozval ani slůvkem.“

„A náš šuša umí i číst. Umíš?“

„Trošku.“

„Vypráví mi tolik zajímavých věcí...“

Jsme s vaší dcerkou velcí přátelé.“

„A proč jste tak dlouho mlčel?“

„Protože se styděl,“ odpověděla za něj Alenka.

Šuša sklopil oči.

KAPITOLA ŠESTÁ

O jednom strašidle

Léto trávíme ve Vnukovu. Je to velice pohodlné, protože tam jezdí monodráha a od ní je na chatu pět minut pěšky. V lese za silnicí rostou hřiby a kozáci, ale je jich míň než houbařů.

Jezdil jsem na chatu přímo ze zoologické zahrady, a místo odpočinku jsem se ocital ve víru zdejšího života. Jeho středem byl sousedův chlapec Kolja, pověstný v celém Vnukovu tím, že bral dětem hračky. Přijížděl za ním dokonce až z Leningradu psycholog, který o Koljovi později napsal disertaci. Psycholog zkoumal Kolju a ten se cpal zavařeninou a celé dny profňukal. Přivezl jsem mu z města tříkolovou fotonovou raketu, aby přestal naříkat.

Bydlela tam také Koljova babička, která ráda debatovala o genetice a psala román o Mendelovi, Alenčina babička, chlapec Jura a jeho matka Karma, trojčata ze sousední ulice, která si sborově prozpěvovala pod mým oknem, a nakonec ještě strašidlo.

Strašidlo žilo pod jabloní. Objevilo se poměrně nedávno. V jeho existenci věřila Alenka a Koljova babička. Jinak už nikdo.

Seděli jsme s Alenkou na terase a čekali, až nový robot ze Ščelkovského závodu uvaří krupičnou kaši. Robot se už dvakrát přepálil a oba jsme společně nadávali na výrobce, sami jsme však vařit nechtěli a naše babička odjela do divadla.

Alenka povídala:

„Dneska přijde."

„Kdo?"

„Můj strašidlák."

„To strašidlo," mechanicky jsem ji opravil a nespouštěl pohled z robota.

„Dobrá," nehádala se Alenka. „Bude to tedy moje strašidlo. A Kolja sebral trojčatům ořechy. Není to divné?"

„Je. Co jsi to povídala o strašidle?"

„Je hodné."

„Na tebe jsou všichni hodní."

„Kromě Kolji."

„Kromě Kolji... Myslím, že kdybych ti přivezl hada plivajícího oheň, kamarádila bys s ním také."

„Určitě. Je hodný?"

„Ještě se ho na to nikdo nezeptal. Žije na Marsu a plive vařící jed."

„Jistě ho urazili. Proč jste ho odvezli z Marsu?"

Nedokázal jsem odpovědět. Byla to čistá pravda. Když hada odváželi z Marsu, nikdo se ho neptal. Cestou sežral oblíbeného psa posádky lodě VYZA a všichni kosmonauti ho za to nenáviděli.

„Tak copak je s tím strašidlem? Jak vypadá?" změnil jsem téma.

„Přichází, až se setmí."

„Pochopitelně. To dělají odjakživa. Koljova babička ti napovídala pohádek..."

„Koljova babička mi vypráví jenom o dějinách genetiky. Jak pronásledovali Mendela."

„No dobře, a jak to tvoje strašidlo reaguje na kohoutí kokrhání?"

„Nijak. Proč?"

„Víš, pořádné strašidlo musí ráno po kohoutím zakokrhání se strašnými kletbami zmizet."

„Dneska se ho na to zeptám."

„Dobře."

„Půjdu dnes později spát. Musím si s ním popovídat."

„Prosím. Nu, zažertovali jsme si a dost. Robot už uvařil kaši."

Alenka si sedla ke kaši a já k vědeckým pracím guayanské zoologické zahrady. Byl tam zajímavý článek o ukusamech. Převrat v zoologii. Podařilo se dosáhnout rozmnožování ukusamů v zajetí. Mláďata se rodila tmavozelená, i když oba rodiče měli modrý pancíř.

Setmělo se a Alenka pravila:

„Tak já jdu."

„Kam?" „Za strašidlem. Dovolil jsi mi to."

„Myslel jsem, že žertuješ. Když tě to tak táhne do zahrady, klidně běž, ale vezmi si kabát, ochladilo se. A nechoď

dál než k jabloni."

„Proč bych měla chodit dál? Tam na mne čeká."

Alenka odběhla do zahrady. Koutkem oka jsem ji sledoval.

Nechtěl jsem se vměšovat do světa její fantazie. Ať ji obklopují přízraky, čarodějnice, udatní rytíři a dobří obři z pohádkové modré planety... Jen když bude chodit včas spát a pořádně jíst.

Zhasl jsem světlo na verandě, abych mohl líp pozorovat Alenku. Došla ke staré košaté jabloni a pod ní se zastavila.

Najednou... Od kmene jabloně se oddělil modrý stín a pohyboval se jí vstříc. Stín jako by plul ve vzduchu, ani se nedotýkal trávy.

V následujícím okamžiku jsem popadl něco těžkého a pádil jsem dolů po schodech, které jsem bral po třech. Nelíbilo se mi to. Buď jde o hloupý žert, nebo... Jiné „nebo" mě už nenapadalo.

„Opatrně, tati!" zašeptala hlasitě Alenka, když uslyšela moje kroky. „Vyplašíš je."

Chytil jsem Alenku za ruku. Přede mnou se rozplývala ve vzduchu modravá silueta.

„Tati, co jsi to provedl?" brečela Alenka. „Mohla jsem je zachránit."

„Nic jsem neudělal," bránil jsem se. „Strašidla neexistují."

„Sám jsi je viděl. Proč lžeš? Nesnáší pohyb vzduchu. Copak nechápeš, že se k němu musí chodit pomalu, aby je neodfoukl vítr?"

Nevěděl jsem, co odpovědět. Jedním jsem si však byl jist: až Alenka usne, půjdu s baterkou do zahrady a prohledám ji.

„Odevzdalo mi pro tebe dopis. Jenže teď ti ho nedám."

„Jaký dopis?"

„Nedám."

Zahlédl jsem, že svírá v pěsti papírek. Alenka na mě pohlédla, já na ni a nakonec mi papírek podala.

Na papírku byl mým písmem napsán rozpis krmení rudých krumsů. Tento papírek jsem hledal už tři dny.

„Alenko, kde jsi to našla?"

„Obrať to. Strašidlo nemělo papír, tak jsem mu dala tvůj."

Na druhé straně bylo anglicky napsáno:

„Vážený profesore!

Dovoluji si obrátit se na Vás, protože jsem se ocitl v nepříjemné situaci, ze které se nedostanu bez cizí pomoci. Bohužel nemohu opustit kruh o poloměru jednoho metru, jehož středem je jabloň. V mé politováníhodné situaci je možné mě uvidět jěn potmě.

Díky vaší dceři, citlivé a dobrosrdečné bytosti, se mi nakonec podařilo navázat spojení s vnějším světem.

Jsem profesor Kuraki a stal jsem se obětí nezdařeného experimentu. Dělal jsem pokusy s přenášením hmoty na velké vzdálenosti. Podařilo se mi přepravit dvě krůty a kočku z Tokia do Paříže, kde je kolegové úspěšně převzali. Ten den, kdy jsem se rozhodl ověřit pokus na sobě, přepálily se v laboratoři pojistky a nedostávalo se energie potřebné pro přenos. Rozplynul jsem se v prostoru, přičemž největší část ze mne se nachází v oblasti Vaší vážené chaty. V této žalostné situaci jsem už druhý týden a nepochybně mě pokládají za mrtvého.

Snažně Vás prosím, pošlete ihned po obdržení mého dopisu telegram do Tokia, ať někdo opraví pojistky v mé laboratoři. Potom se budu moci zhmotnit.

Předem Vám děkuji. Kuraki."

Dlouho jsem hleděl do tmy pod jabloní. Potom jsem sestoupil z terasy a šel blíž. U kmene se houpalo bledě modré, stěží viditelné záření. Při bližším pohledu jsem rozeznal obrysy člověka. Zdálo se mi, že přízrak prosebně spíná ruce k nebi.

Už jsem neztrácel čas. Rozběhl jsem se k monodráze a ze stanice jsem videofonoval do Tokia. Celá operace trvala deset minut.

Cestou domů jsem si uvědomil, že jsem zapomněl uložit Alenku. Přidal jsem do kroku.

Na terase svítilo světlo.

Alenka tam ukazovala svůj herbář a sbírku motýlů nevysokému vyčerpanému Japonci. Návštěvník držel v ruce kastrůlek, nespouštěl pohled z Alenčiných pokladů a delikátně jedl krupičnou kaši.

Když mě uviděl, hluboce se uklonil a řekl:

„Jsem profesor Kuraki, navěky váš služebník. Vy a vaše dcerka jste mi zachránili život."

„Ano, tati, to je moje strašidlo," řekla Alenka. „Už věříš na strašidla?"

„Věřím," odpověděl jsem. „Velice mě těší."

KAPITOLA SEDMÁ

Ztracení hosté

Přípravy na setkání s Labuťany byly okázalé. Sluneční soustavu ještě nikdy nenavštívili hosté z tak vzdálené hvězdy. Jako první zachytila signály Labuťanů stanice na Plutu. Tři dny nato s nimi navázala spojení londýnská observatoř.

Labuťané byli ještě daleko, kosmodrom ŠEREMETĚVO-4 však už byl připraven je přijmout. Děvčata z ČERVENÉ RŮŽE jej vyzdobila girlandami květin a posluchači VYSOKÉ POETICKÉ ŠKOLY nacvičili literárně hudební pořad. Všechna vyslanectví si rezervovala místa na tribunách a dopisovatelé přespávali na kosmodromu v bufetu.

Alenka byla nedaleko odtud ve Vnukovu na chatě a sbírala rostliny do herbáře. Chtěla mít lepší herbář než Váňa Špic z vyšší skupiny. Nezúčastnila se proto příprav na slavné setkání. Dokonce o něm ani nevěděla.

Ani mne se setkání vlastně netýkalo. Moje práce začne až po přistání hostů z Labutě.

Mezitím události probíhaly takto:

8. března Labuťané oznámili, že přecházejí na oběžnou dráhu. Přibližně v tutéž dobu došlo k tragické náhodě. Místo lodě Labuťanů zachytily naváděcí stanice švédskou družici NOBEL 29, ztracenou před dvěma lety. Po zjištění omylu se ukázalo, že loď Labuťanů zmizela. Zahájila přistávací manévr a spojení s ní bylo přerušeno.

9. března v 6.33 hodin Labuťané oznámili, že přistáli v pásmu 55° 20' severní šířky a 37° 40' východní délky pozemské souřadnicové soustavy s možnou odchylkou 15', tedy nedaleko od Moskvy. Potom se spojení přerušilo a pokusy o jeho obnovení s jedinou výjimkou, o které se ještě zmíním - se nezdařily. Pozemské záření zřejmě působilo zhoubně na přístroje Labuťanů. Do oblasti přistání okamžitě vyrazily stovky strojů a tisíce lidí. Cesty byly ucpány lidmi, kteří chtěli objevit hosty. Kosmodrom ŠEREMETĚVO-4 se vyprázdnil. V bufetu nezůstal ani jeden dopisovatel. Oblohu v okolí Moskvy zaplnily vrtulníky, šroubokřídla, ornitoptéry, větrolety a další létající stroje. Z dálky to vypadalo, jako by nad zemí visely roje komárů.

Kdyby se loď Labuťanů propadla pod zem, určitě by ji objevili. Jenže ji nenašli.

Nikdo z místních obyvatel neviděl loď přistávat. Bylo to tím překvapivější, že v tuto dobu téměř všichni obyvatelé Moskvy i okolí hleděli na oblohu.

Někde se musela stát chyba.

Když jsem večer přijel z práce na chatu, byl obvyklý život celé planety narušen. Lidé se obávali, že se hostům něco stalo.

„Možná jsou z antihmoty," dohadovali se lidé v monodráze, „a při vstupu do atmosféry se rozplynuli."

„Bez výbuchu, beze stopy? Nesmysl!"

„Co vlastně víme o vlastnostech antihmoty?"

„A kdo tedy oznámil rádiem přistání?"

„Že by nějaký vtipálek?"

„Vtipálek, to zrovna! A hovořil dokonce s Plutem!"

„Možná, že jsou neviditelní?"

„Ale naše přístroje by je stejně objevily..."

Přesto domněnka o neviditelnosti hostů získávala stále více stoupenců.

Seděl jsem na verandě a uvažoval: snad přistáli nedaleko, na sousedním poli? Stojí tam, ubožáci, i se svou lodí a diví se, proč si jich lidé nevšímají. Nakonec se urazí a odletí... Chtěl jsem sejít dolů a vydat se na pole, když jsem spatřil řetěz postav vycházející z lesa. Byli to obyvatelé okolních chat. Drželi se za ruce, jako kdyby hráli nějakou dětskou hru.

Pochopil jsem, že sousedé uvažovali stejně jako já a naslepo jdou hledat neviditelné návštěvníky.

V tom okamžiku se ozvaly všechny radiostanice světa.

Vysílaly záznam zprávy zachycené radioamatérem v severní Austrálii. Ve zprávě se opakovaly souřadnice a pak následovala slova: „Jsme v lese... Vyslali jsme první skupinu hledat lidi. Čekáme na vaše hlášení. Udivuje nás, že nedošlo k navázání kontaktů..." Zde bylo spojení přerušeno.

Domněnka o neviditelnosti okamžitě získala další milióny přívrženců.

Z terasy jsem viděl, jak se řetěz chatařů zastavil a znovu se obrátil k lesu. V tom okamžiku přiběhla na terasu Alenka s košíčkem jahod v ruce.

„Proč pořád běhají?" zeptala se bez pozdravu.

„Jak to mluvíš? Nejdřív máš pozdravit, protože jsi od rána neviděla svého milovaného otce."
„Od večera. Když jsi odcházel, ještě jsem spala. Dobrý den, tati. Co se stalo?"
„Labuťané se ztratili," odpověděl jsem.
„Já je neznám."
„Nikdo je nezná."
„Jak se tedy mohli ztratit?"
„Letěli na Zemi. Přiletěli a ztratili se."
Cítil jsem, že povídám hlouposti. Byla to však čistá pravda.
Alenka na mě podezřívavě pohlédla:
„Stává se to často?"
„Ne, většinou ne."
„Nenašli kosmodrom?"
„Pravděpodobně."
„A kde se ztratili?"
„Někde u Moskvy. Možná nedaleko odtud."
„A ti lidé pěšky i ve vrtulnících je hledají?"
„Ano."
„A proč nepřijdou sami?"
„Určitě čekají, až přijdou lidé k nim. Vždyť jsou na Zemi poprvé. Proto se nechtějí vzdalovat od lodě."
Alenka zmlkla, jako by ji moje odpověď uspokojila, a dvakrát přešla terasu. V ruce stále držela košíček jahod. Potom se zeptala:
„A jsou na poli, nebo v lese?"
„V lese."
„Jak to víš?"
„Sami to říkali. Rádiem."
„To je dobře."
„Co je dobře?"
„Ze nejsou na poli."
„Proč?"
„Lekla jsem se, že jsem je viděla."
„Cože?"
„To nic, jenom jsem žertovala..."
Vyskočil jsem od stolu. Alenka si sice umí vymýšlet...
„Nebyla jsem v lese, tati. Čestné slovo, nebyla. Byla jsem na louce. To znamená, že jsem je neviděla."
„Alenko, pověz mi všechno, co víš. A nic si nevymýšlej. Viděla jsi v lese zvláštní...lidi?"
„Nebyla jsem v lese, čestné slovo."
„Tak dobrá, na louce."
„Neudělala jsem nic špatného. A oni vůbec nejsou zvláštní."
„Odpověz mi lidsky: kde a koho jsi viděla? Nemuč mě a v mé osobě celé lidstvo!"
„Ty jsi lidstvo?"
„Poslyš, Alenko..."
„Tak dobře. Jsou tady. Přišli se mnou."
Ohlédl jsem se. Terasa byla prázdná. Když nepočítám bzučícího čmeláka, nikdo kromě mě a Alenky na ní nebyl.
„Ale ne, tam ne." Alenka vzdychla, přistoupila ke mně blíž a řekla: „Chtěla jsem si je nechat. Nevěděla jsem, že je lidstvo hledá."
Podala mi košíček s jahodami. Nevěřil jsem vlastním očím.
Zcela zřetelně jsem rozeznal postavičky ve skafandrech, umazané od jahodové šťávy, jak sedí rozkročmo na jahodách.
„Neublížila jsem jim," řekla Alenka provinile. „Myslela jsem si, že to jsou trpaslíci z pohádky."
Už jsem ji dál neposlouchal. Opatrně jsem přitiskl košíček k sobě, uháněl k videofonu a přemýšlel o tom, že tráva jím opravdu musela připadat jako vysoký les.
Tak došlo k prvnímu setkání s hosty z Labutě.

KAPITOLA OSMÁ

Náš člověk v minulosti

Zkouška stroje času probíhala v malém sále DOMU VĚDCŮ. Šel jsem pro Alenku do školky. Tam jsem si uvědomil, že přijdu pozdě na zkoušku stroje času, jestliže ji povedu domů. Alenka mi musela slíbit, že bude hodná, a šli jsme do DOMU VĚDCŮ spolu.

Zástupce VÝZKUMNÉHO ÚSTAVU ČASU, velmi vysoký a holohlavý muž, stál před strojem času a vysvětloval vědecké veřejnosti jeho konstrukci. Vědecká veřejnost mu pozorně naslouchala.

„První pokus, jak všichni víte, se nezdařil," hovořil. „Kocourek, kterého jsme odeslali, se ocitl na začátku dvacátého století a vybuchl v oblasti řeky Tunguzky, což vedlo ke vzniku legendy o tunguzském meteoritu. Od té doby jsme nezaznamenali větší neúspěch. Je ovšem pravda, že v důsledku zjištěných zákonitostí, se kterými se zájemci mohou seznámit v brožuře vydané naším ústavem, můžeme zatím posílat lidi i předměty jen do sedmdesátých let dvacátého století. Je třeba říct, že někteří naši spolupracovníci tam byli, pochopitelně naprosto tajně, a v pořádku se vrátili zpátky. Samotná procedura cestování v čase není složitá, i když se za ní skrývá mnohaletá práce stovek lidí. Stačí si obléct chronopás... Prosím nějakého dobrovolníka ze sálu a já na něm předvedu přípravu cestovatele v čase..."

Nastalo trapné ticho. Nikdo nechtěl jít na pódium první.

Najednou se tam objevila Alenka, která mi ještě před pěti minutami přísahala, že bude hodná.

„Alenko," křikl jsem, „okamžitě se vrať!"

„Buďte klidný," prohlásil zástupce ústavu. „Nic se jí nestane."

„Nic se mi nestane, tati!" zvolala Alenka vesele.

Lidé v sále se zasmáli, obraceli se a hledali přísného otce.

Zatvářil jsem se, že se mě to netýká.

Zástupce ústavu navlékl Alence pás a připevnil jí ke spánkům cosi jako sluchátka.

„To je vše," prohlásil. „Nyní je člověk připraven k cestování v čase. Stačí, aby vstoupil do kabiny, a ocitne se v roce 1975."

„Co to povídá!" prolétla mi hlavou panická myšlenka. „Alenka téhle možnosti ihned využije!"

Bylo však už pozdě.

„Kam jdeš, děvčátko? Stůj!" vykřikl zástupce ústavu.

„Alenka však už vstoupila do kabiny a před zraky všech zmizela. Celý sál vzdychl.

Pobledlý zástupce ústavu mával rukama a snažil se utišit šum. Když spatřil, že běžím k němu, naklonil se až k mikrofonu, aby bylo dobře slyšet, a řekl:

„Dítěti se nic nestane. Za tři minuty se opět objeví v tomto sále. Prohlašuji, že stroj je spolehlivý a vyzkoušený Neznepokojujte se!"

Tomu se to říká. Stál jsem na pódiu a přemýšlel o osudu kocourka, který se změnil v tunguzský meteorit. Lektorovi jsem věřil i nevěřil. Posuďte sami: Vědět, že je vaše dítě vzdáleno asi sto let do minulosti... Co když odběhne od stroje a zabloudí?

„Nemohu za ní?" zeptal jsem se.

„Ne. Ještě minutu... Nezneklidňujte se. Setká se tam s naším člověkem."

„Tam je váš spolupracovník?"

„Ne, spolupracovník ne. Našli jsme prostě člověka, který dokonale pochopil naše problémy. Druhou kabinu má ve svém bytě. Žije tam, ve dvacátém století, a díky své specializaci pobývá i v budoucnosti."

V tom okamžiku se v kabině objevila Alenka. Vyšla na pódium s výrazem člověka, který splnil svoje poslání na výbornou. Pod paží držela nějakou tlustou starou knihu.

„Tak vidíte...," řekl zástupce ústavu.

Sál svorně zatleskal.

„Děvčátko, pověz, co jsi viděla?" řekl lektor a nedovoloval mi jít k Alence blíž.

„Bylo to tam velmi zajímavé," odpověděla. „Bum! a byla jsem v jiném pokoji. Seděl tam u stolu strejda a něco psal. Zeptal se mě: „Holčičko, ty jsi z jednadvacátého století?" Řekla jsem, že asi ano, ale že jsem naše století ještě nepočítala, protože zatím neumím moc počítat, a že chodím do školky, do prostřední skupiny. Strejda řekl, že je to pěkné a že se musím vrátit zpátky. „Chceš se podívat, jaká byla Moskva, když ještě nežil ani tvůj dědeček?" Řekla jsem, že chci. A on mi ji ukázal. Velice zajímavé a nízké město. Potom jsem se ho zeptala, jak se jmenuje. Řekl, že

Arkadij, že je spisovatelem a píše fantastické knížky o budoucnosti. Nic si nevymýšlí, protože za ním chodí lidé z naší doby a všechno mu vyprávějí. On to ale nesmí nikomu prozradit, protože je to strašné tajemství. Věnoval mi svou knížku... A pak jsem se vrátila."

Sál přijal Alenčino vyprávění bouřlivým potleskem. Potom povstal jeden vážený akademik a řekl:

„Děvčátko, držíte v ruce unikátní knihu - první vydání fantastického románu SKVRNY NA MARSU. Nemohla byste mi tu knihu darovat? Stejně ještě neumíte číst."

„Ne," odpověděla Alenka. „Brzy se naučím a sama si ji přečtu..."

Alenčino putování

Fantastický román

KAPITOLA PRVNÍ

Alenka se provinila

Slíbil jsem Alence: „Až dokončíš druhou třídu, vezmu tě v létě s sebou na výpravu. Poletíme kosmickou lodí jménem PEGAS a budeme sbírat neznámá zvířata pro naši zoologickou zahradu."

Slíbil jsem to v zimě, brzy po Novém roce. Současně jsem stanovil několik podmínek: dobře se učit, nedělat hlouposti a nepouštět se do pochybných dobrodružství.

Alenka podmínky čestně plnila a zdálo se, že naše plány nic neohrožuje. Avšak v květnu, měsíc před odletem, došlo k události, která málem všechno překazila.

Ten den jsem pracoval doma, psal jsem článek pro KOSMOZOOLOGICKÝ VĚŠTNÍK. Otevřenými dveřmi pracovny jsem zahlédl, že se Alenka vrátila domů ze školy zamračená, pohodila tašku s diktafonem a mikrofilmy na stůl, odmítla oběd a místa knihy ZVÍŘENA DALEKÝCH PLANET, kterou si oblíbila v posledních měsících, začala číst TŘI MUŠKETÝRY.

„Stalo se něco?" otázal jsem se.

„Ne, proč?" odpověděla Alenka.

„Měl jsem ten dojem."

Alenka chvíli přemýšlela, potom odložila knihu a zeptala se:

„Tati, nemáš náhodou valoun ryzího zlata?"

„Jak velký potřebuješ?"

„Půldruhého kilogramu."

„Nemám."

„Ani menší?"

„Abych řekl pravdu, tak ani menší. Nemám vůbec žádný. Nač by mi byl?"

„Nevím," řekla Alenka. „Prostě by se mi hodil."

Vyšel jsem z pracovny, sedl si vedle ní na pohovku a vyzval ji:

„Tak povídej, co se ti stalo."

„Nic zvláštního. Prostě potřebuji zlatý valoun."

„Jen hezky upřímně."

Alenka zhluboka vzdychla, pohlédla k oknu a řekla:

„Tati, já jsem se provinila."

„Provinila?"

„Dopustila jsem se krádeže. Teď mě určitě vyloučí ze školy."

To mě mrzí," řekl jsem. „Pokračuj. Třeba to nebude tak zlé, jak to na první pohled vypadá."

„S Alešem Naumovem jsme chtěli chytit obrovskou štiku. Žije v Ikšinské přehradě a požírá rybí potěr. Pověděl nám o ní jeden rybář."

„A nač jste potřebovali zlato?"

„Na třpytku."

„Cože?"

„Projednávali jsme to ve třídě a usoudili jsme, že štika se chytá na třpytku. Obyčejná štika se chytá na obyčejnou třpytku a obrovskou štiku je třeba chytat na zvláštní třpytku. A tu si Leva Zvanskij vzpomněl na valoun zlata. Máme ho ve školním muzeu. Daroval ho škole jeden absolvent, který ho přivezl z pásma asteroidů."

„A vy jste ukradli půldruhého kila zlata?"

„Ne tak docela. My jsme si ho jen půjčili. Leva povídal, že jeho otec je geolog a že přiveze jiný. Rozhodli jsme se totiž udělat třpytku ze zlata. Na tu se štika jistě chytí."

„A dál?"

„Dál už nic zvláštního. Kluci se báli otevřít skříň. Proto jsme losovali. Já bych ho nikdy nevzala, ale los spadl na mě." „Padl."

„Cože?" „Los padl na tebe."

„Ano, los spadl na mě a už jsem nemohla couvnout před všemi dětmi. Tím spíš, že to zlato by nikdo nepostrádal."

„A potom?"

„Potom jsme šli k Alešovi Naumovovi, vzali laser a to proklaté zlato rozřezali. Odjeli jsme k Ikšinské přehradě a

tam nám štika třpytku ukousla."

Alenka chvíli přemýšlela a pak dodala:

„Možná, že to ani nebyla štika. Třeba se třpytka zachytila o pařez. Byla hrozně těžká. Hledali jsme ji, ale nenašli. Potápěli jsme se jeden po druhém."

„A už se to prozradilo?"

„Ano, protože Zvanskij zklamal. Přinesl z domova hrst diamantů a tvrdil, že nenašel ani kousek zlata. Poslali jsme ho i s diamanty domů. Potřebujeme jeho diamanty, to zrovna! Najednou přišla Jelena Alexandrovna a vyzvala nás, abychom opustili muzeum, že tam přivede prvňáky na exkurzi. Stávají se takové nešťastné náhody! A tím všechno prasklo. Běžela hned k řediteli. Hrozí nebezpečí, říkala (poslouchali jsme totiž za dveřmi), že se u někoho v krvi probudila minulost! Aleš Naumov sice navrhoval, že vezme celou vinu na sebe, ale nesouhlasila jsem. Když los spadl na mě, ať mě tedy třeba popraví. A to je všechno."

„Všechno?" podivil jsem se. „To ses už přiznala?"

„Nestačila jsem," odpověděla Alenka. „Dali nám lhůtu do zítřka. Jelena řekla, že buď bude zítra zlato na svém místě, nebo si vážně pohovoříme. To znamená, že nás zítra odvolají ze závodů a možná dokonce vyloučí ze školy."

„Z jakých závodů?"

„Zítra máme školní přebory v létání na vzdušných bublinách. A družstvo naší třídy tvoří Aleš, já a Jegorov. Samotný Jegorov přece nemůže závodit."

„Zapomněla jsi ještě na něco důležitého," připomenul jsem.

„Na co?" zeptala se Alenka, jako by už něco tušila.

„Porušila jsi naši dohodu."

„Porušila," přisvědčila Alenka. „Doufala jsem však, že to není moc velké porušení."

„Ne? Ukrást půldruhého kilogramu zlata, vyříznout z něho třpytku, utopit ji v Ikšinské přehradě a ani se nepřiznat! Obávám se, že zůstaneš tady a PEGAS odletí bez tebe."

„Tati," zašeptala Alenka. „Co budeme dělat?"

„Přemýšlej," řekl jsem a vrátil jsem se do pracovny dopsat článek. Psalo se mi však špatně. Taková hloupá historie. Chovají se jako malé děti. Rozřezat muzejní exponát!

Když jsem za hodinu vyhlédl z pracovny, byla už Alenka pryč. Někam odběhla. Zavolal jsem tedy do MINERALOGICKÉHO MUZEA Fridmanovi, se kterým jsem se kdysi setkal na Pamíru. Na obrazovce videofonu se objevila kulatá tvář s černými vousy.

„Leňo," zeptal jsem se, „nemáš na skladě nadbytečný valoun zlata, asi tak půldruhého kilogramu těžký?"

„Mám pětikilový. Nač jej potřebuješ? Do práce?"

„Ne, domů."

„Nevím, co ti říct," odpověděl Leňa a poškrábal se na bradě.

„Všechny jsou inventarizované."

„Stačil by mi nějaký odpadní," žadonil jsem. Dcerka ho potřebuje do školy."

„Alenka?"

„Alenka."

„Víš co," řekl Fridman, „dám ti ho. Přesněji řečeno ne tobě, ale Alence. Musíš mi to však oplatit."

„Rád."

„Půjčíš mi na jeden den modrého leoparda."

„Koho?"

„Modrého leoparda. Uhnízdily se tu myši."

„V minerálech?"

„Nevím, čím se živí, ale jsou tady. Koček se nebojí a pastí si nevšímají. Když však ucítí a uvidí modrého leoparda, prchají ze všech sil. To ví každý."

Co mi zbývalo? Modrý leopard je vzácné zvíře; budu s ním muset osobně zajet do muzea a tam dohlédnout, aby někoho nepokousal.

„Dobře," souhlasil jsem. Zlato mi pošli zítra ráno pneumatickou poštou."

Vypnul jsem videofon a vtom u dveří zazněl zvonek. Otevřel jsem. Za dveřmi stál světlovlasý chlapec v oranžovém obleku průzkumníka Venuše s odznakem prvního průzkumníka Síriovy soustavy na rukávu.

„Promiňte," oslovil mě. „Vy jste Alenčin otec?"

„Ano."

„Dobrý den. Jmenuji se Jegorov. Je Alenka doma?"

„Ne. Někam odešla."

„Škoda. Mohu vám důvěřovat?"

„Mně? Jistě."
„Rád bych, abychom si promluvili jako muži."
„Jako kosmonaut s kosmonautem?"
„Neposmívejte se," začervenal se Jegorov. „Brzy budu nosit tento oblek právem."
„Nepochybuji o tom," řekl jsem. „Tak tedy ten rozhovor pro muže."
„Máme se s Alenkou zúčastnit závodů, ale stalo se něco takového, že jí možná nedovolí startovat: Zkrátka musí vrátit do školy jednu ztracenou věc. Já vám ji dám, ale nikomu ani slovo. Jasné?"
„Jasné, tajemný cizinče," řekl jsem.
„Držte pevně."
Podal mi těžký pytlík.
„Zlatý valoun?" zeptal jsem se.
„Vy to víte?"
„Ano."
„Zlatý valoun."
„Doufám, že není kradený."
„Kdepak! Dostal jsem ho v turistickém klubu. Tak na shledanou!"
Ještě jsem se nestačil vrátit a zvonek se rozezněl znovu. Za dveřmi stála dvě děvčátka.
„Dobrý den," pozdravila jednohlasně. „My jsme z první třídy. Neseme něco pro Alenku."
Podala mi dvě stejné peněženky a odběhla. V jedné ležely čtyři zlaté starožitné mince z něčí sbírky, ve druhé tři čajové lžičky. Zjistil jsem, že lžičky nejsou zlaté, ale platinové, děvčátka jsem však už nedohonil.
Další zlatý valoun hodila ruka neznámého dárce do poštovní schránky. Potom přišel Leva Zvanskij a pokoušel se mi podstrčit malou krabičku s diamanty. Jako poslední se dostavit starší školák a přinesl hned tři kusy zlata.
„Sbíral jsem v dětství minerály," vysvětlil.
Alenka se vrátila až večer. Už ve dveřích jásala:
„Tati, netrap se, všechno se spravilo. Poletím s tebou."
„Cože tak najednou?" zeptal jsem se.
„Sehnala jsem valoun."
„Kde?"
Alenka s námahou vytáhla z tašky kus zlata. Mohl vážit takových šest sedm kilogramů.
„Šla jsem za Poloskovem. Za naším kapitánem. Když zjistil, co se stalo, zavolal všem známým. A ještě mi dal najíst, takže nemám hlad."
Tu Alenka spatřila na stole kusy zlata a další zlaté předměty, které se u nás během dne ocitly.
„Ojoj!" vykřikla. „Naše muzeum zbohatne."
„Poslyš," řekl jsem, „kdybys neměla takové přátele, nevzal bych tě s sebou na výpravu ani za nic."
„Jak s tím souvisejí moji přátelé?"
„Sotva by běhali po Moskvě a sháněli zlato pro špatného člověka."
„Nejsem tak špatná," řekla Alenka bez přehnané skromnosti.
Zamračil jsem se, ale v tom okamžiku zacvakal na zdi přijímací mechanismus pneumatické pošty. Otevřel jsem víko a vyňal balíček se zlatem z MINERALOGICKÉHO MUZEA. Fridman splnil svůj slib.
„Ten je ode mne," prohlásil jsem.
„Tak vidíš," konstatovala Alenka. „To znamená, že jsi také můj přítel."
„Vypadá to tak," odvětil jsem. „Koukej z toho nezpyšnět."
Druhý den ráno jsem musel doprovodit Alenku do školy, protože množství zlata v našem bytě dosáhlo hmotnosti osmnácti kilogramů.
Když jsem jí u vchodu do školy předával tašku, řekl jsem:
„Úplně jsem zapomněl na trest."
„Na jaký trest?"
„V neděli budeš muset vzít ze zoologické zahrady modrého leoparda a jít s ním do MINERALOGICKÉHO MUZEA."
„S leopardem do muzea? Vždyť je hloupý."
„Nevadí, bude tam plašit myši a ty dohlédneš, aby neplašil nikoho jiného."
„Domluveno," přikývla Alenka. „Ale na výpravu poletíme."
„Poletíme."

KAPITOLA DRUHÁ

Třiačtyřicet černých pasažérů

Poslední dva týdny před odletem proběhly ve spěchu, nervozitě a často zbytečném shonu. Alenku jsem skoro neviděl. Především jsem musel připravit, zkontrolovat, přivézt a uložit v PEGASU klece, pasti, ultrazvukové návnady, sklopce, sítě, silová zařízení a tisíce dalších věcí potřebných k lovu zvířat. Dále bylo nutné zásobit se léky, potravinami, filmy, fotoaparáty, diktafony, slunečními filtry, mikroskopy, herbáři, zápisníky, gumovými holinkami, počítači, slunečníky a deštníky, limonádou, pláštěnkami, klobouky, sušenou zmrzlinou, létavci a miliónem dalších věcí, které se na výpravě mohou i nemusejí hodit. A protože budeme cestou zastavovat na vědeckých základnách, stanicích a různých planetách, musíme s sebou vzít nejrůznější zboží a zásilky: pomeranče pro astronomy na Marsu, sardinky pro průzkumníky Malého Arktura, višňovou šťávu, tuš a gumový tmel pro archeology v soustavě 2-BC, brokátové župany a elektrokardiografy pro obyvatele planety Fix, nábytek z ořechového dřeva, který vyhrál obyvatel planety Samora v kvízu ZNÁTE SLUNEČNÍ SOUSTAVU?, kdoulovou zavařeninu (vitaminizovanou) pro Liceniánce a spoustu dárků a balíčků, které nám až do posledního okamžiku přinášeli babičky, dědové, bratři, sestry, otcové, matky, děti a vnuci lidí i obyvatel cizích planet, se kterými se setkáme. Náš PEGAS nakonec připomínal Noemovu archu, létající bazar, obchodní dům nebo zásobovací sklad.

Zhubl jsem za ty dva týdny o několik kilogramů a kapitán PEGASU, slavný kosmonaut Poloskov, zestárl o šest let.

PEGAS je poměrně malá loď, má proto i malou posádku. Na Zemi a jiných planetách velím výpravě já, profesor Selezněv z moskevské zoologické zahrady. To, že jsem profesorem, vůbec neznamená, že jsem starý, šedivý a odměřený člověk. Už od dětství mám rád zvířata a nikdy jsem je nevyměňoval za minerály, známky, rádia a jiné zajímavé věci. Když mi bylo deset let, vstoupil jsem do přírodovědeckého kroužku v zoologické zahradě a po skončení školy jsem přešel na univerzitu studovat biologii. Když jsem končil univerzitu, věděl jsem o zvířatech tolik, že jsem o nich mohl napsat svoji první knihu. Tehdy ještě neexistovaly kosmické lodě, které dnes létají nadsvětelnou rychlostí do všech koutů Galaxie, a nás, vesmírných zoologů, bylo málo. Patřil jsem mezi první. Od té doby uplynulo dvacet let a vesmírných zoologů je nyní spousta. Já jsem však byl jedním z prvních. Obletěl jsem mnoho planet i hvězd a stal jsem se profesorem, ani nevím jak.

Když se PEGAS odpoutá od pevné země, stává se jeho pánem a vrchním velitelem nás všech slavný kosmonaut a kapitán lodě Gennadij Poloskov. V minulosti jsme se občas setkávali na vzdálených planetách a vědeckých základnách. Často nás navštěvuje a kamarádí s Alenkou. Poloskov vůbec nepřipomíná odvážného kosmonauta: když si svlékne uniformu kosmického kapitána, vypadá jako vychovatel ve školce nebo knihovník. Je nevysoký, plavovlasý, mlčenlivý a velmi taktní. Když však sedí ve svém křesle u řízení kosmické lodě, celý se změní: jeho hlas zní jinak a tvář nabude tvrdého a rozhodného výrazu. Poloskov nikdy neztrácí duchapřítomnost a v kosmické flotile si ho velice váží. Dalo mi dost práce ho přesvědčit, aby letěl jako kapitán na PEGASU, protože Jack O'Connola mu nabízel převzetí nové osobní lodě na lince Země-Fix. Nebýt Alenky, nikdy by se mi nepodařilo Poloskova přemluvit.

Třetím členem posádky je mechanik Zelený. Je to urostlý muž s mohutným ryšavým plnovousem. Je vynikajícím mechanikem a už pětkrát letěl s Poloskovem na jiných lodích. Nejraději se vrtá v motorech a opravuje něco ve strojovně. Je to chvályhodná vlastnost, bohužel se však často dá strhnout a pak některé důležité stroje nebo přístroje jsou rozebrané právě v okamžiku, kdy jsou nejvíc potřeba. Zelený je navíc velikým pesimistou. Domnívá se, že „to" nedopadne dobře. Jaké „to"a Každé. Například vousy si nechal narůst tehdy, když si přečetl v jedné staré knize, že se jakýsi kupec pořezal břitvou a zemřel na otravu krve. A třebaže už na Zemi neexistuje břitva, kterou by se dalo pořezat, a místo holení si muži natírají tváře zvláštní pastou, Zelený si pro jistotu nechal narůst vousy. Když přistáváme na neznámé planetě, vždy nám radí, abychom odletěli, protože zvířata zde stejně nejsou, a jestli jsou, tak se pro zoologickou zahradu nehodí, a jestli se hodí, tak se nám je stejně nepodaří dovézt na Zem a tak pořád dokola. Všichni jsme si však na Zeleného zvykli a jeho bručení nevěnujeme pozornost. A on se kvůli tomu neuráží.

Čtvrtým členem naší posádky, když nepočítám kuchyňského robota, který má každou chvíli poruchu, a automatické transportéry, je Alenka. Jak už víte, je to moje dcera, která právě dokončila druhou třídu. Každou chvíli se jí něco přihodí, ale všechna dobrodružství zatím dopadla dohře. Na výpravě bude užitečná - umí pečovat o zvířata a skoro ničeho se nebojí.

V noci před odletem jsem spal špatně: zdálo se mi, že někdo chodí po domě a bouchá dveřmi. Když jsem vstal, Alenka už byla oblečená, jakoby vůbec nešla spát. Sešli jsme k létavci.Nic jsme nenesli, když nepočítám svoji černou aktovku a Alenčinu tašku na záda s přivázanými ploutvemi a harpunou pro lov pod vodou.

Ráno před odletem bylo studené, vlhké a svěží. Meteorologové slibovali na odpoledne déšť, jako obvykle se však trošku zmýlili a pršelo už v noci. Když jsme se loučili se svými blízkými a slibovali, že budeme ze všech planet psát, byly ulice ještě prázdné.

Létavec zvolna stoupal nad ulicí a plynule zamířil na západ. Předal jsem řízení Alence, vytáhl jsem dlouhé seznamy, už tisíckrát opravované a proškrtané, a začal jsem je studovat, protože mě kapitán Poloskov zapřísahal, že musíme vyhodit nejméně tři tuny nákladu, nebo se nikdy nezvedneme ze Země.

Ani jsem nepostřehl, že jsme už na kosmodromu. Alenka vypadala, jako by usilovně myslela na něco jiného. Byla tak roztěkaná, že jsme přistáli u cizí lodě, která nakládala selata pro Venuši.

Při pohledu na přistávající stroj se selata rozběhla na všechny strany, doprovázející roboti je začali honit a vedoucí nakládky mi vynadal, že svěřuji přistávací manévr tak malému dítěti.

„Není už tak malá," namítal jsem. „Dokončila druhou třídu."

„Tím spíš se styďte," řekl vedoucí a přitiskl k hrudi právě chycené selátko. „Teď je neseženeme do večera!"

Pohlédl jsem vyčítavě na Alenku, převzal řízení a odvezl stroj k bílému PEGASU. PEGAS byl v době své lodní mladostí rychlým poštovním korábem. Když se objevily rychlejší a prostornější lodě, přidělovali ho k vesmírným výpravám. Měl rozsáhlé podpalubí a už dobře posloužil geologům i archeologům. Nyní byl přidělen zoologické zahradě. Poloskov na nás již čekal. Ani jsme se nestačili pozdravit a hned se ptal:

„Už jsi vymyslel, kam dáme ty tři tuny?"

„Něco jsem vymyslel."

„Tak povídej!"

V tom okamžiku k nám přistoupila nenápadná stařenka s modrou šálou a zeptala se: „Nevzali byste s sebou malý balíček mému synovi na Aldebaran?"

„No jo," zamával Poloskov rukou, „to nám ještě scházelo!"

„Docela malý," žadonila stařenka. „Dvacet deka, víc nemá. Dovedete si představit, jak mu bude, když nedostane k narozeninám žádný dárek?"

Nedovedli jsme si to představit.

„Co je v tom balíčku?" zeptal se ohleduplný Poloskov, který se vzdal na milost a nemilost.

„Nic zvláštního. Dortík. Kolja miluje dorty. A stereofilm, na kterém je zachyceno, jak se jeho synek, tedy můj vnouček, učí chodit."

„Dejte to sem," zabručel Poloskov.

Rozhlédl jsem se, kde je Alenka, která se někam ztratila. Nad kosmodrom stoupalo slunce a dlouhý stín PEGASU sahal až k budově kosmického přístavu.

„Poslyš," navrhl jsem Poloskovovi, „pošleme část nákladu na Měsíc pravidelnou linkou. Z Měsíce odstartujeme snadněji."

„Už mě to také napadlo," odpověděl Poloskov. „Pro jistotu vyložíme čtyři tuny, abychom měli rezervu."

„Kam mám dát balíček?" tázala se stařenka.

„Převezme ho robot u vstupu," odpověděl Poloskov a začali jsme probírat, co vyložíme.

Koutkem oka jsem vyhlížel ztracenou Alenku, a proto jsem pozoroval i stařenku s balíčkem. Stála ve stínu lodě a tiše se dohadovala s nakládacím robotem. Za stařenkou se tyčil značně přetížený vozík.

„Poloskove," zavolal jsem, „podívej se!"

„Och!" zaúpěl odvážný kapitán."Já to nepřežiju!"

Přiskočil ke stařence jako tygr.

„Co to je?!" pronesl hromovým hlasem.

„Balíček," řekla stařenka bojácně.

„Dortík?"

„Ano." Stařenka se už vzpamatovala.

„Nějak velký."

„Promiňte, kapitáne," namítla přísně stařenka. „Chcete snad, aby můj syn snědl svůj dort sám a nerozdělil se se svými sto třiceti spolupracovníky? To chcete?"

„Já už nechci nic!" zaúpěl zničený Poloskov. „Zůstanu doma, neletím nikam. Jasné? Nikam neletím!"

Boj se stařenkou trval půl hodiny a skončil Poloskovovým vítězstvím. Já jsem mezitím zašel do lodě a přikázal robotům vyložit pomeranče a nábytek z ořechového dřeva.

Alenku jsem potkal ve vzdálené chodbě podpalubí. Naše setkání zde mě udivilo.

„Co tu děláš?“ zeptal jsem se.
Alenka schovala za záda svazeček preclíků a odpověděla:
„Seznamuji se s lodí.“
„Jdi do kajuty,“ přikázal jsem jí a spěchal jsem dál.
Vykládku jsme dokončili ve dvanáct hodin. Hotovo! S Poloskovem jsme zkontrolovali váhu nákladu ještě jednou - získali jsme rezervu dvě stě kilogramů a mohli jsme se tedy klidně vydat do vesmíru.
Poloskov zavolal vnitřní linkou mechanika Zeleného. Mechanik seděl u řídicího pultu a pročesával si ryšavé vousy. Poloskov se naklonil k obrazovce videofonu a zeptal se:
„Můžeme startovat?“
„Kdykoliv,“ odvětil Zelený. „I když počasí se mi nelíbí.“
„Volám dispečink,“ ohlásil Poloskov do mikrofonu. „PEGAS žádá o povolení startu.“
„Okamžik,“ odpověděl dispečer. „Nemáte volné místo?“
„Ani jedno,“ odmítl tvrdě Poloskov. „Cestující nebereme.“
„Pět lidí byste snad mohli?“ dotíral dispečer.
„Proč? Copak nestačí pravidelné linky?“
„Všechny jsou přetížené.“
„Jak to?“
„Vy to nevíte? Na Měsíci se dnes hraje fotbalové utkání o pohár GALAKTICKÉHO SEKTORU mezi Zemí a planetou Fix.“
„A proč na Měsíci?“ podivil se Poloskov, kterého fotbal nezajímal a během přípravy k letu ztratil kontakt se skutečným životem.
„Opravdu jste tak naivní?“ žasl dispečer. „Copak Fixané mohou hrát při pozemské gravitaci? Ani na Měsíci to nebudou mít snadné.“
„Porazíme je tedy?“ ptal se Poloskov.
„Pochybuji,“ vzdychl dispečer. „Přelanařili z Marsu tři obránce a Simona Brauna.“
„Chtěl bych mít vaše starosti,“ řekl Poloskov. „Kdy nám povolíte start?“
„Stejně vyhrajeme,“ vmísila se do hovoru Alenka, která nenápadně vklouzla na kapitánský můstek.
„Správně, děvčátko,“ zaradoval se dispečer. „Opravdu nevezmete žádné fanoušky? K jejich odvozu potřebuji osm dalších lodí. Nevím, co mám dělat. A objednávky pokračují.“
„Ne,“ odsekl Poloskov.
„Nu, jak myslíte. Spusťte motory.“
Poloskov přepojil na strojovnu a pronesl:
„Zelený, zapni planetární. Ale pomalu. Zjistím, jestli nejsme přetíženi.“
„Jak bychom mohli být přetíženi?“ rozhořčil jsem se. „Všechno jsme spočítali.“
Loď se mírně zachvěla, jak motory zvyšovaly výkon.
„Pět - čtyři - tři - dva - jedna - start,“ odpočítal kapitán.
Loď sebou trhla a zůstala stát na místě.
„Co se stalo?“ zeptal se Poloskov.
„Co se vám stalo?“ dotazoval se dispečer, který sledoval náš start.
„Neletí,“ řekl Zelený. „Vždyť jsem říkal, že to nedopadne dobře.“
Alenka seděla připoutaná ke křeslu a na mě ani nepohlédla.
„Zkusíme to ještě jednou,“ rozhodl Poloskov.
„Není co zkoušet,“ odvětil Zelený. „Jsme přetíženi. Přístroje mám před nosem.“
Poloskov se pokusil zvednout loď ještě jednou, ta však stála na zemi jako přikovaná. Poloskov tedy usoudil:
„Zřejmě jsme se zmýlili ve výpočtech.“
„Ne, kontrolovali jsme je na počítači,“ namítal jsem. „Máme rezervu dvě stě kilogramů.“
„Co tedy uděláme?“
„Budeme muset vyložit další náklad. Nemůžeme ztrácet čas. Kterým podpalubím začneme?“
„Prvním,“ řekl jsem. „Tam jsou zásilky. Počkáme na ně na Měsíci.“
„Prvním ne,“ ozvala se najednou Alenka.
„Tak dobrá,“ souhlasil jsem bezmyšlenkovitě. „Začneme třetím, tam jsou klece a sítě.“
„Třetím také ne,“ protestovala opět Alenka.
„Co ta má znamenat?“ zeptal se přísně Poloskov.
V tom okamžiku se opět ozval dispečer:
„PEGAS, došla na vás stížnost.“

„Jaká stížnost?“

„Přepínárn na informační kancelář.“

Na obrazovce se objevila čekárna. U informací se tlačili lidé. Zahlédl jsem mezi nimi několik povědomých tváří. Odkud je znám?

Žena, která stála nejblíž, pronesla při pohledu na mě:

„Že se nestydíte. Podporovat takové hlouposti.“

„Jaké hlouposti?“ podivil jsem se.

„Řekla jsem Alešovi jasně: Na Měsíc nepoletíš, ve čtvrtém čtvrtletí jsi dostal pět trojek.“

„Já jsem taky zakázala Levovi letět na to utkání,“ podpořila ji druhá žena. „Docela stačí, když je uvidí v televizi.“

„Aha,“ pronesl jsem zvolna. Konečně jsem poznal lidi shromážděné u informační kanceláře. Byli to rodiče dětí z Alenčiny třídy.

„Všechno je jasné,“ řekl Poloskov. „Máme těch černých pasažérů na palubě hodně?“

„Netušila jsem, že jsme přetíženi,“ vymlouvala se Alenka.

„Děti přece nemohou propást utkání století! Jak by to vypadalo, kdybych já je viděla a ony ne?“

„A máme těch černých pasažérů hodně?“ opakoval Poloskov.

„Naši třídu a dvě sousední,“ zašeptala Alenka. „Když táta v noci spal, přiletěli na kosmodrom a schovali se do lodě.“

„Nikam nepoletíš,“ řekl jsem. „Nemůžeme brát na výpravu nezodpovědné lidi.“

„Tati, já už to víckrát neudělám,“ prosila úpěnlivě Alenka.

„Pochop, mám silné vyvinutý smysl pro kolektiv.“

„Kvůli tvému smyslu pro kolektiv jsme mohli havarovat.“ podotkl Poloskov.

Většinou Alence všechno promine, tentokrát se však opravdu zlobil.

„Jdeme vysadit černé pasažéry,“ dodal. „Když se nám to podaří za půl hodiny, zůstaneš na lodi. Jinak letíme bez tebe.“

Posledního černého pasažéra jsme vytáhli z podpalubí za třiadvacet minut. Dalších šest minut stáli u lodě, strašně roztrpčení a smutní, a od budovy kosmodromu k nim běželi mámy, tátové a babičky.

Černých pasažérů bylo na PEGASU dohromady třiačtyřicet. Dodnes jsem nepochopil, jak se je Alence podařilo umístit na palubě, aniž jsme některého zpozorovali.

„Šťastnou cestu, Alenko!“ zavolal zdola Aleš Naumov, když jsme konečně nastoupili. „Fandi i za nás! A brzy se vrať!“

„Sportu zdar!“ odpověděla Alenka. „Dopadlo to špatně, tati,“ řekla mi, když jsme se už vznášeli nad Zemí a nabírali kurs k Měsíci.

„Špatně,“ souhlasil jsem. „Stydím se za tebe.“

„O tom nemluvím,“ přerušila mě Alenka. „Celá třetí B odletěla už v noci nákladní lodí v pytlích od brambor. Oni budou na stadiónu a naše druhé třídy ne. Zklamala jsem důvěru přátel.“

„A kam vysypali brambory?“ zeptal se překvapeně Poloskov.

„Nevím,“ odvětila Alenka. Chvíli přemýšlela a dodala: „Jak teď budu na stadiónu hledět na třetí B? To je prostě hrozné!“

KAPITOLA TŘETÍ

Slyšel jsi o třech kapitánech?

Když PEGAS přistál na měsíčním kosmodromu, zeptal jsem se svých spolucestujících: „Co budete dělat? Odlétáme zítra v šest nula nula.“ Kapitán Poloskov prohlásil, že zůstane na lodi a bude ji připravovat k odletu.

Mechanik Zelený požádal o dovolení jít na fotbal.

Také Alenka povídala, že půjde na fotbal, i když se jí vůbec nechce.

„Proč?“ podivil jsem se.

„Copak jsi zapomněl? Na stadiónu bude celá třetí B a z druhých tříd tam budu docela sama. A za všechno můžeš ty.“

„Já?“

„Kdo vysadil z PECASU moje spolužáky?“

„Vždyť jsme nemohli odstartovat! A co by mi řekli jejich rodiče? Co kdyby se dětem něco stalo?“

„Kde?“ rozhořčila se Alenka. „Ve sluneční soustavě? Koncem jedenadvacátého století?“

Když Alenka se Zeleným odešli, rozhodl jsem se zajít si naposledy na šálek kávy do opravdové restaurace a vydal jsem se do LUNOCHODU.

Obrovský sál restaurace byl téměř plný. ZastavilJsem se nedaleko od vchodu, abych si vyhlédl volné místo, a najednou jsem uslyšel známý hromový hlas:

„Je to možné?“

Za vzdáleným stolem trůnil můj dlouholetý přítel Hromburác. Neviděli jsme se celých pět let, přesto jsem na něj ani na chvíli nezapomněl. Bývali jsme velcí přátelé. Naše přátelství začalo tím, že jsem mu v džunglích Eurydiky zachránil život, když se vzdálil od archeologické výpravy, zabloudil v lese a málem padl do spárů malému drakovi - šestnáct metrů dlouhé zlostné obludě.

Hromburác mi na uvítanou spustil až k podlaze hmatadla, která měl kvůli pohodli svinuta, rozevřel svá půlmetrová ústa v okouzlujícím úsměvu, přátelsky natáhl svoje ostré drápy a řítil se mi co nejrychleji vstříc.

Nějaký turista, který dosud nikdy neviděl obyvatele planety Čumarozu, při pohledu na něj omdlel. Hromburác se však neurazil. Silně mě objal hmatadly a přitiskl k ostrým výstupkům na své hrudi.

„Kamaráde!“ řval jako lev. „Jak dlouho jsme se neviděli? Už jsem chtěl letět do Moskvy, abychom se setkali, a najednou nevěřím vlastním očím. Co se děje?“

„Letíme na výpravu,“ řekl jsem. „Volný průzkum po Galaxii.“

„To je skvělé!“ volal Hromburác. „Jsem šťastný, že se ti podařilo překonat úklady závistivců a vydat se na výpravu.“

„Ale já žádné závistivce neznám.“

„Mne neoklameš,“ řekl Hromburác a vyčítavě mi potřásl před nosem ostrými, zahnutými drápy.

Nic jsem nenamítal, protože jsem věděl, jak je můj přítel podezřívavý.

„Posaď se!“ přikázal mi Hromburác. „Robote, láhev gruzínského vína pro mého nejlepšího přítele a tři litry valeriánských kapek pro mě.“

„Prosím,“ odpověděl robot-číšník a spěchal do kuchyně splnit objednávku.

„Jak žiješ?“ vyptával se Hromburác. „Co žena? A co dcerka? Už umí chodit?“

„Chodí do školy,“ řekl jsem. „Dokončila druhou třídu.“

„Velkolepé!“ nadchl se Hromburác. „Jak ten čas letí...“

Tato představa mého přítele rozesmutnila, a protože je velice citlivý, hlasitě zasténal a z osmi očí mu kanuly žíravé slzy.

„Co je ti?“, znepokojil jsem se.

„Jen si pomysli, jak rychle letí čas!“ pronesl uslzeně Hromburác. „Děti rostou a my stárneme.“

Lítostivě vypustil z nozder čtyři obláčky štiplavého žlutého kouře, který zahalil restauraci, hned se však vzpamatoval a omlouval se:

„Promiňte mi, vážení návštěvníci restaurace, vynasnažím se, abych vám už nedělal nepříjemnosti.“

Kouř se valil mezi stolky, lidé kašlali a někteří dokonce odešli.

„Půjdeme také,“ navrhl jsem a lapal po dechu, „nebo ještě něco vyvedeš.“

„Máš pravdu,“ souhlasil pokorně Hromburác.

Vyšli jsme do haly, kde Hromburác zabral celou pohovku. Usedl jsem vedle na židli. Robot nám přineslo víno a valeriánské kapky, skleničku pro mě a litrový pohár pro Čumarozana.

„Kde teď pracuješ?“ vyptával jsem se Hromburáce.

„Budeme vykopávat zaniklé město na Coleidě,“ odpověděl.

„Přiletěl jsem pro infračervené detektory.“

„Zajímavé město?“ ptal jsem se dál.

„Snad bude zajímavé,“ odpověděl opatrně Hromburác, který byl hrozně pověrčivý. Aby to nezakřikl, přejel si čtyřikrát ocasem u pravého oka a zašeptal: „Baskuri bariparata.“

„Kdy začínáte?“

„Za dva týdny startujeme z Merkuru. Máme tam prozatímní základnu.“

„Podivná, nevlídná planeta,“ poznamenal jsem. „Jedna polovina je žhavá, druhou tvoří ledová poušť.“

„Nic zvláštního,“ řekl Hromburác a opět se natáhl po valeriánských kapkách. „Loni jsme tam našli zbytky lodě PŮLNOČNÍCH TULÁKŮ. A tak jsme tam trošku pracovali. Ale proč pořád vyprávím jen o sobě? Povídej mi raději o své cestě.“

„Mám zatím jen přibližnou představu,“ odpověděl jsem. „Nejdřív navštívíme několik základen v okolí sluneční soustavy a potom se vydáme na volný průzkum. Času máme dost - tři měsíce - a loď je prostorná.“

„Na Eurydiku se nevydáš?“ zeptal se Hromburác.

„Ne. Malého draka už máme v moskevské zoologické zahradě a velkého draka bohužel ještě nikdo nedokázal chytit.“

„I kdybys ho chytil,“ podotkl Hromburác, „na tvé lodi by se stejně nedal odvézt.“

Opravdu, velkého draka by PEGAS nedokázal odvézt, a to nejen proto, že jeho denní porci tvoří čtyři tuny masa a banánů.

Chvíli jsme mlčeli. Je příjemné posedět se starým přítelem a nikam nepospíchat. Přistoupila k nám postarší turistka s fialovým kloboukem, ozdobeným voskovými květy, a bojácně nám podávala zápisník.

„Neodmítnete mi autogram jako památku na náhodné setkání?“ poprosila.

„Proč ne?“ souhlasil Hromburác a sáhl po zápisníku hmatadlem s drápy.

Stařenka úděsem přivřela oči a její tenká ručka se roztřásla.

Hromburác otevřel zápisník a na čistý list rozmáchle napsal:

„Překrásné mladé zemance od věrného obdivovatele z mlhovité planety Čumaroz. Měsíc. Restaurace Lunochod. 3.března 2074.“

„Děkuji,“ zašeptala turistka a odcupitala.

„Napsal jsem to dobře?“ otázal se Hromburác. „Dojímavě?“

„Dojímavě,“ souhlasil jsem. „Jenže ne docela přesně.“

„Proč?“

„Nebyla to mladá zemanka, ale starší žena. A vůbec - zemankou kdy si nazývali příslušnici šlechtického stavu.

„Ach, jaká hanba!“ rozladil se Hromburác. „Ale vždyť měla na klobouku květiny. Hned ji dohoním a autogram přepíšu.“

„Není třeba, kamaráde,“ zadržel jsem ho. „Jenom ji polekáš.“

„Ano, ano, těžké je břemeno slávy,“ vzdychl Hromburác. „Je však příjemně, že největšího archeologa Čumarozu znají i na vzdáleném pozemském Měsíci.“

Nevyvracel jsem mu to. Byl jsem však přesvědčen, že se tato žena nikdy v životě nesetkala se žádným vesmírným archeologem. Zřejměji ohromil vzhled mého přítele.

„Poslyš,“ ozval se Hromburác, „mám nápad. Pomůžu ti.“

„Jak?“

„Slyšel jsi o planetě Tří kapitánů?“

„Něco jsem četl, ale nevzpomínám si kde a co.“

„To je skvělé.“

Hromburác se naklonil blíž, položil mi na rameno těžké, horké hmatadlo, upravil si lesklé destičky na kulatém břiše připomínajícím menší balón a začal:

„V sektoru 19-4 je nevelká neobydlená planeta. Neměla dokonce ani jméno, jen číselný kód. Nyní ji kosmonauti nazývají planetou Tří kapitánů. Proč? Na velké kamenné terase se tam tyčí tři sochy. Byly postaveny na počest tří kosmických kapitánů, významných objevitelů a odvážných lidí. Jeden kapitán se narodil na Zemi, druhý na Marsu a třetí na planetě Fix. Kapitáni společně létali souhvězdími, přistávali na planetách, na nichž je přistání nemožné, a zachraňovali celé světy, kterým hrozilo nebezpečí. Oni první prošli džunglemi Eurydiky

a jeden z nich postřelil velkého draka. Nalezli a zničili hnízdo vesmírných pirátů, třebaže pirátů bylo desetkrát

tolik. Spustili se do metanové atmosféry Golgoty a našli tam kámen mudrců ztracený KURSAKOVÝM KONVOJEM. Zlikvidovali jedovatou sopku, která ohrožovala obyvatelstvo celé planety. O jejich činech bych mohl vyprávět ještě nejmíň dva týdny..."

„Už jsem si vzpomněl," přerušil jsem Hromburáce. „Samozřejmě, že jsem slyšel o třech kapitánech."

„No proto," zavrčel Hromburác a vypil sklenici valeriánských kapek. „Snadno zapomínáme na hrdiny. Je to hanba." Vyčítavě zavrtěl měkkou hlavou a pokračoval: „Před několika lety se cesty kapitánů rozešly. První kapitán se zabývá projektem Venuše."

„Toho přece znám," řekl jsem. „Patří tedy mezi ty, kdo mění její oběžnou dráhu?"

„Ano. První kapitán vždy miloval grandiózní plány. Když se dozvěděl, že Venuše má být přesunuta dál od Slunce a změněna doba její rotace, aby ji lidé mohli osídlit, věnoval se tomuto záměru. Je to dobře, protože vědci se rozhodli změnit Venuši v obrovskou kosmickou loď a v Galaxii neexistuje člověk, který by se vyznal v kosmické technice líp než První kapitán."

„A ostatní kapitáni?" zeptal jsem se.

„Druhý kapitán prý zahynul a nikdo neví kdy a kde. Třetí kapitán odletěl do sousední galaxie a vrátí se za několik let. Vyprávím to proto, že kapitáni se určitě setkali s množstvím vzácných, neobvyklých zvířat a ptáků. Určitě po nich zůstaly nějaké zápisky, cestovní deníky."

„A kde jsou?"

„Deníky jsou uloženy na planetě Tří kapitánů. Vedle pomníků, které postavili šlechetní současníci ze sbírky na osmdesáti planetách, je tam laboratoř a pamětní síň. Žije tam doktor Verchovcev, který ví o třech kapitánech nejvíc ze všech tvorů v Galaxii. Když se tam zastavíš, nebudeš litovat."

„Děkuji, Hromburáci," řekl jsem. „Myslím, že máš valeriánských kapek už dost. Jednou sis mi postěžoval, že působí škodlivě na srdce."

„Co se dá dělat!" spráskl můj přítel hmatadla. „Mám tři srdce. Na některé z nich určitě působí zhoubně. Nějak však nemůžu zjistit, na které."

Celou další hodinu jsme vzpomínali na staré známé a na dobrodružství, která jsme spolu prožili. Najednou se dveře do haly otevřely a objevil se zástup lidí i obyvatel jiných planet.

Na ramenou nesli fotbalisty reprezentačního mužstva Země.

Vyhrávala hudba, ozývaly se. veselé výkřiky.

Ze zástupu vyběhla Alenka.

„Výborně!" zvolala, když mě zahlédla: „Fixanům nepomohli zlanaření hráči z Marsu! 3:1! Další zápas bude na neutrálním hřišti."

„A co třetí B?" zeptal jsem se uštěpačně.

„Nebyli tam," odpověděla Alenka. „Určitě bych je zahlédla. Jistě celou třetí B chytili a vrátili zpátky. V pytlech od brambor. Patří jim to!"

„Jsi zlomyslná, Alenko!" pokáral jsem ji.

„Ne!" zařval Hromburác. „Nemáš právo tak urážet bezbranné děvčátko. Nenechám jí ubližovat."

Hromburác objal Alenku hmatadly a zvedl ji ke stropu.

„Ne," opakoval rozhořčeně. „Tvoje dcera je i moje dcera. Nedovolím!"

„Ale já nejsem vaše dcera," připomněla Alenka shora. Naštěstí se ani moc nepolekala.

O to víc se polekal mechanik Zelený, který právě v tom okamžiku vstoupil do sálu a zahlédl Alenku, jak se zmítá v hmatadlech ohromné obludy. Mě nezpozoroval. Hnal se k Hromburácovi, ryšavé vousy mu vlály a s rozběhem vrazil mému příteli do kulatého břicha.

Hromburác uchopil Zeleného volnými hmatadly a posadil ho na lustr. Potom opatrně spustil Alenku na podlahu a zeptal se mě: „Asi jsem se trošku rozzlobil?"

„Trošku," řekla Alenka místo mě. „Sundejte Zeleného dolů."

„Nemá útočit na archeology," odpověděl Hromburác. „Nesundám ho. Na shledanou večer. Vzpomněl jsem si, že se ještě před koncem pracovní doby musím stavit ve skladu základny."

Hromburác lišácky zamrkal na Alenku a kolébavě se vydal k východu. Sálem se ve vlnách šířila vůně valeriánských kapek. Sundat Zeleného s lustru nám pomohli fotbalisté. Trochu jsem se na Hromburáce zlobil. Je to sice můj přítel, talentovaný vědec a věrný kamarád, chová se však nevhodně a jeho humor se někdy projevuje podivně.

„Kam poletíme?" zeptala se Alenka cestou k lodi.

„Nejdřív odvezeme náklad na Mars a průzkumníkům Malého Arkturu. Odtud pak přímo do sektoru 19-4 na planetu Tří kapitánů."

„Ať žijí tři kapitáni!" zvolala Alenka, třebaže o nich ještě nikdy neslyšela.

KAPITOLA ČTVRTÁ

Ztracení pulci

Průzkumníci na Malém Arkturu nás nadšeně uvítali. Jakmile PEGAS dosedl na kovovou přistávací plošinu, která se pod vahou lodě zahoupala, a z mezery mezi panely vystříkla rezavá hnijící voda, vydali se k nám na transportéru. Z vozidla vystoupili tři urostlí mládenci v rudých pláštích, přehozených přes skafandry. Následovaly je tři kosmonautky v přepychových sarafánech, rovněž natažených na skafandry. Mládenci i dívky nesli na mísách chléb a sůl.

Když jsme sestoupili na mokré kovové panely kosmodromu, nasadili nám na přilby skafandrů věnečky ze zdejších květin. Na naši počest připravili v maličké klubovně průzkumné základny slavnostní večeři. Pohostili nás konzervovaným kompotem, konzervovanou kachnou a konzervovanými obloženými chlebíčky. Mechanik Zelený, který plní na PEGASU úlohu šéfkuchaře, se také nenechal zahanbit - položil na sváteční stůl opravdová jablka, opravdovou šlehačku s opravdovým rybízem a především opravdový černý chléb.

Hlavním hostem byla Alenka. Všichni průzkumníci jsou dospělí, jejich děti zůstaly doma - na Marsu, na Zemi, na Ganymedu - a už se jim po dětech hodně stýskalo. Alenka odpovídala na nejrůznější otázky, upřímně se snažila vypadat hloupější, než je, a když jsme se vraceli na loď, postěžovala si mi: „Tolik chtěli, abych byla mrnětem, že jsem je nemohla zarmoutit."

Druhý den jsme předali průzkumníkům všechno zboží a zásilky. Bohužel se však ukázalo, že nás nemohou pozvat na lov zdejší zvěře: začínalo období bouří, všechny řeky i jezera se rozvodnily a po planetě se prakticky nedalo cestovat.

„Jestli chcete, chytíme vám pulce," nabízel velitel základny.

„Budiž, třeba pulce," souhlasil jsem.

Už jsem sice slyšel o různých arkturských zvířatech, s pulcem jsem se však ještě nesetkal.

Za dvě hodiny přinesli průzkumníci velké akvárium, na jehož dně leželi metroví pulci, připomínající obrovské mloky. Potom ještě přitáhli bednu s chaluhami.

„To je krmení na první den," vysvětlili. „Pulci jsou hrozně žraví a rychle rostou."

„Mám připravit větší akvárium?" zeptal jsem se.

„Raději bazén," odpověděl velitel.

Jeho druhové mezitím přitáhli po schůdkách další bednu s krmením.

„Jak rychle rostou?" dotazoval jsem se.

Dost rychle. Přesně to nemohu říct, protože je nechováme," odvětil velitel, záhadně se usmál a začal mluvit o něčem jiném.

Zeptal jsem se ho:

„ByI jste někdy na planetě Tří kapitánů?"

„Ne," odpověděl. „Občas k nám ale zaletí doktor Verchovcev. Byl tu právě před měsícem. Podle mého názoru je to velký podivín."

„Proč?" „Z nějakého důvodu shání výkresy lodě MODRÝ RACEK." „Promiňte, ale co je na tom podivného?"

„To je loď Druhého kapitána, který před čtyřmi lety beze stopy zmizel."

„A nač je Verchovcev potřebuje?"

„To je právě ono. Když jsem se ho na to zeptal, tvrdil, že píše dokumentární knihu o hrdinských činech Tří kapitánů a nemůže pokračovat v práci bez znalosti konstrukce lodě."

„Byla snad něčím zvláštní?"

Velitel se shovívavě usmál.

„Vidím, že nejste informován," řekl. „Lodě Tří kapitánů byly postaveny podle speciálních objednávek a kapitáni si je ještě přestavěli, byli totiž velice zruční. Byly to obdivuhodné lodě, konstruované pro nejrozmanitější podmínky. Jedna z nich, EVEREST, stojí dnes v pařížském kosmickém muzeu."

„Proč tedy Verchovcev nenavštívil pařížské muzeum?" podivil jsem se.

„Každá z lodí byla docela jiná!" vysvětloval velitel. „Kapitáni byli hrdí lidé a nikdy se nenapodobovali."

„Tak dobře," rozhodl jsem se, „zaletíme k Verchovcevovi. Prosím o souřadnice jeho základny."

„Rád vám je poskytnu," souhlasil velitel. „Pozdravujte ho od nás. A nezapomeňte přestěhovat pulce do bazénu."

Rozloučili jsme se s pohostinnými průzkumníky a odletěli.

Před spaním jsem se rozhodl, že se zajdu podívat na pulce. Zjistil jsem, že se mlokům podobají jen zevnějškem. Měli velké smutné oči s dlouhými řasami, rozeklané krátké ocásky zakončené hustými tvrdými štětičkami a místo kůže měli tvrdé lesklé šupiny.

Rozhodl jsem se, že dáme pulce do bazénu až ráno. V noci se jim v akváriu určitě nic nestane. Hodil jsem jim pár hrstí chaluh a zhasl v podpalubí světlo. Začátek máme za sebou - na palubě PEGASU už jsou první zvířata pro zoologickou zahradu.

Ráno mě vzbudila Alenka. „Tati," volala, „vstávej!"

„Co se děje?"

Pohlédl jsem na hodinky. Ukazovaly teprve sedm hodin ráno palubního času.

„Proč jsi vstala tak brzy, vždyť teprve svítá?"

„Chtěla jsem se podívat na pulce. Vždyť je na Zemi ještě nikdo nezná."

„No a? Kvůli tomu mě budíš? Kdybys raději zapojila robota. Než připraví snídani, v klidu vstaneme a..."

„Se svou snídaní raději počkej, tati," přerušila mě Alenka nezdvořile. „Vstávej a jdi se podívat na pulce."

Něco v jejím hlase mě znepokojilo.

Vyskočil jsem z postele a ještě v pyžamu běžel do podpalubí, kde stálo akvárium. Naskytl se mi otřesný pohled. I když se to zdá neuvěřitelné, pulci přes noc vyrostli víc než dvojnásobně a do akvária se už nevešli. Ocasy jim vylezly ven a visely skoro až k podlaze.

„To není možné!" užasl jsem. „Musíme přichystat bazén." Odběhl jsem vzbudit mechanika Zeleného.

„Pomoz, pulci tak vyrostli, že je sám neunesu."

„Já jsem to tušil," řekl Zelený. „Ale to určitě není všechno. Proč jsem jenom souhlasil s tím, že budu pracovat v kočovné zoologické zahradě? Proč?"

„Nevím," odvětil jsem. „Jdeme."

Zelený si natáhl plášť a s bručením se vlekl do podpalubí. Když spatřil pulce, popadl se za vousy a zasténal:

„Zítra zaplní celou loď!"

Bazén byl naštěstí už od včerejška plný vody. Spolu se Zeleným jsme do něj pulce přenesli. Ukázalo se, že nejsou moc těžcí, hodně se však vzpouzeli a klouzali nám z rukou. Když jsme konečně spustili do bazénu třetího, posledního pulce, byli jsme udýchaní a zpocení.

Bazén na PEGASU není příliš velký, měří čtyřikrát tři metry, hluboký je dva metry. Pulcům to stačilo. Hned začali rejdit a hledat potravu. Nedivím se, že vyhladověli - tihle tvorové se zřejmě chystali překonat galaktický rekord v rychlosti růstu. Během krmení, na které padla polovina první bedny s chaluhami, se v podpalubí objevil Poloskov. Byl už v uniformě, umytý a oholený.

„Alenka tvrdí, že ti povyrostli pulci," řekl s úsměvem.

„Ale ne, nic zvláštního," odpověděl jsem a předstíral, že mě takové zázraky neudivují.

Poloskov pohlédl do bazénu a překvapeně vykřikl:

„Krokodýlové! Opravdoví krokodýlové! Ti by dokázali spolknout člověka."

„Neboj se," chlácholil jsem ho, „jsou to býložravci. Průzkumníci by nás varovali."

Pulci plavali na hladině a hladově otevírali tlamy.

„Zase chtějí žrát," usoudil Zelený. „Brzy se pustí do nás."

V poledne dosáhli pulci délky dvou a půl metru a dojedli první bednu s chaluhami.

„Mohli nás varovat," vrčel Zelený na adresu průzkumníků.

„Určitě to věděli a mysleli si: ať se odborníci potrápí."

„Tak to není," protestovala Alenka, které průzkumníci darovali na rozloučenou ze dřeva vyřezaný model transportéru, šachy z kostí fosilního rovnoběžnochodce, nůž na rozřezávání papíru zhotovený z kůry skleněného stromu a spoustu dalších zajímavých věcí, které za dlouhých večerů sami zhotovovali.

„Nu což, uvidíme," prohlásil Zelený filozoficky a odešel zkontrolovat motory.

Večer dosáhli pulci délky tří a půl metru. V bazénu plavali jen s obtížemi, a tak se plácali u dna a na hladinu vyplouvali jen proto, aby schlamstli další hrst chaluh.

Šel jsem spát s nepříjemným tušením, že pulce do zoologické zahrady nedovezu. Už u prvních zvířat nastal zádrhel. Vesmír občas připraví rébusy, na které pozemský biolog nestačí.

Ráno jsem vstal nejdřív ze všech. Šel jsem chodbou po špičkách a myslel na těžké sny, které mě v noci mučily. Zdálo se mi, že pulci dál narostli a jdou delší než PEGAS, že vylezli ven, letí s námi vesmírem a pokoušejí se pohltit naši loď.

Otevřel jsem dveře do podpalubí a na okamžik jsem se zastavil na prahu, abych se rozhlédl, zda za rohem nečíhá pulec.

V podpalubí však bylo ticho. Voda v bazénu nešplouchala. Přistoupil jsem blíž. Stíny pulců, dlouhé nejvýše

čtyři metry, se černaly u dna. Ulehčilo se mi. Vzal jsem smeták a rozvířil vodu. Proč se pulci nehýbou?

Smeták zavadil o jednoho pulce, který lehce odplul stranou a přitiskl k protější stěně bazénu svoje druhy. Ani se nehnuli.

„Zdechli," pochopil jsem. „Určitě hladem."

„Tak co je, tati," ozvala se za mnou Alenka.

Ohlédl jsem se. Alenka stála bosá na studené podlaze, proto jsem jí místo odpovědi přikázal:

„Hned si něco obuj, nebo nastydneš."

Tu se otevřely dveře a vstoupil Poloskov. Za jeho zády zářila Zeleného ohnivě rudá brada.

„Tak co je?" zeptali se dvojhlasně.

Alenka odběhla pro pantofle. Neodpovídal jsem a snažil jsem se probudit nehybného pulce. Jeho tělo plavalo po hladině bazénu tak lehce, jako by bylo prázdné. Oči měl zavřené.

„Zdechli," konstatoval smutně Zelený. „A my jsme se o ně včera tak starali. Ale já jsem to říkal."

Převrátil jsem pulce smetákem. Šlo to docela snadno. Skvrnité břicho měl po celé délce prasklé. V bazénu plavaly jen kůže nestvůr, zachovávající tvar jejich těl, protože tvrdé šupiny pokrývající tělo zabránily smrštění kůží.

„Oho!" pronesl Zelený a ohlédl se. „Už se vylíhli."

„Kdo?" zeptal se Poloskov.

„To kdybych věděl!"

„Poslyš, profesore Selezněve," obrátil se ke mně kapitán Poloskov s plnou vážností, „domnívám se, že podle všeho jsou na mé.lodi neznámé nestvůry, které se skrývaly v takzvaných pulcích. Kde jsou?"

Převrátil jsem smetákem těla ostatních pulců. Byla také prázdná.

„Nevím," přiznal jsem upřímně.

„Při tvém příchodu byly dveře otevřené nebo zavřené?"

V hlavě jsem měl zmatek. Odpověděl jsem: „Nevzpomínám si, Poloskove. Asi zavřené."

„To jsou věci!" prohlásil Poloskov a spěchal ven.

„Kam jdeš?" otázal se Zelený.

„Prohledat loď," vysvětlil Poloskov. „A tobě doporučuji prohledat strojovnu. Ale něčím se ozbroj. Nevíme, co se z pulců vylíhlo. Možná draci."

Oba odešli, za několik minut však Poloskov přiběhl zpátky a podával mi revolver.

„Čert nikdy nespí," řekl. „Alenku raději zavřeme do kajuty."

„Já nechci!" protestovala Alenka. „Mám teorii."

„Nestojíme o tvoje teorie," odpověděl jsem. „Jdeme do kajuty."

Alenka se bránila jako divoká kočka, nakonec jsme ji však zamkli do kajuty a začali prohledávat loď.

Je přímo neuvěřitelné, kolik podpalubí, oddělení, chodeb a jiných místností se vejde do poměrně malé lodi. Všichni tři jsme se vzájemně kryli a než jsme prohledali celý PEGAS, uplynuly tři hodiny.

Nestvůry nikde nebyly.

„Nu což," řekl jsem posléze, „nasnídáme se a potom prohledáme loď ještě jednou. Někde musí být."

„Chci také snídani," ozvala se Alenka, která poslouchala naši rozmluvu vnitřním telefonem. „Pusťte mě z vězení."

Pustili jsme Alenku a odvedli ji do klubovny.

Než jsme začali jíst, zamkli jsme dveře a zbraně položili na stůl, aby byly po ruce.

„Je to záhada," usoudil Poloskov a pustil se do krupičné kaše.

„Kam se schovali? Že by do reaktoru? Nebo utekli ven?"

„Zlověstná záhada," přisvědčil Zelený. „Nemám záhady rád.

Ti pulci se mi nelíbili už od začátku. Podej mi konvici s kávou."

„Obávám se, že toto tajemství nevyřešíme," řekl Poloskov.

Souhlasně jsem přikývl.

„Ne, vyřešíme je," vmísila se Alenka.

„Mlč už konečně."

„Nemůžu mlčet. Jestli chcete, tak je najdu."

Poloskov se rozesmál. Smál se dlouho a upřímně.

„Tři dospělí muži je hledali tři hodiny a ty je chceš najít sama?"

„Je to lehčí," odpověděla Alenka. „Vsadíme se, že je najdu?" „Dobře, vsadíme," smál se Poloskov. „O co?"

„O přání," navrhla Alenka. „Souhlasím."

„Ale budu je hledat sama."

„To nepřichází v úvahu," zasáhl jsem. „Sama nikam nesmíš. Zapomněla jsi, že se po lodi možná pohybují neznámé

nestvůry?“

Zlobil jsem se na průzkumníky za jejich nebezpečné žerty. Zlobil jsem se na sebe, že jsem šel spát a propásl okamžik, kdy praskly kukly pulců. Zlobil jsem se na Alenku a Poloskova, kteří se v této vážné situaci dětinsky škorpili.

„Jdeme,“ vstala Alenka od stolu.

„Nejdřív dopij čaj,“ řekl jsem přísně.

Alenka dopila čaj a sebejistě zamířila do podpalubí, kde stálo akvárium. Šli jsme za ní a připadali si jako hlupáci. Proč ji vlastně posloucháme?

Alenka rychle prohlédla místnost. Požádala Poloskova, aby odstrčil bedny od zdi. S úsměvem ji poslechl. Potom se vrátila k bazénu a dokola jej obešla. Na dně se černaly prázdné kukly pulců. Po hladině plavaly zbylé chaluhy.

„Tady jsou,“ pronesla Alenka, „chyťte je. Opatrně, skáčou!“ Teprve teď jsme zahlédli na chaluhách sedět vedle sebe tři žabičky. Přesněji řečeno to nebyly žabičky, ale tři tvorové velcí asi jako náprstek a velice podobní žabkám.

Chytili jsme je a strčili do láhve. Moje chování mě mrzelo, a proto jsem se Alenky zeptal:

„Poslyš, dcerko, jak jsi na to přišla?“

„Tak se mě neptáš poprvé, tati,“ odpověděla s neskrývanou hrdostí. „Jde o to, že vy všichni jste dospělí a moudří lidé. A jak jsi sám řekl, myslíte logicky. Já moc moudrá nejsem a myslím po svém. Uvažovala jsem takto: když tu byli pulci, musí tu být i žabky. Žabky bývají menší než pulci. Chodili jste po lodi s revolvery a hledali velké nestvůry. A už předem jste se jich báli. Seděla jsem zavřená v kajutě a uvažovala, že asi není moc dobré koukat nahoru a hledat něco velkého. Lepší je prohlédnout všechny kouty a hledat maličké žabky. A také jsem je našla.“

Ale nač potřebují žabky tak velké kukly?“ divil se Poloskov.

„O tom jsem neuvažovala,“ přiznala se Alenka. Nenapadlo mě to. Kdyby mě to napadlo, asi bych žabky nenašla.“

„A co si o tom myslíš ty, profesore?“ zeptal se mě Poloskov.

„Co si myslím? Musíme pečlivě prozkoumat kukly pulců. Patrně to jsou jakási zařízení, která zpracovávají krmivo na složitý koncentrát pro žabky. Je také možné, že velcí pulci se líp ubrání nepřátelům.“

„Nezapomeň na přání, Poloskove,“ připomenula Alenka.

„Nikdy na nic nezapomínám,“ odpověděl důrazně kapitán.

KAPITOLA PÁTÁ

Rady doktora Verchovceva

Poslali jsme doktorovi Verchovcevovi předem radiogram: „PŘILETÍME V PÁTEK. OČEKÁVEJTE NÁS.“ Verchovcev ihned odpověděl, že nás s radostí uvítá a na svém kosmickém člunu provede nebezpečným pásmem asteroidů, které obklopuje planetu Tří kapitánů.

V určenou dobu jsme zabrzdili u pásma asteroidů. Roj kamenných balvanů hustý jako mračno nám zakrýval povrch planety. Zmocnilo se nás vzrušení. Zdálo se nám, že setkání s doktorem Verchovcevem povede k důležitým a zajímavým událostem, možná dokonce i k dobrodružstvím.

Kosmický člun doktora Verchovceva prolétl mezi asteroidy jako stříbrná střela a za chvíli se vznášel před námi.

„PEGAS, slyšíte mne?“ ozval se v reproduktoru tlumený hlas.

„Následujte mne.“

„Zajímá mě, jaký asi je. Určitě je mu samotnému na planetě smutno,“ řekla Alenka, která seděla s námi na kapitánském můstku v malém, speciálně pro ni zhotoveném křesle s tlumiči.

Nikdo jí neodpověděl. Poloskov řídil loď, já jsem plnil povinnosti navigátora a Zelený na můstku vůbec nebyl, zůstal ve strojovně.

PEGAS změnil směr, obletěl asteroid s ostrými výstupky a poslušně zamířil dolů.

Pod námi se rozprostírala poušť, místy zbrázděná údolími a posetá jamkami kráterů. Před námi letěla stříbrná střela člunu a ukazovala nám směr.

Rychle jsme klesali. Už jsme mohli rozeznat skály a vyschlá řečiště. Vpředu se objevila tmavozelená skvrna oázy. Nad ní se zvedala kopule základny. Doktorův člun opsal oblouk a přistál na rovné přistávací ploše. Následovali jsme ho.

Když PEGAS kolébavě dosedl na tlumiče a Poloskov prohlásil: „V pořádku“, spatřil jsem mezi zelenou oázou a naší lodí tři kamenné sochy.

Na vysokém podstavci stáli tři kamenní kapitáni. I z dálky bylo zřejmé, že dva z nich jsou lidé. Třetí byl třínohý útlý Fixan.

„Přistáli jsme,“ ozvala se Alenka. „Můžu ven?“

„Počkej,“ odvětil jsem. „Neznáme složení atmosféry ani teplotu. Který skafandr si chceš vzít?“

„Žádný,“ odpověděla Alenka a ukázala ven.

Ze stříbrného kosmického člunu vystoupil člověk v obyčejném šedém obleku a šedém zmačkaném klobouku. Zvednutou rukou nás zval k sobě.

Poloskov zapojil venkovní reproduktor a zeptal se: „Atmosféra je dýchatelná?“

Člověk v klobouku souhlasně zakýval: pojďte, nebojte se! Uvítal nás u schůdků.

„Buďte vítáni na základně,“ pronesl a uklonil se. „Hosty tu vídám tak zřídka.“

Hovořil trošku staromódně, snad vlivem svého obleku. Doktor vypadal na šedesát let. Byl nevysoký, hubený a připomínal dobrotivou babičku. Neustále se usmíval nebo mhouřil oči. Tvář mu brázdily jemné vrásky, a když ji vyhladil, byly vrásky široké a světlé. Doktor Verchovcev měl dlouhé, tenké prsty. Stiskl nám ruce a pozval nás k sobě.

Kráčeli jsme za doktorem k zeleným stromům oázy.

„Proč je tu kyslíková atmosféra?“ zeptal jsem se. „Vždyť celou planetu tvoří poušť.“

„Atmosféra je umělá,“ vysvětlil doktor. „Udělali ji při stavbě pomníků. Za několik let zde bude stát velké muzeum, věnované hrdinům vesmíru. Budou sem vozit kosmické lodě, které si už odsloužily svoje, a všelijaké divy ze vzdálených planet.“ Doktor se zastavil před balvanem, na kterém byla kosmickým jazykem vytesána slova:

„Zde bude stát ÚSTŘEDNÍ KOSMICKÉ MUZEUM.“

„Pohleďte,“ řekl Verchovcev. „Muzeum postaví společně osmdesát různých planet. Nejdřív umístili do středu planety velký reaktor, který z hornin uvolňuje kyslík. Zatím tu není vzduch ještě moc dobrý, ale při otevření muzea zde bude nejlepší ovzduší v celé Galaxii.“

Mezitím jsme došli k úpatí pomníku.

Pomník byl velký jako dvacetipatrový dům. Zastavili jsme se, uklonili hlavy a prohlíželi si tři kapitány.

První kapitán byl mladý, ramenatý a urostlý. Měl trošku ohrnutý nos a široké tváře. Usmíval se. Na rameni mu seděl zvláštní pták se dvěma zobáky a půvabnou korunkou z kamenných pírek.

Druhý kapitán byl ještě vyšší. Měl širokou hruď a tenké nohy jako všichni lidé, kteří se narodili a vyrostli na Marsu. Tvář měl hranatou a hubenou.

Třetí kapitán, třínohý Fixan v přiléhavém skafandru s přilbou přehozenou dozadu, se dlaní opíral o větev kamenného keře. „Vůbec nejsou staří," řekla Alenka.

„Máš pravdu, děvčátko," odpověděl doktor Verchovcev. „Proslavili se už v mládí."

Vstoupili jsme do stínu stromů a širokou alejí jsme došli k základně. Byla to rozlehlá budova, zavalená bednami, kontejnery a přístroji.

„Začaly už docházet exponáty do muzea," omlouval se doktor. „Pojďte za mnou do mého doupěte."

„Vypadá to tady jako v PEGASU na začátku naší cesty!" usoudila Alenka.

Skutečně, cesta k bytu doktora Verchovceva připomínala naši loď, když byla přetížena nákladem, zásilkami a všemožným vybavením.

Nevelký kout mezi kontejnery, zavalený knihami a filmy, do něhož se stěží vešlo lůžko, ostatně také plné papírů a filmů, byl ložnicí a současně pracovnou správce muzea doktora Verchovceva.

„Posaďte se, ať se cítíte jako doma," vyzval nás doktor.

Nám všem - s výjimkou hostitele - bylo jasné, že si není kam sednout.

Verchovcev smetl na podlahu horu papírů. Listy se rozlétly a Alenka je začala sbírat.

„Píšete román?" zeptal se Poloskov.

„Proč právě román? Nu ovšem, jistě, život Tří kapitánů je zajímavější než každý román. Zaslouží si, aby jej popsali jako příklad pro budoucí generace. Bohužel však nemám literární talent."

Pomyslel jsem si, že doktor Verchovcev skromnost jen předstírá. Sám přece přiletěl k průzkumníkům, aby vyhledal výkresy lodě jednoho z kapitánů..

„Nuže," pravil doktor, „čím mohu být užitečný svým vzácným hostům?"

„Slyšeli jsme," začal jsem, „že víte o Třech kapitánech vše."

„Ale kdepak," zčervenal Verchovcev a upadl do rozpaků, „to přeháníte."

Odložil klobouk na hromadu knih; klobouk stálé klouzal dolů, doktor ho chytal a znovu kladl na stejné místo.

„Kapitánům," pokračoval jsem, „se podařilo proniknout na mnoho neznámých planet. Setkávali se s různými zvláštními zvířaty a ptáky. Prý po nich zůstaly nějaké poznámky, deníky. My jsme se vydali na cizí planety pátrat po neznámých zvířatech. Pomůžete nám?"

„Aha, o to tu běží..." Verchovcev se zamyslel. Klobouk toho využil, sjel dolů a zmizel pod lůžkem. „Škoda, kdybych to věděl dřív..."

„Tati, můžu doktorovi napovědět?" zeptala se Alenka.

„Ovšem, děvčátko," obrátil se k ní doktor.

„Jednomu kamennému kapitánovi sedí na rameni pták se dvěma zobáky a s korunkou na hlavě. V zoologické zahradě takového ptáka nemáme. Víte snad o něm něco?"

„Ne," odpověděl Verchovcev. „Bohužel skoro nic. Kde mám klobouk?"

„Pod postelí," oznámila Alenka. „Hned ho vytáhnu."

„Nenamáhej se," řekl doktor a vlezl pod postel. Koukaly mu jen nohy. Hledal tam potmě klobouk, šustil papíry a nepřestával hovořit. „Sochaři dostali poslední fotografie kapitánů. Vybrali si ty, které se jim nejvíc líbily."

„Třeba si toho ptáka vymysleli," naklonil jsem se k lůžku.

„Ne, ne!" zvolal Verchovcev a zatřepal botami. „Viděl jsem ty fotografie na vlastní oči."

„A ví se aspoň, kde je fotili?"

„První kapitán míval ptáka vždycky s sebou," odpověděl Verchovcev. „Když odletěl na Venuši, daroval ptáka Druhému kapitánovi. A Druhý kapitán, jak víte, zmizel beze stopy i s ptákem."

„Nikdo tedy neví, odkud ten pták pochází?"

Verchovcev konečně vylezl zpod postele. Klobouk svíral v ruce a tvářil se rozpačitě.

„Promiňte," omlouval se, „nedával jsem pozor."

„Nikdo tedy neví, odkud pochází ten ptáka"

„Ne, ne," odpověděl rychle Verchovcev.

„Škoda," vzdychl jsem. „Nedaří se nám. Asi nám nemůžete pomoct. A my jsme tolik doufali..."

„Proč bych nemohl?" urazil se doktor. „Sám jsem hodně cestoval... Jen mě nechte přemýšlet."

Doktor přemýšlel tři minuty a potom řekl:

„Už jsem si vzpomněl! Na planetě Eurydice žije malý drak. A slyšel jsem, že i velký drak."

„Vím," řekl jsem. „Velkého draka postřelil jeden z kapitánů."

„Odkud to víte?" zeptal se Verchovcev.

„Povídal mi to můj přítel archeolog Hromburác."

„Zvláštní," poznamenal Verchovcev a prohlížel si mě, jako by mě viděl poprvé. „Zkusím ještě přemýšlet."

Přemýšlel další minutu a pověděl nám o marťanském modlivci. To bylo prostě směšné. Marťanští modlivci nežijí jen v zoologické zahradě, lidé je chovají i doma. Jednoho má například i Alenka.

Potom nám Verchovcev vyprávěl o pulcích, muchojedech z planety Fix, pekelných ptácích z planety TruI a o dalších zvířatech, známých z knihy ZVÍŘATA NAŠÍ GALAXIE.

„Ne, taková zvířata nepotřebujeme."

„Odpusťte," řekl doktor zdvořile, „celý život jsem se zajímal o rozumné bytosti, se zvířaty jsem se moc nestýkal. Zkusím se ještě zamyslet."

A doktor se opět zamyslel.

„Kde jsem ještě byl?" ptal se sám sebe. „Aha," odpověděl si, „byl jsem na Pusté planetě."

„Kde?" „Na Pusté planetě, v sousední hvězdné soustavě."

„Jsou tam vůbec zvířata, když je to Pustá planeta?" divila se Alenka.

„To nikdo neví. Když jsme tam v pondělí přistáli, bylo nebe plné ptáků. V úterý nebylo po ptácích ani stopy, všude jen smečky vlků. A jeleni. Ve středu zase ani zvířata, ani ptáci. Planeta zpustla."

„Třeba zvířata někam odběhla."

„Ne," povídal Verchovcev, „tak to nebylo. Měli jsme průzkumný člun a ze zvědavosti jsme obletěli celou planetu. Ani ptáci, ani zvířata. Pusto. Nebyli jsme sami, kdo se tomu divil. Dám vám souřadnice."

„Děkuji," odpověděl jsem. „Když si už nemůžete na nic vzpomenout, půjčte nám deníky kapitánů. Určitě se setkali s nejrůznějšími zvířaty."

„Kdo vám řekl o denících?" zeptal se doktor a nastavil ucho.

„Náš přítel archeolog Hromburác."

„Nikdy jsem o něm neslyšel. Nač potřebujete deníky? Vzpomínám si na sklisse. Na sklisse z planety Šešinery. Slyšel jsem, že je jich tam spousta."

„Díky i za to," řekl jsem. Hrozně jsem toužil nahlédnout do deníků kapitánů, doktor Verchovcev je však z nějakého důvodu nechtěl ukázat. Něčím jsme vzbudili jeho nedůvěru.

„Prosím."

„A deníky?" zeptala se Alenka.

„Děvčátko, co máte pořád s těmi deníky? Vlastně tady ani nejsou. Jsou na planetě Fix v archívu. Nu ovšem, v archívu."

Doktor Verchovcev náhle ožil, jako by se mu podařilo vymyslet zdařilou lež.

„Jak myslíte," odsekla Alenka.

Doktor zrozpačitěl, narazil si zmačkaný klobouk na oči a řekl tiše: „Můžete také navštívit trh v Palaputře."

„Určitě tam zajdeme," slíbil jsem. „Víme o něm."

„Tak vás tedy už doprovodím," navrhl doktor.

Vstal a vedl nás mezi bednami a kontejnery k východu ze základny. Kráčel rychle, jako by se bál, že si to rozmyslíme a neodletíme.

Vrátili jsme se k pomníku a zastavili se u něj.

„Co se stalo s Druhým kapitánem?" zeptal jsem se.

„Zahynul, vždyť to víte," odvětil Verchovcev.

„Slyšeli jsme, že zmizel beze stopy."

Doktor Verchovcev pokrčil úzkými rameny.

„A mohli bychom najít Prvního kapitána?" nevzdával jsem se. „Žije?"

„Ano, pracuje někde ve vesmíru."

„Na projektu Venuše? Ale tam je několik tisíc lidí."

„Sami víte, kde ho hledat. Ode mne se už nic nedozvíte."

„Nu což," řekl jsem, „děkujeme za přijetí. Pravda, domnívali jsme se, že naše návštěva proběhne jinak."

„Já jsem se to domníval také," podotkl Verchovcev.

„Až napíšete román, pošlete nám výtisk?"

„Nepíšu romány! Neumím to! Kdo si to vymyslel?"

„Mluvím o románu, kvůli kterému jste letěl před měsícem k průzkumníkům na Malý Arktur a vyptával se jich na konstrukci MODRÉHO RACKA."

„Cože?" Doktor Verchovcev rozhodil ruce. „Jaký MODRÝ RACEK? Jací průzkumníci? Už půl roku jsem tam nebyl!"

„Dobrá, dobrá," chlácholil jsem doktora, který zřejmě ztrácel rozvahu. „Nechtěli jsme vás urazit."

„No proto," řekl Verchovcev. „Až zase poletíte kolem, zastavte se, vždycky vás rád uvidím. Hlavně toto okouzlující

děvčátko.“

Zvedl ruku, aby pohladil Alenku po vlasech, jenže ona ustoupila stranou a doktorova ruka zůstala viset ve vzduchu.

„Nezapomeňte,“ řekl a stanul u pomníku Tří kapitánů. „Sklissi na Sešineře a záhada Pusté planety.“

„Děkujeme, doktore,“ pravil jsem. „Nezapomeneme.“

KAPITOLA ŠESTÁ

Keříky

Doktor stál dlouho na pozadí obrovských kamenných kapitánů a mával kloboukem. Zlaté paprsky zapadajících sluncí ho ozařovaly tak, že se také podobal soše, pouze menší než ostatní.

„A-a-a-a!“ dolehl k nám náhle vzdálený křik.

Ohlédli jsme se.

Doktor běžel za námi a zapadal do písku.

„Za-po-mněl jsem!“ křičel. „Docela jsem zapo-mněl!“

Přiběhl k nám a asi dvě minuty těžce oddechoval, stále začínal jednu a tutéž větu, nemohl však popadnout dech, aby ji dokončil. „Ke...,“ volal, „u po...“

Alenka se mu pokusila napovědět.

„Keksy?“ zeptala se.

„Ne-e... Ke-eříky. Zapomněl jsem vám vyprávět o keřících.“

„O jakých keřících?“

„Stál jsem vedle nich a zapomněl jsem vás na ně upozornit.“

Doktor ukázal na sochu Třetího kapitána. I odtud z dálky bylo zřejmé, že u kapitánových nohou zobrazil sochař košatý keř, pečlivě vytesal z kamene jeho větve a listy.

„Myslela jsem, že je to tam jen pro parádu,“ řekla Alenka.

„Kdepak, to je keřík! Vy jste o nich nikdy neslyšeli?“

„Nikdy.“

„Tak poslouchejte. Jen pár minut. Když byl Třetí kapitán na osmé planetě Aldebaranu, zabloudil v poušti. Neměl vodu ani jídlo, nic. Kapitán dobře věděl, že když nedojde na základnu, všichni zahynou, protože posádka dostala vesmírnou zimnicí a lék byl jen na opuštěné základně daleko v horách Sierry Barrakudy. Když ho opustily síly a ztratil cestu v písku, uslyšel vzdálený zpěv. Zpočátku si myslel, že má halucinace. Vzchopil se však a s posledními silami se vydal po hlase. Za tři hodiny se doplazil ke keříkům. V těch místech rostou keříky kolem nevelikých jezírek. Před písečnou bouří se jejich listy třou o sebe a vydávají melodické zvuky. Říká se, že keříky zpívají. Tak keříky v horách Sierry Barrakudy ukázaly svým zpěvem kapitánovi cestu k vodě, pomohly mu přečkat strašlivou písečnou bouři a zachránily život osmi kosmonautům, kteří onemocněli vesmírnou zimnicí. Na památku této události vytesal sochař na pomník Třetího kapitána keřík. Navrhuji, abyste se zastavili na osmé planetě Aldebaranu a v horách Sierry Barrakudy vyhledali keříky. Třetí kapitán také říkal, že večer se na nich rozevírají velké, něžné a světélkující květy.“

„Děkujeme vám, doktore,“ řekl jsem. „Vynasnažíme se je najít a přivézt na Zemi.“

„A dají se pěstovat ve květináčích?“ ptala se Alenka.

„Určitě,“ odpověděl doktor. „Po pravdě řečeno, já jsem je ještě nikdy neviděl, jsou velmi vzácné. Vyskytují se jen u pramenů uprostřed pouště, která obklopuje Sierru Barrakudu.“

Aldebaranova soustava ležela nedaleko, rozhodli jsme se tedy vyhledat keříky a pokud možno si poslechnout jejich zpěv.

Náš kosmický člun přeletěl osmnáctkrát celou poušť a teprve při devatenáctém obletu jsme spatřili v hluboké rokli zeleň. Průzkumný člun se spustil nad písečné duny a před našima očima se objevily keříky, obklopující pramen.

Keře byly nízké, sahaly mi asi po pás, měly dlouhé, na rubu stříbrné listy a dosti krátké, silné kořeny, které se daly snadno vytáhnout z písku. Opatrně jsme vykopali pět keřů. Vybrali jsme ty, na nichž byla poupata, pak jsme nabrali do velké bedny písek a přenesli naše trofeje do PEGASU. Ještě toho dne PEGAS odstartoval z pusté oběžnice a zamířil dál.

Když loď nabrala patřičnou rychlost, vytáhl jsem kameru, protože jsem doufal, že se na keřích brzy rozvinou světélkující květy. Alenka si připravila papír a pastelky, aby květy nakreslila. V tom okamžiku jsme uslyšeli tichý, libozvučný zpěv.

„Co je to?“ podivil se mechanik Zelený. „Kdo zapnul magnetofon? Já jsem to nebyl. Proč mě nenecháte odpočinout?“

„To zpívají naše keře!“ zvolala Alenka. „Blíží se písečná bouře?“

„Cože?“ užasl Zelený. „Kde by se vzala ve vesmíru písečná bouře?“

„Pojďme ke keříkům, tati,“ dotírala Alenka. „Podíváme se na ně.“

Alenka se rozběhla do podpalubí. Já jsem se poněkud zdržel přípravou kamery k filmování.

„Půjdu také,“ řekl mechanik Zelený. „Ještě nikdy jsem neviděl zpívající keře.“

Podezříval jsem ho, že chce ve skutečnosti vyhlédnout ven, aby se ujistil, zda se opravdu neblíží písečná bouře.

Právě jsem dokončil přípravu kamery, když jsem uslyšel křik. Poznal jsem Alenčin hlas. Nechal jsem kameru v klubovně a rychle běžel dolů do podpalubí.

„Tati!“ volala Alenka. „Podívej se!“

„Pomoc!“ křičel mechanik Zelený. „Ony chodí!“

Několika skoky jsem doběhl ke dveřím do podpalubí. Ve dveřích jsem se srazil s Alenkou a Zeleným. Přesněji řečeno vrazil jsem do Zeleného, který nesl Alenku. Vypadal vyděšeně a vousy mu vlály jako ve větru.

Ve dveřích se objevily keříky. Byl to úžasný pohled. Keříky vylezly z bedny plné písku, těžce našlapovaly na krátké, křivé kořeny a postupovaly proti nám. Šly v půlkruhu, kývaly větvemi, poupata se jim rozvila a mezi listím plály jako zlověstné oči růžové květy.

„Do zbraně!“ vykřikl Zelený a podal mi Alenku. „Zavřete dveře!“ přikázal jsem.

Bylo však už pozdě. Zatímco jsme do sebe strkali, první keř už vyšel ze dveří a museli jsme ustoupit na chodbu.

Keříky následovaly jeden za druhým svého vůdce.

Zelený utíkal na můstek pro zbraně a cestou mačkal všechna poplašná tlačítka. Popadl jsem koště opřené o stěnu a snažil jsem se chránit Alenku, která hleděla na keříky očarovaně jako králík na krajtu.

„Utíkej!“ křikl jsem na ni. „Nadlouho je nezastavím!“

Keříky uchopily pružnými, silnými větvemi koště a tahaly mi je z ruky. Ustupoval jsem.

„Zadrž je, tati!“ řekla Alenka a odběhla.

„Výborně,“ uvědomil jsem si, „alespoň Alenka je v bezpečí.“

Moje situace byla dál vážná. Keříky se mě snažily zahnat do kouta a koštětem jsem už nemohl ani hnout.

„Nač potřebuje Zelený plamenomet?“ uslyšel jsem najednou v reproduktoru hlas kapitána Poloskova. „Co se děje?“

„Napadly nás keříky;“ odpověděl jsem. „Plamenomet však Zelenému nedávej. Pokusím se je zavřít v oddělení. Jakmile ustoupím za spojovací dveře, dám signál a hned uzavři podpalubí.“

„Nehrozí ti nebezpečí?“ vyptával se dál Poloskov.

„Ne, zatím se držím,“ odpověděl jsem.

V tom okamžiku nejbližší keř silně škubnul koštětem a vytrhl mi je z ruky. Koště odlétlo na konec chodby a keře, jakoby osmělené mou bezbranností, postupovaly ke mně v sevřeném šiku. Náhle jsem vzadu uslyšel rychlé kroky.

„Alenko, kam jdeš!“ vykřikl jsem. „Zpátky! Mají sílu jako lvi!“

Alenka mi však proklouzla pod rukama a spěchala ke keřům.

V ruce držela velký lesklý předmět. Vyrazil jsem za ní, ztratil jsem však rovnováhu a upadl. Poslední, co jsem zahlédl, byla Alenka obklopená zlověstnými větvemi oživlých keřů.

„Poloskove!“ zvolal jsem. „Pomoc!“

Náhle zpěv keřů ustal. Vystřídalo jej tiché zurčení a vzdychání. Vstal jsem a spatřil idylický obrázek.

Alenka stála uprostřed houfu keříků a polévala je z konvičky.

Keříky kývaly větvemi a snažily se nepromarnit ani kapku vláhy. Blaženě přitom vzdychaly.

Když jsme je zahnali zpátky do podpalubí, vyhodili zlámané koště a vytřeli podlahu, zeptal jsem se Alenky:

„Jak jsi na to přišla?“

„To nebylo nic těžkého, tati. Keříky jsou přece rostliny. To znamená, že se musí zalévat. Stejně jako mrkvička. A my jsme je vykopali, zasadili do bedny a zapomněli zalít. Když se mě Zelený pokoušel zachránit, napadlo mě: vždyť ony doma žijí těsně u vody. I Třetí kapitán podle jejich zpěvu našel vodu. A zpívají, když se blíží písečná bouře, která vysušuje vzduch a zasypává vodu pískem. Při nedostatku vláhy jsou jistě nepokojné.“

„Proč jsi to neřekla hned“

„Copak bys mi uvěřil? Bojoval jsi s nimi jako s tygry. Úplně jsi zapomněl, že jsou to docela obyčejné keříky, které je potřeb zalévat.“

„Docela obyčejné!“ zavrčel mechanik Zelený. „Běhají za vodou po chodbách!

Nyní přišla řada na mne, abych jako biolog pronesl poslední slovo:

„Bojují tak o život,“ řekl jsem. „Vody je v poušti málo, prameny vysychají a keře, aby si zachránily život, musí se brodit pískem a hledat vodu.“

Od té doby žily keříky mírumilovně v bedně s pískem. Jen jeden z nich, ten nejmenší a nejneposednější, často

vylézal ven a číhal na nás na chodbách, šelestil větvičkami, zpíval a loudil na nás vodu. Žádal jsem Alenku, aby toho mrňouse tolik nenapájela, stejně mu už teče voda z kořínků, Alence ho však bylo líto a až do konce cesty mu nosila sklenice vody. Jednou ho napojila kompotem a keřík teď nenechá nikoho na pokoji.Dupe po chodbách, zanechává za sebou mokré stopy a pleská lidi listím do nohou.

Rozumu nemá ani za groš. Ale kompot nesmírně miluje.

KAPITOLA SEDMÁ

Záhada pusté planety

„Kam poletíme nejdřív?“ tázal se Poloskov. Prohlížel si mapu vesmíru s vyznačeným kursem na Palaputru, kde je trh zvířat. My jsme si však vytečkovali i kurs na Pustou planetu, o které nám vyprávěl Verchovcev.

„Do Palaputry se dostaneme vždycky,“ odpověděl jsem, „ale o Pusté planetě nepíše jediná kosmická příručka. Riskneme to?“

„Jenže i doktor Verchovcev říkal, že na ní zvířata vymizela.Třeba vyhynula a my jen zbytečně promarníme čas.“

„A máme málo pohonných látek,“ vmísil se do našeho rozhovoru Zelený. „Budeme je muset načerpat v Palaputře. Na Pusté planetě určitě nebudou. Když zůstaneme bez pohonných hmot, budeme muset počkat, až někdo poletí kolem.“

Zeleného jsme neposlouchali, má totiž za všech okolností pesimistické řeči. Nepochybovali jsme, že má pohonných hmot dost. Chce se prostě pojistit.

„Nu což,“ rozhodl jsem, „zaletíme na Pustou planetu. Je to záhada a na světě není nic zajímavějšího než řešit záhady.“

Zamířili jsme k Pusté planetě.

Za dva dny jsme bohužel zjistili, že nám doktor Verchovcev sdělil dost nepřesné souřadnice. Už jsme měli vidět hvězdu, kolem které tato planeta obíhá, ale vpředu bylo stále prázdno. Co dělat? Rozhodli jsme se, že poletíme ještě jeden den a když se nic nezmění, vrátíme se zpátky.

Rozhodli jsme se tak navečer, ještě před večeří. Po večeři odešel Zelený k radiostanici odeslat na Zem radiogram, že jsme v pořádku a let probíhá normálně. Vydal jsem se za ním. Rád poslouchám, jak Zelený zapíná radiostanici a vesmír, do toho okamžiku pustý a nekonečný, ožívá. Slyšíme rozhovory vzdálených kosmických základen a planet, vzájemná volání lodí, informace automatických majáků z neobydlených planet a asteroidů o pohybu meteoritických proudů a o pulsujících hvězdách.

Než Zelený připravil radiogram, otáčel jsem knoflíkem přijímače. Najednou jsem zaslechl slabý ženský hlas:

„Jsem v sektoru 16-2, zaregistrovala jsem neznámý proud meteoritů, směřující k soustavě Bluk. Za tři dny proud protne cestovní linku Bluk-Fix. Oznamte to všem lodím.“

„Jsme právě v tom sektoru,“ oznámil jsem Zelenému.

„Slyšel jsem,“ odpověděl Zelený, odložil radiogram a zaznamenal hlášení neznámé lodě do lodního deníku.

„Když už je ta loď v našem sektoru, zeptám se jí na Pustou planetu,“ navrhl jsem Zelenému. „Třeba jsme se odchýlili z kursu.“

Zelený namítal, že loď je příliš daleko a neuslyší nás, že naše vysílačka určitě selže a že ta žena, která varovala před meteority, o planetě stejně nic neví, protože neexistuje. Zelený bručel a jeho ruce mezitím vylaďovaly vysílačku. Když neznámá loď přijala naši výzvu, Zelený pronesl:

„Volá loď PEGAS. Nacházíme se ve vašem sektoru a míříme k Pusté planetě. Nevíme, zda letíme správně.“

„Hned to prověřím,“ odpověděl ženský hlas. „Oznamte mi vaše přesné souřadnice.“

Spojili jsme se s můstkem a Poloskov nám sdělil souřadnice. Předali jsme je.

„Všechno je jasné,“ pokračoval ženský hlas. „Mezi vámi a Pustou planetou visí mračno kosmického prachu, proto nevidíte hvězdu. Leťte směle vpřed a zítra mračno minete.“

„Srdečné díky,“ vzkázal jsem neznámé lodi. „Obdrželi jsme ty souřadnice na planetě Tří kapitánů. Protože nám je nedal kosmonaut, ale správce muzea, obávali jsme se, že se zmýlil.“

„Doktor Verchovcev?“ tázal se ženský hlas.

„Ano. Vy ho znáte?“

„Velice dobře,“ odpověděla žena. „Je to báječný a dobrý stařík. Škoda, že jsme se nesetkali dříve! Mám mu předat dopis, ale nestačím tam zaletět. Nevrátíte se k němu?“

„Ne,“ odpověděl jsem. „Potom letíme na Bluk, do města Palaputry. Jsme biologové a hledáme vzácná zvířata.“

„Já také,“ odvětil ženský hlas. „Třeba se někdy shledáme. Zatím nemám kdy, pospíchám. Hledám živou mlhovinu.“

„Poslední dotaz,“ řekl jsem. „Byla jste už na Pusté planetě?“

„Byla,“ odpověděl ženský hlas. „Moře tam kypí rybami, ale na souši není jediné zvíře. Přeji vám úspěch.“

V reproduktoru se ozval tlumený šum a výboje.

„Spustila motory na plný výkon," konstatoval Zelený, „asi pospíchá. Co je to živá mlhovina?"

„Živá mlhovina neexistuje," řekl jsem. „Setkal jsem se s touto ženou na konferenci a vysvětlil jí, že se mýlí. Slyšel jsi, jak se vyjádřila o doktorovi Verchovcevovi? Prý báječný stařík."

„Já mu stejně nevěřím," hudral Zelený. „Když je tak báječný, proč lže? Píše román, nebo nepíše? Proč tvrdí, že nebyl na Malém Arkturu? Proč nám nechtěl ukázat deníky Tří kapitánů?"

A Zelený se opět věnoval radiogramu.

Žena měla pravdu. Následující den náš radar zachytil malou hvězdu, kolem které kroužila jen jedna planeta. Podle všeho to byla Pustá planeta.

Za soumraku jsme přistáli na břehu velkého jezera, na okraji nekonečné roviny, porostlé vzpřímenou, nažloutlou trávou. Vytrvale a jednotvárně mrholilo. Dlouho jsme stáli před okny, neviděli jsme však ani zvířata, ani ptáky. Třeba tu opravdu nic není.

Alenka se Zeleným šli k jezeru pro vodu. Dlouho se nevraceli, ale nijak jsem se neznepokojoval, protože jsem viděl oknem, že je na břehu něco zaujalo.

Potom se Zelený vrátil, nešel však na můstek, ale do své kajuty.

„Hledáš něco?" zeptal jsem se ho vnitřní linkou.

„Udici," odpověděl Zelený. „Jezero je přecpané rybami. Nabrali jsme vodu do vědra a hned v něm zůstaly tři rybky. Profesore, opravdu nemáš chuť na čerstvou rybí polévku?"

„Nemám," řekl jsem odmítavě. „Ani vám ji nedoporučuji. I na Zemi bývají jedovaté ryby. Vařit rybí polévku na neznámé planetě je přinejmenším lehkomyslné."

„No dobře, dobře," bručel Zelený. „Tak ti chytíme něco do sbírky."

Zelený odběhl zpátky na břeh. Vyhledal jsem Alence plášť, aby neprochladla, vzal síť a šel k jezeru.

Zelený odmítl lovit ryby do sítě. Prohlásil, že to není sportovní a on je sportovec. S Alenkou jsme tedy nachytali plné vědro ryb a odnesli je na loď. Vzápětí za námi přišel Zelený, kterému se tak stýskalo po rybolovu, že by chytal ryby celou noc, jen kdyby nebyla taková tma.

Ráno jsem vyhlédl ven. Za sklem zářilo jasné slunce a nad lodí kroužila hejna ptáků.

„To je pěkně Pustá planeta," řekl jsem si a šel probudit ostatní. „To je pěkně Pustá planeta," opakoval jsem. „Včera jsme nalovili ryby, dnes tu krouží hejna ptáků."

Probudil jsem Alenku a Poloskova. Zelený už byl vzhůru a třídil háčky a vlasce.

„Chystám si náčiní na velký úlovek," povídal mi. „Moje srdce cítí, že tu jsou štiky velké jako já."

„Jenom opatrně," připomněl jsem. „Dej si pozor, aby tě nějaká štika nespolkla."

Potom jsem sestoupil ke vchodu, abych si prohlédl ptáky zblízka. Přitom jsem zjistil nepříjemnou věc: ukázalo se, že našeho mechanika zachvátila lovecká horečka a zapomněl proto zavřít na noc vstup do PEGASU.naštěstí dovnitř nepronikla žádná zvěř, všechny ryby však zmizely. Zřejmě sem létali ptáci jako do jeskyně a odnesli celý náš včerejší úlovek.

„To je velmi vážné porušení kosmické disciplíny," řekl Poloskov při snídani, když se dozvěděl o Zeleného nedbalosti.

„Mám na tom také svůj díl viny, stejně jako profesor. Měli jsme vstup zkontrolovat."

„Vždyť se nic nestalo," ozvala se Alenka. „Dnes nalovíme se Zeleným třeba deset věder. Nedovedete si představit, kolik je v jezeře ryb."

„O to nejde," vzdychl Poloskov. „Jestliže se to bude opakovat, můžeme se hned vrátit domů. Znamenalo by to, že jsme lehkomyslní, a nemáme tedy ve vesmíru co pohledávat." „Promiň, kapitáne," omluvil se Zelený. Samozřejmě si byl vědom chyby, myšlenka na rybaření ho však tak vzrušila, že se už viděl na břehu jezera.

Připravil jsem sítě na lov ptáků a vynesl pušku, která střílí jehly natřené uspávacím prostředkem. Zatímco jsem se připravoval k lovu, seděl Zelený na břehu a já jsem ho po očku pozoroval. Udivilo mě, že se tak mračí. „Třeba ho to ještě mrzí," napadlo mě.

Počasí se najednou nečekaně zhoršilo. Přihnal se silný vítr, který ohýbal trávu, odfoukl ptáky z oblohy a na jezeře zvedl vysoké vlny. Během několika minut nezůstal na obloze ani jeden pták. Všichni někam zmizeli.

Zelený se zvedl a šel k lodi.

Rozhodl jsem se také, že schovám sítě a počkám na zlepšení počasí a návrat ptáků. „Tak co?" zeptal jsem se Zeleného.

„Mohu blahopřát k úlovku?"

„Žádný není," odpověděl Zelený. „Neberou."

„Jak to, že neberou? Sám jsi přece říkal, že je jezero přecpané rybami."

„Včera bylo. Dnes se zřejmě všechny ryby stáhly do hloubky."

„A mně se ptáci rozletěli," řekl jsem. „Nějak se nám nedaří. Počkáme, než se počasí zlepší. Nepůjdeš večer znovu k jezeru? Třeba tady berou ryby jenom večer."

„Nevím, nevěřím této planetě," mračil se Zelený. „Zřejmě se nejmenuje Pustá pronic a zanic. Byly ryby a nejsou. Byli ptáci a nejsou."

„Podívejte se," zvolala Alenka, která stála vedle a slyšela celý náš rozhovor. „Podívejte se, zajíc!"

V trávě poskakovalo nějaké zvířátko. Za ním běželo druhé, trošku větší. Nestačili jsme si je ani pořádně prohlédnout a už zmizela, jen tráva se vlnila ve větru.

„Tak vidíš," řekl jsem, „není to pustá planeta. Jsou tu zvířata."

„Zvířata taky nebudou," namítal Zelený. „Pamatuješ si, co říkal Verchovcev? I když já mu moc nevěřím."

„Zelený," vyzval jsem ho, „prověříme, kam zmizely tvoje ryby. Spustíme do jezera biohledač. Nastavíme ho na ryby, a jakmile je objeví, dá nám signál."

„Jak chceš," souhlasil Zelený. „Jenže tam žádné ryby nejsou. Jsem zkušený rybář a poznám jezero bez ryb."

Vynesl jsem z PEGASU biohledač a spustil ho do jezera. Biohledač byl ve vodotěsném obalu a měl vlastní pohon. Nasadil jsem si sluchátka a čekal na signály. Přístroje ukazovaly, že biohledač se spustil až ke dnu a potom odplul doprostřed jezera. Signály však nepřicházely. Jezero bylo prázdné. Za půl hodiny jsem hledání zanechal. Biohledač se nemohl mýlit.jezeře nebyla ani jedna rybička. „Kdybych včera vlastníma rukama nevytahoval ryby z vody, nikdy bych neuvěřil, že tu může něco žít," přiznal jsem se. „Verchovcev měl pravdu, je to divná planeta."

„Moje řeč," přidal se Zelený, smotal vlasce a odešel k PEGASU.

„Na obzoru se objevilo stádo antilop," ozval se hlasitě reproduktor. To Poloskov shora z můstku zahlédl na obzoru zvířata.

I bez jeho hlášení jsem poznal, že step kypí životem. V trávě hbitě běhaly myši, nedaleko panáčkoval sysel a nějaké zvíře, velice podobné medvíděti, přešlo po břehu jezera.

„Nu což," řekl jsem. „Připravíme transportér a vydáme se na lov zvěře"

Jen jsme vyvezli transportér z PrcASI, spustil se liják. Ve srovnání se včerejším byl mnohem silnější, přihnal se nečekaně a hlasitě zabubnoval na střechu transportéru. Vklouzli jsme s Alenkou dovnitř, nevšímali si ťukání kapek a zamířili do stepi, kde se páslo stádo antilop.

Antilopy jsme však nikde neviděli. Nenašli jsme ani jiná zvířata. A když jsem vylezl z vozu, abych si prohlédl myši, které ještě před chvíli běhaly v trávě, ukázalo se, že zmizely i myši. Vypustil jsem tedy biohledač nad planinu. Doletěl až k obzoru, pak se vrátil zpět a bylo mi jasné, že na této planetě není ani jedno zvíře.

„Co budeme dělat?" zeptal jsem se zoufale Poloskova, když jsme naložili transportér zpátky do PEGASU a shromáždili se v klubovně. „Je to opravdu pustá planeta. Nechce se mi odtud odletět dříve, než vyřešíme tuto záhadu."

„Nemůžeme tady zůstat věčně," řekl Poloskov. „Nejsme ostatně první, kdo se s touto záhadou setkal. Je možné, že se záhada Pusté planety vůbec nedá vyřešit."

„Škoda, že Zelený zapomněl zavřít vstup," litovala Alenka. Měli bychom alespoň ryby."

„Nedivím se, že je rozčilený," přerušil jsem ji. „Všechno je to tak podivné: když jsme sem včera přiletěli, pršelo a jezero bylo plné ryb, ráno létali ptáci, potom se zvedl vítr, ptáky rozehnal a objevila se zvěř..."

„Tati," ozvala se náhle Alenka, „vyřešila jsem záhadu této planety."

„Samozřejmě," pronesl zamračeně Zelený. „Nikdo to nedokázal, až teprve Sherlock Holmes jménem Alenka."

„Opatrně, Zelený," napomenul ho Poloskov, „já jsem už prohrál s Alenkou jednu sázku, když jsme hledali pulce."

„Správně," souhlasila Alenka. „Já totiž nemyslím vědecky."

„Tak povídej, dcerko," vyzval jsem ji.

„Já bych to raději předvedla."

„Když chceš, tedy předváděj."

„Poseďte tu chvíli, hned se vrátím."

„Jdeš ven? Vždyť tam prší."

„Neboj se. Nestačím ani promoknout. Jestli máš strach, že se mi něco stane, pozoruj mě oknem. Zaběhnu jen k jezeru a zpátky."

Přistoupil jsem k oknu. Spatřil jsem Alenku, jak si přehodila přes hlavu plášť a běží k jezeru, jak nabírá do vědra vodu. A ještě jednou, ještě... A už běží nazpátek.

Alenka vběhla do klubovny a postavila vědro na stůl.

„Podívejte se," řekla.

Ve vědru pomalu plavala malá rybka.

„Oho!" vykřikl Zelený. „Zapomněl jsem, že zde ryby berou až večer. Kde mám udici?"

„Počkej," zadržela ho Alenka a sáhla do vědra. Vytáhla rybu a položila ji na stůl.

„Co to děláš?"

„Jestli mám pravdu...“ začala Alenka, když tu přímo před našimi zraky došlo k překvapující změně. Rybka dvakrát poskočila, pleskla ocáskem, ploutve se jí začaly měnit v křídla, šupiny v peří a za minutu si už na stole upravoval pírka malý ptáček.

S otevřenou pusou jsme zírali, jak se rybka změnila v ptáka. Pták zamával křídly a vzlétl. Narazil však na strop a spadl.

„Chyťte jej!“ vykřikl jsem. „Ublíží si!“

„Počkej, tati, to není ještě všechno,“ řekla Alenka.

Ptáček ještě několikrát narazil na strop a spadl zpátky na stůl. Po dopadu se začal opět měnit. Tentokrát zmizela pera, zatáhla se křídla a před námi se objevila myška. Seběhla po noze stolu a zmizela v koutě.

„Už je to jasné?“ zeptala se Alenka vítězně.

Triumfovala. Každý den se přece nepodaří vyřešit záhadu, na které ztroskotalo tolik biologů.

„Jak jsi to uhodla?“ zeptal jsem se.

„Napověděl jsi mi. Říkal jsi, že včera pršelo a objevily se ryby, na slunci ptáci a při větru zvířata.“

„Správně,“ souhlasil jsem. „Je to obdivuhodná přizpůsobivost, na této planetě je však plně odůvodněná. Živí tvorové zde přijímají takovou formu, která je pro ně nejvýhodnější. Tak se nebojí větru, deště ani slunce. Jistě něco vymyslili i proti zimě.“

„Můžeme to vyzkoušet,“ navrhla Alenka. „Strčíme. rybu do chladničky.“

Rybu jsme do chladničky nedali, ale zhotovili jsme jí klícku s akváriem a potom jsme celé hodiny zálibně sledovali, jak ryba vylézá z vody, vzlétá do vzduchu nebo běží do kouta ke krmítku.

KAPITOLA OSMÁ

Co vyprávěli ušané

Všichni sběratelé a milovníci všemožných rarit v osmém sektoru Galaxie létají na planetu Bluk. U města Palaputry tam bývá každý týden trh.

V Galaxii je několik miliard sběratelů. Například sběratelé ze sluneční soustavy se scházejí každou první neděli v měsíci na Marsu, na náhorní rovině u Velkého kanálu. Slyšel jsem, že v mlhovině Andromedy také existuje početné sdružení sběratelů a na jedné planetě je jich tolik, že převzali moc do svých rukou a veškerý průmysl této planety vyrábí jen známková alba, pinzety a akvária.

Marťanské sběratele jsem už navštívil. Získal jsem tam pro zoologickou zahradu vzácné létající ryby. Na Bluk jsem se však dosud nedostal.

Palaputra je neveliké městečko s mnoha hotely a sklady. Kosmodrom by mu mohlo závidět mnohé hlavní město.

Když PEGAS přistál na betonové ploše, hned se k němu přihnalo auto, ve kterém seděli strážníci. Zabrzdili u schůdků a zeptali se Poloskova:

„Odkud jste přiletěli?“

„Ze Země,“ odpověděl Poloskov.

„Kde je to?“

„Ve třetím sektoru. Sluneční soustava.“

„Aha, to jsem si myslel,“ řekl velitel policajtů, který svým vzhledem silně připomínal ventilátor. Měl tři velké kulaté uši; a když mluvil, vrtěl hlavou tak, že se zvedal vítr. Obyvatelům Bluku se proto po celé Galaxii říká Ušané.

Policajti nastoupili do lodě a přešli do klubovny.

„Co budete prodávat?“ zeptal se jeden z nich.

„Chtěli jsme se podívat,“ odpověděl jsem, „jestli tu nemají zajímavá zvířata pro moskevskou zoologickou zahradu.“

„Nebudete tedy nic prodávat?“ přeptal se ještě jednou policajt.

„Ne.“

„Nemáte na palubě žádná zvířata?“

„Máme,“ řekl jsem, „ale ne na prodej.“

„Ukažte nám je,“ přikázal policajt.

„Proč?“ podivil se Poloskov. „Jsme vašimi hosty, musíte nám věřit.“

„Já bych vám věřil,“ řekl Ušan, „ale neznáte sběratele. Přivezou sem z celé Galaxie všelicos a my pak máme nepříjemnosti. Bývali jsme zdvořilí a lodě jsme neprohlíželi, hořká skutečnost nás však k tomu donutila.“

Za stálého víření vzduchu ušima nám policajt začal vyprávět tento příběh:

„Nedávno se objevil na trhu prodavač. Přišel s malým pytlíkem a sklenicí. Ve sklenici měl bílé červy. Chovatelé ptáků tyto červy hned ocenili. Červi byli výživní a ptákům velice chutnali. Jeden chovatel si koupil plnou sklenici, potom druhý a třetí. Prodavač rozvazoval pytlík a vytahoval pořád nové červy. Sběratelé utvořili frontu. Jako dvoustýtřiadvacátý v ní stál proslulý chovatel exotických rybek Krabakas z Barakasu. Stál, nudil se a tak pozoroval, jak prodavač nabírá z pytlíku jednu sklenici červů za druhou. Vypočítal, že se do pytlíku vejde obsah nejvýše tří sklenic. Tehdy Krabakas z Barakasu pochopil, že se tu děje něco nekalého. Přistoupil k prodavači a zeptal se ho: Máte snad bezedný pytlík?“

„Ne, Vaše Blahouší,“ přerušil vyprávění hlavního policajta jeho pomocník, „zeptal se: Odkud berete ty červy?“

„Mlč,“ zasáhl třetí policajt. „Nic takového neříkal. Krabakas z Barakasu řekl: „Nechte mě prohledat váš pytlík!“

„Mlčet!“ okřikl svoje podřízené velitel. „Když mě budete rušit, utrhnu vám uši! Prodavač si Krabakase nevšímal. Snad proto, že Krabakas měří v průměru jen půl milimetru, zato dlouhý je skoro osm metrů a připomíná hodně tenkého modrého červa. Tu se Krabakas obrátil k chovatelům, kteří stáli ve frontě, a zvolal: Mně se ten podezřelý prodavač nelíbí! “

„Promiňte, Vaše Blahouší,“ nevydržel opět policajtův pomocník, „dovoluji si připomenout, že Krabakas z Barakasu na ostatní chovatele tehdy zavolal: Chyťte zloděje! “

„Zbláznil ses?“ zasyčel třetí policajt. „Krabakas řekl: „Jsem rozumný tvor stejně jako vy, prodavači, a prosím, abyste mě vzal na vědomí! A vůbec, dejte sem pytlík! “

„Dost!“ zamával ušima velitel policajtů. „Jdu do penze!“

Policajti se pohádali a v hádce přešli na svoji naprosto nesrozumitelnou řeč: začali se dorozumívat obratným máváním uší. V klubovně se zvedl vichr a kdoví, jak by jejich hádka skončila, kdyby poryv větru nesrazil se stolu kávovou konvici. Konvice se rozbila a policajti se zastyděli za svoje chování.

„Promiňte, trochu jsme se rozčílili,“ omlouval se hlavní Ušan.

„To nic, to nic,“ uklidňoval jsem ho a stěží potlačoval úsměv. Alenka odběhla pro hadr, aby setřela hnědou louži, a já jsem zatím sbíral z podlahy střepy konvice.

„Krabakas z Barakasu,“ pokračoval hlavní Ušan, „vysvětlil chovatelům svoje podezření a společnými silami odebrali prodavači malý pytlík. Byly v něm všehovšudy dvě hrsti červů. Když však část červů vysypali, začali se jim před očima dělit a růst. Náhle se ze vzdáleného konce trhu ozval zděšený výkřik. Jeden milovník zpěvného ptactva nasypal do klece krmivo a zjistil, že se mu červi před očima rozmnožují.“

„Kdepak,“ namítl druhý policajt a zatřepal ušima. „Dovoluji si namítnout, Vaše Blahouší...“

Velitel však námitky neposlouchal. Popadl svoje pomocníky za uši a vyvedl je z klubovny, zabouchl dveře a s úlevou pronesl:

„Teď to můžu v klidu dovyprávět.“

Dveře se najednou pootevřely a škvírou se protáhlo ucho neposlušného policajta.

„Dovoluji si...“ začal.

„Ne, to snad není možné!“ Velitel se opřel o dveře hubenými zády a dokončil vyprávění: „Ukázalo se, že ti červi se rozmnožují neuvěřitelnou rychlostí. Tak rychle, že za deset minut jich bylo třikrát víc a za hodinu šestsetkrát víc než původně.“

„A čím se živí?“ podivila se Alenka.

„Vzduchem,“ odpověděl policajt. „Pochopitelně vzduchem.“

„Kyslíkem!“ vykřikl za jeho zády druhý policajt.

„Dusíkem!“ zavolal třetí.

Velitel si zakryl tvář ušima, jak se styděl za svoje podřízené. Už za pět minut se vzpamatoval natolik, aby mohl vyprávění dokončit

„Už za tři hodiny byl trh v Palaputře do výše jednoho metru zavalen červy a sběratelé i prodavači se rozběhli na všechny strany.“

„A prodavač?“ zeptala se Alenka.

„Prodavač v tom zmatku zmizel.“

„Utekl,“ ozvalo se za dveřmi.

„Záplava červů se rozlézala na všechny strany. Navečer zasáhla střed města. Všechna požární auta polévala červy vodou a pěnou z hasicích přístrojů, nedokázala si však s tou invazí poradit. Pokoušeli jsme se je spálit, otrávit, zasypat DDT, rozdupat, ale všechno marně. Vzduchu na planetě ubývalo. Museli jsme rozdat kyslíkové masky. Do všech koutů Galaxie se z planety Bluk rozletěly signály SOS. Planetu nakonec zachránil milovník ptáků Krabakas z Barakasu. Pustil na červy jedulky, malé ptáčky, avšak tak žravé, že je žádný zkušený chovatel nepěstuje, zničilo by ho to. Nakonec jsme se tedy červů zbavili, ale jedulky přitom sežraly všechny mravence, včely, vosy, komáry, motýly, švábу, čmeláky a chrobáky.“

„Proč ten prodavač prodával takové nebezpečné červy?“ tázala se Alenka.

„Prý proč! Chtěl vydělat. Vždyť ten pytlík byl bezedný.“

„Ne,“ namítla Alenka, „to bylo jinak. Takový hlupák nebyl. Vždyť chovatelé brzy pochopili, co se děje.“

„Samozřejmě že nebyl hlupák!“ zavolal za dveřmi druhý policajt. „Chtěl zahubit naši planetu.“

„Ale proč?“

„Sami nevíme,“ přiznal velitel, odstoupil ode dveří a vpustil svoje pomocníky dovnitř. „Nevíme, ale od té doby kontrolujeme všechny lodě přilétající ze sluneční soustavy.“

„Proč právě ze sluneční soustavy?“

„To je tajemství,, řekl první policajt.

„Žádné tajemství,“ vmísil se druhý. „Ten prodavač prostě pocházel ze sluneční soustavy. Byl to člověk.“

„To je zvláštní,“ řekl jsem. „Máte aspoň jeho popis? Jak vypadal?“

„Nijak. Nám připadají všichni lidé stejní.“

„Ale stejně musel mít nějaké charakteristické rysy.“

„Měl,“ poznamenal policajtův pomocník.

„Mlč!“ přikázal mu velitel.

„Nebudu,“ odporoval pomocník. „Nosil na hlavě přikrývku s vodorovnou střechou a příčnou proláklinou nahoře.“

„Nerozumím,“ řekl jsem. „Jaká příčná proláklina?“

„Vaše Blahouší, ukažte mu fotografii. Třeba nám pomohou," navrhoval pomocník.

„Nemohu, to je tajná fotografie."

„Můžete. Když jsem o ní mluvil, tak už není tajná."

„Ty jsi nejen mluvil, ale vyzradil státní tajemství."

„Tím spíš."

Hlavní Ušan tedy vytáhl z kapsy fotografii. Byla pomačkaná, amatérská, rozmazaná, ale jedno bylo nepochybné, na fotografii byl doktor Verchovcev se sklenicí v jedné ruce a malým pytlíkem v druhé.

„To není možné!" podivil jsem se.

„Vy ho znáte?"

„Ano. Žije na planetě Tří kapitánů."

„Och, na takové dobré planetě žije takový špatný člověk? Kdy jste ho viděli naposledy?"

„Před třemi dny."

„U nás byl minulý měsíc. Musíme prohlédnout vaši loď. Co když máte také na palubě červy?"

„Žádné červy nemáme."

„Zapírá," napověděl veliteli druhý Ušan. „Nechce mluvit."

„Tak vám zakážeme vstup do města," prohlásil velitel. „Kde máte vysílačku? Ohlásím, že všichni na palubě mají galaktický mor. Potom odletíte dobrovolně: A když ne, podrobíme vás takové dezinfekci, že budete svého příletu trpce litovat."

„Nezamýšlíme nic špatného," snažil jsem se policajta uklidnit.

„Viděli jsme toho člověka jen jednou. Třeba to ani nebyl on. Lidé si bývají hodně podobní. Proč bych já, ředitel muzea, prodával červy?"

„Nevím," řekl hlavní Ušan. „Potkávají nás samá neštěstí. Už jsme přestali důvěřovat našim hostům."

„Co se ještě stalo?"

„Ani se neptejte. Někdo vyhubil skoro všechny hovoráky."

„Hovoráky?"

„Ano, hovoráky. To jsou naši oblíbení ptáci."

KAPITOLA DEVÁTÁ

Potřebujeme hovoráka

Vydali jsme se s Alenkou na trh pěšky. Transportér měl za námi přijet za dvě hodiny. Bylo hezké svěží ráno, nad námi jasná oranžová obloha s lehkými zelenými oblaky a pod nohama měkký modrý písek. Vyšli jsme na hlavní městskou třídu. Po obou stranách ulice: stály hotely. Nebyly si navzájem příliš podobné, protože každý z nich byl specializován na obyvatele jiné planety nebo hvězdné soustavy.

Stál tu hotel KRAK, připomínající nafukovací balónek o průměru sto metrů. Ze základů hotelu vyčnívaly okraje antigravitátorů. Ubytovávají se tu vesmírní tuláci, kteří nemají vlastní planetu a přivykli beztížnému stavu. Létají na kometách a v proudech meteoritů a stavějí si na nich stany.

Dál jsme minuli hotel KOUZELNÉ MÍSTEČKO. I tento hotel tvořila koule, tentokrát však tvrdá, masívní, napůl zapuštěná do země. Na hotelu visela tabulka: Jen pro obyvatele kovových planet.

Z nedovřených dveří syčel proud plynu.

Vedle stál hotel PÁNEV s rozpálenými stěnami, kterých se nebylo možno dotknout, přestože je zakrývalo sto izolačních vrstev. V PÁNVI bydlí obyvatelé hvězd, kteří se koupou ve žhavé lávě stejně samozřejmě jako my v potoce za letního dne.

By1y tu hotely zavěšené ve vzduchu i zakopané do země, s dveřmi na střeše i docela bez oken a dveří. Najednou jsme spatřili neveliký domek se sloupy a docela obyčejnými okny a dveřmi s nápisem: MATIČKA VOLHA.

„Tati, podívej se, ten je určitě pro lidi!“ zvolala Alenka.

Zastavili jsme se před hotelem, jehož vzhled nás potěšil jako setkání se starým známým.

Z hotelu vyšel vysoký muž v uniformě kosmonauta obchodního loďstva a zakýval na nás. Oslovili jsme ho:

„Dobrý den. Odkud jste?“

„Přivezli jsme ze Země na planetu Bluk regenerátory kyslíku,“ odpověděl. „Asi jste už slyšeli, že se tu stala nepříjemnost: málem přišli o všechen vzduch.“

Během mého rozhovoru s kosmonautem stála Alenka vedle nás a hleděla na hotel. Najednou mě popadla za ruku:

„Tati, podívej se, kdo tam je.“

U okna ve druhém poschodí stál doktor Verchovcev a díval se na nás. Když se naše pohledy střetly, okamžitě odstoupil od okna.

„To není možné!“ zvolal jsem. „Nestačil by sem přiletět.“

„Zeptáme se ho, jak se sem dostal,“ navrhla Alenka.

Hotel měl těžké, vyřezávané dveře s pozlacenou oblou klikou. Vstupní hala byla vyzdobená jako bojarské sídlo. Na stěnách byly kresby jednorožců a krásných dívek, kolem stěn stály široké lavice. Ušanští architekti zřejmě sledovali vynikající dvacetidílný televizní seriál BORIS GODUNOV. Uprostřed bojarské komnaty jsem se zastavil.

„Alenko, počkej,“ zadržel jsem dceru. „Nějak se mi to nelíbí.“

„Proč?“

„Posuď sama: jen jsme se rozloučili s doktorem Verchovcevem a přiletěli sem, kde nám policajti vylíčili, jak málem zahubil celou planetu prodejem bílých červů, spatříme ho najednou v okně hotelu.“

„Právě proto,“ řekla Alenka. „Musíme se ho zeptat, o co jde.“

„Tak dobře,“ souhlasil jsem a přistoupil k dlouhému stolu, za kterým stál mezi vycpanou labutí a džbánem z plastické hmoty ušatý recepční v bílém kabátě.

„Prosím vás,“ zeptal jsem se, „v kterém pokoji bydlí doktor Verchovcev?“

„Okamžik, mládenče,“ odvětil recepční, složil uši na záda a otevřel obrovskou knihu v kožené vazbě se sponami. „Verchovcev...“ brumlal. „Ve-ri-cho-vi-cev... Tady mám Verchovceva!“

„Kde bydlí?“

„V pokoji číslo osm ve druhém poschodí,“ oznámil vrátný. „Vy jste jeho přátelé?“

„Známí,“ odpověděl jsem opatrně.

„Je politováníhodné,“ řekl recepční, „že tak zlý a hrubý host má tak sympaticky vyhlížející známé.“

„Copak,“ zeptal jsem se, „urazil vás?“

„Raději jděte,“ vyzval nás recepční. „Pokoj číslo osm. A vyřiďte mu, bašibozukovi, že když si bude dál ohřívat párky a ničit roboty-číšníky a pokojské, požádáme ho, aby se z našeho váženého zájezdního hotelu odstěhoval.“

„A mně připadal Verchovcev docela mírný," řekl jsem Alence, když jsme vystupovali po schodišti.

Proti nám sestupovali Lineánci, Fixané a další bytosti, které žijí na planetách s podobnými podmínkami, jaké jsou na Zemi. Někteří z nich nesli klece, akvária, alba se známkami nebo jen tašky. Všichni pospíchali na trh.

Číslo osm bylo až na konci dlouhé chodby, vystlané spoustou perských koberců. Zastavil jsem přede dveřmi z plastického dubového dřeva a stiskl jsem zvonek.

Za dveřmi bylo ticho.

Zaklepal jsem a dveře se tlakem těchto lehkých úderů poslušně otevřely. Neveliký pokoj byl zařízen a vyzdoben podle ilustrací pozemských historických románů. Byl tu křišťálový lustr i petrolejová lampa bez knotu, wolframový samovar a japonský paraván. Jen Verchovcev tu nebyl.

„Doktore!" zavolal jsem. „Jste tady?" Ticho.

Alenka vstoupila do pokoje a nahlédla za paraván. Zavolal jsem na ni: „Půjdeme pryč, do cizího pokoje se nemá lézt..."

„Hned, tati," odpověděla Alenka.

Za zády jsem uslyšel něčí rychlý dech. Ohlédl jsem se. Ve dveřích stál velice tlustý člověk v černém koženém obleku. Měl silné rty a několik podbradků.

„Hledáte někoho?" zeptal se vysokým dětským hláskem.

„Hledáme svého známého," vysvětlil jsem.

„Bydlím v sousedním pokoji," řekl tlouštík, „a před pěti minutami jsem zaslechl odcházet člověka, který tady bydlí. Rozhodl jsem se vás na to upozornit."

„A nevíte, kam šel?"

Tlouštík si poškrábal podbradky, chvíli přemýšlel a pak usoudil: „Myslím, že na trh. Kam jinam?"

Opustili jsme hotel a vydali se na trh. „Ten doktor Verchovcev je ale zvláštní," uvažoval jsem.

„Minuli jsme hotel v podobě akvária, kde žili obyvatelé planet pokrytých vodou, i hotel připomínající čajník. Z hubičky čajníku se valila pára - bydleli tam Kuksané z Paraselu. :Mají tak horkou planetu, že tam voda vaří a celou planetu zahaluje horká pára.

Z hotelů vycházeli jejich hosté. Mnozí šli ve skafandrech, které měly nejrůznější podobu. Někdo se plazil po zemi, jiný letěl nad našimi hlavami. Pod nohama se nám pletli sběratelé jen o málo větší než mravenci a vedle nich kráčeli sběratelé velcí skoro jako slon.

Jak jsme se blížili k trhu, dav houstl. Vzal jsem Alenku za ruku, aby náhodou na někoho nešlápla nebo aby někdo nešlápl na ni.

Trh zabíral plochu mnoha čtverečních kilometrů a dělil se na řadu oddělení. Nejdřív jsme minuli oddělení sběratelů mušlí, potom jsme prošli oddělením sběratelů knih a pracně se prodrali přecpaným oddělením sběratelů nerostů a drahých kamenů. Kolem květinových stánků jsme prošli docela pohodlně, pouze jednou jsem musel vzít Alenku do náruče, když se jí málem udělalo špatně od vůně fixanských růží.

Když jsme se ocitli v oddělení filatelistů, Alenka mě poprosila, abych počkal.

Kilometrové prostranství bylo plné skládacích stolků. Jak mi vysvětlil jeden starousedlík, bylo jich čtrnáct tisíc tři sta. Za stolky seděli filatelisté - po dvou, někde i po čtyřech - a vyměňovali známky. Ti, na které už nezbyla místa u stolků, vyměňovali vestoje nebo prostě obcházeli kolem. Alenka koupila sérii velkých pohyblivých známek s obrazem ptáků ze Síria, černohorskou známku z roku 1896 a album na fixanské známky, které je samo zakládá na příslušná místa. Nakonec vyměnila černohorskou známku za dvě známky ze Šešinery.

„Ty jsou pro tebe, tati."

Jedna známka byla docela bílá, na druhé byla zřetelná jen drobná písmena: „MLADÝ SKLISS NA PASTVĚ."

„Chtěl jsi vědět něco o sklissech, tati."

„Ale kde je skliss?"

„Skliss se tam objeví až zítra," ozval se tlouštík, se kterým jsme se dnes setkali v hotelu a který nás dohonil.

„Jak to - zítra?"

„Na těchto známkách se obraz objevuje pouze v sudé dny," vysvětloval tlouštík.

„A co bude na druhé známce?"

„Na druhé? Tam nebude nic. Je použitá."

„Tak k čemu je?" podivil jsem se.

„Je to velice vzácná známka. Obyvatelé Šešinery neradi píší dopisy, proto skoro všechny známky z jejich planety jsou nepoužité. A prázdné známky se vyskytují jen zřídka. Vaše dcerka udělala dobře, že získala takovou vzácnou známku."

Po tomto vysvětlení nám tlouštík zamával a podivnými poskoky spěchal pryč.

V odděleních a sekcích trhu jsme málem zabloudili. Najednou jsme vpředu zaslechli křik ptáků, řev zvěře a

pískot hmyzu. Vyšli jsme na prostranství zastavěné klecemi, akvárii, sádkami, výběhy. Bylo to oddělení živočichů z celého vesmíru.

Dokonce i já, zkušený kosmobiolog, jsem se velice obtížně orientoval v tom, co jsme spatřili. Zvířata i ptáci byli tak rozmanití a jejich majitelé ještě rozmanitější, že jsem začal svoji pouť hrubým omylem. Přistoupil jsem k tmavomodrému ptáku na třech dvoumetrových žlutých nohách, za jednu nohu připoutanému řetízkem ke svému majiteli, pocházejícím z mě neznámé planety a složeném z pestrobarevných koulí. Zeptal jsem se majitele, kolik stojí ten krásný pták. A tu mi pták kosmickým jazykem odpověděl:

„Nejsem na prodej. Ale pokud chcete, mohu vám prodat kouleče překropenatého. A prosím, abyste mě neurážel."

Ukázalo se, že jsem si spletl, kdo koho drží na řetízku. Chovatelé i prodavači stojící kolem se rozesmáli, pták se urazil a klovl mě dlouhým zobákem do hlavy.

Pospíchal jsem pryč, protože pták se rozhněval a připravoval se k dalšímu úderu.

„Tati," ozvala se najednou Alenka, „pojď sem. Podívej, to je zajímavé."

Přestal jsem si prohlížet krystalové chrobáky, které jsme už dávno chtěli získat pro zoo, a obrátil jsem se k ní.

Alenka stála před velkým, prázdným akváriem. Vedle stála židlička a na ní seděl trpaslík.

„Podívej se, tati, jaké zajímavé živočichy prodává."

„Nic nevidím," přiznal jsem se. „Akvárium je prázdné."

Trpaslík smutně vzdychl a utřel si slzu.

„Nejste první, opravdu nejste první."

„Co máte v tom akváriu?" otázal jsem se zdvořile. „Mikroorganismy?"

„To je hrozné!" zvolal trpaslík. „Končím. Definitivně končím."

„Tati," zašeptala mi Alenka tak hlasitě, že to bylo slyšet nejmíň na deset metrů, „má tam neviditelné vzdušné ryby. Sám mi to řekl."

„Děvčátko má pravdu," potvrdil trpaslík. „Jsou tam obyčejné neviditelné ryby."

„Velice zajímavé," prohlásil jsem. „A jak je lovíte?"

„Sítěmi," vysvětloval trpaslík. „Neviditelnými sítěmi. Ryby poletují, vletí do neviditelné sítě a už si je vezu domů."

„Mohu si na nějakou sáhnout?"

„Sáhnout?" podivil se trpaslík. „Jak ji chcete udržet?" „Rukama."

„Tu neudržíte."

„Proč?"

„Protože tyto vzdušné ryby jsou velice kluzké. Jak se jich dotknete, hned vyklouznou. Nevěříte mi?"

Neodpověděl jsem. Trpaslík zatřepal rukama a zvolal:

„Prosím, sáhněte si, chytněte, pusťte je na svobodu! Dělejte si co chcete! Ponižujte mě! Urážejte!" Trpaslík sundal s akvária velký hadr, pevně mě uchopil za ruku a strčil ji dovnitř.

„Nuže?" volal. „Nuže? Chytil jste ji? Nechytil jste nic!"

Nenahmatal jsem nic. Akvárium bylo prázdné.

„Nic tam není," konstatoval jsem.

„Vidíte?" obrátil se trpaslík k okolostojícím zvědavcům. „Přesvědčil se, že ryby jsou kluzké a nedají se chytit, ale nechce to přiznat."

Zakvedlal jsem rukou v prázdném akváriu, a když jsem ji vytáhl, trpaslík se opět rozkřičel:

„Vypustil všechny moje ryby! Rozehnal je! Neupozorňoval jsem ho, že rukou nesmí v akváriu šplouchat? Jsem ožebračen! Jsem zničen!"

Diváci nespokojeně reptali ve dvaceti řečech a nepřátelsky na mě hleděli.

I Alenka řekla:

„Proč jsi to udělal, tati?"

„Copak opravdu nechápete," obrátil jsem se k přihlížejícím, „že v akváriu nic nebylo?"

„Jak to máme vědět?" odpověděl mi otázkou obyvatel planety Ikes, pruhovaný jako tygr a s bílými vousy. „Co když má pravdu? Co když jsou ryby neviditelné a nelze je chytit? Jak si můžeme ověřit, že lhal?"

„Správně," podpořil ho L1šan. „Proč by letěl z jiné planety a vezl prázdné akvárium?"

„Aby ho každý den prodal znovu," řekl jsem.

Nikdo mě však neposlouchal.

Musel jsem hořekujícímu trpaslíkovi zaplatit za deset vzácných ryb. Trpaslík zřejmě nečekal, že se tak rychle vzdám, byl dojatý, děkoval mi a sliboval, že mi určitě přinese neviditelnou rybu, až ji chytí. Když jsme se chystali odejít, ještě nás zadržel : „Děvčátko, rád bych ti dal malý dárek."

„Děkuji, budu moc ráda," řekla Alenka.

„Tu máš."

Trpaslík zašátral rukou v kapse a vytáhl prázdnou dlaň. Sevřel ji tak, jako by v ní něco držel, a podával to Alence.

„Je to kouzelná čepice," řekl. „Vezmi si ji, nestyď se. Rád dávám dobrým lidem drahocenné dary. Ale buď opatrná. Je utkaná z tak tenké látky, že nic neváží a nedá se nahmatat."

Alenka podvodníkovi poděkovala, zatvářila se, že dárek schovává do tašky, a šli jsme dál.

Najednou nám pod nohama proběhlo neznámé stvoření. Připomínalo huňatou kuličku na paličkách a sahalo nám po kolena. Nejpodivnější bylo jeho zbarvení - jasně červené s bílými tečkami - jako muchomůrka.

„Chyť ho, tati!" vyzvala mě Alenka. „Někomu utekl."

„Ani mě nenapadne," odmítl jsem a strčil do kapsy poloprázdnou peněženku. „Třeba to není zvíře, ale chovatel, který honí uprchlé zvířátko. Chytím ho a on zavolá policii, protože jsem ho urazil tím, že jsem nerozeznal jeho inteligenci."

Tu jsme spatřili, jak se za červenou kuličkou žene tlustý dvouhlavý had v leském měňavém skafandru a volá:

„Pomóc! Indikátor utekl!"

Červená kulička se pokusila skrýt za mýma nohama, ale had natáhl jednu ze stovky tenkých nožek, které se mu klátily u boku, a uprchlíka chytil. Ten hned změnil barvu z červené na žlutou a zatáhl nožky.

„Dovolte," oslovil jsem tlustého hada, „jaké je to zvíře?"

„Nic zvláštního," řekl had. „Takových je na naší planetě spousta. Říkáme jim indikátory. Neumějí mluvit, ale zato mění barvu podle své nálady. A dokáží vytvořit nádherné barvy. Nemáte kousek cukru?"

„Ne," řekl jsem.

„Škoda," řekl had a někdo mu podal kousek cukru.

Při pohledu na cukr začala kulička fialovět.

„Těší se," vysvětlil had. „Že je to pěkné?"

„Velice," souhlasil jsem.

„Vymýšlíme jim stále nové pocity, abychom vyvolali neobyčejné barvy. Nechcete, abych jej uhodil? Zčerná."

„Není třeba," odmítl jsem. „Neprodal byste mi ho pro moskevskou zoologickou zahradu?"

„Ne," odvětila jedna a hadových hlav, druhá mezitím klesla dolů. „Ale mohu ho vyměnit."

„Bohužel nemám nic na výměnu."

„Třeba za tento kousek, za toto zvířátko," pravil had a ukázal deseti nožkami na Alenku.

„To nejde," pokusil jsem se neurazit, protože sám jsem nedávno pokládal rozumnou bytost za nerozumného ptáka. „To je moje dcera."

„Tfu, to je hrůza!" vzplanul had hněvem. „Hned zavolám stráž. To je přísně zakázáno!"

„Co je zakázáno?" podivil jsem se.

„Prodávat vlastní děti a vyměňovat je za zvířata je také zakázáno. Nečetl jste u vchodu tržní řád? Jste netvor a barbar!"

„Ale kdepak," zasmál jsem se. „Se stejným úspěchem mohu prodat Alenku jako ona mne."

„Ještě líp!" vykřikl had a přitiskl barevnou kouli k hrudi. Indikátor se zřejmě polekal, zbělal a na zádech mu vyskočily červené tečky. „Dcera prodává vlastního otce! Kdo to kdy viděl?"

„Čestné slovo," pronesl jsem úpěnlivě, „my se navzájem neprodáváme! U nás na Zemi není zvykem, aby otcové prodávali děti a děti rodiče. Jednoduše jsme přišli spolu koupit nějaká zvláštní zvířata pro naši zoologickou zahradu."

Had chvíli přemítal a pak řekl:

„Nevím, jestli vám mám věřit nebo ne. Raději se zeptám indikátora. Je tak citlivý." Had sklonil obě hlavy k indikátoru a zeptal se: „Mám těm podivným tvorům věřit?"

Indikátor nabyl smaragdově zelené barvy.

„I když je to zvláštní, ujišťuje mě, že vám mohu věřit."

Had se uklidnil a dodal už docela jiným tónem:

„A chceš, abych tě jim dal?"

Indikátor byl rázem zlatý jako sluneční paprsek.

„Velice chce," přeložil had jeho pocity. „Vezměte si ho, než si to rozmyslím. A tu máte ještě příručku JAK KRMIT INDIKÁTORA A JAK DOSÁHNOUT JEMNĚ RŮŽOVÝCH EMOCÍ"

„Ale já nevím, co za něj dát."

„Nevadí," řekl had. „Urazil jsem vás bezdůvodným podezřením. Když mi to výměnou za indikátora odpustíte, budu až do večera šťasten." „Vůbec se na vás nehněváme," řekl jsem a Alenka dodala:

„Ani trošku."

Had zamával spoustou nožek, kulatý indikátor vyletěl do vzduchu a spadl Alence do náruče. Byl stále zlatý, jen po zádech mu běhaly jako živé modré proužky.

„Je spokojený," ujistil nás had a rychle se odplazil, aby neslyšel naše díky.

Indikátor vyskočil Alence z náruče a kolébal se na svých tenkých nožkách za námi.

Potkali jsme celou rodinu Ušanů. Velkého Ušana, který měl uši větší než slon, jeho ženu Ušanku a šest Ušat. V kleci nesli kanárka.

„Podívej!" zvolala Alenka. „Je to kanárek"

„Ano."

„To není kanárek," pronesl přísně otec Ušan. „To je druh rajky. Vlastně jsme ji ani nechtěli koupit. Hledali jsme opravdového hovoráka."

„Ale nenašli," zapištěla Ušata sborem, až jejich uši zvedly vítr.

„Nikde nebyl ani jeden hovorák."

„Je to nepochopitelné," vysvětlovala Ušanka. „Ještě loni tu bylo plno hovoráků, a teď po nich není ani stopy. Nevíte proč?"

„Nevím," odpověděl jsem.

„My také ne," řekl Ušan. „Budeme muset chovat rajky."

„Tati," pronesla Alenka po jejich odchodu, „potřebujeme hovoráka."

„Proč?" podivil jsem se.

„Protože ho všichni shánějí."

„Tak dobře, půjdeme hledat hovoráka," souhlasil jsem. „Nejdřív ti však navrhuji, abychom se podívali na pavouka tkáče troglodyta. Jestli nám ho prodají, hned ho koupíme. Je to dávná touha naší zoologické zahrady."

KAPITOLA DESÁTÁ

Koupili jsme hovoráka

Obešli jsme s Alenkou celý trh. Zakoupil jsem pro zoo osmnáct různých zvířat a ptáků, z nichž většinu na Zemi ještě nikdo neviděl. Alenka se každého prodavače i chovatele vyptávala

„Kde můžeme dostat hovoráka?"

Dostávala nejrůznější odpovědi:

„Hovoráci přestali snášet vejce," řekl jeden.

„Hovoráci vymřeli na záhadnou nemoc."

„Hovoráci se už nesmějí chovat."

„Někdo skoupil všechny hovoráky."

„Žádní hovoráci nikdy neexistovali."

A spoustu jiných odpovědí. Přesto jsme nepochopili, co se vlastně stalo. Všichni přiznávali, že hovoráci bývali docela obyčejní ptáci chovaní s oblibou doma i v zoologických zahradách. Během posledního roku však všichni hovoráci někam zmizeli. Řekli nám, že domácnosti obcházeli nějací lidé a hovoráky kupovali. Řekli nám, že je ze zoologické zahrady někdo ukradl. Řekli nám, že v hlavní chovatelské stanici všichni hovoráci onemocněli a uhynuli. Čím byla naděje koupit hovoráka menší, tím víc chtěla Alenka toho ptáka alespoň uvidět.

„Co je na hovorácích zvláštního?" zeptal jsem se Krabakase z Barakasu, se kterým jsme se na trhu seznámili.

„Zvláštního nic," odpověděl zdvořile Krabakas a svinul modrý ocas do klubíčka. „Mluví."

„Papoušci taky mluví," řekl jsem.

„Papoušky neznám, nikdy jsem o nich neslyšel. Možná, že u vás říkají hovorákům papoušci."

„To je možné," souhlasil jsem, třebaže se na této planetě papoušci zřejmě nevyskytovali. „A odkud pocházejí?"

„To opravdu nevím," vzdychl Krabakas z Barakasu. „Je možné, že právě z této planety. Slyšel jsem, že mohou létat mezi hvězdami a vždy se vracejí k rodnému hnízdu."

„Hovoráka nejspíš neseženeme," oznámil jsem Alence. „Musíme se už vrátit. Indikátor má zřejmě hlad."

Indikátor mě uslyšel a na znamení souhlasu změnil barvu na světle zelenou.

Pomalu jsme se vraceli k východu, když mě zastavil Krabakasův výkřik, nesoucí se nad klecemi jako modrá smršť.

„Hej, pozemšťane," volal, „rychle se sem vrať!"

Vrátil jsem se. Krabakas se svinul do klubka a vysvětloval:

„Chtěli jste vidět hovoráka? V tom případě máte pohádkové štěstí. Za moje klece se schoval někdo, kdo přinesl opravdového hovoráka."

Alenka dál neposlouchala a rozběhla se zpátky. Za ní cupital indikátor, netrpělivostí hrající všemi barvami duhy.

Za stěnou z ptačích klecí se schovával maličký Ušan se sklopenýma ušima. Za ocas držel velkého bílého ptáka se dvěma zobáky a zlatou korunkou.

„Ach," vydechla Alenka, „poznáváš ho, tati?"

„Je mi nějak povědomý."

„Povědomý!" napodobila mě posměšně Alenka. „Tento pták přece sedí na rameni sochy Prvního kapitána!"

Alenka měla pravdu, vzpomněl jsem si také. Ovšem, sochař zobrazil hovoráka.

„Toho ptáka prodáváte?" zeptal jsem se Ušana.

„Tiše," zasípal. „Jestli nechcete zahubit ptáka ani mě, tiše!"

„Kupte si ho bez řečí," pošeptal mi Krabakas z Barakasu.

„Koupil bych ho sám, ale vy ho potřebujete víc. Patrně je to poslední hovorák na planetě."

„Ale proč takové tajemství?" zeptal jsem se.

„Sám nevím," odpověděl majitel hovoráka. „Bydlím daleko od města a chodím sem jen zřídka. Před několika lety ke mně přiletěl tento hovorák. Byl vyčerpán a zraněn. Vyléčil jsem ho a od té doby žil u mě doma. Tento hovorák zřejmě ve svém životě pobýval na různých planetách a hovoří mnoha jazyky. Před několika dny jsem měl ve městě nějakou práci a setkal jsem se v restauraci s jedním starým přítelem. Povídali jsme si a on mi řekl, že ve městě nezůstal žádný hovorák. Někdo je kupuje nebo zabíjí. Prozradil jsem mu, že mám jednoho doma. Přítel mi poradil, abych ho dobře hlídal. Tu k nám přistoupil jeden pozemštan a řekl nám, že by chtěl hovoráka koupit."

„Měl klobouk?" zeptala se najednou Alenka.

„Měl," přisvědčil Ušan. „Jak to víš?"
„Byl starší a hubený?" „Ano."
„To znamená, že to byl on," prohlásila Alenka.
„Jaký on?" podivil se Krabakas z Barakasu.
„Ten, co prodával červy.
„No ovšem, byl to ten darebák!" vzplanul Krabakas.
„Počkejte, nechte mě domluvit," přerušil nás Ušan. „Odmítl jsem prodat svého oblíbeného ptáka a odjel jsem zpátky domů. A představte si, že ještě tu noc se ke mně někdo pokoušel vloupat. Další noc mi chtěli podpálit dům. Hovorák však nespal a probudil mě. Včera jsem našel nedokončený podkop vedoucí pod můj dům. A dnes v noci někdo vhodil do mé ložnice velký kámen. Pochopil jsem, že nesmím nechat ptáka doma, nebo nevyváznu životem. Jestli se nebojíte smrti, vezměte si ho, ale neručím za následky."
„Berte," řekl Krabakas, „pták je vzácný, pěkný a vy stejně odlétáte. Nemusíte se bát."
„Vezmeme si ho, tati?" zeptala se Alenka a natáhla k hovorákovi ruku. Nestačil jsem ještě odpovědět, když pták přeletěl Alence na rameno.
„Odpusť, kamaráde," vzdychl Ušan.
Zaplatil jsem Ušanovi a ten hned odběhl. Ani si nepřepočítal peníze.
„Hovoráka můžete krmit bílým chlebem a mlékem," poradil nám při loučení hodný Krabakas. „Má rád i šípkový sirup."
Krabakas domluvil, svinul se a uložil na klec s kanáry. Vydali jsme se k východu z tržiště. Vpředu šla Alenka a na rameni jí seděl hovorák. Pravda, zatím ještě nepronesl ani slovo, ale to mě neznepokojovalo. Za Alenkou cupital indikátor a zamyšleně měnil barvy. Následoval jsem já a na řemínku jsem vedl velice vzácného, pracovitého a téměř rozumného pavouka tkáče troglodyta, který mě stál pěkný balík. Pavouk pečlivě předl vlněný kostkovaný šál a jeho hotový konec vlekl za sebou po zemi. Za námi jel automatický transportér tak přeplněný klecemi a akvárii, že pro nás se tam už nenašlo místo. Ze všech stran se k nám sbíhali sběratelé a v desítkách jazyků opakovali:
„Hleďte, nesou hovoráka!"
„Hovorák!"
„Živý hovorák!"
Hovorák najednou naklonil hlavu stranou a promluvil:
„Pozor! Na této planetě se nedá přistát. Přecházím na planetární oběžnou dráhu a ty, milý příteli, nezapomeň zapojit amortizátory."
Po těchto slovech ihned začal mluvit neznámým jazykem a dvě minuty v něm něco breptal.
„Vždyť je to papoušek!" usoudila Alenka.
Hovorák ztichl, vyslechl její slova a opakoval:
„Vždyť je to papoušek!"
Znovu se zamyslel a pronesl mým hlasem:
„Ale proč takové tajnosti?"
Potom zase hlasem svého dřívějšího majitele:
„Ještě tu noc se ke mně někdo pokoušel vloupat. Další noc mi chtěli podpálit dům."
„Všechno je jasné," řekl jsem. „Alenko, tohle se nám povedlo: to je superpapoušek, papoušek všech papoušků. Pamatuje si libovolné množství slov a přitom všechna naráz."
Tu začal hovorák opět mluvit:
„Poslyš, Druhý, nemám ti co dát. Jestli chceš, vezmi si mého hovoráka. Bude ti připomínat naše toulky - vždyť má v hlavě uloženo všechno do posledního slova. A ty víš, jak ho přivést na správný text."
Hovorák odpověděl sám sobě jiným hlasem:
„Děkuji ti, První. Ještě se uvidíme..."
Potom to hovorákovi v hrdle zahučelo, jako by v dálce startovala kosmická lod.
„Tati, chápeš, co říká?" tázala se Alenka.
„Myslím, že ano," odvětil jsem. „Zřejmě to jsou hlasy slavných kapitánů."
Přešli jsme na volné prostranství a pokoušeli se obejít oddělení filatelistů, abychom se nemuseli s naším neobyčejným nákladem prodírat davem. Vstříc nám spěchal známý tlouštík v černém koženém obleku.
„Tak co?" ptal se. „Našli jste, co jste hledali?"
„Ano," odpověděl jsem. „Všechno je v pořádku."
„Koupili jsme hovoráka," pochlubila se Alenka. „Pamatuje si tak zajímavé věci, že si to nedovedete představit."
V tom okamžiku hovorák opět otevřel svoje zobáky, roztáhl korunku na hlavě a pronesl hlasem Prvního kapitána:
„Ty víš, Druhý, jak toužím vyrazit znovu do vesmíru. Ale všechno má svůj konec."

Tlouštík se obrátil k Alence, spatřil hovoráka a jeho tvář rázem připomínala lívanec. Oči mu zbělely a zapadly hluboko do očních důlků.

„Přenechte mi ho," požádal nás tlouštík.

„Proč?" podivil jsem se.

„Je to nutné," řekl tlouštík a natáhl k hovorákovi ruku.

Hovorák obratně poskočil a klovnul ho do prstu. „Oj!" vykřikl tlouštík. „Proklatý ničemo! Už dlouho po tobě pasu!"

Dejte pryč tu ruku!" zasáhl jsem.

Tlouštík se vzpamatoval a řekl:

„Promiňte. Už dlouho sháním hovoráka. Přiletěl jsem kvůli němu ze vzdálenosti osmdesáti světelných let. Nemůžete mi odmítnout! Zaplatím, co si řeknete!"

„Nepotřebujeme vaše peníze," řekl jsem. „U nás na Zemi už peníze vůbec neexistují. Bereme je s sebou jen tehdy, když letíme do vesmíru na ta místa, kde ještě platí."

„Dám vám za toho ptáka všechno, co budete chtít! Daruji vám celou zoologickou zahradu!"

„Ne," odmítl jsem pevně. „Pokud vím, hovoráci už téměř vyhynuli. V zoologické zahradě bude v bezpečí."

„Dejte mi ho," rozzlobil se tlouštík, „nebo vám ho vezmu."

„Zkuste to!"

Kolem prošli dva strážní Ušané. Obrátil jsem se k nim, abych je povolal na pomoc, ale tlouštík jako by se do země propadl.

Kráčeli jsme dát.

„Vidíš, tati, s hovoráky souvisí nějaké tajemství," řekla Alenka.

„Nikomu ho nedávej."

„Neboj se," uklidňoval jsem ji.

Kráčeli jsme liduprázdnou cestou. Za nevysokou ohradou šuměl trh. Vpředu už byly vidět hotely města Palaputry. Náhle jsme zezadu zaslechli lehké kroky. Rychle jsem se otočil a údivem ztuhl. Po cestě nás doháněl doktor Verchovcev. Klobouk mu sklouzl na stranu, šaty měl zmačkané a vypadal ještě hubenější než dřív.

„Profesore," oslovil mě udýchané, „hrozí vám strašlivé nebezpečí. To je dobře, že jsem vás dohonil! Máte štěstí!"

„Jaké nebezpečí?" zeptal jsem se.

„Nebezpečí se skrývá v hovorákovi. Jestli se s ním hned nerozloučíte, vaše loď havaruje. To vím přesně."

„Poslyšte, doktore Verchovceve," řekl jsem rozhněvaně, „vaše chování je víc než zvláštní. Na planetě Tří kapitánů jste se choval velice záhadně a tvrdil jste, že nevíte, jaký pták je na pomníku. Potom jste přiletěl sem a pokusil se zničit všechen kyslík na planetě prodejem bílých červů. Ani v hotelu jste se neuměl chovat: v posteli jste si vařil párky a poškodil roboty-číšníky. A teď požadujete, abychom vám dali hovoráka... Ne, nepřerušujte mě. Až se vzpamatujete, přijďte na naši loď a tam si v klidu pohovoříme."

„Budete toho litovat," řekl Verchovcev a sáhl do kapsy.

Indikátor strachem zčervenal. Pavouk tkáč troglodyt se rozehnal proti Verchovcevovi nedopleteným šálem.

„Opatrně, tati, má revolver!" zvolala Alenka.

„Poloskove!" ohlásil jsem do mikrofonu, který mi visel na prsou. „Zjisti naši polohu! Jsme v nebezpečí! Přijď nám ihned na pomoc!"

Když Verchovcev zaslechl moje slova, strnul a uvažoval. Naštěstí se však na cestě objevila velká skupina sběratelů, kteří vlekli vzpírajícího se zeleného slona. Verchovcev přeskočil ohradu a zmizel.

„Jů, to se mi líbí!" jásala Alenka. „To je opravdové dobrodružství!"

„Abych byl upřímný, mně se takové dobrodružství moc nelíbí. Přijeli jsme sbírat zvířata pro zoologickou zahradu, a ne bojovat s doktorem Verchovcevem."

Za tři minuty se nad námi objevil člun z PEGASU. Poloskov nám přiletěl na pomoc. Člun nad námi pomalu letěl až k lodi, kam jsme se dostali bez dalších potíží.

KAPITOLA JEDENÁCTÁ

Směr k soustavě Medúzy

Jakmile jsme rozmístili zvířata do klecí a nakrmili je, zašel jsem na můstek a poslal na průzkumnou základnu Malého Arkturu telegram: „ZJISTĚTE, KDE SE NACHÁZÍ DOKTOR VERCHOVCEV. ZDÁ SE NÁM, ŽE SE VYDÁVÁ ZA NĚKOHO JINÉHO.“ Večer přišla z Malého Arkturu odpověď: „DOKTOR NENÍ NA PLANETĚ TŘÍ KAPITÁNŮ. NIC VÍC ZATÍM NEMŮŽEME OZNÁMIT.“

„I bez nich víme, že není na planetě Tří kapitánů,“ řekl Poloskov po přečtení telegramu. „Je tady.“

Hovorákovi jsme zhotovili velkou klec a zavěsili ji v klubovně. Hovorák celý den něco brumlal neznámými jazyky a nechtěl napodobit žádného kapitána. Poloskov nám však stejně uvěřil a pravil:

„Také si myslím, že je to právě onen hovorák, který patřil Prvnímu kapitánovi a kterého První kapitán daroval Druhému, když se rozešli.“

„A není možné,“ zeptala se Alenka, „že Verchovcev pase po všech hovorácích jen proto, že se chce zmocnit právě tohoto?“

„Ale nač potřebuje hovoráka?“ divil jsem se.

„Nač? Víme, že Druhý kapitán zmizel beze stopy. Nikdo netuší, kde je. My však víme, že měl hovoráka.“

„Správně!“ ozval se mechanik Zelený. „To je ono! Naše děvčátko má naprostou pravdu. Kapitán zmizel, ale máme hovoráka. To znamená, že hovorák ví, kde je kapitán. A Verchovcev to chce zjistit.“

„Tak proč s tím dělá takové tajnosti?“ zeptal jsem se. „S radostí bychom mu pomohli.“

„Najednou jsme zaslechli klepání. Někdo k nám přišel na návštěvu.

Šel jsem ke vstupu do lodě a otevřel. Na schůdkách stál tlouštík v černém koženém obleku.

„Promiňte, že vyrušuji,“ omlouval se. „Chci se omluvit za své chování na trhu. Tolik toužím po živém hovorákovi, že jsem se neovládl.“

„To nic,“ odpověděl jsem, „my se neurážíme. Ale hovoráka vám stejně nedáme.“

„Ani nemusíte,“ řekl tlouštík vesele. „Jen bych byl nerad, kdybyste o mně špatně smýšleli. Buďte tak laskav, prosím, a na usmířenou si vezměte ode mne dárek.“

Podal mi nesmírně vzácné zvíře: diamatovou želvu z Menaty. Má krunýř z opravdových diamantů, který tak jiskří, až z toho holí oči.

„Vezměte si ji,“ řekl tlouštík, „neodmítejte. Mám ještě tři.“

Trochu se mi příčilo brát dary od takového zvláštního člověka. Bylo to neopatrné. Ale když v žádné zoologické zahradě na Zemi diamatovou želvu nemají! Sháněli jsme ji pět let a najednou se najde člověk, který nám ji daruje.

„Neodmítejte,“ opakoval tlouštík. „Na shledanou. Snad se ještě uvidíme. Znají mě na stovce planet a říkají mi Veselý Ypsilon. Zapamatujte si to.“

Zadupal na schůdkách, seběhl dolů a poskakoval směrem k Palaputře.

Už se stmívalo, obě slunce planety zapadala téměř současně, každé na jiném konci obzoru. Nad kosmodromem plály dva západy, jeden krásnější než druhý. Myslel jsem na to, že přece jen nemáme smýšlet o lidech špatně. Například tlouštík je náruživý biolog, a přesto mu nebylo líto darovat nám tak vzácného živočicha.

Příjemně naladěn jsem se vrátil do klubovny a ukázal dárek přátelům. Želva šla z ruky do ruky, všichni obdivovali hru světel na diamantech jejího krunýře.

Kam poletíme teď?“ zeptal se Poloskov po večeři.

„Ke sklissům,“ řekla Alenka. „Na planetu Šešineru.“

„Třeba,“ souhlasil jsem, „stejně se tam chystáme.“

Najednou se ozval hovorák, který dosud tiše seděl a díval se, jak pijeme čaj.

„Poletíš?“ zeptal se hlasem Prvního kapitána.

„Ano. Poletím mu naproti,“ odpověděl hlasem Druhého kapitána.

„Dobrá, Druhý, když bude zle, zavoláš mě na pomoc.“

„Když budu moct.“

„Pošli hovoráka. Vím, jak jej přimět k mluvení. Pověz mu všechny podrobnosti a on mi je poví.“

„Tak ahoj.“

„Ahoj.“

Hovorák ztichl.

„Nu, slyšel jsi, Poloskove?“ tázala se Alenka.

„Slyšel, nekřič,“ odpověděl Poloskov a zamyslel se.

Hovorák zakýval zlatou korunkou, jako by uvažoval, zda má pokračovat. Najednou promluvil pomalým a přerývavým hlasem Druhého kapitána:

„Udržuj směr k soustavě Medúzy.“

Čekali jsme, jestli ještě promluví, hovorák však zavřel oči a strčil hlavu pod křídlo.

„To znamená, že Druhého kapitána potkalo neštěstí a poslal hovoráka pro pomoc,“ řekla Alenka. „Jak to udělat, aby nám hovorák všechno pověděl?“

„Počkejte,“ vmísil jsem se. „Jak jste na to přišli? Vždyť hovorák neletěl na Venuši, kde pracuje První kapitán, ale vrátil se na rodnou planetu. To znamená, že ho nikdo neposílal. Druhý kapitán mohl prostě zahynout. A hovorák pak odletěl domů.“ „To je možné,“ řekl Poloskov, vstal od stolu a vyšel z klubovny. Za pět minut se vrátil a nesl mapu Galaxie. Odstrčil šálky, rozložil mapu na stole a zabodl prst do jejího okraje.

„Tady,“ řekl, „je soustava Medúzy. Je neprozkoumaná. Má však planety. Navrhuji, abychom tam odletěli. Je-li kapitán živ, pomůžeme mu. Jestliže zahynul, dozvíme se aspoň, jak a kde se to stalo.“

„Mohl však zahynout i v otevřeném vesmíru,“ připomněl jsem.

„Co by se mohlo stát takovému kapitánovi v otevřeném vesmíru?“

„Třeba mu vybuchla loď.“

„A hovorák se zachránil?“

„Stává se ledacos.

Mlčel jsem. Koneckonců, naše výprava má svoje úkoly a nikdo neví, zda v soustavě Medúzy žijí vůbec nějaká zvířata. Než doletíme tam a zpátky, uplyne čas vyměřený na celou výpravu. A přitom nevíme nic jiného než to, co nám řekl hovorák. Třeba tam kapitán byl, a později zahynul v docela jiné části Galaxie? Vyložil jsem to svým společníkům. Čím déle jsem však mluvil, tím méně jsem byl přesvědčen o tom, že mám pravdu, a tím víc jsem chápal, že jsem Poloskova ani Alenku nepřesvědčil.

„Prosím,“ řekl jsem nakonec. „Za pokus to stojí. Ale nejdřív se vydáme na Šešineru. Chci se dozvědět, co je to skliss.“

„Je to při cestě,“ souhlasil Poloskov a čáral prstem po mapě.

„Můžeme přistávat i na jiných planetách a hledat vzácná zvířata pro zoologickou zahradu.“

„A teď spát,“ přikázal jsem. „Zítra ráno odlétáme. Jsou všechna zvířata napojena a nakrmena?“

„Ano, veliteli výpravy,“ odpověděla Alenka, která odpovídala za krmení zvířat.

„A kde je diamantová želva?“ zeptal jsem se.

„Ted tu byla,“ řekl Poloskov. „Kam se poděla?“

Hodinu jsme prolézali celou loď a našli jsme ji teprve s pomocí indikátora, který ji dohnal u východu z lodě.

„Zřejmě chtěla utéct,“ řekl Zelený. „Varoval jsem vás. Z těchto želv se nesmí spustit zrak.“

Indikátor změnil barvu na žlutou.

Vytáhl jsem tabulku barevných pocitů indikátora, kterou mi daroval dvouhlavý had, a četl jsem:

„Žlutá barva je nedůvěra.“

„Nevěříš želvě?“ zeptal se Zelený indikátora. „Já taky ne.“

Indikátor zežloutl tak, že světlo v lampách potemnělo.

„Dobrá,“ řekl jsem. „Zavřeme ji do klece.“

Indikátor byl stále žlutý, ale po zádech mu přebíhaly černé pruhy. Tabulka nám objasnila, že černé pruhy na žlutém pozadí značí nesouhlas.

„Když jsi takový nedůvěřivý,“ rozhodl jsem, „zavřu ji na noc do trezoru.“

Indikátor byl konečně spokojen a zbarvil se do tmavozelena.

KAPITOLA DVANÁCTÁ

Takový nešťastný vynález

Než se PEGAS přiblížil k planetě Šešineře, zásilek a nákladu na něm značně ubylo. Už se dalo chodit po chodbách bez neustálého klopýtání o pytle, bedny a kontejnery. Přeletěli jsme třetinu Galaxie a ocitli se v místech, kam pravidelné cestovní linky ze Země nevedou.

Planeta Šešinera leží stranou od hlavních tras. Neoplývá bohatou faunou a ještě před třemi sty lety byla holá a neobydlená, ale potom sem přiletěli kolonisté z Rozodoru a vyrobili zde umělou atmosféru, vysadili sady a vypěstovali trávníky.

Neztráceli bychom čas přistáním, ale doktor Verchovcev nám ještě na planetě Tří kapitánů sdělil, že na planetě Šešineře prý žije zvíře jménem skliss.

PEGAS přistál pozdě v noci, stranou od matných světel nevelkého města. Přistáli jsme tiše, abychom neprobudili obyvatele a nevyděsili je: na Šešineru přilétají lodě zřídka a někteří místní obyvatelé je jakživi neviděli.

Motory utichly, mechanik Zelený si rozčesal vousy a šel spát, kapitán Poloskov zůstal na můstku, aby zanesl opravy do zastaralé navigační mapy, Alenka psala dopis babičce a doufala, že ho ze Šešinery odešle. Já jsem se odebral do prvního podpalubí, abych připravil pro sklisse prázdnou klec a nakrmil zvířata.

Na lodi bylo ticho a teplo. ŠelJsem nehlučně po měkkém koberci a přemýšlel o tom, že se musíme na Šešineře zásobit vodou a sehnat vlnu pro pavouka tkáče troglodyta. Za rohem na mě čekal košatý keřík, kterému jsem řekl:

„Ihned spát! Nebo tě zítra nezalejeme!“

Keřík zděšeně zamával lístečky a šustivě se vecpal do svého oddělení.

Najednou jsem zaslechl tiché mlaskání. Někdo vlezl do skladu, kde zůstaly poslední zásilky. Zastavil jsem se a naslouchal. Některé zvíře zřejmě uteklo z klece, a na každé se nedá jít s prázdnýma rukama.

Opatrně jsem nahlédl do pootevřených dveří skladu. Prázdno. Mlaskání však zesílilo. Vstoupil jsem dovnitř. Mlaskání doléhalo ze zavřené chladničky, kde jsme skladovali ananasy.

Udivilo mě, že ze dveří trčí klíč. Bez klíče totiž nikdo nemohl vlézt do chladničky a zavřít za sebou.

Pomalu jsem natáhl ruku ke klíči, pootočil jím a otevřel dveře. V chladničce seděl malý zelený mužíček, třásl se zimou a ostrými zoubky hryzal ananas.

„To nesmíte,“ řekl mi.

„Kdybyste si ten ananas aspoň oloupal,“ odvětil jsem. „A vůbec, jak jste se sem dostal?“

„Nenechají jednoho ani v klidu navečeřet!“ zamračil se človíček a zmizel i s ananasem.

Protřel jsem si oči. Chladnička byla prázdná. Na poličkách chyběly tři ananasy. Někdo se dotkl mé nohy, až jsem překvapením nadskočil. Ukázalo se, že podpalubím se potuluje onen neklidný keřík.

„Ihned spát!“ křikl jsem na něj, i když na zvířata a rostliny nikdy nekřičím.

Keřík zvedl větvičky a utíkal pryč.

Znovu jsem nahlédl do chladničky. Zády ke mně stál zelený človíček, natahoval se na špičky a pokoušel se stáhnout s poličky velký ananas.

„Stůj!“ křikl jsem.

Človíček se ohlédl a já jsem poznal, že to není stejný zloděj, který tu před třemi minutami hryzal ananas.

„Neznepokojujte se,“ řekl mi, „mám to dovoleno.“

A v mžiku zmizel i s ananasem.

Taková kouzla jsem jakživ neviděl. Až se mi zatočila hlava. Naivně jsem nahlédl do chladničky, jestli se tam opravdu nikdo neskrývá.

V tom okamžiku do mne někdo strčil a na poličce stál třetí zelený človíček.

„Nepřekážejte,“ povídal, „nebo vás praštím.“ A hned se natáhl po ananasu.

To už bylo na mne moc. Stiskl jsem tlačítko telefonu a zavolal Poloskova.

„Geňo,“ zeptal jsem se, „nespíš?“

„Ne,“ odvětil kapitán. „Pracuji. Jaký to máš hlas?“

„Hlas? Normální.“

„Třese se ti jako zaječí pírko. Něco se stalo?“

„Pověz mi, Geňo, je vstup do lodě uzavřen?“

„Samozřejmě. Nikdo přece nešel ven.“

„A Zelený spí?“

„Spí. Alenka také. Právě jsem to zjistil. Alenka psala dopis a v polovině usnula. Co se stalo?“

„Pověz mi, kdy se lidem zjevují zelení človíčkové?“ „Maličcí?“ zeptal se Poloskov věcně. „Sedí ti na zádech a mají ocásky? Četl jsem o tom v nějaké staré knize.“

„Ne,“ namítl jsem, „dost velcí, bez ocásků a jedí ananasy. Teď... To je on! Čtvrtý!“

A opravdu, v chladničce se objevil ještě jeden zloděj, zamrkal na mě a zmizel.

„Už běžím,“ řekl Poloskov znepokojeně. „Zatím nic nedělej a ovládej se.“

Než Poloskov doběhl do podpalubí, zůstala na poličkách už jen necelá polovina ananasů a další dva zelení človíčkové si navzájem pomáhali, aby se dostali na horní poličku chladničky.

„To nic,“ řekl Poloskov, „neplaš je. Určitě nemáme halucinace.“

„Jaké halucinace?“ urazil se človíček. „Můžete si sáhnout.“

„Dělej,“ přerušil ho druhý.

„Pozdravujte Alenku,“ ozval se první. A zmizeli, aby uvolnili místo dalším.

„Alenka opravdu spí?“ zeptal jsem se Poloskova.

„Spí.“

„“Tak odkud ji mohou znát?“

„Nedovedu to pochopit. Je to nějaké bláznivé.“

Chladnička byla prázdná. Nikdo další se neobjevoval.

„Zavřeme dveře,“ navrhl Poloskov. „Bude tu klidněji.“ Zaklapl jsem dveře chladničky.

„Odkud mohou znát Alenku?“ opakoval jsem. „Přistáli jsme před hodinou, nikdo z nás nevyšel ven...“

Dlouho jsme s Poloskovem nemohli usnout, snažili jsme se najít vysvětlení pro tento zvláštní úkaz. Nic jsme ale nevymyleli. Ještě jednou jsme zkontrolovali uzávěr na vstupu a obešli celou loď. Pusto, ticho, klid...

Pro všechny případy jsem šel spát do Alenčiny kajuty. Spal jsem nepohodlně, protože koberec na podlaze byl drsný a pod hlavu jsem si musel dát Alenčiny gumové ploutve.

Ráno jsem naštěstí vstal dřív, než se Alenka probudila. Když otevřela oči, seděl jsem už jakoby nic v křesle a listoval v PŘÍRUČCE PRO URČOVÁNÍ OBYVATEL GALAXIE.

„Co tady děláš?“ zeptala se Alenka.

„Ale nic, zaskočil jsem do tvé knihovny nahlédnout, jak vypadají zdejší obyvatelé.“

„A proč nejsi učesaný?“

Zaklapl jsem knížku - podívám se později - a spěchal do své kajuty, abych se dal do pořádku.

Při mytí jsem sám sebe málem přesvědčil, že jsem žádné zelené človíčky neviděl, že to všechno byl jen přelud, sen a mámení.

S tímto přesvědčením jsem sestoupil do podpalubí nahlédnout do chladničky.

Chladnička byla otevřená a dokonale prázdná - po ananasech ani stopy - a před ní stál zamyšlený Poloskov.

„Domnívám se,“ mluvil nahlas, „že se zdejší obyvatelé naučili procházet stěnami, třebaže to odporuje přírodním zákonům.“

„To asi nebudou zdejší obyvatelé,“ usoudil jsem. „Zřejmě se na nás ve vesmíru přilepila nějaká parazitická civilizace.“

Tu vstoupila do podpalubí Alenka a řekla:

„Dobrý den, Poloskove. Kam jste dali ananasy?“

„Ukradli je,“ vysvětlil Poloskov. „A teď vymýšlíme, jak potrestat zloděje.“

„Koho?“ podivila se Alenka.

„Zelené čerty,“ řekl Poloskov. „Kdybych je tak chytil! Když si pomyslím, jak se na mě budou dívat na Rudobělu! Vždyť tam na ty ananasy čekají! Koukněte, to je on, chyťte ho!“

A opravdu, v chladničce se náhle objevil zelený človíček; přejel pohledem prázdné poličky, na nás ani nepohlédl a pronesl:

„Přišel jsem pozdě,“ a rozplynul se.

„To byl on,“ opakoval Poloskov. „Jak ho chytit?“

„To je zdejší obyvatel,“ řekla Alenka. „Dívala jsem se do knížky, kterou táta nechal v křesle.“

„Víš to určitě?“

„Naprosto.“

„Tím hůř pro ně. Okamžitě píšu stížnost jejich vládě. Copak se takhle vítají hosté?“ hrozně se zlobil Poloskov.

„Odpusť jim to, kapitáne.“

„Ne, ani mě nenapadne. Kde je vysílačka?“

„Poloskove, uvažuj,“ prosila úpěnlivě Alenka, „to jsou milí a hodní tvorové! Nechtěli krást ananasy, určitě se to

stalo z neznalosti."

„Jsi příliš hodná, Alenko," namítl Poloskov. „Ještě jsme ani nepřistáli a už v noci vtrhli do skladu a brali ananasy. Za chvíli se pustí do ostatního nákladu."

„Poloskove," řekla Alenka rozhodně, „nezapomněl jsi, že jsi prohrál sázku a já vyhrála přání?"

„Nezapomněl," řekl Poloskov.

„Tak já si přeji, abys jim odpustil ty ananasy."

V tom okamžiku se ozval za stěnami lodě tak strašný hluk, že pronikl izolačním obložením až dovnitř. Zapomněli jsme na zelené človíčky a pádili ke schůdkům. V běhu Poloskov stačil stisknout poplašná tlačítka a na všech chodbách zamrkaly červené žárovky. Poloskov otevřel horní vstup a z výšky druhého patra jsme vyhlédli ven.

Vycházelo matné, obrovské červené slunce. Po nebi letěla dlouhá tmavošedá oblaka. Celé prostranství před PEGASEM zaplnili zelení človíčkové. Mávali vlajkami, kapesníky, kývali transparenty s nápisy Vítáme vás! a sborově i jednotlivě volali: „Ví-tej-te...! Na-zdar, Alen-ko...! Dě-ku-je-me...! Hu-rá-á...!" a další pozdravné výkřiky ve svém nesrozumitelném jazyku.

Když se ukázala Alenka, jejich radost neznala mezí. Zdálo se, že se nebe zřítí na zemi.

Několik zelených človíčků se v okamžiku zjevilo u vstupu, popadli Alenku, a než jsem stačil vykřiknout, zmizeli i s ní.

Objevili se uprostřed zástupu, zvedli Alenku do výše a na rukou ji nesli k městu, které se bělalo na obzoru.

Starší zelený človíček se za ostatními opozdil, počkal, až sejdeme po schůdkách dolů, pozdravil a oslovil nás:

„Zřejmě tomu všemu nerozumíte, drazí hosté."

„Všemu ne," souhlasil Poloskov.

„Nestane se něco Alence?" dotazoval jsem se.

„Určitě ne. Dovolíte, abych vám to vysvětlil?"

„Samozřejmě."

Poslechli jsme zeleného človíčka, který nám poradil, abychom se posadili do trávy na teplou zemi, a začal vyprávět.

Ještě docela nedávno se planeta Šešinera nijak nelišila od jiných zapadlých planet Galaxie. Před deseti lety však jeden zdejší obyvatel objevil tabletky, které umožnily cestovat v čase rok až dva na obě strany. Nejdřív celou planetu zachvátila veliká radost, všichni polykali tabletky a cestovali sem a tam. Za několik týdnů však došlo k hořkému vystřízlivění.

Jeden se vydal do budoucnosti a tam zjistil, že ho opustí žena nebo mu vykradou dům. Druhý se vypravil do minulosti, aby tam napravil nějaký smutný omyl, místo nápravy ho však musel opakovat. Když člověk podezříval někoho z podvodu, nic nebránilo návratu do onoho dne a sledování podvodníka. Kdo měl strach, že zemře na nějakou nemoc, mohl zajít do budoucnosti a ověřit si, zda ho lékaři neoklamali. Postupně se všichni začali budoucnosti bát a nikdo se tam nevydával. O to častěji cestovali do minulosti. Každý má nějaké příjemné vzpomínky. Vydá se proto do minulosti, aby tu příjemnou chvíli prožil ještě jednou. Potom tam jede znovu a znovu. A tak do nekonečna.

„Pojďte do města," navrhl zelený človíček, „a uvidíte, k čemu to všechno vedlo."

Následovali jsme ho da města. Bylo zanedbané a špinavé. Slavnostní průvod s Alenkou byl někde vpředu a na ulicích jsme jen zřídka potkali chodce. Nevěnovali nám pozornost a čas od času některý z nich zmizel. Jiný se objevil uprostřed ulice, a něčem chvíli uvažoval a opět zmizel.

„Cestují v čase," vysvětloval náš průvodce. „Současnost je nezajímá. Budoucnosti se bojí. Nikdo nepracuje. Vláda se pokusila tabletky zakázat, jejich příprava je však tak snadná, že si je každý dělá doma sám."

„Teď chápu," řekl jsem, „proč už včera věděli vaši krajané o Alence a příletu naší lodě."

„Zajisté. Přicházeli do vaší chladničky z budoucnosti."

„Ale proč měli takovou radost z příjezdu Alenky a ne, například, z mého příjezdu?" zeptal se Poloskov.

„To je velice jednoduché," odpověděl obyvatel planety Šešinery. „My jsme dobrosrdeční a mírní lidé. A vážíme si toho, kdo má k nám dobrý vztah."

„No dobrá, ale vždyť Alenka nevěděla, že vlezete do naší chladničky."

„Ach, jaká naivita!" pronesl zelený mužíček vyčítavě.

Rozplynul se; ve vzduchu a za tři sekundy se objevil znovu velkým ananasem v ruce.

„Právě jsem byl ve vaší chladničce," oznámil.

„Ale tam už žádné ananasy nejsou."

„Jenže já jsem tam byl včera v noci. Nechápete? Je to hrozně jednoduché. Odletěl jsem do minulosti a včera v noci jsem vzal z chladničky ananas. Neukradl jsem ho, protože Alenka dnes ráno připomenula Poloskovovi, že na něm jednou vyhrála přání a že si přeje, aby nám daroval ananasy. Proto jsme dnes ráno tak vítali Alenku a děkovali

jí za to, že nám dovolila brát včera v noci ananasy...

„Já se zblázním!“ řekl Poloskov. „Nejdřív bylo dnešní ráno, potom včerejší noc a vy jste brali ananasy, které jste ještě nesměli brát, protože si je budete moct vzít až potom...“

„Máme v životě tak málo radostí,“ pokračoval človíček, jako by Poloskova neslyšel. „Nikdy jsme ananasy nejedli. Například já teď budu každý den cestovat do včerejška, abych snědl ananas, který jsem snědl včera...“

Chvíli jsme mlčeli, abychom tu zprávu strávili. Potom človíček vzdychl a odvětil: „Už dál nevydržím. Jdu do minulosti dojíst váš ananas.“

„Počkejte,“ zastavil jsem ho. „Chci se vás na něco zeptat.“

„Ani nemusíte,“ řekl zelený človíček. „Já vím, nač se zeptáte.“

„Ach, ovšem,“ řekl jsem.

„Zeptáte se na zvíře jménem skliss, kvůli kterému jste sem přiletěli.“

„Právě tak.“

„Mohu vám přivést sto sklissů, ale vy je nebudete chtít. Podívejte, jeden leží za rohem. Teď rozhodíte ruce a řeknete: „Vždyť je to obyčejná kráva.“

Nahlédli jsme za roh. Ležela tam kráva.

Rozhodil jsem ruce a řekl:

„Vždyť je to obyčejná kráva!“

„Tak vidíte.“

Zelený človíček se s námi rozloučil a odešel, lépe řečeno zmizel, protože všichni obyvatelé této planety měli zvláštní zvyk rozplynout se ve vzduchu. Proto neviděl to, co se stalo potom a celé: jeho umění nahlížet do budoucnosti i minulosti mu nepomohlo. My jsme si totiž tu krávu vzali a přivezli jí do Moskevské zoologické zahrady, kde je dodnes jedním z nejpopulárnějších exponátů.

Jakmile totiž náš zelený průvodce zmizel, kráva pomalu vsta1a, protáhla se a roztáhla velká blanitá křídla, která měla dosud složená pod břichem. Zafuněla, pohlédla na nás velikýma smutnýma očima, zatřepala křídly, aby z nich setřásla prach, odřenými kopyty se odrazila a přeletěla ulici. Letěla jako kráva - pomalu a nešikovně, ale přesto letěla!

Zeptal jsem se zeleného chlapce, který se náhle objevíl vedle ní: „Čí je to kráva?“

„Skliss?“ zeptal se chlapec.

„Nu ano, čí je to skliss?“

„Ničí,“ odvětil chlapec. „Nikdo o ně nestojí. Pást se nedají, uletí. Klidně si ho vezměte, žádná škoda.“

Vydali jsme se zpátky k PEGASU a proutkem hnali před sebou sklisse. Vždycky vylétl do vzduchu, ale rychle se unavil a přecházel do lenivého klusu.

Přidal se k nám ještě jeden skliss, kterého jsme však s sebou nevzali, protože krmit i jednoho sklisse není nic snadného. Skliss dlouho uraženě bučel a mával ocasem.

Alenka se vrátila brzy po nás, už se s domorodci nudila. I oni na ni rychle zapomněli a rozletěli se; někteří do minulosti a jiní do blízké budoucnosti.

KAPITOLA TŘINÁCTÁ

Ochrnutí roboti

„Nu, a teď," řekl Poloskov, když jsme odstartovali z planety, na které jsme přišli o celou zásobu ananasů, „letíme přímo do soustavy Medúzy. Má někdo námitky?" Nikdo nic nenamítal. Chtěl jsem něco říct, Alenka však na mě pohlédla tak, že jsem jen podotkl:

„O letu rozhoduje kapitán. Jak určí Poloskov, tak to bude."

„Nebudeme se tedy už nikde zdržovat," rozhodl Poloskov.

O dva dny později jsme se přece jen museli zdržet a změnit kurs.

Naše radiostanice zachytila signál SOS.

„Odkud je to?" zeptal jsem se Poloskova.

„Hned se všechno dozvíme," odpověděl kapitán a sklonil se nad přijímačem.

Usedl jsem do volného křesla na můstku, chtěl jsem využít chvilky volna a odpočinout si. Od rána jsem se nezastavil. Indikátora bolelo břicho a měnil barvy jako semafor na frekventované křižovatce. Pavouku tkáči troglodytovi došla vlna. vlezl do vedlejší klece se spícím snukem a ostříhal mu veškerou dlouhou srst, takže jsem ho ani nepoznal. Snuk samozřejmě nastydl a kašlal, až se to rozléhalo po celém podpalubí. Musel jsem ho izolovat. Hovorák celou noc breptal cizím jazykem, ochraptěl a skřípal jako nenamazaný vůz. Musel jsem ho napájet horkým mlékem se sodou. Keříky se v nocí poškorpily o švestkový kompot a nejmenšímu polámaly větvičky. Diamantová želva vyřízla ostrými hranami krunýře do dveří strojovny díru a musel jsem ji zase zavřít do trezoru.

Unavil jsem se, ale věděl jsem, že k tomu dochází vždycky, když člověk veze sbírku vzácných zvířat. Všechny tyto nemoci, nepříjemnosti, rvačky a konflikty jsou zanedbatelné, ve srovnání s krmením. Pomáhala mi sice Alenka, dnes však zaspala a s ranním krmením jsem si musel poradit sám.

Naštěstí nebylo zatím zvířat mnoho a většinou mohla dýchat pozemský vzduch. Jen pod skleněnou bankou s béžovými chrobáky jsem musel zapálit kahan, protože tito chrobáci žijí v sopkách...

„Už jsem to zjistil," uslyšel jsem Poloskovův hlas.

O čem to mluví? Aha, zamyslel jsem se a docela jsem zapomněl, že jsme zachytili volání o pomoc.

„Signál přichází z planety Šelezy. Co se tam mohlo stát?" Poloskov otevřel poslední vydání příručky o planetách a hlasitě předčítal:

„Planeta Šeleza. Objevena výpravou z planety Fix. Osídlená kovovou civilizací nízké úrovně. Předpokládá se, že obyvatelé planety jsou potomky robotů, kteří se zachránili z neznámé kosmické lodě. Vyznačují se přímostí a pohostinností, Jsou však velmi vrtošiví a urážliví. Užitkové suroviny na planetě nejsou, stejné jako voda a ovzduší. Na planetě není nic, a jestli tam něco bylo, roboti všechno spotřebovali a žijí v bídě."

Potom Poloskov pokračoval: „Opravdu, není to moc zajímavá planeta. Co se tam mohlo stát?"

„SOS," opakoval radiopřijímač. „Vypukla u nás epidemie. Prosíme o pomoc."

„Budeme muset odbočit z cesty," vzdychl Poloskov. „Nemůžeme přece nechat rozumné bytosti v neštěstí."

Změnili jsme kurs k planetě Šeleze.

Teprve když jsme zahlédli z vesmíru šedou kouli planety, bez ovzduší, hor a oceánů, dovolal se Poloskov konečně zdejšího dispečera

„Co se u vás stalo?" vyptával se. „Jakou pomoc potřebujete?" „Je tu epidemie..." skřípal hlas v reproduktoru. „Jsme nemocní. Potřebujeme lékaře."

„Lékaře?" divil se Poloskov. „Vždyť vaše civilizace je železná. Nemáme vám raději poslat mechanika?"

„Můžete i mechanika," souhlasili z planety Šelezy. „Ale lékaře také."

Přistáli jsme na rovné, prázdné a zaprášené ploše kosmodromu. Už dlouho zde nepřistála žádná loď.

Když se usadil prach, spustili jsme schůdky a vyložili transportér. Poloskov zůstal na lodí, Zelený, Alenka a já jsme odjeli k dlouhé, nízké a. fádní budově kosmodromu. Kolem nebylo živé duše. Kdybychom s nimi nerozmlouvali, nikdy bychom neuhodli, že na planetě jsou živé bytosti. Na cestě se povalovala ulomená, zrezivělá noha robota. Za ní kolo s ulámanými mrkotěmi.

Jízda takovým zpustošením zarmucovala. Nejraději bychom hlasitě zvolali: „Je tu někdo živý?"

Dveře kosmodromu byly otevřené dokořán. Také uvnitř bylo prázdno a ticho. Vystoupili jsme z transportéru a u vchodu do budovy se zastavili, protože jsme nevěděli, jak dál.

Ve velkém šedém reproduktoru, zavěšeném u stropu, něco zašelestilo a už známý skřípavý hlas ohlásil:

:Vystupte po schodišti k malým černým dveřím. Strčte do nich a otevřou se."

Poslechli jsme a vyhledali uzoučké schodiště. Bylo strmé a zaprášené stejné jako všechno kolem. Končilo u malých černých dveří. Strčil jsem do nich, ale nepovolily. Nejsou snad zamčené?

„Opřete se silněji," zaznělo za dveřmi.

„Pusť mě k tomu," ozval se mechanik Zelený.

Opřel se do dveří ramenem, vyhekl a dveře se skřípavě otevřely. Zelený ztratil rovnováhu a vletěl dovnitř.

„To jsem si mohl myslet," vrčel při letu, po kterém vrazil do kovového obyvatele planety sedícího za stolem.

Robot byl také celý zaprášený.

„Děkuji vám, že jste přiletěli," pronesl robot a zvedl ruku. aby umožnil Zelenému vstát. „Myslel jsem, že k nám nepřiletíte. Nečekal jsem vás. K nám už nikdo nelétá."

„Máte moc slabou vysílačku," vysvětloval jsem. „Uslyšeli jsme ji jen proto, že jsme letěli kolem. Je to čirá náhoda."

„Naše vysílačka bývala nejsilnější v sektoru," řekl robot. V železném břiše mu najednou něco zaskřípalo a robot znehybněl s otevřenými ústy. Zvedal ruce a mlčky prosil o pomoc. Pohlédl jsem zmateně na Zeleného, který usoudil:

„Tady lékaře nepotřebují."

Přistoupil k robotovi a uhodil ho pěstí do brady. Ústa se s rachotem zavřela a robot řekl:

„Děku..."

Zelený musel s robotem tak hrubě naložit ještě jednou. Přitom mu poradil:

„Neotvírejte příliš ústa, prosím. Nemohu u vás pořád stát s připravenou pěsti."

Robot přikývl a hovořil dál, ústa však otvíral co nejméně, aby se mu nezasekla.

„Vyslal jsem signál SOS," povídal, „protože mě už dva týdny nikdo nepřišel vystřídat ve službě. Obávám se, že všechny moje krajany zachvátila paralýza."

„Proč si to myslíte?"

„Protože i mně ochrnuly nohy."

„Tato choroba vás postihla dávno?" vyptával jsem se.

„Ne, nedávno," vysvětloval robot. „V posledních letech byly sice u nás potíže s mazacím olejem, ale nějak jsme si vždycky poradili. Ale potom se na nás rozhněval jeden člověk a proklel nás strašlivou kletbou. Od tě doby nás všechny začala hubit hrozná, záhadná paralýza. Obávám se. že jsem poslední jakž takž zdravý robot na celé planetě. Ovšem paralýza se mi už blíží k srdci. A jak vidíte, zachvacuje i čelist."

„Prohlédnu vás. :Vložná, že jste se zapomněl včas promazat, řekl nedůvěřivě Zelený.

Přistoupil k robotovi, otevřel mu víčko na hrudi a strčil dovnitř prst, až se robot zachichotal:

„Lechtá!"

„Vydržte," napomenul ho mechaník. Zkontroloval mu klouby na nohách i rukách, narovnal se, otřel si ruce do kapesníku a prohlásil: „Mazadla je dost. Vůbec. to nechápu."

„My také nic nechápeme," souhlasil robot.

Odjeli jsme do města. Zašli jsme do některých domů, kde byly dlouhé, fádní místnosti s řadami stejných lůžek, na kterých leželi stejní zaprášení roboti. Na hlavách jim svítily indikátorové žárovky, roboti tedy žili. Kroutili očima, pohnout se však nemohli. Dál jsme nic nechápali, vrátili jsme se tedy na kosmodrom a těžkého robota, který měl službu, jsme naložili do transportéru. Tento aspoň mohl mluvit. Odvezli jsme ho do lodě, abychom ho tam rozebrali a zjistili, jaká hrozná epidemie zachvátila planetu.

Robot nám při své demontáži pomáhal, radil, kterou matku povolit, které tlačítko stisknout. Byl zanedbaný, špinavý, žádné zvláštní závady jsme však na něm nemohli najít. Služební roboti tohoto typu, kteří se v Galaxii už dávno přestali vyrábět, mohli přečkat celá staletí a byli přizpůsobeni k práci v hlubokém vesmíru, v sopkách, pod vodou i pod zemí. Museli se jen občas promazat, což sami výborně ovládali.

Nakonec jsme části robota rozložili na velký pracovní stůl v naší laboratoři. Jeho hlavu jsme položili zvlášť do kouta a napojili jsme ji na elektrickou síť lodě.

„Tak co?" zeptala se robotova hlava, když Zelený rozebral jeho tělo.

Zelený pokrčil rameny.

„Co budeme dělat?" tázala se hlava tiše. „Vždyť hyne celá civilizace."

„Musíme poslat radiogram na Zemi nebo na nějakou jinou velkou planetu," usoudil jsem. „Ať sem pošlou výpravu se specialisty na choroby robotů."

„Jaké my můžeme mít choroby?" zvolala robotova hlava a ústa jí zůstala otevřená.

Musel jsem přistoupit blíž a klepnout robota do brady.

„Děkuji vám," pravil robot. „Ale zanechat nás docela bez dohledu by bylo kruté. Jen si představte, že na celé

planetě není žádná pohyblivá bytost. První liják nebo povodeň nás nenávratně zahubí, vždyť se nemůžeme ani utřít."

„Poslyšte," řekl jsem, „ale my tady nemůžeme zůstat, dokud nepřijde pomoc."

„To máte tak důležitou práci?" otázala se robotova hlava. Nestačil jsem odpovědět, protože Zelený prohlásil:

„Třeba se to podaří. Zkusím vyměnit mazadlo. „Mohu vás namazat strojním olejem?"

„Jestli je kvalitní, tak ano," odpověděla robotova hlava.

Zelený pečlivě vytřel všechny součásti a díly robota a promazal je znovu naším olejem.

Robot se zatím vyptával:

„A co vlastně děláte?"

„Sbíráme zvířata pro moskevskou zoologickou zahradu," řekl jsem. „Vzácná zvířata. Musíme urychleně dokončit výpravu a vrátit se domů. Vždyť vozit s sebou celou zoologickou zahradu je hodně náročné."

„Jestli nám pomůžete," nabídla robotova hlava, „dáme vám naše zvířata. Taková nikde jinde nemají."

„Jaká jsou to zvířata?"

A robot začal vyprávět.

Před mnoha lety havarovala na této planetě automatická kosmická loď, která měla na palubě několik univerzálních robotů. Havárii přečkali a ze zbytků lodě si postavili chatrč. Potom našli na planetě ložiska železa a dalších kovů, našli i uran a mnoho dalších užitkových nerostů. Roboti si tedy začali zhotovovat potomky a postupně se na planetě objevila spousta robotů.

I když roboti dovedou myslet, nevidí do budoucnosti. V té době byla na planetě voda i vzduch, tráva i stromy. Roboti se však o svoje okolí nezajímali. Měli úplnou volnost a brzy vystavěli na planetě mnoho továren. Všechny tyto továrny vyráběly roboty a noví roboti stavěli nové továrny, které vyráběly nové roboty. Tak to pokračovalo až do dne, kdy pece spotřebovaly veškerý kyslík planety, všechny stromy se proměnily na sklady pro náhradní díly, všechna zvířata vyhynula, všechny hory byly rozkopané až k podloží a všechna moře použita na chlazení motorů. Došly i užitkové nerosty. Na holé planetě zůstali jen roboti, mnoho milionů stejných robotů, kteří najednou neměli co dělat.

Tehdy roboti museli losovat a ty, kteří neměli štěstí, rozebrali na náhradní díly nebo je vyměňovali za mazací olej s loděmi, které letěly kolem, nebo s hvězdnými tuláky. Takový byl jejich nový život. Robotů postupně ubývalo, přesto jich však na planetě zůstalo ještě několik miliónů nezaměstnaných. Roboti chtěli postavit kosmickou loď a odletět na nějakou neobydlenou planetu, kde by začali znovu, loď však nemohli postavit, protože neměli projekt a sami nedokázali nic vymyslet. Tak žili až donedávna. Nakonec je postihla tato podivná epidemie a všichni ochrnuli.

„O jakých zvířatech mluvíte?" zeptal jsem se robotovy hlavy.

„O zvířatech robotů. Chtěli jsme mít všechno jako lidé. Když jsme si uvědomili, že zdejší zvířata vyhynula, protože nedokázala žít na pusté planetě, zhotovili jsme umělá zvířata. Potom jsme měli zase jiné starosti a rozhodli jsme se zvířata rozebrat na náhradní díly pro roboty, které se už nevyrábějí. Zvířata však rozpoznala nebezpečí a utekla. Dodnes běhají po planetě. Když nám pomůžete, chytíme vám několik neobyčejných zvířat."

„Děkujeme," řekl jsem robotově hlavě a napadlo mě, že taková zvířata se pro naši zoologickou zahradu nehodí: mechanickou želvu nebo elektronického ježka si může na Zemi zhotovit každý školák.

Povídal jsem si s robotovou hlavou a Zelený mezitím vytřel všechny jeho části a znovu je promazal. Potom ruce a nohy přišrouboval k tělu a stiskl červené tlačítko. Všichni jsme vzrušeně čekali, co se stane. Robot nejistě zvedl ruku, potom vykročil vpřed. Noha poslechla. Udělal ještě jeden krok, zamával naráz oběma rukama, naklonil se dopředu, pak dozadu a začal tancovat. Nikdy v životě jsem neviděl tančícího robota. Málem převrátil židli, mohl mi dupnout na nohu, dokonce mi připadalo, že se radostí směje.

Když se robot dosyta vytancoval, zvolal: „Děku..." a znehybněl.

Hlavu jsme mu totiž ještě nepromazali.

Tentokrát ho však Zelený neuhodil pěstí do brady. Nalil mu prostě do otevřených úst plechovku oleje.

Robotovi zaskočilo, v hrdle mu zaklokotalo, zavřel ústa, opět je otevřel a melodický m, zvučným hlasem spustil píseň My se vlka nebojíme*, kterou zřejmě kdysi dávno slyšel.*

„Chyba byla asi v mazadle," usoudil robot, když se trochu uklidnil. „A přitom bylo docela čerstvé. Nedávno jsme je měnili."

Zelený beze slova nabral na sklíčko robotův starý mazací olej a odešel k mikroskopu.

„Všechno je jasné," ozval se za chvíli. „Měl jsem se domyslet hned. V mazadle se rozmnožily baktérie, které mění olej ve smirkovou suspenzi. Jak se ty baktérie mohly dostat do vašeho oleje?"

Robot se zamyslel. Společně jsme přešli do klubovny, abychom tam pokračovali v hovoru. Robot stále přemýšlel. Nalili jsme si čaj a před robota jsme postavili sklenku se slunečnicovým olejem, který je pro roboty velkou lahůdkou.

Robot roztržitě vypil sklenku a přemýšlel dál.

Vtom se nad jeho hlavou probudil hovorák. Spatřil našeho hosta, široce rozevřel zobák a zapěl:

„My se vlka nebojíme...“

A zpíval hlasem robota.

Velice nás to překvapilo, ale robot se nedivil. Zvedl hlavu a hovoráka oslovil:

„Nazdar, ptáku. Jak se máš?“

Hovorák však pokračoval ve zpěvu a jen zamával křídly, protože nedovedl odpovědět, hovoráci totiž nejsou příliš chytří ptáci.

„Vy ho znáte?“ zeptala se Alenka.

„Znám,“ odpověděl roztržitě robot. „Sám jsem ho opravoval.“

„Jak jste mohl opravovat živého ptáka?“ divila se Alenka.

„Před několika lety,“ začal vyprávět robot, „přiletěl tento pták z vesmíru na naši planetu. Měli jsme tehdy už jen málo vzduchu a všechna zvířata už vyhynula. Ale hovorák, pokud to nevíte, vzduch nepotřebuje. :Může létat mezi hvězdami a dokáže nedýchat několik týdnů rťebo dokonce měsíců. Tento hovorák však jen taktak doletěl na naši planetu. Někdo ho cestou napadl a těžce zranil. Vyléčili jsme ho, nakrmili mazacím olejem, jedno křídlo jsme mu však museli amputovat a nahradit protézou.“

„To není možné!“ vykřikl jsem. „Že bychom si toho nevšimli?“

„Přesvědčte se sám,“ odvětil robot hrdě. „Jsme vynikající mistři.“

Vstal jsem a přistoupil k hovorákovi. Pták zřejmě uhádl, co chci, a zvedl pravé křídlo. Ohmatal jsem ho. Pod peřím byl kov. Robot mluvil pravdu.

„Tak vidíte,“ triumfoval robot. „Ani jste to nepostřehli.“

„A co se stalo s ptákem potom?“ zeptala se Alenka.

„Přiletěl k nám ze soustavy Medůzy,“ vysvětloval robot. „Někdo ho pronásledoval a chtěl zabít. Když jsme ho spravovali, hodně nám pověděl. Pochopili jsme, že někdo havaroval nebo se dostal do neštěstí na jedné planetě Medúzy a pták pospíchá, aby to vyřídil příteli toho nešťastníka. Sami bychom mu pomohli, ale neměli jsme kosmickou loď.“

„Pustili jste ptáka?“

„Pustili,“ přikývl robot. „Snažili jsme se mu vysvětlit, že nedoletí do toho sektoru Galaxie, kam pospíchal. I když se umělé křídlo neliší od pravého, daleko se s ním letět nedá. Pták nás bohužel nepochopil. Není to moc chytrý pták. Věděli jsme však, že nedaleko od nás je planeta Bluk, rodiště hovoráků. Napadlo nás, že pták dokáže doletět domin. Od té doby jsem ho neviděl.“

„Tak vidíš!“ řekla mi Alenka. „Teď už nepochybuješ, že byl Druhý kapitán naživu a poslal ptáka pro pomoc?“

„Od té doby uplynuly čtyři roky,“ odpověděl jsem. „To znamená, že zahynul.“

„Musím vám povědět ještě o jedné zvláštní události,“ ozval se opět robot. „Došlo k ní docela nedávno. Před měsícem. Asi tři dny před vypuknutím epidemie. Připomněl jsem si ji, když jsem uviděl hovoráka... Na naší planetě přistála malá černá loď. Vystoupil z ní člověk v klobouku. Mysleli jsme, že chce u nás vyměnit přebytečné roboty, ale ukázalo se, že se mu porouchala loď a potřebuje naši pomoc... Rádi jsme mu pomohli...“

„To byl doktor Verchovcev,“ zašeptala Alenka.

„Když byla loď připravena k odletu, zeptali jsme se ho, zda by nám jako odměnu za práci nedal mazací olej nebo čerstvé noviny. Člověk v klobouku nám však hrubě odsekl, že nic nedostaneme. Máme mu být vděčni za to, že nás nechal naživu. Nato jsem mu řekl: „Styď se, cizinče! Chápu, že nám nic nedal hloupý pták hovorák, když jsme mu pomohli a opravili mu křídlo. Ale vy jste rozumná bytost a podle vzhledu pocházíte z velké Země. Styďte se!“ Tu se zeptal: „Jakému hovorákovi jste spravili křídlo?“ Řekl jsem mu, že to bylo téměř před čtyřmi lety a jeho se to netýká. On však dotíral, až jsem mu vyprávěl příběh o raněném ptákovi. Měli jste vidět, jak se rozhněval! Proklínal nás za to, že jsme pomohli tomu ptákovi, a když se dozvěděl, že odletěl na planetu Bluk, s nadáváním se začal chystat na zpáteční cestu. „Teď musím ztrácet čas s tím proklatým ptákem,“ vrčel,,,nebo se ještě podřekne.“ A v noci ho viděli u hlavní cisterny...“

„Jaké cisterny?“

„Všechno je jasné!“ zvolal robot. „Šel k hlavní cisterně s mazacím olejem! Je to zlý člověk, mohl do ní nasypat škodlivé baktérie.“

Vysvětlovali jsme mu, že se baktérie mohly dostat na planetu i jinak, robot však vrtěl hlavou a nechtěl o ničem slyšet.

Na rozloučenou jsme darovali robotovi sud s mazacím olejem, aby dal do pořádku aspoň deset robotů, a slíbili jsme, že z vesmíru ihned vyšleme radiogram na nejbližší planetu, aby odtud poslali robotům loď s olejem.

Když robot odešel, mých přátel se zmocnilo vzrušení.

„Rychleji," poháněli mě, „rychle na cestu! Můžeme kapitána ještě zachránit! Teď už je nepochybné, že se dostal do neštěstí, a doktor Verchovcev se hrozně bojí, že se někdo dozví pravdu."

„Stydím se za pozemšťany," zamračil se Zelený. „A dokud toto tajemství nevyřešíme, nedokážu pohledět do očí obyvatelům jiných planet. Jestli se mezi obyvateli Země našel takový darebák, je naší povinností ho najít a zneškodnit. A v tom nám pomůže Druhý kapitán, kterého musíme najít. Zvířata počkají."

Vzdychl jsem a souhlasil, protože i Alenka a Poloskov se Zeleným plně souhlasili.

„Dobře," řekl jsem. „Podrobuji se většině, i když si myslím, že vaše naděje jsou málo opodstatněné a že žádného Druhého kapitána v soustavě Medúzy nenajdeme. Jakmile se však ujistíme, že došlo k omylu, neprodleně se vrátíme do centra Galaxie a budeme sbírat zvířata."

„Připravit loď k odletu!" zavelel Poloskov. „Zelený, jdi do strojovny připravit supermotory."

Přistoupil jsem k oknu, abych naposledy pohlédl na pustou planetu, kterou zahubili pracovití roboti, kteří si neuvědomili, co dělají. Najednou jsem uviděl, jak k PEGASU běží po zaprášené ploše náš známý robot. V náruči něco nesl.

Setkali jsme se u schůdků.

„Vezměte si zvířata," řekl mi. „Jen jim vyměňte olej. Jsou také všechna ochrnutá."

Vysypal mi k nohám hromadu jakýchsi kovových předmětů.

„Na shledanou," rozloučil se a hleděl, jak vytahuji schůdky.

„Jestli najdete toho záškodníka v klobouku a nebudete vědět, co s ním, pošlete nám ho. Namažeme ho zkaženým mazadlem."

Robot se zasmál a vykročil do prachu.

Než loď nabrala kosmickou rychlost, vyměnil jsem kovovým zvířatům olej. Přece jen bych rád viděl, jaká robotozvířata žila na této planetě. A když za dvě hodiny nahlédl do laboratoře Zelený, překvapením málem omdlel. Po podlaze běhala zvířátka na kolečkách. Pištěla, rvala se mezi sebou a pokoušela se vyškrábat na stěny. Vypadala hrozně, trošku se však podobala myším a kočkám. Když je roboti zhotovovali, zřejmě si připomínali opravdové kočky a myši.

Usadil jsem robotozvířata do ocelové klece, občas z ní však utekla a honila po chodbách diamantovou želvu.

KAPITOLA ČTRNÁCTÁ

Honba z amylady

Soustava Medúzy je zastrčená na nejvzdálenějším konci naší Galaxie. Kolem veliké hvězdy, jejíž protuberance připomínají rozcuchané vlasy, obíhají jen tři planety. První, nejbližší hvězda, je tak rozžhavená, že nám bylo na první pohled jasné: tam nemáme co dělat.

Odletěli jsme k druhé planetě.

Planeta byla pustá a pochmurná. Sluneční paprsky se odrážely od blyštivých tmavošedých skal, od asfaltových jezer a od roztroušených holých stromů. Nad planetou neustále fičel vítr.

„Tak co?“ zeptal jsem se hovoráka. „Je to správná planeta?“ Hovorák pootočil hlavu a neodpověděl.

„Tati,“ řekla Alenka a přistoupila k oknu klubovny, „neumíš s ním mluvit. On se tě bojí.“

„Tebe se nebojí?“

„Mne se žádné zvíře nebojí,“ odpověděla Alenka. V ruce držela kovovou kočku na kolečkách. Kočka se vytrvale pokoušela olíznout Alence nos studeným, naolejovaným jazykem. „Hovoráku, broučku, pověz nám, nechal jsi pána na této planetě?“ Hovorák ji vyslechl a pronesl hlasem Druhého kapitána:

„Varujte se přeludů. Nevěřte jim. Sledujte je však pozorně.“

„Tak vidíš, jak je ten pták hloupý,“ řekl jsem hněvivě. „My o planetě a on o přeludech!“

„Podívám se ven,“ navrhla Alenka.

Venku se rozpršelo. Déšť nebyl silný, ale vítr šlehal šikmé proudy vody na trup PEGASU. Pohled ven na planetu nebyl nijak příjemný. Začínal dlouhý tesklivý večer.

„Nu což,“ usoudil Poloskov. „Dnes už je na procházku venku moc pozdě. Navečeříme se a půjdeme spát.“

Po večeři zahnala Alenka kovová koťata do klece, vzala si knihu a usedla v klubovně na pohovku. Já jsem se opět vydal hledat zatoulanou diamantovou želvu, aby něco neprovedla. Poloskov se Zeleným měli svou práci.

Uplynuly dvě nebo tři hodiny. Vrátil jsem se do klubovny, kde si Alenka stále ještě četla. Bylo tu útulno, teplo a velice příjemně, zejména když za oknem stále ještě fičel vítr, jen pršet už přestalo.

Přistoupil jsem k oknu a pohlédl do šera. Planinu spoře osvětlovaly dva velké měsíce.

Náhle jsem strnul úžasem. K naší lodi pomalu kráčelo několik lidí. Byli to opravdoví lidé, místo skafandrů však měli podivné šaty. Něco si mezi sebou povídali a zdálo se, že loď vůbec nezpozorovali. Řekl jsem tiše:

„Alenko, podívej se.“

Alenka odložila knihu na pohovku a přiběhla ke mně.

Lidé přišli blíž a už se dalo rozeznat, že mají na sobě kabátce, na hlavách široké klobouky a přes kabátce přehozené krátké široké pláště. Vpředu kráčeli čtyři muži a za nimi pomalu, jako z donucení, šla žena s vysokým účesem a v bohatě nabíraných šatech splývajících až k zemi. Muži živě rozprávěli, žena mlčela.

„Alenko, není to halucinace?“ nemohl jsem uvěřit vlastním očím.

„Ne,“ odpověděla Alenka. „Nelekej se. Já je znám.“

„Selezněve!“ zahřměl mi náhle nad hlavou reproduktor. „Nespíš?“

Poznal jsem Poloskovův hlas.

„Kde jsi?“ otázal jsem se.

„Na můstku. Pohlédni z okna. Rozumíš tomu?“

„Hledím a ničemu nerozumím. Kde se tu berou lidé?“

„Já tomu rozumím,“ vmísila se Alenka. „Já je znám.“

Ohlédl jsem se. Neblouzní náhodou?

„Opravdu je nepoznáváš, tati?“ divila se Alenka. „Je možné, že jsi už zapomněl na tu ženu, ale toho druhého muže zprava musíš poznat!“

„Nepoznávám,“ namítl jsem. „Tak mluv a netrap mě!“

„Druhý zprava je přece Porthos,“ vysvětlila Alenka. „Vidíš, teď se naklonil k ďArtagnanovi a naslouchá mu. Zřejmě chtějí potrestat mylady Winterovou.“

„Jakou mylady?“ zařval jsem. „Já se zblázním. Kde se tu vzal Porthos?“

„Nevím,“ řekla Alenka,. „Ale jsou to oni, královští mušketýři. Kdyby to byli kardinálovi gardisté, hned bychom je poznali.“

„Poloskove, slyšíš?“ zeptal jsem se.

„Slyším," řekl Poloskov klidně. „Podle mne má Alenka pravdu. Kardinálovy gardisty bychom opravdu rozeznali od královských mušketýrů."

Mezitím čtyři mušketýři došli až k lodím. Přitiskl jsem nos k oknu, abych uviděl, co budou dělat dál. Mušketýři se zastavili a jeden z nich, podle mého názoru Aramis, krasavec s úzkým knírkem, elegantně mávl rukou a vybídl mylady, aby šla první.

„To je hrozně zajímavé," řekla Alenka a stoupla si na špičky, aby viděla líp dolů. „Popraví ji, nebo ne? Co myslíš, tati?"

„Já už si nemyslím nic," odvětil jsem. „Poloskove, nespustíme schůdky?"

Mušketýři najednou opět vykročili, vstoupili do stěny lodě a zmizeli.

„Procházejí stěnami," zaslechl jsem Poloskovův užaslý hlas.

Kapitána lze těžko udivit. Viděl toho desetkrát víc, než se podaří průměrnému člověku uvidět za celý život. Nepoleká ho ani malý drak, ani bubliny z Yely, ani vesmírní piráti. Ale královské mušketýry procházející stěnami PEGASU opravdu ještě neviděl.

„Třeba cestují v čase jako obyvatelé Šešinery?" hádal jsem.

Alenka přešla na druhou stranu klubovny a vyhlédla z protějšího okna.

„Tady jsou. Myslela jsem si to. Prošli lodí a ani to nezpozorovali."

Přeběhl jsem místnost. Opravdu, mušketýři se vzdalovali od lodě jakoby nic a ve světle dvou měsíců se jim blýskaly kordy.

Obešli skálu a zmizeli v úžlabině...

„Pojďme na můstek," navrhl jsem Alence. „Je tam líp vidět."

„Pojďme," souhlasila Alenka a zvedla z pohovky knihu, kterou si celý večer četla. Byli to TŘI MUŠKETÝŘI.

Začalo mi svítat.

„Podej mi tu knihu," přikázal jsem Alence.

Cestou jsem ji otevřel. Právě na mistě, kde byl obrázek jednoho z mušketýrů - ďArtagnana v plášti a s kordem.

Když jsme došli na můstek, Poloskov, který stál u velkého okna, zvedl ruku a přivolal nás blíž.

Uprostřed planiny za oknem stála tenká břízka a její listí se třepetalo ve větru jako živé. Kolem břízky rostla tráva a těsně u kmene stromu jsme zahlédli klobouček velkého hřibu.

„Připadá mi to povědomé," pronesl Poloskov zamyšleně. „Už jsem to někde viděl."

„Já vím, kde," ozvala se Alenka. „To je Zeleného oblíbený obrázek. Visí mu v kajutě nad postelí, vždycky na něj hledí a nahlas recituje: „Přichází šumící zelený den..."„

„Přeludy," usoudil Poloskov.

„Ano," přisvědčil jsem. „Jsou to přeludy. Hovorák se nemýlil, když nás hlasem Druhého kapitána na ně upozorňoval. Kdo je však vytváří a proč? Komu vděčíme za vzácné rozptýlení?"

Bříza se rozplynula ve tmě a ze vzdáleného svahu hory se k PEGASU vydal zvláštní průvod. Byli v něm lidé, Fixané, bytosti z neznámých planet a hvězd, roboti, zvířata. Dav přeludů obklopil loď, kterou jako by nevnímal. Přeludy procházely lodí, rozplývaly se, zdvojovaly, pronikaly jeden druhým.

„Tati," poprosila Alenka, „pojďme se na ně podívat zblízka."

„Vidíme je i odtud," odmítl jsem. „Nic o nich nevíme. Třeba nejsou tak netělesní, jak vypadají."

Dlouho jsme pozorovali hemžení přízraků, a když se planina vyprázdnila, Alenka začala zase škemrat:

„Tati, půjdeme dolů, ještě není pozdě. Podívej, zůstal tu už jen jeden přelud - ďArtagnan."

Opravdu, na opuštěné prostranství vstoupil osamělý mušketýr a zadumaně se začal procházet nedaleko lodi.

„Jděte," řekl náhle Poloskov. „Nevzdalujte se ale daleko od PEGASA. Budu dávat pozor, aby se vám nic nestalo."

Poloskov jako obvykle uhádl moje přání. Hrozně jsem toužil prohlédnout si přízraky zblízka, ale bál jsem se, aby se Alence něco nestalo. Jít bez ní by však znamenalo nadlouho roztržku. Pokládala přeludy za své, vždyť první poznala tři mušketýry. Sestoupili jsme ze schůdků na planinu. Byla docela prázdná. I ďArtagnan někam zmizel.

„Počkáme," navrhla Alenka. „Určitě zase přijdou."

Šel jsem k místu, kde nedávno rostla břízka. Na zemi ležely jen kulaté kamínky, nikde travička ani lísteček.

„Tati, podívej se, kdo jde," vykřikla Alenka. „To je něco!"

Zvedl jsem hlavu a zachvěl se. Naproti jsem kráčel já a držel za ruku Alenku. Oba jsme byli v papučích, bez skafandrů a zdálo se, že nám vzduch nijak nechybí.

Alenka se rozběhla vstříc sama sobě.

„Stůj!" volal jsem za ní. „Kampak?"

Alenka však už doběhla ke svému dvojníkovi a s rozběhem prolétla přeludem, zakopla o kámen a upadla. Přelud ihned zmizel. Když jsem Alence běžel na pomoc, objevil se nový přelud. Rychle se blížil k Alence, jako by ji chtěl chytit. Tentokrát představoval doktora Verchovceva. Klobouk měl stažený přes oči a úzká špičatá ramena

zvednutá až k uším. Postavil jsem se mezi přelud a Alenku, abych ji chránil, protože jsem nebyl tak docela přesvědčen, že Verchovcev je pouhý fantóm.

Doktor si však Alenky nevšímal. Prošel kolem nás s úsměvem, jako by někoho zdravil. Pohlédl jsem za ním. Vstříc mu kráčel tlouštík v černém koženém obleku. Podali si ruce, dali hlavy dohromady a něco si šeptali.

Alenka se zvedla a vzala mě za ruku.

„Tato planeta neudrží tajemství. Zato teď víme, že tlouštík a Verchovcev se znají. Nadarmo z nás oba nelákali hovoráka."

Přeludy nezvučně rozmlouvaly a z druhé strany k nám přicházel další přelud. Představoval Tři kapitány. Ne však kamenné, jaké jsme viděli na planetě Tří kapitánů, ale opravdové, v modrých uniformách kosmického loďstva. Kapitáni se zastavili a podali si ruce jako při loučení. A hned se rozplynuli. Místo nich na planině zůstal jen jeden kapitán: Druhý, vysoký, štíhlý, s nerovným nosem. Stál zamračený a zřejmě o něčem přemýšlel. Na rameni mu seděl hovorák. Kapitán přelétl zrakem planinu a rychle přešel k dalšímu přeludu, který se zjevil na obzoru. Představoval kosmickou loď modré barvy, která měla na boku obraz tmavomodrého racka, vykládaný drahokamy.

I tyto přízraky se rozplynuly... Zmizel i Verchovcev s tlouštíkem.

Alenka vzdychla:

„Ještě nikdy jsem neviděla tak krásnou loď."

Ve sluchátkách jsem uslyšel Poloskovův hlas:

„Poslyš, profesore, už jsi někdy viděl takovou nádhernou loď? To je určitě MODRÝ RACEK Druhého kapitána."

„Určitě," souhlasila Alenka. „Třeba se skrývá někde tady! Musíme ho najít."

Na obzoru, kde stál MODRÝ RACEK, vzplanula jasná záře. Viděli jsme, jak loď stoupá nad planetu.

„Tvůj přelud odletěl," řekl Zelený, „vždyť jsem to věděl."

„Ano, vypadá to tak, že MODRÝ RACEK odtud odletěl," souhlasil s ním Poloskov.

Sklonil jsem se nad místem, kde Alenka upadla, když spěchala k našim dvojníkům. Sklonil jsem se, protože mě něco udivilo: dva kulaté kamínky se začaly pomalu kutálet, jako by do nich někdo strčil. Nikdo však nablízku nebyl. I vítr utichl. Natáhl jsem ruku, abych kamínek zvedl, on se však rychle odkutálel. A najednou z něj začal vyrůstat přelud. Zpočátku mlhavý, průsvitný, ale potom se změnil v mylady Winterovou. Mylady si nadzvedla bohaté šaty a rozběhla se k horám.

„Neutečeš!" pronesl jsem nahlas. „Tušil jsem to. Zázraky přece neexistují."

Skočil jsem dopředu, jako bych chtěl mylady chytit. V okamžiku, kdy jsem dopadl na místo, kde byla, přelud zmizel. V ruce jsem držel jen kulatý kamínek.

„Co děláš?" divila se Alenka. „Proč honíš mylady?"

„Už jsem ji chytil," řekl jsem.

Zelený se rozesmál:

„Kdepak! Vaše mylady zmizela beze stopy!"

„Držím ji v ruce," namítl jsem. „Teď se vrátíme na loď a všechno vám vysvětlím."

V klubovně jsem položil na stůl kulatý kamínek a dalších pět stejných, které jsem sebral cestou k lodi. Kamínky ležely klidně vedle sebe. Docela obyčejné kameny, které rozměry i tvarem připomínaly brambory.

„Dovolte, abych vám představil," začal jsem, „obyvatele této planety."

„Živé bytosti?" podivil se Zelený. „To by mě nenapadlo!"

„Mají velice zajímavou schopnost. Mohou vytvářet zrakové iluze - kopie lidí i předmětů, a to nejen těch, které opravdu viděli, například tří kapitánů nebo doktora Verchovceva, ale i obrazy, které žijí v představách lidí. Tak třeba Alenka četla TŘI MUŠKETÝRY, představovala si, jak asi mušketýři vypadali a my jsme je takové uviděli. Alenko, jsou přesně podle tvých představ?"

„Nachlup," přikývla Alenka.

„Ale k čemu ty kamínky přízraky potřebují a jak je dělají, to nevím."

„Třeba je jim smutno," uvažovala Alenka. „Leží na holé zemi a nudí se. Každý návštěvník, každý host je pro ně úžasným rozptýlením."

„I to je možné," souhlasil jsem. „Tak co, budeme hledat tady, nebo poletíme na třetí planetu?"

„Myslím, že třetí planeta je zajímavější," řekl Poloskov. „Díval jsem se na snímky, jsou tam rostliny, vzduch i voda."

Vtom se jeden z kamínků proměnil v Druhého kapitána. Kapitán na nás smutně pohlédl a hovorák pronesl jeho hlasem:

„Budeš hledat na třetí planetě. Budeš hledat na třetí planetě."

„Tak vidíte," řekla Alenka.

Ihned jsme odstartovali ke třetí planetě soustavy Medúzy.

KAPITOLA PATNÁCTÁ

Mládě ptáka Kraka

Nad třetí planetou se rychle točila čtyři slunce a noc se vyskytovala tak zřídka, že bez složitých výpočtů se nedalo uhádnout, kdy se najednou setmí, nastane soumrak a na planetě zavládne krátká noc. Přešla půlhodina, někdy i méně, a nad pichlavé keře se zvedalo nové slunce a rychle vystupovalo na oblohu.

Planeta Medúzy byla zarostlá lesy a křovinami. Na pólech byly lesy nízké, přikrčené k zemi, v tropech se tyčily do neuvěřitelné výšky.

Pro biologa byla planeta hotovým rájem. Co tu všechno nebylo! Moře oplývalo rybami, medúzami, červy, mořskými hady, lesy byly plné rozmanité zvěře i motýlů s metrovými křídly a nad špičatými skalami i nízkými kopci poletovali rozmanití ptáci.

„Tady zůstaneme dlouho," prohlásil jsem po přistání na hřebeni pahorku zarostlého keři. „Tato planeta sama stačí pro padesát zoologických zahrad."

„Výborně," řekl Poloskov, „aspoň dáme loď do pořádku."

„Správně," ozvala se Alenka. „Ale napřed najdeme Druhého kapitána. Věřím, že tu někde je."

„Jenom ho nehledej sama," varoval jsem ji. „Jsou tady velice nebezpečná zvířata."

„Jsem přece vládce přírody," namítala Alenka.

„Zvířata to nevědí," odvětil jsem. „Jsou nevzdělaná."

„Ale jak najdeme Druhého kapitána?"

„Začneme tím," rozhodl Poloskov, „že nad planetu vypustíme kovohledače."

„Proč?"

„Bude kroužit nad planetou po nízké oběžné dráze a oznámí nám, když objeví stopy kovů, ze kterých se stavějí kosmické lodě."

„Bude kroužit dlouho?"

„Potřebuje dva týdny, aby prozkoumal celou planetu."

„To je dlouho!"

„A ty mi budeš pomáhat," řekl jsem. „Tvým úkolem bude krmení zvířat."

„A zalévání keříků," dodala Alenka. „Nebo se rozutečou."

V tom okamžiku přišel do klubovny mladý keřík a ostýchavě se zastavil na prahu. Kýval větvemi, pozpěvoval si a snažil se nám naznačit, že chce kompot.

„Tak vidíš," řekl mechanik Zelený, „jak jsi je rozmazlila! Za chvíli nás začnou štípat. Dej mu kompot, čert ho vem!"

Druhý den jsme vstali časně ráno. Poloskov připravoval hledače a já jsem nakládal do transportéru sítě a kameru.

Byli jsme tak zaujati svou prací, že jsme propásli chvíli, kdy se objevil pták Krak. Zahlédl jsem pouze, jak na mě padá něčí stín, a zaslechl jsem pleskání křídel, které mi připadalo jako pleskání plachet.

„K zemi," vykřikl Poloskov.

Padl jsem do trávy. Těsně nad hlavou mi cvakly drápy a pták Krak, který mě minul, se vznesl vzhůru, aby zaútočil znovu.

Přitom jsem si ho prohlédl líp.

Byl to obrovský tvor, velký jako menší dopravní letadlo. Měl dlouhá úzká křídla, krátký ocas a silný zahnutý zobák, připomínající hák jeřábu. Pták opsal neveliký oblouk a řítil se dolů jako útočící bombardér.

Pokusil jsem se odplazit, bylo mi však jasné, že to nestihnu.

Zavřel jsem oči a pevně se přitiskl ke kolu transportéru. Náhle třeskl výstřel.

Mechanik Zelený stačil vyběhnout s revolverem a vystřelit na ptáka, když byl necelé tři metry ode mne.

Pták zakvílel a vzlétl nahoru. Vedle mě upadlo jeho pero. Bylo metr dlouhé a tak tvrdé, že se koncem zabodlo do suché země jako meč bohatýra. Vytáhl jsem pero a ukázal ho Alence.

„Poslyš," řekl jsem jí, „majitel tohoto pera se na nás rozzlobil a bude chtít někoho z nás k večeři. Je ti to jasné?"

„Jasné. Ale transportér asi nezvedne."

„Ne, transportér ne."

„Pojedu tedy s tebou."

„Ne, Alenko," vysvětloval jsem. „Pojedu na průzkum a vrátím se k obědu. Všichni kromě tebe mají práci.

Někdo musí připravit oběd a nakrmit zvířata. A nezapomeň, že pavouku tkáči troglodytovi došla vlna."

„Tak dobře," souhlasila Alenka.

„Jak to vypadá s kovohledačem?" zeptal jsem se Poloskova, když jsem nasedal do transportéru.

„Nechápu to," odpovědět. „Nějak nefunguje. Nikdy neselhal, ale teď nechce fungovat."

Transportér se pomatu prodíral křovinami, pohupoval se nad výmoly a lehce sjížděl se svahů. Keře se přede mnou rozestupovaly a vzadu zase spojovaly. Myslel jsem na to, že bych rád chytil toho ptáka. V Palaputře ho nazývali pták Krak. Hrozně jsem chtěl získat tuto obludu pro zoo, ale bylo mi jasné, že ho PEGASEM nedokážeme převézt. Něco jiného by bylo najít hnízdo a vzít s sebou mláďata. Hnízda musí být někde ve skalách, protože hnízdo ptáka Kraka neunese žádný strom.

Odbočil jsem ke vzdáleným horám. Cestu mi přehradil zástup dlouhonohých žlutých ještěrek. Vpředu cupitala největší, za ní menší. Napočítal jsem jich třiadvacet. Poslední ještěrka byla nejmenší. Mohl jsem ji chytit, ale neudělal jsem to, nejdřív je musíme pozorovat a ujistit, čím se živí, jinak je nedovezeme na Zemi.

Vysoko nade mnou proletěl pták Krak. Mířil k horám. Zřejmě tam má hnízdo.

Vypustil jsem automatickou síť a chytil do ní metrového modrého motýla. Když jsem chystal manipulátory, abych motýla uspal a uložit do kufru vozu tak, abych nepoškodil křídla, rozsvítila se obrazovka videofonu a objevila se nu ní Poloskovova znepokojená tvář.

„Poslyš," pravil, „vypustil jsem kovohledače."

„To je skvělé," řekl jsem. „Počkej, jen uložím motýla..."

„Jenže jsem ztratil spojení..."

„S hledačem?"

„Ano. To se ještě nikdy nestalo. Všechno jsem překontroloval. Odmlčel se tři minuty ho startu."

„Budeme muset vyrazit na člunu, dohnat ho a opravit," řekl jsem a ukládal motýla do kontejneru.

„Právě to jsem ti chtěl navrhnout. Poletím ho hledat a ty se vrať k lodi. Tato planeta se mi nějak nelíbí."

„Nemáš pravdu, Geňo," namítal jsem. „Planeta je skvělá. Jsem rád, že jsme se sem dostali."

„A co když zde opravdu zahynul Druhý kapitán?" „Ty tomu věříš?"

„Nevím. Kdyby tu však takový zkušený kapitán zahynul, znamenalo by to, že planeta skrývá nějaké hrozné nebezpečí, o kterém nemáme ani tušení."

„Třeba mu selhaly motory. To se stává i nejlepším lodím. Nebo na něj zaútočila nějaká místní obluda, například pták Krak. Viděl jsi, jaký má zobák?"

„Ovšem."

A Poloskov přerušil spojení.

Ještě jeden pták proletěl nade mnou směrem k horám. Dobře jsem si zapamatoval směr letu. Určitě je tam hnízdo, ke kterému se musím dostat. Nečekaně se zešeřilo. Zamířil jsem zpět k lodi.

Zanechal jsem transportér hned u schůdků a potmě došel na můstek. Nejdřív jsem zjistil, kde mám spolupracovníky. Zelený seděl ve strojovně a hrabal se v přístrojích. Alenka se ozvala z kajuty. Prohlásila, že si čte. Nato jsem se spojil s Poloskovem. „Jak to jde?" zeptal jsem se.

„Už jsem ho našel," řekl Poloskov. „Za chvíli hledač dohoním. Nepřerušuj spojení."

Usedl jsem k oknu a naslouchal, jak si Poloskov něco brouká v úsilí chytit kovohledač. Krátká noc skončila. Hleděl jsem do dálky, na les, hory a vybíral si zítřejší trasu. Pojedu kolem této říčky, potom vyjedu na kopec... Budu muset vzít s sebou Alenku. V transportéru jí nic nehrozí...

„Už ho mám," oznámil Poloskov. „Zachytil jsem ho a vracím se zpátky."

V tom okamžiku jsem spatřil, jak na plošinku před PEGAS vyšla Alenka. Šla opatrně, po špičkách, ohlížela se k oknu, ale nezahlédla mě.

Bylo chladno, oblékla si proto žlutou huňatou kombinézu; zřejmě se vypravila někam daleko. Nejpodivnější však bylo, že si před ní v trávě hrdě vykračoval hovorák, přivázaný na dlouhém řetízku, jehož druhý konec držela Alenka v ruce. Něco ptákovi řekla a on vyletěl do vzduchu. Alenka povolila řetízek, aby nebránila v letu hovorákovi, který zamával křídly a pomalu, jako by chápal, že Alenka neumí létat, zamířil k lesu.

Teprve teď jsem se vzpamatoval.

Zapojil jsem reproduktor a zařval ze všech sil:

„Alenko, neblázni! Hned se vrať!"

Potom jsem se polekal, že mě neposlechne, a běžel jsem po schodech dolů, abych ji dohonil a přivedl zpátky na loď.

Když jsem doběhl ke vstupu, Alenka už byla u lesa.

Nad ní kroužil obrovský pták Krak.

„Alenko!" zavolal jsem.

Byla však už daleko a můj křik neslyšela.

Neměl jsem po ruce žádnou zbraň, nic!

Co mám dělat?

Celý bez sebe jsem běžel dál.

Alenka zahlédla blížícího se ptáka a strachy upustila řetízek. Vyděšený hovorák vlétl mezi stromy.

Běžel jsem k Alence a viděl, jak pták napřáhl bílé pařáty, uchopil žlutou huňatou figurku a prudce vzlétl vzhůru. Utíkal jsem, mával rukama a sledoval, jak pták stoupá do výše a zmenšuje se...

Za deset minut přistál u PEGASU Poloskov. To už jsme se Zeleným byli připraveni vyrazit v malém člunu.

„Kampak?“ podivil se Poloskov.

„Krak ukradl Alenku!“ vykřikl Zelený a odmlčel se, protože žalem ztratil hlas.

„Skoč sem,“ poručil mi Poloskov a přiblížil se s člunem až k zemi.

Chytil jsem se za spodní okraj otevřeného vstupu a skočil dovnitř. Poloskov ihned nabral výšku.

„Kam letěl?“ překřikoval dunění motorů.

Tam, k horám,“ odpovídal jsem. „Určitě tam má hnízdo.“

Za několik minut jsme se dostali k horám. Najít hnízdo však nebylo snadné. Nad náhorní rovinou se zvedaly tisíce stejných ostrých skal a přes hodinu jsme nad nimi bezvýsledně kroužili. A každou minutu klesala naděje, že najdeme Alenku živou. Pomohl nám sám pták Krak. Zahlédli jsme, jak letí nad skalami.

„Za ním,“ zvolal jsem.

„Počkej,“ uklidňoval mě Poloskov. „Poplašíme ho a neukáže nám cestu k hnízdu.“

Zastavil člun a zůstali jsme viset nad skalami. Pták letěl k vrcholu hory, kde jsme ještě nebyli. Tam složil křídla a klesal dolů. Poloskov ihned zamířil k hoře a cestou nabíral výšku.

Když jsme přilétali k hoře, vzlétlo dole naráz pět nebo šest ptáků. Zřejmě pokládali náš člun za neznámého létajícího nepřítele. Odvážně se na nás vrhali a Poloskov si musel zopakovat figury vysoké pilotáže, aby se nesrazil s rozzuřenými Kraky.

„Hnízda, podívej!“ upozornil mě Poloskov.

Přitiskl jsem se k oknu.

Na strmém svahu hory byla vidět tmavá kulatá hnízda, zhotovená z kamení a větví a přilepená k plošinkám nad propastí. Když jsme se přiblížili, rozeznali jsme, že v některých hnízdech sedí ptáci se široce rozprostřenými křídly. Zřejmě chránili před nepřítelem mláďata nebo vejce.

„Pohleď,“ řekl jsem.

V jednom hnízdě bylo něco žlutého.

Člun se rozletěl k tomu hnízdu tak rychle, že ptáky zanechal vzadu.

„Ne, to není Alenka,“ vzdychl Poloskov. „To jsou ptáčata.“

Skutečně, v hnízdě seděla tři ochmýřená ptáčata. Když nás spatřila, široce rozevřela zahnuté zobáky. Jeden z ptáků prolétl kolem nás, spustil se na hnízdo a přikryl je křídly.

„Vyleť výš,“ doporučil jsem Poloskovovi.

Tu jsme zahlédli ještě jednoho ptáka. Letěl k hoře a nesl v zobáku velkou rybu.

„Za ním!“ zvolal jsem.

Pták nás nezpozoroval. Spustil se k nejvzdálenějšímu hnízdu. A právě v tomto hnízdě seděla mezi dvěma ptáčaty Alenka. Díky své žluté kombinéze se jim zdálky velice podobala.

Ptáčata při pohledu na matku otevřela zobáčky, pták však přinesl rybu k Alence a snažil se jí strčit kořist do úst. Alenka se bránila, pták však byl neodbytný.

Poloskov se rozesmál.

„Co je ti?“ ptal jsem jsem se a dál upíral zrak na podivnou scénu.

„Alence nic nehrozí,“ smál se Poloskov. „Považují ji za ptáče a předepsali jí výkrmnou dietu.“

Poloskov měl pravdu. Alenku zachránila žlutá huňatá kombinéza.

Zastavili jsme nad hnízdem, Poloskov spustil žebřík a Alenka přelezla k nám. Mezitím jsem zaháněl ptáky uspávacími granáty a dělbuchy.

„Nevezmeme nějaká mláďata?“ zeptal se Poloskov, stále ještě s úsměvem.

„Až příště,“ odmítl jsem. „Jak se cítíš, Alenko?“

„Docela dobře,“ odpověděla.

Byla plná rybích šupin, ale jinak celá a zdravá.

„Napřed jsem se bála,“ povídala. „Ale když mě pták donesl do hnízda, bylo docela útulné. S ptáčaty jsme se navzájem zahřívali. Jenže ten velký pták mě pořád chtěl krmit. Docela jako babička, když mi říká, abych snědla ještě lžičku kašičky.“

Poloskov se bavil, vyptával se Alenky, jestli se už naučila létat nebo jestli se nechce vrátit k novým rodičům.

„A proč jsi vlastně odešla z lodi?“ zeptal jsem se přísně, když se trochu uklidnil.

„Šla jsem hledat Druhého kapitána.“

„Jak to?“

„Zaslechla jsem, že Poloskovův hledač nefunguje. A vůbec, nemůžeme přece čekat dva týdny. Napadlo mě, že hovorák si třeba pamatuje cestu k tomu místu, kde slyšel hlas Druhého kapitána. Poprosila jsem ho, aby mi ukázal cestu, a on letěl.“

„Proč jsi mě nepožádala o dovolení?“

„Ty bys mi to dovolil?“

„Samozřejmě že ne. Tady žádný Druhý kapitán není, zapomeň na něj.“

„Je tu,“ trvala Alenka na svém. „Škoda že hovorák uletěl. Spolu bychom ho brzy našli.“

„A co sis ještě vymyslela?“

„V hnízdě jsem našla tohle,“ odpověděla Alenka a vytáhla

z kapsy kousek porcelánového talířku se zlatým nápisem: ... DRÝ RACEK „To znamená MODRÝ RACEK, ne? Už věříš?“

„Ukaž,“ poprosil ji Poloskov. „Ty máš ale štěstí!“

„Neřekla bych, „ohradila se Alenka. „Kvůli tomuto střípku jsem musela letět v pařátech ptáka Kraka. Už jsi tak někdy letěl?“

„Ne.“ usmál se Poloskov.

„Ten střípek mi sám dal. Zřejmě je to v jejich hnízdě hračka pro mláďata. Tak mi ho dal na hraní.“

Zamyslel jsem se. Alenka měla pravdu. Zdá se, že MODRÝ RACEK je opravdu na této planetě. Jak ho však najít?

„Co je s hledačem?“ zeptal jsem se Poloskova. „Už jsi to zjistil?“

„Je to divné, ale někdo v něm rozbil detektor.“

„Rozbil?“

„Sám se rozbít nemohl, je totiž uvnitř.“

„Co budeme dělat?“ uvažoval jsem nahlas.

Přistáli jsme před PEGASEM. vyšli ven a pohlédli na oblohu, jestli neletí pták Krak.

„I hovorák je tady,“ řekla Alenka. Až teď jsem zahlédl, jak se mi přímo před nosem spouští k zemi tenký řetízek.

Ze stromu slétl hovorák a. kroužil nad námi, jako by nás vyzýval, abychom šli za ním hledat kapitána.

KAPITOLA ŠESTNÁCTÁ

Zrcadlové květy

Alenka uchopila řetízek, na kterém byl uvázán hovorák. Pták se nevzpíral, zřejmě pochopil, co od něj chceme. Letěl pomalu nad keři, a když jsme se opozdili, netrpělivě poletoval kolem nás. Cesta nebyla snadná, nikdo nám na této planetě neprošlapal pěšinky. Museli jsme přelézat silné kmeny, prodírat se liánami a křovisky, brodit se bystřinami.

Zpod kmenů vyskakovaly žluté ještěrky na vysokých dlouhých nohách a rozbíhaly se s pískotem, kterým varovaly obyvatele lesa, že přicházejí cizinci.

Došli jsme na louku zarostlou množstvím bílých dravých květů. Květy hlasitě mlaskaly při požírání motýlů a včel, natahovaly se ho nás a lístečky nás chytaly za nohy. Naše boty však nedokázaly prokousnout, zlobily se proto a dokonce křičely. Za dalším lesíkem se objevila ještě jedna louka s rudými květy. Ukázalo se, že jsou velice zvědavé: jakmile jsme vyšli z lesa, natáhly směrem k nám všechny lístečky, jako by nás pozorovaly a očichávaly. Po celé louce se nesl šepot.

„Jsou to velké drbny," usoudila Alenka, „teď budou do večera probírat, co jsme měli na sobě a kam jsme šli."

Ještě dlouho za námi doléhalo šeptání a mumlání zvědavých květů.

Byla to květinová planeta. Ten den jsme viděli květy, které se spolu rvaly, květy, které se při pohledu na nás schovaly pod zem, květy skákající z místa na místo, až se jim kořeny ve vzduchu třepetaly, a spousty jiných květů, modrých, červených, zelených, žlutých, hnědých i strakatých. Některé rostly na zemi, jiné na stromech nebo keřích, další na skalách, ve vodě nebo se pomalu vznášely ve vzduchu.

Běželi jsme za hovorákem dvě hodiny. Nakonec jsme se unavili. „Počkej!" křikl jsem na ptáka. „Musíme si odpočinout."

Usedli jsme do stínu pod vysoký strom, aby nás nezahlédl pták Krak, kroužící nad námi. Hovorák se uvelebil na větvi a jako obvykle začal dřímat. Je to velice lenivý pták, a když právě nemluví nebo něco nedělá, vždycky podřimuje.

Poloskov usedl, opřel se zády o strom a pochybovačně se zeptal:

„Co když se hovorák chtěl prostě jen proletět?"

„Tak neuvažuj!" rozhořčila se Alenka. „Když budeme takhle uvažovat, bude lepší, když se vrátíme domů."

Slunce nečekaně zašlo za vrcholky stromů a nastala krátká noc. Oblohu okamžitě posypaly hvězdy.

„Podívejte se," upozornila nás Alenka, „jedna hvězda se pohybuje."

„To bude určitě asteroid," usoudil jsem.

„Nebo loď," řekla Alenka.

„Kde by se tu vzala loď?"

Hvězda zapadla za stromy. Za pět minut se rozednilo. Tentokrát na nebe vyskočila ze tří stran tři slunce a udělalo se velké světlo a horko. Kolem zabzučely včely a zacvrlikali cvrčci.

„Je čas vstávat," vyzval nás Poloskov a zvedl se, „hovorák nás zve na další cestu."

„Kupředu!" křikl hovorák hlasem Prvního kapitána. „Kupředu, tam si odpočineme." Potom dodal docela jiným hlasem:

„Zápasit a hledat, najít a nepovolit, jak říkal proslulý kapitán Scott."

„Vidíš, tati, on nás povzbuzuje," řekla Alenka. „Přijdeme včas."

Nesdílel jsem Alenčino nadšení. Bylo mi jasné, co spatříme, jestliže nás hovorák opravdu vede k místu přistání MODRÉHO RACKA. Uvidíme jeho vrak ovinutý liánami a zarostly květy. A po kapitánovi určitě nezůstalo ani stopy. Přesto jsem se vydal za Poloskovem.

Prodírali jsme se křovím ještě půldruhé hodiny. Hovorák najednou vylétl vzhůru, jako by zkoušel, jestli nepovolí řetízek.

„Zapamatuj si toto místo!" zavolal shora. „Zapamatuj si toto místo, kapitáne!"

Potom změnil hlas a z výše k nám dolehla slova:

„Držte ptáka! Chyťte ho! Nepusťte ho živého!"

„Komu překážel?" ptala se Alenka.

„Nevím," odpověděl Poloskov. „Že by Verchovcevovi?"

Hovorák něco hledal.

„Pusť řetízek," poradil jsem Alence.

Alenka poslechla. Hovorák vylétl ještě výš a změnil se v černou tečku mezi oblaky. Náhle jako kámen klesal k zemi.

„Našel to," řekl Poloskov.

Tu jsme spatřili, že se za hovorákem žene pták Krak a dohání ho. Náš kapitán vytáhl revolver a bez míření vystřelil. Krak, který hovoráka už téměř dostihl, hlasitě zakřičel. Zdálo se, že ztratí rovnováhu a upadne, udržel se však ve vzduchu a pomalu zmizel za lesem.

Běželi jsme k místu, kde se ukryl hovorák. Za houštinou se objevila zelená mýtina. Obklopoval ji hustý les s mohutnými stromy. Hovoráka jsme nikde neviděli.

Stanuli jsme na kraji mýtiny. Rostla na ní nízká hedvábná tráva a na jejím obvodu, docela jako by je tam někdo vysadil, velice zvláštní květy. Krátké, široké okvětní plátky s kovovým leskem obklopovaly květ veliký jako talíř. Středy květů byly vypuklé, zrcadlově lesklé a v každém z nich se odrážela celá mýtina. Stonky měly květy krátké, silné a bez listí.

„Nechoď tam," varoval jsem Alenku. „Mohou být jedovaté."

„Myslím, že nejsou," řekla Alenka. „Podívej se."

Z houští vyskočilo zvířátko podobné zajíci. Přihopkalo ke květu a nahlédlo do zrcadla. Potom se stejně klidně, jako bychom tu vůbec nebyli, opět ukrylo v křoví.

„Bude to nějaký omyl," řekl Poloskov. „Po lodi nikde ani stopy. Hovorák se zřejmě zmýlil."

„My jsme se zmýlili, když jsme za nim běželi jako děti."

Počítal jsem, jak jsme asi daleko od lodě. Možná budeme muset zavolat Zeleného se člunem nebo transportérem, nechtěl jsem však nechat loď docela bez ochrany.

Alenka došla na louku, rozhlédla se a přistoupila k jednomu květu, který jí nastavil svoje zrcadlo, jako by chtěl, aby do něj nahlédla.

„Vezmeme je s sebou," navrhovala.

„Klidně," souhlasil jsem.

Poloskov vytáhl z kapsy detektor kovů a obešel celou mýtinu. Detektor mlčel.

„Tady loď není a nebyla," usoudil nakonec Poloskov. „Musíme se vrátit."

Natrhali jsme kytici zrcadlových květů. Kytice byla těžká, jako kdyby květy byly kamenné. Museli jsme se v nesení střídat, dokonce jsem chtěl část květů zahodit, Alenka s tím však nesouhlasila.

K lodi jsme dorazili polomrtví. Naštěstí se tam za naší nepřítomnosti nic nestalo.

„Tak co?" zeptal se Zelený. „Neúspěch, že?"

„Dokonalý neúspěch," odvětil Poloskov, zul si boty a natáhl se na pohovku v klubovně.

Alenka zatím přinesla dvě velké vázy a nalila do nich vodu, aby zrcadlové květy nezvadly.

„Ano," řekl jsem, „loď tam není. A navíc jsme přišli o hovoráka. Možná, že padl do spárů ptáka Kraka."

„Nevadí," poznamenal Poloskov z pohovky. „Zítra opravím kovohledač. Z této planety neodletíme, dokud kapitána nenajdeme."

Něco mě bolestivě uhodilo do nohy. Sklonil jsem se a uviděl diamantovou želvu.

„Kde se tu vzala?" zeptal jsem se Zeleného. „Vždyť jsme ji zavřeli do trezoru."

„Škrábala a bušila tam tak," odpověděl Zelený, „že mi jí bylo líto. Co jste přinesli za zvláštní květy?"

„Zrcadlové," odvětil jsem.

Zelený přistoupil ke kytici a opakoval: „Zrcadlové?"

„Co má být?"

„Dívám se do nich a vůbec nic nevidím," odpověděl mechanik.

Ohlédl jsem se a uviděl, že má pravdu: v zrcadlových středech květů se neodrážel on, ale Alenka. A za její hlavou malé postavičky - já a Poloskov. A ještě k tomu jsme nestáli v kajutě, ale na mýtině.

„To je zajímavé," řekl jsem. „To znamená, že květy, dokud jsou živé, všechno odrážejí a pamatují si to jako fotografie."

Náhle se v klubovně ozvalo klepání. Poloskov vyskočil z pohovky a běžel k oknu.

Za oknem seděl hovorák a ťukal zobákem do skla, aby na sebe upozornil.

„Ty jsi ale šikula!" řekl jsem. „Hned ti otevřeme."

Hovorák otvíral oba zobáky a něco říkal, přes stěny lodě jsme ho však nemohli slyšet.

Když jsem doběhl ke vstupu a otevřel, hovorák tam už čekal. Vlétl do lodě a zamířil přímo do klubovny. Šel jsem za ním. Hovorák letěl nejistě, potom se snesl na podlahu a kulhal pěšky. Poloskov otevřel dveře klubovny a při pohledu na ptáka řekl:

„Chudáku, ty ses dostal do pěkné šlamastiky"

Hovorák okamžitě odpověděl:

„Už to dlouho nevydržím! Kdy přijde pomoc?“

„To je hlas Druhého kapitána,“ vykřikla Alenka. „On viděl Druhého kapitána!“

„Alenko,“ řekl jsem, „vždyť Druhý kapitán mohl pronést tato slova už před čtyřmi lety. Víš přece, jakou skvělou paměť má hovorák.“

„Ne,“ namítala Alenka, „on viděl Druhého kapitána. Musíme hned zpátky na mýtinu.“

„Dnes už ne,“ rozhodl Poloskov. „Nohy mě už neposlouchají. A ty jsi holčička. Musíš být unavená desetkrát tolik. Kromě toho kapitán na místě, kde jsme byli, není. Kdyby byl v okruhu deseti metrů knoflík nebo šroubeček, objevil bych ho.“

„To znamená, že jsme měli jít o deset metrů dál,“ trvala Alenka na svém. „Když nepůjdete, půjdu sama.“

„Napřed se vyspíš!“ řekl jsem přísně. „Potom se tam vypravíme společně. Slíbili jsme si, že neodletíme z planety dříve, dokud nenajdeme kapitána... nebo dokud se nepřesvědčíme, že zde není.“

KAPITOLA SEDMNÁCTÁ

Hledíme do minulosti

Život na této planetě by nebyl snadný. Když jsme ráno vstali, naše hodiny ukazovaly osm a za okny se šeřilo, opět nastávala krátká noc. Než jsme se nasnídali, noc uplynula a nastalo ráno.

Klubovnu ozářily jasné paprsky. Alenka pohlédla na zrcadlové květy ve váze a řekla:

„Podívejte se, už tam nejsem."

V zrcadlech, ve kterých se včera večer odrážela Alenka, jsme viděli známou mýtinu, tentokrát však prázdnou. Jak jsme hleděli do zrcadel, ve všech květech se mýtina zatemňovala, nastával soumrak. Nahlíželi jsme do tmavých zrcadel květů a nakonec jsem usoudil:

„Jsou to zvláštní květy, jakési fotoaparáty."

V zrcadlech začalo svítat. Zapomněli jsme i na snídani. Nikdo se nemohl odtrhnout od podivné podívané. Květy totiž pomalu, minutu za minutou, fotografovaly všechno, co se dělo na mýtině. A teď nám to promítaly.

„Jak dlouho asi ty květy žijí?" uvažoval Poloskov nahlas.

„Zřejmě několik dní," odvětil jsem. „Jako všechny květy."

Najednou jsme spatřili v zrcadlech odraz zvířátka podobného zajíci. Vyskočilo z křoví a běželo ke květům. V zrcadlech se ještě docela nerozjasnilo, proto jsme hned nepochopili, čím jsou jeho pohyby zvláštní.

„Vždyť skáče pozadu!" zvolala Alenka.

Zvířátko se opravdu blížilo ke květům pozpátku. Chvíli postálo před květem a potom se stejným způsobem vrátilo do křoví.

„Pokažený film," zasmála se Alenka. „Popletové! Obraťte ho!"

„Ne," promluvil Poloskov. „To není pokažený film. Tyto květy totiž nejsou obyčejná zrcadla, ale zrcadla fotografující. Dělají to tak, že na jejich zrcadle neustále narůstá vrstva za vrstvou. Tenoučké vrstvičky. Milióny vrstev. Jen se v zrcadle upevní jeden obraz, hned ho překryje další vrstva. A tak bez ustání. Když květ někdo utrhne, nemůže už dál vytvářet zrcadlové vrstvy a ty se začnou postupně odlupovat. A my vidíme to, co vidělo zrcadlo, jenže obráceně. Jako když se pustí pozpátku film. Jasné?"

„To je docela možné," souhlasil jsem. „Velice zajímavý kvítek. Už však musíme do díla. Poloskov připraví k letu kovohledač a já zajedu transportérem na mýtinu a zjistím, jestli tam někde kolem nejsou stopy po ztracené lodi MODRÝ RACEK."

„Pojedu s tebou," přidala se Alenka. „Vezmeme si hovoráka."

„Souhlasím."

Jel jsem dolů připravit transportér. Alenka zůstala v klubovně, bavilo ji sledovat obrácený film.

„Alenko," zavolal jsem a spustil motor. „Jsi připravená"

„Hned," odpověděla mi, „chviličku!"

Vzápětí se ozvala znovu:

„Tati, pojď sem honem! Rychleji, nebo utečou!"

Třemi skoky jsem vylétl po schodech a vběhl do klubovny.

Alenka stála u zrcadel.

„Podívej!" vyzvala mě, když zaslechla, že jsem přišel.

Ve všech zrcadlech byl stejný obraz: uprostřed mýtiny stáli dva lidé: tlouštík v koženém obleku a doktor Verchovcev. Za křovím se rýsovala ostrá špička expresní kosmické lodě. Tlouštík s Verchovcevem se o něčem dohadovali. Potom pozpátku odešli.

„Jsou někde tady," řekla Alenka. „Neuhodli, že je květy prozradí."

„Máš asi pravdu," přikyvoval jsem. „Ale proč? Proč?"

„Jaké proč?"

„Zřejmě také nevědí, kde je kapitán. Proč by jinak sháněli hovoráka?"

„Možná, že drží kapitána v zajetí a bojí se, aby se to neprozradilo. Zajali kapitána, strčili ho do vězení, ale hovorák jim uletěl. Proto se bojí!"

„Proč by někdo strkal kapitána do vězení? Moc si vymýšlíš, Alenko!"

„A ty nic nepodnikneš? Necháš to všechno tak?"

„Ne," rozhodl jsem se. „Musíme něco udělat."

Natáhl jsem ruku k mikrofonu, stiskl tlačítko a ohlásil: „Poloskove, Zelený, poslouchejte. Právě jsme s Alenkou ve květinovém zrcadle viděli tlouštíka s Verchovcevem. To znamená, že tu byli nejméně den před námi. Přiletěli expresní lodí. Co tomu říkáte? Příjem."

„Domnívám se, že Druhý kapitán je někde na této planetě," ozval se Poloskov.

„A já si myslím, že by bylo nejlepší odtud zmizet," pronesl Zelený. „Jsme jenom tři a naše loď není při přepadení dost bezpečná. Musíme ihned odletět k nějaké obydlené planetě a navázat spojení se Zemí nebo planetou Fix. Odtud sem přiletí speciální loď SBORU GALAKTlCKÉ BEZPEČNOSTI. S mimořádnými situacemi se vypořádají líp než my."

Zeleného slova zněla rozumně. On však vždycky přehání těžkosti a nebezpečí. Řekl jsem proto:

„Zatím nás nikdo neohrožuje. Pro jistotu však musíme udělat bezpečnostní opatření."

„Správně," souhlasil se mnou Poloskov. „Nechce se mi jen tak z ničeho nic odletět. Nejdřív musíme udělat všechno, co je v našich silách, abychom pomohli Druhému kapitánovi."

„Správně," přidala se Alenka.

„Přímo úžasné!" pravil Zelený. „Někdo by si mohl myslet, že jsem zbabělý. Snažím se však být rozumný. Máme na palubě dítě a bezbranná zvířata. Může se stát, že kapitánovi nepomůžeme a sami na to doplatíme. Ale když kapitán rozhodne, že máme zůstat, budu bojovat do posledního náboje."

„K tomu doufám nedojde," uklidňoval jsem ho. „Přiletěli jsme sem proto, abychom zjistili, jestli jednoho kapitána nepotkalo neštěstí. Nehodláme nikoho přepadat a nechceme s nikým bojovat."

„A já nejsem žádné bezbranné dítě," ohradila se Alenka. „Jedeme na mýtinu?"

„Počkej, podíváme se ještě do zrcadel," řekl jsem.

Už se tam však nic nedělo. Chvíli jsme čekali a potom jsme s Alenkou nasedli do transportéru a objeli celé okolí mýtiny. Za kopcem jsme našli stopy po přistání nějaké lodě. Brzdicí motory tam vypálily trávu a mezi keři vedla odtud k mýtině úzká stezka.

V poledne jsme se vrátili a zastihli jsme Zeleného v klubovně.

Stál zamyšleně před zrcadlovými květy a tahal se za ryšavou bradu. V druhé ruce držel vibrační břitvu.

„Co je, Zelený?" zeptal jsem se.

„Přemýšlím," odpověděl mechanik.

Zrcadla odrážela tichý sluneční den.

„Přemýšlím," pokračoval Zelený, „jak dlouho žijí tyto květy."

„Určitě několik dní," pravil jsem.

„A co když vůbec ne několik dní, ale mnoho let? A co když celá léta zaznamenávají všechno, co se děje kolem? Podívej, jak jsou ta zrcadla silná, každé má nejmíň šest centimetrů. A jsou pevná. Za dva dny, co jsou u nás, vůbec nezeslábla. Co říkáš, Alenko, mám jeden kvítek operovat?"

„Ovšem," souhlasila Alenka, která ihned pochopila, oč jde. Zelený odnesl jeden květ do laboratoře na stůl, připevnil ho svorkami a zahájil jemnou operaci.

„Odříznu jeden centimetr," rozhodl se.

„Počkej," zadržel jsem ho. „Začni tenkou vrstvičkou, možná z toho nic nebude."

Zelený mě uposlechl a spustil vibrační břitvu. Indikátor, zvědavostí celý bílý, vylezl z kouta a na svých tenkých nožkách přišel blíž. Keříky se ve své kleci začaly hemžit, zřejmě si myslely, že dostanou kompot. Pavouk tkáč troglodyt přestal plést šál.

Od zrcadla se oddělila tenká vrstvička, průzračná jako celofán. Zelený ji opatrně stáhl a položil na stůl.

Zrcadlo zůstalo několik sekund docela tmavé, ale ve chvíli, kdy jsem si už začal myslet, že se pokus nezdařil, náhle se rozjasnilo. Tentokrát se v něm odrážel větrný, pochmurný den.

„Všechno v pořádku!" zajásala Alenka. „Jedeme hlouběji do minulosti!"

„Ale jak budeme počítat dny?" uvažoval jsem nahlas. „Vždyť nevíme, jak je silná jednodenní vrstva."

Zelený mě však neposlouchal. Nadzvedl okraj zrcadla nožem a uřízl naráz půl centimetru zrcadlového povrchu. Vrstva se odloupla. Indikátor, netrpělivostí měnící barvy jako semafor na rušné křižovatce, nevydržel a vlezl Zelenému až pod ruku.

„Co je to?" zaškaredil se Zelený. „Nemohu pracovat, když mi všichni překážejí!"

„On nerad," zastala se Alenka indikátora. „Taky ho to zajímá."

„Zajímá to všechny," bručel Zelený. „Jenže já za nic neručím."

„Pokračuj," požádal jsem ho.

Zelený opatrně stáhl vrstvu.

„Jako okenní sklo, jen se prohýbá," prohlásil.

Všichni jsme se sklonili nad tmavým a trošku tenčím zrcadlem.

Pomalu se vyjasňovalo. Pořád stejná mýtina. Jen tráva zhnědla, keře opadaly a zbylé listí zežloutlo. Nikde motýli ani včely. Smutný, zamračený den. Ze zatažené oblohy se sypal drobný sníh, nezůstával však na zemi, ale pomalu tál na stéblech trávy.

„Podzim," konstatovala Alenka.

„Podzim," souhlasil Zelený. Přiložil k zrcadlu lupu a vysvětloval: „Pouhým okem to není vidět, je však velice zajímavé sledovat, jak se na keřích objevuji sněhové vločky a vzlétají k obloze."

Všichni jsme si postupně prohlédli obrácené vločky. Podíval se i indikátor a údivem ho zalila modrozelená barva.

„Jak je to dlouho, co byl podzim?" obrátil se ke mně Zelený.

„Teď je léto," odpověděl jsem, „rok tu trvá víc než čtrnáct pozemských měsíců. Uplynul tedy přibližně náš rok."

„Tak," řekl Zelený a vytáhl ze skříňky mikrometr. „Teď dokážeme přesně zjistit, kolik je zrcadlu let a..."

„A kolik musíme odříznout, abychom viděli mýtinu takovou, jaká byla před čtyřmi roky," dokončila za něj větu Alenka.

„Nejdřív odříznu necelé čtyři roky," rozhodl se Zelený.

„Není to moc?" zeptal jsem se. „Stačí se trošku splést a propaseme okamžik, kdy tu byl Druhý kapitán."

„Když to propaseme, nevadí," řekl Zelenv a měřil tloušťku vrstvy, „máme ještě celou kytici."

Při jeho slovech jsem koutkem oka zahlédl, jak se diamantová želva hrne k východu z laboratoře. Prokletá neposeda zase utekla z trezoru! Chtěl jsem ji chytit, ale rozmyslel jsem si to, bylo mi líto odejít právě ve chvíli, kdy Zelený odřízne ze zrcadla čtyři roky.

„Jak to jde?" zeptal se vnitřní linkou Poloskov, který se pořád ještě trápil s kovohledačem.

„Všechno v pořádku," ujistil jsem ho.

„Tak poletím s hledačem na průzkum. Nechci ho pouštět samotného, není moc spolehlivý."

„Až budeš hledat MODRÉHO RACKA," upozornil jsem, „nezapomeň, že na planetě může být ještě jedna loď."

„Nezapomenu."

„Udržuj stálé spojení. Kdyby se něco stalo, ihned se s námi spoj."

„Jistě."

„Třeba tě po návratu bude čekat překvapení."

„Výborně. Jenže já mám rád jen příjemná překvapení, nepříjemná nesnáším."

Poloskov odletěl. slyšeli jsme, jak průzkumný člun s bzučením stoupá do výše.

„Hotovo, profesore," oznámil Zelený. „Riskneme to?"

Zelený potřetí odřízl vrstvu ze zrcadla. Tentokrát byla tak silná, že ji stěží udržel v ruce. Okvětní plátky opadaly a na stole ležel jen kulatý střed květu, vydutý.jako talíř.

Dlouho se nechtěl rozjasnit. Už dlouho na něj nedopadalo světlo.

Když se konečně objevil obraz, pochopili jsme, že mýtina vypadala dříve docela jinak než nyní. Kruh uprostřed, teď zarostlý travou, byl holý a šedý jako betonový příklop na obrovském otvoru. Dokonce se dala rozeznat kruhová škvíra, oddělující příklop od okolí.

„Vidíš!" triumfovala Alenka. „Je to správná mýtina!"

„A teď opatrně!" připomenul jsem. „Nejdůležitější je neuříznout příliš mnoho."

„Vím," řekl Zelený, „nejsem malé dítě."

Přesný řez se mu však nepodařil. Indikátor, netrpělivostí a strašnou zvědavostí celý kropenatý a světlý až do průzračnosti, v rozhodující chvíli zavadil Zelenému o loket. Vibrační břitva sjela po povrchu a zařízla se hluboko do květu. Zrcadlo se rozštíplo a spadlo se stolu na podlahu.

Indikátor se hanbou schoulit na polovinu a potemněl. Přál si zemřít. Potácel se po laboratoři a paličkovýma nožkama hladil rozzuřeného Zeleného. Nakonec ulehl na podlahu a zčernal.

„Nebuď smutný," konejšila nešťastného indikátora Alenka.

„To se může stát každému. Víme, že jsi to neudělal schválně."

Obrátila se k Zelenému, který pořád ještě strašlivě proklínal indikátora, a poprosila ho:

„Zelený, už přestaň, prosím tě! Vždyť indikátor je tak citlivý, že by mohl žalem zemřít."

„Ostatně máme ještě celou kytici," podpořil jsem ji. „Sám jsi to říkal."

„Tak dobře," souhlasil Zelený. V podstatě není zlý a brzy se uklidní. „Škoda, že jsme ztratili tolik času. Možná, že nám chyběla jen minuta do odhalení tajemství Druhého kapitána."

Když to indikátor zaslechl, schoulil se ještě víc.

V čele se Zeleným jsme se vraceli do klubovny. Indikátor se plížil vzadu. pořád ještě celý tmavý, a zlomyslné keříky natahovaly větve, aby o ně zakopl a upadl.

Do klubovny jsme nestačili vstoupit, protože Zelený se. zastavil ve dveřích a jen zaúpěl: „Ach!"

Nahlédl jsem mu přes rameno.

Obě vázy ležely na podlaze. Květy rozervala. rozdupala a zničila nějaká zlá síla. Ani jedno zrcadlo nezůstalo celé. Okvětní lístky ležely rozházené po celé místnosti.

A ke všemu zase zmizel hovorák.

KAPITOLA OSMNÁCTÁ

Špión

Květy zničené, hovorák zmizel. Byli jsme nahraní. Jak máme kapitánovi pomoct? Uchopil jsem mikrofon a zavolal Poloskova. „Gennadiji, „oznámil jsem mu, „máme tu potíže. Kde jsi?“

„Letím nad severním pólem planety. Zatím jsem nic neobjevil. Co se stalo?“

„Nemůžu to teď podrobně vysvětlovat, ale podařilo se nám pomocí zrcadlových květů zjistit, jak to tu vypadalo před čtyřmi lety. Vlastně se nám to málem podařilo, protože nám v rozhodující chvíli někdo rozbil všechna zrcadla. Potřebujeme další zrcadlové květy. Za jak dlouho můžeš doletět k mýtině?“

„Za dvacet minut,“ odpověděl Poloskov. „Ale stejnou dobu budu muset klesat.“

„V tom případě leť dál,“ řekl jsem.

„To nepřichází v úvahu.“ odpověděl Poloskov. „Vracím se k PEGASU. Když někdo dokázal rozbít květy, znamená to, že na lodi nebo v její blízkosti jsou nepřátelé. Beze mne se do ničeho nepouštějte.“

„Dobře,“ souhlasil jsem.

Když jsem vrátil mikrofon zpět na jeho místo, ozvala se Alenka. „Zaběhneme rychle na mýtinu.“

„Proč?“ podivil jsem se.

„Opravdu nechápeš? Natrháme nové květy. Jak je vidět, skrývají důležité tajemství.“

„Ale...“

„Sjedu tam transportérem,“ navrhoval Zelený. „Mně se nic nestane. Uříznu čtyřletou vrstvu na místě a hned se vrátím.“

„Pojedu se Zeleným,“ přidala se Alenka.

„Nepospíchejte tolik,“ zadržel jsem je. „Počkáme na Poloskova. Má člun a tím se dostaneme na mýtinu rychleji než transportérem. Bude líp, když se nerozdělíme. Zatím se můžeme podívat, kudy mohl proniknout na lod rozbíječ zrcadel.“

Vyšel jsem na chodbu a zamířil ke vstupu. Když bude zavřený, tak se zákeřník skrývá v naší lodi. Když bude otevřený, znamená to, že se někdo vloudil do PEGASU, rozbil zrcadla a zmizel. Tomu jsem moc nevěřil. Kdo se mohl vloudit na loď, najít cestu do klubovny a zničit všechny květy? Proč to udělal právě tehdy, když jsme nahlíželi do minulosti vzdálené čtyři roky? Jak to mohl uhodnout? Dospěl jsem k názoru, že se ten lotr skrývá na lodi a tuší, že co nevidět rozluštíme tajemství Druhého kapitána. Byl to někdo, kdo viděl, co děláme... Ale kdo? V laboratoři byli Zelený, Alenka a já. Pokud nepočítám indikátora. Aha, indikátor! Strčil Zelenému do ruky!... Ne, to není možné. I když je indikátor velice citlivý tvor, je to přece jen zvíře, nic víc. Ani mluvit neumí. Nebo nechce?

Došel jsem ke vstupu. Byl otevřen dokořán.

Všechny moje teorie se rozpadly. Pochopitelně. Kdybych uvažoval ještě chvíli, uvědomil bych si, že nás indikátor ani na chvíli neopustil, a nemohl tedy rozbít zrcadla v klubovně.

Záhadný zločinec utekl z otevřené lodě a odvlekl s sebou našeho drahocenného hovoráka. Možná posledního hovoráka na světě.

Na trávu přede mnou svítilo slunce, keře se zelenaly a ptáci zpívali. Klid a pohoda. Bylo těžké uvěřit, že se tu dějí tak nepříjemné události.

Pohlédl jsem k obloze, jestli neletí Poloskov. Zatím jsem ho neviděl. Jen vysoko, až pod oblaky, kroužil pták Krak.

„Pomoc, kapitáni!“ uslyšel jsem najednou známý hlas. „Jen kupředu a tam se uvidí!“

„Kde jsi, hovoráku?“ křikl jsem. „Potřebuješ pomoc? Už běžím!“

„Tři tankisté, veselí přátelé...“ *zpíval v křoví hovorák hlasem Prvního kapitána.*

Rozběhl jsem se po hlasu, rozhrnul křoví a spatřil hovoráka. Nemohl letět, protože před sebou zobákem valil těžkou diamantovou želvu. Pomáhal si nohama i křídly a druhým, volným zobákem zpíval píseň a volal o pomoc.

„Děkuji ti!“ oslovil jsem ho. „Děkuji! Už jsme se začínali bát, že jsi se zase někde ztratil.“

Hovorák zvedl hrdě hlavu a pečlivě složil křídla. Vykonal svoji práci. Zvedl jsem želvu.

„Jsi chlapík!“ pochválil jsem hovoráka. „Viděl jsi, že ta nezdoba chce zase utéct, vydal jsi se za ní, dohonil ji a dovlekl domů. Zasloužíš si za to nejmíň pět kostek cukru.“

Vracel jsem se k lodi. Za mnou pyšně cupital hovorák.

„A ty, hloupoučká,“ povídal jsem želvě, „takhle můžeš leda zabloudit. Kdo tě tady bude krmit? Zapomněla jsi,

že jsi vzácný živočich a že patříš moskevské zoologické zahradě? A že nesmíš nikam utíkat...?“

Najednou jsem nad sebou zaslechl šelest křídel a dvěma skoky jsem se ocitl v lodi. Už jsem se naučil poznávat Kraka podle letu. Hovorák vlétl dovnitř společně se mnou. Zabouchli jsme vstup a usedli na podlahu, abychom chytili dech. Krak za námi kloval do dveří kovovým zobákem.

Alenka a Zelený nás uvítali na chodbě. Moje zmizení je znepokojilo.

„Konec dobrý, všechno dobré,“ uklidňoval jsem je. „Ukázalo se, že náš hovorák je šikula. Uviděl, že diamantová želva vyrazila ven, dohnal ji a odtáhl domů. Chudinka želva se určitě vylekala!“

Želva se usilovně snažila vydrápat z mých rukou.

„Jak se želva dostala ven?“ divila se Alenka. „Vždyť bylo zamčeno.“

„To není nic divného,“ odpověděl jsem, „darebák, který zničil zrcadla, nechal otevřeno.“

„A kde vzal klíč od lodě? A vůbec, kde je elektronický klíč od PEGASU? Visel v klubovně.“

„Tu záhadu nerozluští ani Sherlock Holmes,“ usoudil Zelený.

„Já ji rozluštím,“ prohlásila Alenka. „Já to vím.“

„A co vlastně víš?“

„Řešení záhadu držíš v ruce.“

Pohlédl jsem na svoje ruce, které držely diamantovou želvu.

„Nerozumím,“ řekl jsem.

„Podívej se, co má v ústech.“

Želva zatáhla hlavu do krunýře, koneček elektronického klíče od PEGASU však vyčníval ven. Zatáhl jsem za něj. Želva se vzpírala, křečovitě ho držela a dalo mi dost práce, než jsem jí klíč vzal. Přitom v želvě něco cvaklo, nožky poseté drobnými diamanty vyklouzly z krunýře a zůstaly nehybně viset.

„Podej mi tu želvu,“ požádal Zelený. „Podívám se jí na zoubek.“

Pořád jsem sice ještě nechápal, co se tu děje, ale podal jsem mechanikovi mrtvou želvu a roztržitě pověsil klíč na své místo. Zelený položil želvu na stůl, vytáhl z kapsy kombinézy šroubovák, prohlédl si želvu ze všech stran a zastrčil šroubovák pod krunýř. Krunýř odskočil jako víčko z krabičky a pod ním se objevilo množství součástek, paměťových buněk, atomová baterie - prostě se ukázalo, že naše želva je mistrovsky zhotovený miniaturní robot.

„Teď už je jasné, proč byla tak neposedná,“ řekla Alenka. „Tu chtěla do strojovny, tu zase běhala za námi. Vzpomeň si, tati, jak se nám vždycky pletla pod nohama, když jsme mluvili o důležitých věcech.“

„Opravdový technický zázrak,“ pronesl Zelený s úctou. „Je tu vysílačka a dokonce i maličký antigravitátor.“

„Tlouštík tedy znal každé naše slovo,“ uvědomil jsem si.

„Nu ovšem, tlouštík!“ zvolala Alenka. „Želva je jeho dárek!“

„Bylo mi nepříjemné odmítnout, když ji naší zoologické zahradě vnucoval.“

„Buďme rádi, že nedaroval zoologické zahradě časovanou minu,“ mračil se Zelený. „Tady máte toho vnitřního nepřítele. V laboratoři vyslechla, že jste nalezli způsob, jak nahlédnout do minulosti, a hned dostala příkaz nám v tom zabránit. Proto zničila všechny květy v klubovně. A klidně se vsadím, že na mýtině už taky nezůstal ani jeden kvítek. Majitelé želvy se o to postarali.“

„Správně,“ přikývla Alenka. „Potom se zmocnila klíče od lodě a utekla.“

„Ano,“ řekl jsem. „Jenže teď máme před tlouštíkem a Verchovcevem jednu výhodu.“

„Jakou?“

„Nevědí, jestli jsme v zrcadle něco viděli nebo ne.“

„To teď není nejdůležitější,“ mínil Zelený.

„A co je tedy nejdůležitější?“

„Zjistit, proč želva najednou utekla z PEGASU“

„Udělala svoji práci a utekla,“ soudil jsem.

„My jsme ji ale nepodezřívali. Motala by se nám pod nohama a dál by předávala naše rozhovory svým pánům. A ona najednou utíká.“

„Třeba ji potřebovali víc někde jinde.“

„Sotva,“ řekl Zelený. „Nelíbí se mi to. Nejspíš tady položila časovanou minu a každým okamžikem můžeme vyletět do povětří. Sami explodujeme a zvířata zahubíme. Navrhuji neprodleně evakuovat loď.“

„Počkej,“ přerušil jsem Zeleného. „Kdyby nás chtěli vyhodit do povětří, mohli to udělat už dávno.“

Na chodbě se ozvaly rychlé kroky a do klubovny vběhl Poloskov. Na stole zahlédl rozebranou želvu, a tak jsme mu ani nemuseli skoro nic vysvětlovat.

„To znamená, že jsou ještě na planetě,“ řekl Poloskov. „Bez jejich příkazu by želva neničila zrcadla. Vždyť je to jen robot.“

„Přikázali jí položit minu,“ opakoval Zelený, „a urychleně vypadnout.“

Hleděli jsme na Poloskova a čekali na jeho názor.

„Nesmysl!“ řekl kapitán.

„Tak proč utíkala?“

„Nesla jim klíč od lodě.“ vysvětloval Poloskov. „K čemu by jim byl klíč od zničené lodě?“

„K ničemu,“ pochopila Alenka. „Máme ale chytrého kapitána!“

„Jsem docela obyčejný...“ začal Poloskov.

„...a my hloupí!“ přerušila ho Alenka. „Měli jsme se domyslet, že sem nemohla položit žádnou časovanou minu. Kdy by si pro ni došla?“

„I to je pravda,“ souhlasil Poloskov. „Na tom ale teď nesejde. Tlouštík a Verchovcev tuší, že jsme rozluštili tajemství Druhého kapitána, a rozhodli se nás navštívit. Nevím, jestli přijdou na PEGAS tajně nebo otevřeně, musíme však očekávat hosty. A připravit se na jejich příchod.“

„A co bude s ostatními květy? Ve skutečnosti totiž pořád nic nevíme.“

KAPITOLA DEVATENÁCTÁ

Kde je ta holka?

Odstartovat s kosmickou lodí a přemístit ji jen o pár kilometrů dál není tak jednoduché. Je to těžší než odletět z planety. Jen málokterý kapitán se k tomu odhodlá.

Poloskov se rozhodl přemístit PEGAS na mýtinu. V lodi je bezpečněji a bez našeho svolení do ní nikdo nepronikne.

Zatímco Poloskov rozvažoval, jak nejlíp skočit s PEGASEM na mýtinu, rozešli jsme se po lodi, abychom uklidili rozházené věci, zkontrolovali klece se zvířaty a uložili nádobí do skříně. Za půl hodiny byl PEGAS připraven k letu.

Shromáždili jsme se na můstku. Poloskov řídil, já jsem usedl na místo navigátora a Alenka trošku dozadu.

„Jsou motory připraveny?“ pronesl Poloskov do mikrofonu.

Připraveny ke startu,“ odpověděl ze strojovny Zelený.

Povel ke startu však už Poloskov nestačil vydat.

Modrou oblohu proťal bílý ohnivý pás. Vedle nás přistávala kosmická loď. Nárazem se ohnuly stromy a zatřásla zem.

„Počkej chvíli;“ požádal Poloskov Zeleného a pozorně hleděl ven.

„Co se děje?“ tázal se Zelený.

„Přistáli sousedé.“

„Kdo?“

„Ještě nevím, zaclánějí stromy. Buď však připraven k okamžitému startu. Možná že jsou to oni.“

„Verchovcev? Tlouštík?“

„Ano.“

Pozvedli jsme se v křeslech a upřeně pozorovali les. Nad stromy vyčnívala jen špička lodě. Nebyla daleko, asi dvě stě metrů. Dokonce se mi zdálo, že slyším otevírat vstup a spouštět k zemi schůdky... Už sbíhají dolů, prodírají se křovím. Jsou to přátelé nebo nepřátelé?

Křoví se rozhrnulo a na prostranství před PEGAS vyběhl člověk ve skafandru, ale bez přílby. Na opasku mu visela pistole. Zvednutou rukou nám zakazoval startovat. V tom okamžiku jsme ho poznali.

„Doktor Verchovcev!“ zvolala Alenka. „A bez klobouku!“

„Verchovcev,“ opakoval Poloskov a sklonil se k mikrofonu.

„Zelený, start!“

Naše loď ihned reagovala na Poloskovova slova, trošku se zakolébala., motory zahučely a začali.jsme stoupat do výše.

„Výborně, Zelený,“ pronesl pochvalně Poloskov.

PEGAS zůstal na chviličku viset nad zemí a doktor Verchovcev ustoupil dozadu pod ochranu keřů.

Rozhazoval rukama a zuřil.

„Copak,“ křikla Alenka, i když nás Verchovcev nemohl slyšet, „nedosáhneš sem?“

„Alenko,“ napomenul jsem ji, „takhle se mluví s dospělými?“

Poloskov se zasmál.

„A nemá klobouk,“ pokračovala Alenka, jako by neslyšela moje slova. „Ztratil klobouk. Příliš pospíchal.“

Loď se naklonila, zamířila k mýtině a náš nepřítel se záhy proměnil v mravence. Zahlédl jsem ještě, jak běží zpátky ke své lodi.

„Máme náskok,“ pravil Poloskov. „Než se vrátí na loď, uzavře vstup a spustí motory, uplyne půl hodiny. Za tu dobu musíme najít Druhého kapitána. To.je těžký úkol.“

„Je dobré,“ povídala Alenka, „že se nás rozhodli chytit. Aspoň víme, že nejsou na mýtině.“

Kulatá mýtina už byla pod námi. Poloskov opatrně usadil PEGAS přesně doprostřed. Při klesání jsem zahlédl spoustu jasných záblesků, připomínajících jiskření jinovatky. Když už jsme byli docela nízko, pochopil jsem, že to není jinovatka, ale střepy rozbitých zrcadel. Měli jsme pravdu, nepřátelé stačili zničit všechny květy.

PEGAS dosedl do trávy. Alenka první rozepnula pásy, nemohla se dočkat, až vyběhne na mýtinu. Náhle se PEGAS zakymácel a Alenka se odkutálela ke stěně. Zdola zakřičel Zelený:

„Kam to padáme“?“

Následoval náraz, ještě jeden, vzpěry zapraskaly a naše loď padala do jakési propasti. Chtěl jsem si rozepnout

pás, abych našel Alenku a pomohl jí, ale další, poslední náraz mě docela ohlušil. Když jsem přišel k sobě, stála naše loď nakloněná v naprosté temnotě.

Všude vládlo hluboké ticho.

„Alenko," zavolal jsem a rychle si rozepínal pásy, až se mi zapletly. „Alenko, kde jsi?"

„Jsem v pořádku," odpověděla klidně Alenka. „Trošku jsem se praštila."

Zdálky k nám doléhal hlas Zeleného.

„Och," naříkal, „kde jsi to přistál, Poloskove? Odtud se už nikdy nevyhrabeme."

„Žiješ?" tázal se Poloskov.

„Žiju," volal Zelený. „Kam jsme to vlastně sletěli? Spadli jsme s kopce?"

„Něco horšího," odpověděl Poloskov a zapnul havarijní osvětlení můstku. Stupnice přístrojů se rozzářily jako hvězdná obloha. „Propadli jsme se do země."

Najednou jsem si uvědomil, že tím vším jsem vinen já. Měl jsem Poloskova upozornit na to, co jsme viděli v květinovém zrcadle.

„Hlavu mi utrhnout je málo!" zlobil jsem se na sebe. „Vždyť v zrcadle tu byla před čtyřmi lety místo mýtiny betonová deska."

„Ovšem," potvrdila Alenka.

V šeru vylezla po nakloněné podlaze, vyhledala mě a vzala za ruku.

„Ovšem, byla tam deska," pokračovala Alenka, „a my jsme o ní zapomněli Poloskovovi říct."

„Jaká deska?" divil se Poloskov.

Pověděl jsem mu, že před čtyřmi roky byla na mýtině místo trávy deska a dokonce se dala podél jejího okraje rozeznat kruhová mezera.

„Kdybych to věděl dříve, nikdy bych tu nepřistál," řekl Poloskov. Každý kapitán ztratí náladu, když jeho loď postihne neštěstí.

„Nu což, plakat nebudeme," vzchopil se Poloskov, který se dovedl ovládat. „Slyšíš mě, Zelený?"

„Ano."

„Vezmi baterku a zkontroluj, jestli se ve strojovně něco nepoškodilo."

„Už to zjišťuji," odpověděl Zelený.

Poloskov tiskl tlačítka a prověřoval stav přístrojů a dalších zařízení PEGASU. S výsledkem prověrky byl docela spokojen.

„Poslyšte," oslovil nás, „k vážnému poškození podle mého názoru nedošlo. Při pádu se však zlomila jedna vzpěra. Je potřeba vyjít ven a zjistit, jestli se dá opravit. Půjdu já a ostatní zůstanou tady."

„Kdepak," namítal jsem. „Ty, Poloskove, jsi potřebnější zde. Kdyby se něco stalo, bez tebe PEGAS neodstartuje. Půjdu já."

„Půjdu já," ozval se ze strojovny Zelený, který také poslouchal náš rozhovor.

„A já také," přidala se Alenka.

Nemohli jsme se dohodnout, a tak jsme došli k východu všichni naráz.

„To je zvláštní," kroutil hlavou Poloskov při otevírání. „Jestli jsme spadli do jámy, mělo by shora dopadat světlo. A tady je naprostá tma."

„Třeba jsme spadli hodně hluboko," mínila Alenka.

„Ne, pád do velké hloubky by vzpěry nevydržely. Tato jáma není hluboká."

Poloskov otevřel. Venku byla hluboká tma.

„Tak vidíte," řekl Poloskov. „Zelený, podej mi baterku."

„Och," vykřikl Zelený, „nemohu, někdo mě drží za nohu!"

Než jsem mu stačil přiskočit na pomoc, rozsvítil Zelený baterku a pátral, kdo ho to napadl.

Ukázalo se, že to byl indikátor. Potmě se bál, otevřel si proto klec a u dveří nás dohnal. V záři baterky měl červenou barvu strachu. Třásl se a tiskl Zelenému k noze.

Poloskov převzal od Zeleného baterku a namířil silný proud světla dopředu. Byla tam dál tma. Jáma, do které jsme spadli, byla zřejmě hodně velká. Poloskov namířil proud světla nahoru a ozářil tam rovnou plochu.

„Jako v hrnci," zhodnotil situaci Poloskov. „Spadli jsme dovnitř a poklička se přiklopila." Ještě jednou zasvítil baterkou kolem. „Nikdo tady není. A už dlouho nebyl."

Poloskov spustil schůdky a sestoupil dolů. Zadupal podpatkem na zem, obrátil se k nám a oznámil:

„Kámen. Můžeme jít."

Sestoupili jsme za ním. Dokud Poloskov obcházel loď a zjišťoval vážnost závady, posvítil jsem ještě jednou baterkou vzhůru. A brzy jsem našel to, co jsem hledal: oblouček tenké štěrbiny, který vymezoval okraj kamenné desky. Ano, Poloskov měl pravdu, při přistávání se poklička odklopila a zase za námi zaklapla.

Při světle baterky jsem obešel loď z druhé strany. I tady byla tma. Rozsvítil jsem baterku naplno a proud světla dopadl na temný předmět.

„Půjdu kousek dál," oznámil jsem hlasitě, aby mě Poloskov slyšel. „Něco tam je."

„Počkej, tati, půjdu s tebou," zavolala Alenka.

„Moc se nevzdalujte," připomenul Poloskov.

Alenka přiběhla ke mně. V ruce držela velkou baterku.

V jejím světle jsme ušli asi dvacet kroků a najednou jsme zjistili, že v jámě stojí kromě naší ještě jedna kosmická loď. A když jsme došli blíž, přečetla Alenka její jméno:

„MODRÝ RACEK."

„Poloskove!" zavolal jsem a můj hlas odrazem od stěn zesílil a zahřměl jako v sudu. „Poloskove! Zelený! Našli jsme Druhého kapitána!"

Uslyšel jsem tlumený dupot. Poloskov i Zelený běželi k nám. V běhu se houpaly bílé skvrny jejich baterek.

„Kde?"

Nad námi se tyčil MODRÝ RACEK. Byl šedivý od prachu, který se na něm už mnoho let usazoval. Vypadal mrtvý, opuštěný. Na vstupu visel velký zámek.

„Tak už víme, co se s ním stalo," pronesl jsem.

„Spadl do této jámy," řekl Poloskov, „a Druhý kapitán se zřejmě odtud nedokázal dostat."

„Ani my to nedokážeme," mračil se Zelený. „A zbytek života strávíme v této jeskyni. Říkal jsem přece, že máme letět pro pomoc. Upozorňoval jsem..."

„Žádnou paniku na palubě," řekl Poloskov přísně. „Určitě se odtud dostaneme. Pro začátek navrhuji, abychom pronikli do MODRÉHO RACKA. Když už jsme ho našli, musíme věc dotáhnout do konce."

„Ale vstup je zavřený," upozornil jsem. „A nejsou tu schůdky."

Vtom nad našimi hlavami zazářilo tak jasné světlo, že jsme museli přimhouřit oči. A když jsem oči otevřel, zahlédl jsem, jak na nás z vysokého stropu padá veliká síť. V následujícím okamžiku nás spoutala jako chycené ptáky.

Když jsme se pokoušeli uvolnit a navzájem si přitom překáželi, ozval se shora silný hlas: „Nehýbat se! Jste v zajetí!"

Zaclonil jsem si dlaní oči před pronikavým světlem a pohlédl jsem směrem, odkud zazněl hlas. Po rovné, lesklé podlaze obrovské jeskyně k nám přicházel tlouštík, nazývaný Veselý Ypsilon, a doktor Verchovcev, který už zase měl klobouk na hlavě. V rukou drželi revolvery a mířili na nás.

Z druhé strany se blížily další dvě postavy v černých kožených uniformách.

„Odhoďte zbraně!" přikázal tlouštík. „No tak, komu to říkám?"

„Poslechni ho!" zašeptal jsem Poloskovovi, který jediný měl revolver.

Poloskov vyňal revolver z pouzdra a hodil ho na podlahu, až hlasitě zařinčel.

Síť se zvedla.

Než k nám došli naši nepřátelé, stačil jsem se během několika sekund rozhlédnout. Past, ve které se ocitl náš PEGAS, byla veliká, ale celkem nízká jeskyně. Nedaleko od sebe v ní stály dvě lodě: PEGAs a MODRÝ RACEK. Mezi nimi, ozářeni oslepujícím světlem reflektorů, jsme vypadali jako mravenci na podlaze veliké místnosti.

Pohlédl jsem na své druhy. Poloskov sledoval blížící se nepřátele, rty měl sevřené do tenké čárky. Zelený svíral pěsti a postavil se tak, aby zády kryl Alenku. Alenka se tiskla ke mně. A z druhé strany se mi o nohu opíral indikátor, strachem celý červený.

„Tak se chytili, holoubci," pronesl Veselý Ypsilon. „To je dobře." Hovořil bez zlosti a dokonce se při tom usmíval. Zato doktor Verchovcev, který se už stačil převléknout - sundat skafandr a nasadit si svůj klobouk - měl tvář nehybnou jako masku s prázdnýma očima.

Alenka ode mne půl kroku odstoupila.

„Kampak?" zeptal jsem se.

„Tady jsem," zašeptala.

Dva chlapi v černých uniformách nás drželi na mušce. Na tlouštíkův příkaz k nám přistoupil doktor Verchovcev a zvedl kapitánův revolver. Potom nás rychle prohledal; studenýma rukama objel boky a sahal nám do kapes.

„Všechno v pořádku," ohlásil tiše, „víc zbraní nemají."

„Kde by vzali zbraně?" zasmál se tlouštík. „Vždyť chytají motýly. A netušili, že sami padnou do pasti. Jako ten tady." Veselý Ypsilon ukázal tlustým prstem na MODRÉHO RACKA. „Sami se chytili do pasti. Nikdo je nezval!" a hlasitě se rozesmál. Potom poručil:

„Všem nasadit pouta!"

Pouta měli zřejmě už připravená. Jeden z černých chlapů otevřel tašku, která mu visela přes rameno, a vytáhl z

ní svazek lesklých pout. Než je rozdělil podle párů, přistoupil tlouštík ke mně, šťouchl mě tlustým prstem a řekl:

„Tak co, profesore, nechtěl jsi mi dát hovoráka?“

„Nechtěl,“ odpověděl jsem.

„Podívej se na něj,“ obrátil se tlouštík k Verchovcevovi. „Bylo mu líto dát hovoráka starému kamarádovi! Kdepak je ptáček teď?“

„Nevím,“ pokrčil jsem rameny, ačkoliv jsem věděl, že hovorák zůstal na lodi.

Tlouštík zřejmě pořád ještě hovoráka potřeboval, přikázal proto svému pomocníkovi:

„Běž prohledat jejich loď.“

Potom se obrátil ke mně a dodal:

„Za to, že jsi mě obelhal, profesore, budeš potrestán. A to citelně. Moji pomocníci se v tom vyznají. Ale ne teď, ne teď... Nasaďte jim pouta. Nikdy jim nesmíme věřit.“

Chlap v černé uniformě přišel ke mně a cvakl pouty. Měl jsem spoutané ruce.

„Další!“ přikázal Veselý Ypsilon.

Jeho pomocník přistoupil k Poloskovovi. Pohyboval se pravidelně a jednal tak přesně a důkladně, až se ve mně zrodilo podezření, že je to robot.

„Další!“ řekl tlouštík.

Pouta zacvakla na Zeleného zápěstí.

„Další!“

Pomocník se sklonil k indikátorovi a nerozhodně se zastavil. Indikátor má deset nožiček a všechny jsou tak tenké, že se na ně pouta nedají nasadit.

„Hlupáku!“ řekl tlouštík. „Holce je nasaď!“ Rozhlédl se. „Kde je ta holka?“

Alenka zmizela.

KAPITOLA DVACÁTÁ

V zajetí

„Kde je ta holka?“ znervózněl Veselý Ypsilon a z tváře mu zmizel úsměv. Byl to zvláštní pohled na to, jak se jeho krátké, tlusté ruce nervózně pohybují jako oddělené od těla.

„Jaká holka?“ zeptal se jeden černý chlap.

„Byla tady holka!“ křičel tlouštík. „Jmenovala se... jak se jmenovala?“ Vytáhl z kapsy zápisník a slabikoval: „A-le-na. Kde je Alena?“ Tentokrát hleděl na mě.

„Jaká Alena?“ zeptal jsem se co nejklidněji.

Celou tuto dobu jsem si lámal hlavu, jak dokázala utéct. Stojíme přece na otevřeném prostranství, nikde není žádná skrýš.

„Byla tu holka,“ trval na svém tlouštík. „Sám jsem ji viděl. Ty jsi ji taky viděl?“ zeptal se Verchovceva, který tu stál se spuštěnýma rukama a vypadal, že spí s otevřenýma očima.

Tu se vrátil zpátky z PEGASU chlap v černém, který šel hledat hovoráka. Vlekl ptáka za nohy, hovorákova hlava se houpala těsně nad podlahou.

„Á, našel ho,“ zaradoval se tlouštík. „Zakruť mu krkem.“

„Cože?“ zeptal se chlap.

„Říkám, abys mu zakroutil krkem. Už ho nepotřebujeme.“

„To nesmíte!“ rozhořčil jsem se. „Nesmíte ho zabít. Možná, že je to poslední existující hovorák.“

Indikátor pobouřením zmodral a cupital na tenkých nožkách k hovorákovi, zřejmě mu chtěl pomoct. Veselý Ypsilon ho zahlédl a rozesmál se.

„Kampak jdeš?“ oslovil indikátora a na svou tloušťku hbitě přiskočil a nastavil mu nohu.

Indikátor upadl a urážkou zčernal.

„Nu,“ pokračoval tlouštík, „na co čekáš? Řekl jsem přece, že hovoráka už nepotřebujeme. Utrhni mu hlavu.“

Nevím, jestli hovorák tlouštíkovi rozuměl nebo ne, ale zatřepal se černému chlapovi v ruce a pronesl hlasem. který jsem neznal:

„Pták hovorák je chráněn zákonem planety Bluk jako velmi vzácný a zajímavý tvor. Lov na hovoráky je zakázán a narušitelé tohoto zákona podléhají trestu a veřejnému odsouzení.“

„Zavři mu zobák!“ zaječel Veselý Ypsilon. „l bez něho máme starostí nad hlavu!“

Vtom se stalo něco nepochopitelného. Chlap v černé uniformě zvedl hovoráka za nohy do výše, aby ho mohl uchopit za krk, a když natáhl ruku, ztratil najednou rovnováhu, upadl na podlahu, překvapením zaúpěl a hovoráka pustil. Ten se ve vzduchu obrátila vzlétl ke stropu.

„Střílej!“ vykřikl tlouštík a tasil revolver.

Zahřměly výstřely. Jedna nebo dvě kulky hovoráka málem zasáhly, on se jim však obratně vyhnul a odletěl do vzdáleného, neosvětleného kouta jeskyně.

Černí pomocníci za ním chtěli běžet, ale Veselý Ypsilon je zastavil:

„Nechte toho! Pustili ptáka, pitomci! Jak to, že jsi spadl?“

„Nespadl jsem,“ bránil se chlap v černé uniformě. „Někdo mi podrazil nohy.“

„Mlč!“ rozezlil se tlouštík, až se mu rosolovité tváře zatřásly. „Jak si budeš vymýšlet, podrazím tě tak, že už nevstaneš! A honit ho nebudeme. Stejně zabloudí někde v tunelu. A času máme málo. Čeká nás jiná práce.“

Tlouštík se obrátil k mlčícímu, neživému MODRÉMU RACKOVI a zeptal se tak, jako by mu loď mohla odpovědět:

„Slyšíš mě?“

Loď neodpovídala.

„Tak si tedy neodpovídej,“ pokračoval tlouštík. „Ani to není potřeba. Stejně vím, že nás posloucháš. Sedíš tam a pozoruješ nás, uvažuješ, proč jsem sem zavlekl PEGAS Udělal jsem to proto, abych tě konečně donutil se vzdát.“

Veselý Ypsilon přistoupil blíž k MODRÉMU RACKOVI a hovořil dál:

„Čtyři roky se nevzdáváš. Čtyři roky doufáš, že tě tvoji přítelíčkové zachrání. Čtyři roky nevěříš, že nikdo neví, kde jsi. Čtyři roky se domníváš, že tvůj prašivý pták doletěl na Venuši. Už jsem si myslel, že tady ve své kleci zdechneš. Ale dnes se všechno změnilo. Dnes otevřeš a dáš mi to, co mi právem náleží. Slyšíš, mě, kapitáne?“

Nikdo mu neodpovídal. Tlouštíkův hlas se rozléhal podzemím a vzdálenou ozvěnou se odrážel od stěn. Ozvěna

ztichla a tlouštík se nadechl:

„Kde je ta holka?“ zamručel. „Hrozně ji potřebuji.“

Doktor Verchovcev stál opodál a hleděl na zem. Oba chlapi v černých uniformách odstoupili stranou a zvedli revolvery, připravené k okamžité palbě.

„Vím, že mě slyšíš, kapitáne,“ začal znovu Veselý Ypsilon. „Zalezl jsi do své nory, vyčkáváš. Vyhlédni ven. Uvidíš tři lidi ze Země: hloupého profesora, který lítá po Galaxii a sbírá zvířata, jako by si nemohl vymyslet užitečnější činnost, poťouchlého kapitána a trumberu mechanika s ryšavými vousy.“

Ačkoliv jsem vnímal všechno, co se dělo kolem, myslel jsem jenom na Alenku. Kam mohla zmizet? Kde se skrývá?

„Už dlouho mi hážeš klacky pod nohy,“ pokračoval tlouštík a hleděl na MODRÉRO RACKA. „Ale dnešek je můj. Dneska mi dáš vzorec. Slyšíš...? Mlčí,“ pronesl tlouštík tiše jiným hlasem. „Uvažuje. Hned ho popoženem. Jenom škoda, že se ta holka někam ztratila. S ní by to šlo líp.“

Vytáhl z kapsy velký kapesník a otřel si zpocené čelo.

„Poslyš, kapitáne,“ pokračoval. „Když za tři minuty neotevřeš a nevydáš mi vzorec, nechám všechny své zajatce zabít. Ale ne naráz. Nejdřív uřízneme hloupému profesorovi uši. Na něho se zlobím nejvíc, protože mi odmítl dát hovoráka. Potom...“

„Počkej, tlustý piráte,“ ozval se najednou hlas Druhého kapitána. Poznali jsme ho, protože jsme ho slyšeli už mnohokrát. Vždy hovorák napodobuje hlasy naprosto dokonale.

„No proto,“ řekl Veselý Ypsilon.

„Ty nemáš v Galaxii co pohledávat,“ pokračoval Druhý kapitán. „Stejně tě najdou a chytnou, schovávej se, kde chceš. Raději mě poslechni a vzdej s...“

„Mlč!“ překřikl ho tlouštík. „Tak se nedomluvíme. Kvůli tobě a tvým přátelům jsem přišel skoro o všechno. Ale to poslední ti nenechám. Galaxium bude moje.“

„Styď se, piráte!“ řekl Druhý kapitán. „Jenže ty nemáš ani kapku studu.“

Moc jsme tomu rozhovoru nerozuměli. Pochopili jsme jen, že Druhý kapitán má něco, po čem tlouštík nesmírně touží a nemůže to od něj dostat ani mu to vzít. Slovo galaxium mi nic neříkalo, nikdy jsem je neslyšel. A kapitán MODRÉHO RACKA nechtěl galaxium vydat.

„Nebudeme ztrácet čas,“ rozhodl se tlouštík. „Tvoje myšlenky a nálady mě nezajímají. Stud je jenom pro slabochy. My silní stud neznáme. Pověz: dáš mi vzorec galaxia?“

„Musím si promluvit s těmi lidmi,“ řekl Druhý kapitán. „Ne,“ odmítl tlouštík, „nebudeš s nimi mluvit. Třeba byste vymysleli, jak mě oklamat. Teď hezky otevřeš vstup a přineseš mi vzorec galaxia. Za to slibuji, že propustím tebe i tyto lidi na svobodu. Ať si jdou, kam chtějí. Ale jestli to neuděláš, slibuji ti, že se budeš celé dny svíjet od jejich křiku. Máš totiž stud a svědomí.“

„Nepodaří se ti to, tlusťochu,“ řekl Druhý kapitán. „Od té doby, co jsem před čtyřmi roky přistál na této planetě, vymyslel sis už hodně způsobů, jak mi vzít absolutní palivo, ale žádný ti nevyšel. Nevyjde ti ani tento. Víš, co udělám?“

„Co“?

„Vyhodím MODRÉHO RACKA do povětří. Zahynu, ale galaxium nedostaneš. Nesmíš dostat absolutní palivo do rukou, nebo zaviníš tolik neštěstí, že ho obyvatelé Galaxie nenapraví ani za deset let.“

„Správně,“ souhlasil Veselý Ypsilon. „Ale mýlíš se, jestli si myslíš, že vyhozením MODRÉHO RACKA do povětří zachráníš profesora a jeho společníky. Dávám ti čestné slovo Černé mlhy, že stejně zahynou. K čemu jsou mi takoví zajatci? Když je propustím, poví o mé planetě SBORU GALAKTICKÉ BEZPEČNOSTI a za měsíc mě budou honit všechny křižníky Galaxie. Ať si raději myslí, že už nejsem mezi živými.“

„V tom případě chci těmto lidem všechno povědět. Nikdy jsem se s nimi nesetkal, ale když jsi je zajal, budou to dobří lidé. Přesvědčíme se, co řeknou, až vyslechnou můj příběh.“

„Ne!“ vykřikl tlouštík.

„Mlč!“ řekl tiše kapitán. „Kam spěcháš? Ještě stačíš splnit svou hrozbu.“

„Ať mluví,“ zasáhl do hovoru doktor Verchovcev. „Stejně ví, že měli na palubě hovoráka. Ať mluví, tím přece nikoho nezachrání.“

Tlouštík rozhodil ruce - no prosím.

„Poslyš, profesore, poslyšte, lidé. Byli jsme tři kapitáni. Před mnoha lety jsme zjistili, že v Galaxii řádí piráti. Potřebovali peníze a klenoty, potřebovali moc. Chtěli ovládnout celou Galaxii. Dozvěděli jsme se o nich, když přepadli planetu Triadu a ukradli tam loď. Dohnali jsme je, když se zmocnili jiné planety a zotročili její obyvatele. Začali tam tajně stavět válečný křižník, aby mohli přepadávat obchodní lodě. Dlouho bych mohl vyprávět o tom, jak jsme piráty vypátrali, jak jsme pronikli na zotročenou planetu a vyvolali na ní povstání proti uchvatitelům.“

„Porazili jste nás podvodem," zavrčel tlouštík.

Doktor Verchovcev mávl rukou.

„Ať mluví. Už toho moc nenapovídá."

„Tak tedy," řekl kapitán a počkal, až piráti utichnou, „dva piráti nám utekli. Několik let se skrývali tady, na okraji Galaxie, daleko od kosmických tras. Všichni na ně zapomněli."

„Ale my jsme nezapomněli," přerušil ho tlouštík.

„Ano," souhlasil Druhý kapitán, „oni nezapomněli a nevzdali se svých plánů. A ze všeho nejvíc se chtěli pomstít nám, třem kapitánům."

„A pomstili jsme se," řekl Veselý Ypsilon.

„Nepospíchej, ještě jsem neskončil. Nakonec stejně prohrajete. Nemůžete zvítězit nad celou Galaxií."

„Můžeme," protestoval tlouštík.

Druhý kapitán pokračoval, jako by ho neslyšel:

„Uplynula léta. My, tři kapitáni, jsme se rozešli. První kapitán odletěl na Venuši. Třetí kapitán se rozhodl letět do sousední galaxie, což ještě nikdo nedokázal. Já jsem se pustil do vědeckých výzkumů. A najednou jsem obdržel vzkaz od Třetího kapitána. Vzkaz byl nečekaný, protože nikdo nepředpokládal, že se vrátí tak brzy. Nechal jsem všeho a spěchal jsem mu naproti."

„Jenže nevěděl, že jsme ten vzkaz zachytili také," uchechtl se tlouštík a zamnul rukama, „a všechno jsme se dozvěděli."

„Ano," přikývl Druhý kapitán. „zachytili vzkaz Třetího kapitána, protože smutnou shodou okolností se skrývali na té planetě, ke které jsme letěli z opačných stran my. Můj přítel byl velice nemocný. Dlouhá cesta, kterou před ním nepodnikl žádný obyvatel naší Galaxie, podlomila jeho zdraví a on se obával, že nedokáže doletět na Zemi nebo svou rodnou planetu Fix. A letěl s velice důležitými zprávami. Obyvatelé sousední galaxie mu věnovali vzorec galaxia - absolutního paliva. Loď s motory na galaxium letí stokrát rychleji než kterákoli jiná kosmická loď. Planety si budou stejně blízké jako sousední města. Obyvatelé sousední galaxie zásobili motory jeho lodě galaxiem a dali mu s sebou vzorec této látky, abychom mohli jejich objevu využít. Třetí kapitán doletě1 na tuto planetu a přistál tu. Netušil, že zde našli útočiště piráti. Jeho nemoc pokročila tak, že už nemohl řídit loď. Piráti ho pečlivě sledovali, ale nezasahovali. Rozhodli se počkat na můj přílet a zjistit, jaké důležité zprávy přivezl Třetí kapitán. Když byl Třetí kapitán v bezvědomí, pronikli k němu na loď, ve které čekal na můj přílet, a instalovali tam mikrofony, aby mohli odposlouchávat naše rozhovory. Loď opatrně přenesli na tuto mýtinu."

„Musíš přiznat, že jsme se na tvůj přílet dobře připravili," pochlubil se Veselý Ypsilon.

„Když jsem přistál na planetě vedle lodě Třetího kapitána, nalezl jsem svého přítele ve velice špatném stavu. Kapitán mi vyprávěl o své cestě a o vzorci galaxia. Pochopil jsem, že nejdůležitější je odvézt kapitána na Zemi, kde ho mohou vyléčit. Viděl jsem však, že nesnese cestu vesmírem, a rozhodl jsem se u něj počkat, dokud se jeho stav nezlepší. Pospíchal jsem na svou loď pro potřebné léky, a když jsem je vybíral, otevřeli piráti připravený poklop a naše lodě spadly sem do podzemí."

„To bylo dobře vymyšlené," kasal se tlouštík.

„Ovšem," řekl Druhý kapitán. „Nahoře se na mě zaútočit báli. Když jsem pochopil, co se stalo, byl MODRÝ RACEK už v podzemí. Rozsvítilo se světlo a k lodi přišel tenhle chlap, co stojí vedle vás. Poznal jsem ho a pochopil jsem, že mě piráti přelstili. Slibovali, že mě propustí výměnou za vzorec galaxia. Bylo jim jasné, že s takovým palivem poletí tak rychle, že je nikdo nedokáže dohonit, nebudou se muset bát křižníků SBORU GALAKTICKÉ BEZPEČNOSTI a všechny lodě v Galaxii se stanou jejich snadnou kořistí. Rozhodl jsem se, že jim ten vzorec za nic na světě nevydám a že mě živého do svých rukou nedostanou. Uzavřel jsem vstup a do MODRÉHO RACKA je nepustil."

„A co se stalo se Třetím kapitánem?" zeptal se Poloskov.

„Pokusili se rozřezat naše lodě, aby nás zajali. U lodě Třetího kapitána se jim to podařilo a kapitána se zmocnili. Nejspíš ho zabili."

„To je lež!" protestoval tlouštík. „To není pravda. Umřel sám. Víš, jak byl těžce nemocen, a na tu nemoc zemřel. Když jsme rozřezali loď, byl už mrtev."

„Ale MODRÉHO RACKA se jim rozřezat nepodařilo," pokračoval kapitán. „Je totiž z diamantové slitiny. Na palubě jsem měl hovoráka, dárek Prvního kapitána. Dohodli jsme se, že když se mi něco stane, vypustím hovoráka s příkazem, aby letěl na Venuši a vyhledal Prvního kapitána. První kapitán ví, jak přivést hovoráka k vyprávění, kde jsem a co dělám."

„My jsme to bohužel nedokázali," řekl jsem. „Hovorák nám sice něco naznačil, bylo toho však málo."

„A jak se dostal k vám?" ptal se Druhý kapitán.

„Zranili ho," řekl jsem. „Piráti ho zřejmě pronásledovali."

„Přesně tak," přikyvoval tlouštík.

„Hovorákovi se však podařilo uletět. Roboti na železné planetě Šeleza mu opravili křídlo."

„Otrávili jsme jim za to všechnen olej a roboti jsou teď bezmocní," zasmál se tlouštík, až se mu všechny podbradky zatřásly.

„Roboty jsme vyléčili," podotkl jsem. „Už jsou v pořádku."

„Jak to?"

„Zastavili jsme se u nich na planetě a vyléčili je."

„Proklatě!" zvolal tlouštík.

„Bohužel hovorák s opraveným křídlem nedokázal doletět do Sluneční soustavy," řekl jsem. „Jen stěží se dostal na svou rodnou planetu."

„Hledali jsme ho tam," přiznal se tlouštík. „Společně s mým přítelem," ukázal na doktora Verchovceva.

„Zrádce!" ucedil Zelený zamračeně. „Ještě si to s tebou vyřídíme."

„Mlč!" pohrozil mu Veselý Ypsilon prstem. „Společně jsme pozabíjeli všechny hovoráky na planetě Bluk. Kupovali jsme je, vyměňovali, kradli. Chtěli jsme dokonce zničit všechen kyslík na planetě."

„Pomocí červů?" otázal jsem se.

„Ano. Bohužel se nám to nepodařilo. A čirou náhodou se hovorák dostal do rukou těmto nekňubům," pokračoval tlouštík, „a oni ho přivezli sem. Varovali jsme je. Sami si svůj osud zavinili. Teď si to odskáčou."

„To nic, nebojte se," řekl Druhý kapitán. „Netroufnou si vám nic udělat, jsou příliš zbabělí. Všichni piráti světa nikdy nepřemohou Tři kapitány. Nedokázali nad námi zvítězit, ani když jsme byli rozdělení."

„Ale dokázali!" vykřikl tlouštík. „Třetí kapitán už zemřel. Ty sedíš čtyři roky v zajetí. A jakmile se zmocníme galaxia, vyřídíme i Prvního kapitána."

„Vy žijete už čtyři roky v lodi?" zeptal se Poloskov.

„Ano," odpověděl Druhý kapitán. „Já se nevzdám. Mohu samozřejmě zničit vzorec galaxia, ale potom by ho nedostali ani ostatní obyvatelé Galaxie. Rozumné bytosti přitom absolutní palivo potřebují, všechny planety si budou stokrát blíž. Věděl jsem, že dříve nebo později přijde pomoc."

„Přišla, ale jiná," zasmál se tlouštík. „Už ses vypovídal, kapitáne? A teď se rozluč se vzorcem."

„Mám s Prvním kapitánem ještě jednu dohodu," pokračoval Druhý kapitán. „Když ode mne neobdrží čtyři roky zprávu, oznámí to SBORU GALAKTICKÉ BEZPEČNOSTI a bude mě hledat. Když mě náhodní lidé našli tak rychle, První kapitán mě najde ještě rychleji. A vy to víte."

„Tak už dost těch řečiček," pronesl dutě doktor Verchovcev.

„Začněte. Chce prostě získat čas."

Jeden z pirátů přistoupil blíž a silně mnou smýkl za spoutané nohy. Ztratil jsem rovnováhu a upadl. Pak mě odtáhl stranou. Pokusil jsem se bránit, prvnímu pirátovi však přišel na pomoc druhý a svázali mi nohy.

Tlouštík vytáhl dlouhý nůž, který měl za pasem, a obrátil se k lodi

„Dobře víš, Druhý kapitáne, že dovedu žertovat, zbytečně mi neříkají Veselý Ypsilon. Ale některé moje žerty končí v slzách." A zvedl nůž.

Poloskov se Zeleným mi přiskočili na pomoc. Doktor Verchovcev, který je pozorně sledoval, však proti nim vystřelil uspávací plyn z balónku, který mu visel na zápěstí. Oba přátelé se svalili na zem.

„Tak začínáme," řekl Veselý Ypsilon.

Ucítil jsem na krku dotyk chladného ostří nože.

„Sundej zámek," ozval se Druhý kapitán.

„To jsi měl chtít už dávno."

Tlouštík pokynul pirátovi, ten vylezl ke vstupu MODRÉHO RACKA a odemkl těžký zámek. Piráti ho tam zavěsili už dávno, hned jak se MODRÝ RACEK zřítil do podzemí. Druhý kapitán jim nedovolil vniknout do lodě a oni zas nechtěli, aby vyšel z lodě bez jejich svolení.

Pirát sestoupil a postavil se opodál s revolverem namířeným na vstup. Také Verchovcev zvedl zbraň. Nechtěli riskovat. Byli čtyři a báli se jednoho kapitána, kterého nemohli čtyři roky pokořit. „Ale žádné žerty," varoval Veselý Ypsilon, „nebo hned střílíme."

Loď se otevřela tak náhle, že jsem ani nestačil rozeznat kapitána, který skočil dolů jako modrý blesk. Současně zahřměly dva výstřely, kapitán však už byl dole. Odkutálel se stranou a revolvery tříštily kameny u jeho hlavy. Kapitán se skokem skryl do bezpečí za širokou vzpěru MODRÉHO RACKA.

Piráti se ihned rozeběhli a zalehli.

„Jen klid, stejně neuteče," rozlehl se Verchovcevův hlas. „Obkličte ho."

Jako odpověď se ozval od MODRÉHO RACKA výstřel.

Pochopil jsem, že kapitánovo postavení je téměř beznadějné. Piráti ho pomalu obkličovali.

„Nestřílej!" zakřičel tlouštík.

Jeho hlas zazněl těsně vedle mě. Zahlédl jsem, jak znovu zvedá nůž k mému hrdlu.

„Jestliže vystřelíš, je s profesorem konec."

A právě v této chvíli se ozval od naší lodě hlas:

„Nehýbejte se! Jste obklíčeni!“

Tlouštíkova ruka s nožem znehybněla. Pěstí jsem mu nůž vyrazil, až odletěl daleko stranou.

„Slyšeli jste?“ rozlehl se druhý hlas ze tmy na té straně, kam odletěl hovorák. „Odhoďte zbraně!“

Piráti pomalu vstávali a jejich revolvery zazvonily o zem.

Zvedl jsem hlavu a spatřil, jak od PEGASU přichází doktor Verchovcev ve skafandru bez přílby.

Vyjeveně jsem se překulil na druhý bok.

Druhý doktor Verchovcev, v klobouku, vkleče zvedal ruce.

Zezadu se k pirátům blížil První kapitán. Přesně stejný jako jeho socha na planetě Tří kapitánů, jenže živý, opálený, v modré uniformě dálkového kosmického loďstva.

Odněkud přiletěl hovorák, zatřepal křídly a usedl kapitánovi na rameno. A nakonec se ze tmy vynořila Alenka.

KAPITOLA DVACÁTÁ PRVNÍ

Jak to vlastně bylo

Alenka zmizela ve chvíli, kdy nás piráti zajali. Udělala to tak nenápadně, že to v podzemí nikdo nezpozoroval. Včetně mě. Teprve později jsem se dozvěděl, jak se jí to podařilo. Ale když už všechno vyprávím popořádku, musím vysvětlit, co dělala Alenka v době, kdy jsme byli v zajetí, a jak První kapitán a doktor Verchovcev (pravý doktor Verchovcev) našli vchod do podzemí a zachránili nás.

Bylo to tak: Alenka dostala na trhu v Palaputře jako dárek kouzelnou čepici. Daroval jí ji trpaslík, který prodával neexistující ryby a tvrdil, že jsou neviditelné.

Alenka si zpočátku myslela, že jde o žert, čepice totiž byla tak lehká, že nic nevážila. Když jsme se vrátili na loď, šla do své kajuty a začala přebírat věci koupené na trhu. Přitom našla v kapse ještě něco neviditelného a bez váhy. Vzpomněla si na kouzelnou čepici a zkusila si to dát na hlavu. A stala se neviditelnou. Nejdřív chtěla běžet za mnou nebo Poloskovovem a pochlubit se, potom si však uvědomila, že neviditelnost je z hlediska fyziky nemožná, a když nám bude tvrdit, že kouzelná čepice funguje, nebudeme se na ni chtít ani podívat a prostě neuvěříme. Odložila ji proto stranou a řekla si, že ji použije až po návratu na Zemi. Taková čepice se tam může hodit. Když přijde pozdě do školy, bude moct vejít do třídy a sednout si na své místo tak, že..ji přitom nikdo neuvidí. A dokonce by mohla (i když to Alenka nikdy nedělá) nahlédnout do sešitu jedničkářce Kožešníkové.

Čepici nosila Alenka stále s sebou v tašce přes rameno. Když se v podzemí rozsvítilo světlo a objevil se tlouštík se společníky, Alenka si čepici nenápadně nasadila a zmizela. Z podzemí však neodešla. Doufala, že kdyby nás někam zavřeli, může ukrást klíče a osvobodit nás.

Poodešla stranou a vyslechla všechno, co říkal tlouštík, Stála by tam i dál, najednou se však objevil pirát, který nesl za nohy hovoráka. Tlouštík přikázal pirátovi hovoráka zabít, protože ho už nepotřebovali, a Alenka pochopila, že musí jednat.

Přistoupila po špičkách k pirátovi a podrazila mu nohy. Pirát upadl, pustil hovoráka, vypukla střelba a hovorák uletěl.

Co dělat dál? Alenka si vzpomněla, že hovorák odtud uletěl už jednou. Druhý kapitán ho vypustil a hovorák našel cestu z podzemí. To znamená, že zná cestu ven. Alenka se pustila za hovorákem. Až najde východ, hned se vrátí zpátky. Potom nás vysvobodí z vězení a vyvede na svobodu.

Zpočátku běžela potmě. Do dlouhé chodby prosvítalo světlo z hlavní jeskyně jen nepatrně. Hovorák letěl vpředu, Alenka ho neviděla, ale slyšela pleskání jeho křídel. Když se už dostatečně vzdálili od pirátů, Alenka tiše zavolala:

„Hovoráku, počkej!“

Hovorák uslyšel její hlas. V té chvíli se zrovna ocitli ve vedlejší jeskyni, menší než předchozí. Uprostřed stála malá černá kosmická loď. Alenka docela zapomněla, že je neviditelná, a nesundala si čepici. Hovorák nad ní opsal kruh, nedůvěřivě zakýval korunkou a letěl dál, do úzkého průlezu skrytého za výstupkem skály. Alenka došla k průlezu, který stoupal strmě vzhůru. V dálce svítil bílý kroužek denního světla.

Chystala se škrábat nahoru, když zaslechla slabé sténání.

Sténání doléhalo z tunelu černého jako bezměsíčná noc. Alenka opatrně přistoupila blíž. Sténání zesílilo. Protože neměla baterku, kterou nechala v hlavní jeskyni, musela dál jít naslepo. Počítala kroky. Při třicátém kroku narazila rukou na mříž.

Další zasténání.

„Je tady někdo?“ zeptala se šeptem.

Sténající ji zřejmě neslyšel.

„Vydržte,“ řekla Alenka. „Napřed osvobodím naše a hned potom vás; jestli jste také zajatcem těch verchovcevů.“

Žádná odpověď.

Alenka se vracela zpátky. Nesměla ztrácet čas, bůhví, co si zatím tlouštík vymyslí.

Když se Alenka vrátila k průlezu, ještě jednou nahlédla dovnitř. Světelná skvrna - východ z podzemí - zmizela. Alence nedošlo, že nastala krátká noc, a polekala se, že pokládala za východ nějaký tunel. Nebo se možná opravdu zmýlila. Nevyletěl hovorák nějakým jiným průchodem? Třebaže se hodně bála o mne, Poloskova i Zeleného, rozhodla se raději ztratit ještě několik minut a ověřit, jestli je to východ nebo ne. Kdyby to byla slepá chodba a ona nás sem zavedla, znamenalo by to naši záhubu, protože by nás piráti chytili.

Lezlo se jí těžko. Průlez byl kluzký, shora neustále kapala voda. Alence se zdálo, že už uplynula nejmíň hodina,

a průlez pořád nekončil. Už se chtěla vrátit, když se tma začala rozptylovat a ukázalo se, že je u východu, který pro tmu neviděla. Poslední metry byly nejhorší, shora do průlezu napadala hlína a pronikly dlouhé kořínky keřů. Alenka se málem rozplakala, už ani nevěřila, že se prodere nahoru k slunci a čistému vzduchu. Na chvilku zapomněla na nás, na piráty, na všechno na světě a toužila jen po tom, aby se dostala ven.

Ještě poslední vzepětí sil a Alenka pochopila, že zvítězila, průlez zůstal vzadu. Vzadu zůstalo i nevlídné podzemí s piráty a jejich zajatci.

Po modré obloze se rychle pohybovalo žluté slunce. Druhé slunce už dosáhlo zenitu a začalo připalovat. Alence přímo před nosem dováděli dva chrobáci, útočili na sebe, tloukli se lesklými křídly a vůbec si jí nevšímali. Alenka na ně pohlédla a se smutkem si uvědomila, že se musí vrátit. Už tak ztratila spoustu času. Ale zato věděla, kudy musíme utíkat, abychom unikli z podzemí.

Naposledy pohlédla dopředu, rozhrnula hustou trávu a tu zahlédla na vršku nedalekého kopce onu kosmickou loď, která přiletěla k PEGASU před posledním přeletem ke zrádné mýtině. Loď doktora Verchovceva.

„Dobře, že jsem se podívala," pomyslela si Alenka. „Jinak bychom vyběhli a padli jim přímo do rukou. Piráti určitě nechali na lodi stráž."

Už se chystala vlézt zpátky do průlezu, když zahlédla na schůdkách lodě sedět hovoráka. Zobákem bušil do zavřeného vstupu. Alenka chtěla zavolat hovoráka zpátky, ale nestačila to. Hovorák by ji stejně neslyšel.

Vstup se otevřel a stanul v něm vysoký mladý muž, kterého Alenka už někde viděla. Ale kde?

Hovorák mu usedl na rameno.

„Starý brachu!" zajásal mladík. „Jak jsi nás našel?"

Když Alenka spatřila muže s hovorákem na rameni, poznala ho. Byl to První kapitán. Kapitán přiletěl na pomoc! Jak se ale dozvěděl, kde má hledat? Alenka vyskočila a spěchala k lodi. To je dobře, že je kapitán tady! Teď už bude všechno v pořádku.

K lodi jí zbývalo už jen několik kroků, už chtěla zavolat, ale nemohla popadnout dech. Tu vyšel z lodě další člověk a stanul vedle kapitána. Byl to doktor Verchovcev. Byl však oblečen jinak než doktor v podzemí, měl skafandr a za pasem revolver. Alenka se nechápavě zastavila. Nějakým záhadným způsobem se doktor dokázal objevit současně na dvou místech. Jedno jí však bylo jasné: Prvnímu kapitánovi hrozí nebezpečí, protože ještě neví, že Verchovcev je ve skutečnosti pirát.

„Kapitáne, pozor! Nebezpečí! Verchovcev je zrádce!" vykřikla.

Kapitán i doktor se ohlédli po hlase. Nikoho však neviděli, Alenka byla stále ještě neviditelná.

„Kdo to mluví?" zeptal se kapitán.

„Verchovcev byl před chvílí v podzemí!" volala Alenka. „Je to pirát. Zajali Druhého kapitána a naši posádku."

„Jakou posádku?" divil se kapitán, který se snažil pochopit, odkud dětský hlas přichází.

„Posádku PEGASU," řekla Alenka. „Opatrně, kapitáne."

„A kdo jsi ty?" zeptal se kapitán.

„Alenka," odpověděla Alenka a nespouštěla zrak z Verchovceva.

Ale Verchovcev nevytrhl zbraň, nezaútočil na kapitána. A kapitán se doktora vůbec nebál.

„Mýlíš se, děvčátko," řekl kapitán. „Doktor Verchovcev už tři dny neopustil naši loď. Přiletěli jsme společně na pomoc vám a Druhému kapitánovi. Dole v podzemí je jiný člověk, který se za našeho přítele doktora Verchovceva jen vydává. Takže k nám můžeš klidně přijít."

„A co když se i vy vydáváte za Prvního kapitána?" zeptala se Alenka.

„Za nikoho se nevydávám," namítl kapitán. „Sama jsi mě poznala. A podívej se na hovoráka. Ten mě také poznal. Ptáka není snadné oklamat. Hovoráku, poznal jsi mě?"

„Pospěš si, kapitáne," pronesl hovorák. „Vzorec galaxia je v oddělení se vzorky materiálů. Jestli se mi něco stane, předej vzorec Galaxii. Je to velice důležité. Kvůli němu zahynul Třetí kapitán."

Hovorák mluvil hlasem Druhého kapitána.

„Tak vidíš," řekl První kapitán. „Už věříš? No tak, pojď blíž. Ztrácíme čas. Jak ses dostala ven? Kde se schováváš?"

Alenka přistoupila až ke schůdkům.

„Já jsem tady," vysvětlila. „prolezla jsem za hovorákem."

„Nic nechápu!" rozhlížel se doktor Verchovcev. „Kde je to děvčátko? Je snad neviditelné?"

„Správně, jsem neviditelná," řekla Alenka. „Vy jste to ještě nepoznali? Jak jinak by se mi podařilo pirátům utéct?"

Alenka sundala čepici. Tu i První kapitán, jeden z nejodvážnějších lidí v Galaxii, sebou překvapeně trhl.

Alenčina žlutá kombinéza byla umazaná od hlíny a na rukávu roztržená, vlasy měla Alenka rozcuchané a poškrábanou tvář...

„Alenko, vezmeš si dnes k večeři krupičnou kaši?" zeptal se hovorák profesorovým hlasem.

„Jsi skvělé děvče!“ pochválil ji První kapitán. „Půjdeme. Cestou nám všechno povíš.“
Rozběhli se k průlezu, protože už nesměli ztratit ani minutu.

KAPITOLA DVACÁTÁ DRUHÁ

Tlouštík lže

„Pouta se hodí," řekl Druhý kapitán. „jsou to zákeřní tvorové, nesmíme jim věřit."

„Čestné slovo," pronesl slavnostně tlouštík, „že se nepokusím o útěk."

„Ale pokusíš," řekl přesvědčeně kapitán.

Doktor Verchovcev přitom přistoupil ke svému dvojníkovi. Byl to úžasný pohled. Kdyby se dotázali mne, řekl bych, že opravdový doktor Verchovcev je ten s kloboukem. S ním jsme se přece seznámili na planetě Tří kapitánů.

„Nuže, samozvanče," řekl doktor Verchovcev ve skafandru, „ukaž nám svou pravou tvář."

„Nerozumím vám," bránil se doktor Verchovcev v klobouku a ustoupil o krok.

Zelený, který mu stál za zády, ho postrčil zpátky k jeho dvojníkovi.

„Kvůli tobě, holoubku, jsme si mysleli o dobrém člověku moc nepěkné věci. Kvůli tobě jsme málem zahynuli."

„Ovšem," přidala se Alenka. „Přestali jsme Verchovcevovi věřit tak, že po jeho příletu s Prvním kapitánem, kdy se nás pokusil zadržet, jsme rychle odletěli a spadli do jámy."

„Nechte mě," bránil se falešný Verchovcev. „Nesahejte na mě."

Veselý Ypsilon se najednou rozesmál:

„V cizí kůži se špatně chodí. Nestojí za nic. Já mám svou, mně se nemůže nic stát, nikoho jsem neklamal. Jsem čestný pirát."

Skutečný doktor Verchovcev přistoupil k pirátovi v klobouku a pozorně si ho prohlížel. Pirát nemohl ustoupit, protože za ním stál Zelený.

Doktor Verchovcev najednou napřáhl ruku ke svému dvojníkovi a rychle mu přejel po hlavě, tváři a hrudi.

Všichni viděli, jak s piráta spadl obal napodobující Verchovceva a pod ním se objevil docela jiný tvor, a to nebyl člověk. Verchovcev totiž zahlédl tenký zip, uzavírající obal.

Klobouk se odkutálel stranou. Doktorův oblek se nám válel u nohou. A nad hromádkou hadrů, které ještě před chvílí byly Verchovcevem, stál asi půldruhého metru vysoký hmyz s chlupatýma nožkama, válcovitým chitinovým tělem a velkými ostrými klepety. Hmyz rozprostřel krátká křídla a chystal se vzlétnout, ale Zelený ho zachytil. Hmyz k němu otočil hlavu a hrozivě rozevřel klepeta.

„Pozor!" zvolal Druhý kapitán. „Je jedovatý."

Zelený odtáhl ruku. Druhý kapitán zvedl revolver a namířil na piráta.

Když pirát viděl, že nemá kam utéct; zvedl náhle dlouhý tenký ocas s bodcem na konci a vrazil si ho do hrudi. Potom upadl a rozhodil přitom tenké nožky.

„Probodl sám sebe!" zvolala Alenka. „Jako štír."

„Štíři se nikdy nezabíjejí. To je báchorka," vysvětlil jsem jí.

„Jen rozumné bytosti vědí, co je to smrt."

„Nevěřte mu," promluvil znenadání tlouštík. „Chci s vámi spolupracovat, a proto se raději ke všemu přiznám. To je vůdce pirátů. Donutil nás, abychom se mu podřídili, a vymýšlel všechny zločiny. Jmenuje se Kryss, pochází z mrtvé planety Krokrys. Před léty se obyvatelé této planety navzájem vybili ve válkách a poslední z nich se skrývají v podzemí. Nezabil se, na to se má příliš rád. Ztratil jen vědomí. Doufá, že ho tu zanecháte, on se potom probere a uteče. Udělal to už víckrát. Zabijte ho."

„Proč bychom ho měli zabíjet?" tázal se Druhý kapitán. „Bude souzen."

Přistoupil ke Kryssovi ležícímu na kupě hadrů, sehnul se, zvedl za nohu jeho lehké tělo a podal je zajatým pirátům v černých uniformách.

„Odneste ho do PEGASU," přikázal kapitán, „a zavřete ho do klece. Máte tam nějakou prázdnou klec, profesore?"

„Máme. A ne jednu. Vždyť jsme nasbírali mnohem méně zvířat, než jsme předpokládali. Půjdu na loď s piráty a dohlédnu, aby byla klec bezpečně uzavřena."

„Potom ho odvezeme na planetu, kde ho už dlouho hledají. Ať ho tam soudí."

„Správně," přidal se tlouštík. „Zrovna tohle potřebuje. Vždyť on vymyslel, že se bude vydávat za Verchovceva. Jako doktor letěl na základnu průzkumníků Arkturu. Doufal, že tam najde plány MODRÉHO RACKA. aby pronikl do lodě. Jako doktor Verchovcev prodával červy v Palaputře a ničil hovoráky, aby se jeden z nich nedostal k Prvnímu kapitánovi a nemohl ho zavolat na pomoc. On mě donutil darovat profesorovi diamantovou želvu. Jako doktor Verchovcev otrávil olej u robotů. Nezaslouží slitování! Suďte ho, zrádce a zaprodance!"

„Jen pomalu, Veselý Ypsilone!“ řekl Druhý kapitán. „Nedoufej, že všechno svalíš na svého kumpána a vyhneš se tak trestu. Tebe budou soudit také. Vždyť jsem tě honil po celé Galaxii. Spáchal jsi tolik zločinů, že je žádnou zradou nevykoupíš.“

Tlouštík se zakabonil a ztichl.

Doprovodil jsem oba piráty vlekoucí na loď Krysse, předstírajícího smrt. Poloskov šel se mnou, protože pirátům nevěřil. Zavřeli jsme Krysse do nejpevnější klece a vrátili jsme se zpátky. Tam se už hovořilo o něčem jiném.

„Jak se odtud dostaneme?“ zeptal se První kapitán tlouštíka.

„Když mi slíbíte, že zůstanu naživu, pomohu vám odtud,“ smlouval tlouštík, „jinak nevím, proč bych vám měl pomáhat. Nikdo kromě mě neví, jak se zvedá příklop. Je z tak odolného materiálu, že ho neprorazí ani gravitační bomba.“

„Když nechceš mluvit, nemusíš,“ pousmál se První kapitán.

„Počkáme, až se probere tvůj přítel Kryss, a ten nám s radostí pomůže.“

Oba kapitáni stáli vedle sebe, a třebaže jeden z nich byl opálený, zdravý, v novém skafandru a druhý byl vyčerpaný, unavený a vyhublý, byli si podobní jako bratři. Hleděl jsem na ně se zalíbením. Byli skvělejší než sochy na planetě Tří kapitánů. První kapitán objal svého přítele kolem ramen. Tyčili se nad tlouštíkem jako nad velkou žábou.

„Ne,“ vykřikl tlouštík, „nepomůže! Zahynete tady!“

„Nezahyneme,“ řekl Druhý kapitán. „Teď, kdy moji přátelé,“ pohybem ruky zahrnul nás všechny, protože jeho přáteli nebyli jen První kapitán a doktor Verchovcev, ale i my, posádka PEGASA, přišli jsme mu přece na pomoc, i když jsme ho nikdy předtím neviděli, „teď, kdy jsou moji přátelé se mnou, nebojím se žádných pirátů. V nejhorším odletíme na lodi Prvního kapitána, vrátíme se a naše lodě vyprostíme později.“

Veselý Ypsilon zaváhal. Pochopil, že nemá cenu smlouvat, a už se chystal promluvit, Zelený však všechno pokazil.

„Ne,“ prohlásil. „Za prvé, nikdy neopustím svoji loď. Raději zůstanu zde a počkám. Vždyť musíme krmit zvířata. Na jinou loď se nám nevejdou. Ne, to nepůjde. Prozraďte nám, prosím, jak se příklop otevírá.“

S tlouštíkem se nesmělo hovořit způsobem, jakým to udělal Zelený. Piráty nesmíte o nic prosit, jinak jsou bezohlední.

Jakmile tlouštík uslyšel Zeleného slova, ožil.

„Ne,“ řekl, „žádám písemný příslib, že zůstanu naživu, a pak vás odtud pustím.“

Kapitáni pohlédli na Zeleného, nic mu však nevyčítali.

„Dobrá,“ prohlásil První kapitán, „počkáme. Dáváme ti deset minut na rozmyšlenou. Času máme dost.“

„Správně,“ podpořil ho Druhý kapitán. „A ty, První kapitáne, nám zatím povíš, jak jsi nás našel. Hovorák za tebou přece nepřiletěl.“

„A já připravím obložené chlebíčky,“ řekl Zelený provinile.

„Všichni už máme hlad.“

„Dobrá,“ souhlasil kapitán.

„Ráda bych ti pomohla, Zelený,“ řekla Alenka, „ale jsem tak zvědavá na vyprávění Prvního kapitána, že nemůžu odejít.“

„Jen tu zůstaň, Alenko,“ řekl První kapitán. „Bez tebe bychom naše přátele nezachránili.“

„Ani já bych bez vás nic nedokázala,“ odpověděla Alenka a zčervenala hrdostí.

„Alenko,“ napomenul jsem ji, „umyj si ruce a dej se do pořádku. Jsi špinavá jako bahenní krtek z planety Vukanaty.“

„Ano,“ nedohadovala se Alenka. „Když krtek, tak krtek.“

Rozběhla se k lodi a v běhu volala:

„Dokud nepřijdu, nic nevyprávějte!“

První kapitán se obrátil k Veselému Ypsilonovi a lhostejně se zeptal:

„Tak co, ještě ses nerozmyslel?“

Tlouštík se podlézavě usmál, až mu očka zapadla do tváře. Kapitán se od něj odvrátil.

Alenka se vrátila za dvě minuty. Všiml jsem si, že si ruce umyla dost ledabyle, ale místo žluté kombinézy si vzala modrou.

Za Alenkou cupital indikátor. Nejraději by se rozdělil na kusy, aby mohl být všude. Víc než živočicha připomínal živou duhu. Za nimi si pomalu vykračoval věčně zaměstnaný pavouk tkáč troglodyt. Pletl naráz troje palčáky, všechny na pravou ruku.

„Už jste tady?“ usmál se První kapitán při pohledu na neobvyklý průvod. „Hned na začátku se musím přiznat, že moje úloha v tomto příběhu je skromná. Celé čtyři roky jsem pracoval na Venuši. Ukázalo se, že proměnit velkou planetu v kosmickou loď a přemístit ji na novou oběžnou dráhu je téměř nesplnitelný úkol. A protože byl téměř nesplnitelný, nezbývalo nic jiného než jej splnit.“

„To je ono," přikývla Alenka. „Moc lituji, že nemám tak silnou vůli."

„Vůle se dá vypěstovat," usmál se kapitán. „Podívej se na pavouka tkáče troglodyta. To je záviděníhodná vytrvalost! A až se naučí rozlišovat levou a pravou stranu, bude nedocenitelný."

To je příklad!" odmítla Alenka srovnání. „Vždyť je hloupý."

„O to právě jde, že samotná vytrvalost ještě nic neznamená. Za víc než čtyři roky se Venuše nepohnula ze své dráhy ani o centimetr a my jsme přemýšleli, dohadovali se a připravovali rozhodující okamžik. Doufám, že se stačím vrátit, než začnou přesouvat planetu blíž k Zemi. Bude to už brzy."

„Potom se na Venuši změní podnebí?"

„Hodně se změní. Tak, že za několik desítek let bude na ní možné žít stejně jako na Zemi."

„A my jí budeme říkat druhá Země," navrhovala Alenka.

„Proč? Zůstane Venuší. Copak je to špatné jméno?"

Alenka neodpověděla. Vím, že se jí toto jméno nelíbí. Už jednou prohlásila, že je hloupé nazývat planety podle dávných bohů, kteř í se ničím neproslavili.

„Tak jsem se zabral do práce," pokračoval První kapitán ve vyprávění, „že čtyři roky proletěly, ani nevím jak. Musím se přiznat, že jsem se o své přátele nebál, věděl jsem totiž, kam až dokáže osud zavát kapitány. Na návrat Třetího ze sousední galaxie bylo brzy a ty, Druhý, jsi mi dal termín čtyři roky."

„A nebylo vám líto," zeptala se Alenka, „že sedíte pořád na jedné planetě a nelétáte k jiným hvězdám?"

„To je složité, Alenko," odpověděl První kapitán vážně.

„Ovšem, toužil jsem po tom, stát zase na kapitánském můstku a přistávat na neznámých planetách. Uvědomoval jsem si však, že moje zkušenosti a znalosti potřebují ve sluneční soustavě. A jak jsem říkal, miluji neřešitelné úkoly a neuskutečnitelné projekty."

„A vaše žena," nepřestávala dorážet Alenka, „zatím létá po celé Galaxii a hledá živou mlhovinu. Určitě jste jí hrozně záviděl."

„Záviděl, jistě," přiznal kapitán. „A ještě víc jí budu závidět, až svou mlhovinu najde."

„To je nemožné," vmísil jsem se do rozhovoru. „Žádná živá mlhovina neexistuje. Stejně jako neexistují živé planety."

„V tom se tedy mýlíte, profesore," nesouhlasil Druhý kapitán.

„Jednou jsem takovou živou planetu navštívil. Stěží jsem utekl. Živí se tím, co si přitáhne z vesmíru. Ještě dobře, že má MODRÝ RACEK takové silné motory."

„To je velice zajímavé," řekl jsem. „Popovídáme si o tom později. Sám jsem o takovém divu ještě neslyšel."

„Tati, nehádej se," ozvala se Alenka. „Kapitán určitě nelže."

„Nelžu," usmál se kapitán,. „My vždycky říkáme pravdu. Dokonce i nepřátelům."

Pohlédl na Veselého Ypsilona, který se ihned otočil a předstíral, že si prohlíží stěny jeskyně.

„Nu, a potom jsem najednou dostal telegram," dokončil První kapitán svůj příběh, „že za mnou letí náš starý přítel doktor Verchovcev. Po příletu mi vyprávěl, že má starost o osud Druhého kapitána. Když mi všechno vyložil, požádal jsem o dovolení ihned opustit Venuši. A dál ať pokračuje doktor."

„Ale prosím vás!" usmál se rozpačitě doktor Verchovcev, nahrbil se a zamrkal. „Nic jsem neudělal, opravdu nic... Přesněji řečeno, vy z PEGASU jste byli poslední kapkou, kterou přetekla číše mých podezření."

„Pěkně děkuju!" řekl Zelený, který nám rozdával chlebíčky se sýrem. „To vy jste se choval divně."

„Vždyť jsem o vás tehdy ještě nic či lépe skoro nic nevěděl."

Verchovcev přešlápl z jedné nohy na druhou a pohladil indikátora, který zvědavostí celý zmodral.

„Nikdy jsem nevěřil tomu, že smělý a vynalézavý Druhý kapitán zmizel beze stopy. Znal jsem i jeho MODRÉHO RACKA a věděl jsem, že se těžko najde v celé Galaxii síla schopná zahubit Druhého kapitána."

„Děkuji za poklonu," řekl Druhý kapitán.

„Není zač. Nejde o poklonu, ale o střízlivé konstatování."

„Teď vypadá docela jako náš učitel matematiky" zašeptala mi Alenka.

„Při výstavbě muzea Tří kapitánů jsem prostudoval jejich životopisy. Pomáhal mi První kapitán, který mi nikdy neodmítl poslat fotografie, poznámky a upřesňoval podrobnosti. Ale když jsem se mu svěřil se svými dohady o osudu Druhého kapitána, odpověděl mi velice vyhýbavě. Tak vyhýbavě, až jsem usoudil, že První kapitán ví o MODRÉM RACKU víc, než chce nebo může říct."

„Nic zvláštního jsem nevěděl," přerušil ho První kapitán. „Jednoduše jsme se dohodli: když nepřiletí hovorák, počkám čtyři roky. Verchovcevův dopis mě přesto trochu znepokojil, třebaže jsem to nedal najevo."

„O dohodě kapitánů jsem nic nevěděl," pokračoval Verchovcev, „nevěděl jsem ani, že se Druhý kapitán vypravil naproti Třetímu kapitánovi. Zneklidnilo mě něco jiného. Všude se totiž tvrdilo, že kapitáni zbavili Galaxii kosmických pirátů. Podle všeho to však nebyla pravda. Dostával jsem zprávy, že piráti existují a dál přepadávají

lodě. A mezi piráty vždycky viděli tohoto tlusťocha."

„Ničeho jsem se nezúčastňoval," ohradil se uraženě Veselý Ypsilon. „To všechno Kryss. Měl několik převleků, určitě i můj. A v mé podobě vylupoval cizí lodě."

„Dovolte, abych vám nevěřil," řekl doktor Verchovcev. „Ano, ano, nevěřil. Jednou, když jsem nebyl na planetě Tří kapitánů, vloupal se někdo do muzea. Důkladně ho prohledal, nevzal však nic důležitého, jen fotografie MODRÉHO RACKA. Aha, pomyslel jsem si, někdo tuto informaci potřebuje. Hned potom jsem se dozvěděl, že na pirátské lodi, která vyloupila dopravní loď z planety Fix, byl člověk, který se mi nesmírně podobal. Kdyby mě zrovna v té době nenavštívil prezident této planety, kdoví, co by si o mně pomysleli. A najednou přiletěl na planetu PEGAS. Členové jeho posádky mě přesvědčovali, že loví zvířata, a sami se mě začali vyptávat na Tři kapitány. Trošku mě to překvapilo. Možná bych tomu ani nevěnoval pozornost, o hrdinný život kapitánů se přece zajímá spousta lidí. Oni mi však z ničeho nic začali tvrdit, že prý jsem navštívil průzkumníky na Malém Arkturu a lákal z nich plán MODRÉHO RACKA."

„Ale to se opravdu stalo," potvrdil jsem. „Jenže tam byl falešný doktor.

„Dnes už se o tomto smutném faktu nedá pochybovat," souhlasil Verchovcev, „jenže tehdy jsem byl opravdu ohromen. Po odletu PEGASA jsem se ihned vypravil k průzkumníkům, kteří mi potvrdili: „Ano, doktore Verchovceve, přiletěl jste sem před měsícem a zajímal jste se o plány MODRÉHO RACKA." Tu jsem pochopil, že Druhému kapitánovi hrozí nebezpečí, nejspíš od pirátů, a hned jsem se vypravil na Venuši."

„Přiletěl za mnou celý rozčilený," usmál se První kapitán.

„Nejdřív jsem nic nechápal. Jeden Verchovcev, druhý Verchovcev... Ale když jsem se zorientoval, pochopil jsem, že si musíme pospíšit. Jenže kam? Podezřívali jsme PEGASA, že je to pirátská loď, a rozhodli jsme se vás sledovat. Byli jsme v Palaputře. Tam nám Krabakas z Barakasu prozradil, že jste koupili hovoráka, a vyprávěl nám o tom, jak se někdo pokusil vyhubit všechny hovoráky na planetě. Vyhledali jsme onoho Ušana, který vám prodal hovoráka, a uvědomili jsme si, že je to právě ten hovorák, který patřil Druhému kapitánovi. V Palaputře nás také málem uvěznili, protože tam falešný doktor Verchovcev nedávno prodával červy. Jen stěží jsme přesvědčili ušaté policajty,a že červy neprodával opravdový Verchovcev, ale jeho dvojník. Krysse čeká zasloužený trest za pokus vyhubit všechny hovoráky a zničit vzduch na planetě. ,Trest za toto provinění Ušané ještě nevymysleli, ale určitě na něco přijdou."

„Ojoj," zaúpěl tlouštík.

„Dál už to bylo jednoduché," pokračoval První kapitán. „Dotázali jsme se všech majáků Galaxie a dozvěděli jsme se, že PEGAS míří k soustavě Medúzy. Na planetě robotů nám řekli, že jste tam byli a výměnou oleje vyléčili roboty. Potom jsme letěli rovnou sem. A málem jsme přišli pozdě."

„A kdy jste poznali, že nejsme piráti?" ptala se Alenka.

„Už v Palaputře. A také jsme ve vesmíru potkali loď s archeology. Letěl v ní Hromburác a hájil profesora tak vehementně, že jsme mu uvěřili. Začali jsme se obávat o vaši bezpečnost, neumíte se přece pirátům bránit."

„Neumíme," vzdychl Poloskov. „Příště budeme moudřejší."

„Žádné příště nebude," řekl První kapitán.

Přistoupil k tlouštíkovi sedícímu na kamenné podlaze a řekl:

„Termín uplynul, Veselý Ypsilone. Buď otevřeš příklop, nebo se s tebou už nebudeme bavit. Počítám do deseti: jedna, dvě, tři..."

„Všechno povím!" vyhrkl tlouštík. „Všechno. Chtěl jsem to povědět hned, ale bál jsem se Krysse. I teď se ho bojím. Pomstí se mi. Určitě se mi pomstí. Nejlepší bude, když ho zabijete. Prosím vás, zabijte ho!"

„Je to přece tvůj přítel," řekl Verchovcev. „Jak můžeš přát smrt příteli, se kterým jsi tolik let páchal zločiny?"

„Pěkný přítel!" vykřikl tlouštík. „Je to můj nejhorší nepřítel! Já jsem čestný pirát, ne bandita a zrádce!"

„Neztrácej čas a otevři příklop," vyzval ho Druhý kapitán.

Tlouštík vstal. Vypadal odporně. Nohy se mu podlamovaly, břicho třáslo. Vlekl se ke stěně a cestou stiskl dobře zamaskované tlačítko. Část stěny se odsunula a odkryla řídicí pult.

„Hned," drmolil tlouštík, „okamžíček... všechno zařídím."

Třesoucími se tlustými prsty mačkal tlačítka. Příklop se nakonec pohnul a odsunul stranou.

Cesta nahoru byla volná.

„Do lodí!" zavelel První kapitán. „Nejdřív odstartuje PEGAS. Odletí stranou a připraví se MODRÝ RACEK. Prosím posádku PEGASU, aby zaujala svá místa."

Rozpršelo se. Do světlého kruhu padaly velké kapky a zvučně pleskaly o kamennou podlahu.

Tlouštík stiskl další tlačítko a z podlahy se vysunul štíhlý žebřík, dosáhl až k bílému kruhu a zachytil se o jeho okraj kovovými háčky.

„V pořádku," řekl Druhý kapitán. „Verchovceve, odveď s profesorem zajatce nahoru. Ať tam na nás počkají."

Poloskov a Zelený zaujali místa v PEGASU, vytáhli schůdky a zavřeli vstup. Všichni ostatní poodstoupili a

sledovali, jak se PEGAS pomalu zvedl do vzduchu, na několik sekund zastínil vnikající světlo a vylétl z otvoru.

„Tak co," tázal se První kapitán, „jsme všichni, nikoho jsme nezapomněli?"

„Všichni," přikývl jsem.

Verchovcev odvedl oba piráty k žebříku a já jsem přistoupil k tlouštíkovi.

„Víc pirátů tady není?" zeptal se kapitán tlouštíka. „Ve vaší lodi není nikdo?"

„Přísahám při všem svatém, že tady nezůstal žádný člověk! Můžeme klidně odletět," odpověděl Veselý Ypsilon. „Docela klidně. A potom toto podzemí vyhodíme do vzduchu i s Kryssovou proklatou lodí. Tak nezůstane po pirátském hnízdě ani stopy. Říkám to správně?"

„Správně," zašklebil se Druhý kapitán. „Ale ještě naposledy si prohlédnu svoje vězení. Vždyť jsem tady proseděl čtyři roky."

„Počkejte," vykřikla Alenka. „On lže!"

„Kdo lže?" podivil se První kapitán.

„Tlouštík lže. Když jsem běžela za hovorákem, slyšela jsem sténání."

KAPITOLA DVACÁTÁ TŘETÍ

Zajatec v podzemí

„To není možné...“ Vydechl tlouštík a zarazil se. „Kde jsou zajatci?“ zeptal se kapitán. Zeptal se tak, že všem bylo jasné: teď tlouštík všechno vyklopí. Skutečně, tlouštík ihned zamířil k tunelu a mumlal:

„Úplně jsem zapomněl... to všechno Kryss... pořád jsem mu to říkal... a byl jsem vždycky proti...“

„Promiňte, kapitáne,“ řekla Alenka, která pospíchala za námi.

„Určitě bych si vzpomněla dřív, ale stalo se tolik věcí, že jsem zapomněla. Ale určitě bych si vzpomněla...“

„Neomlouvej se, děvče,“ řekl První kapitán a položil jí na hlavu širokou dlaň. „Jsi chlapík, nikdo tě neobviňuje. A s tím pirátem si ještě promluvíme.“

„Tudy...“ ukazoval tlouštík. „Hned rozsvítím. Všechno bude v pořádku... Jak jsem jen mohl zapomenout! To všechno Kryss...“

Rozsvítilo se světlo a za nevelkou jeskyní, ve které stála pirátská loď, jsme uviděli ještě jeden dlouhý tunel, přehrazený silnou mříží.

Tlouštík přiběhl k mříži a neposlušnými prsty se pokoušel strčit klíč do zámku. První kapitán mu klíč odebral a odstrčil mříž stranou. Zasunula se do výklenku ve zdi.

„Já sám...já sám...“ mumlal tlouštík, ale nikdo ho neposlouchal.

Nebylo divu, že tlouštík nechtěl, abychom spatřili tento tunel.

Z obou stran do něj ústily místnosti, zavalené naloupeným zbožím, skvosty a jinou kořistí.

„Ne,“ prohlásil jsem po nahlédnutí do jedné místnosti, „toto místo do vzduchu nevyhodíme. Je tady tolik pokladů, že se za to dá postavit sto měst.“

„Počkejte,“ vyzval nás První kapitán.

Zastavili jsme se a naslouchali.

Odněkud zdola dolehlo stěží slyšitelné žalostné zasténání. Pospíchali jsme tím směrem. Jedny dveře byly zamčené.

„Klíč!“ přikázal kapitán.

Tlouštík už držel klíč v ruce.

Dveře vedly na odpočívadlo schodiště. Dolů vedly strmé schody, vysekané ve skále. Na jejich konci byla další mříž. Kapitán tam namířil světlo baterky. V její záři jsme spatřili za touto mříží na hromadě hadrů sedět na kamenné podlaze podivné stvoření přikované ke zdi. Jen s námahou jsem v něm poznal obyvatele planety Fix, třínohého Fixana s velkýma očima.

Fixan umíral. Stačil mi jediný pohled, abych to pochopil. Byl naprosto vyčerpán, navíc měl na těle stopy po mučení.

„Zabiju!“ procedil První kapitán a pohlédl na tlouštíka.

„Vsevolode,“ zašeptal Druhý kapitán, „poznáváš ho...?“

„To není možné!“

A První kapitán uchopil tlustou ocelovou mříž zapuštěnou do kamene takovou silou, že se ohnula a vyletěla ze spár. Odhodil spleť ocelových tyčí stranou a přiskočil k umírajícímu Fixanovi. Zvedl ho do náruče a nesl k východu.

„Kdo je to?“ zeptala se tiše Alenka.

Zavrtěl jsem hlavou. Nevěděl jsem.

Vedle mě fňukal tlouštík. Na okamžik zadržel slzy a vysvětlil:

„To je Třetí kapitán. Mysleli si, že už dávno zemřel.“

Najednou, jako by si vzpomněl na něco důležitého, rozběhl se tlouštík chodbou za kapitánem a vřískal:

„To všechno on! To všechno Kryss!“

Třetí kapitán byl v bezvědomí. První ho položil na podlahu a obrátil se ke mně:

„Povězte, profesore,“ zeptal se chvějícím se hlasem, „dá se něco dělat?“

„Nevím. Pochybuji,“ řekl jsem a sklonil se nad Fixana. „Trápili ho hladem a mučili.“

„Mučili ho čtyři roky,“ řekl Druhý kapitán. „Byli jsme přesvědčeni, že dávno zemřel. Nebýt Alenky, zůstal by tady. Nic jim neprozradil. Profesore, prosím vás, udělejte všechno pro jeho záchranu!“

„O to mě nemusíte prosit,“.řekl jsem. „Především potřebuji posilňující injekce. Alenko, běž rychle na PEGAS a přines lékárničku.“

Alenka se rozběhla po chodbě jako střela.

„Půjdu s ní," nabídl První kapitán.

„Není třeba!" zavolala Alenka v běhu. „Vím líp než vy, kde hledat."

„Slyšíš, Třetí?" řekl Druhý kapitán. „Poslouchej. Nevzdávej se. Už všechno skončilo. Přece se nevzdáš v posledním okamžiku. Přišli jsme pro tebe."

Fixan otevřel oči. Muselo to pro něj být velice namáhavé, protože jeho tělo už umíralo. Jen mozek ještě bojoval se smrtí. „Všechno je v pořádku," zašeptal. „Nic jsem neprozradil. Děkuji vám, přátelé, že jste přišli." Pak zavřel oči a srdce se mu zastavilo.

Ihned jsem zahájil umělé dýchání. Nepomáhalo. Situace byla téměř beznadějná - neměl jsem chirurgické nástroje, diagnostický přístroj ani léčebné automaty. Musel jsem postupovat jako lékaři před sto lety.

„Risknu to," oznámil jsem kapitánům. „Obávám se, že není jiné východisko."

„Věříme vám, profesore," odpověděli kapitáni.

Nožem jsem rozřízl Třetímu kapitánovi hrudník, uchopil jeho srdce, které se zastavilo, a začal je masírovat. Zdálo se mi, že uplynula hodina, ruka mi umdlévala. Neviděl jsem, jak přiběhla Alenka s lékárničkou a nástroji. První kapitán sám zavedl příteli do žíly oživující směs. Nevím, zda pomohlo moje úsilí nebo zákrok Prvního kapitána, ale srdce Třetího se zachvělo, ještě jednou...a začalo bít.

„Ještě oživující roztok!" přikázal jsem.

Alenka podala kapitánům ampulky.

„Je to mimořádně odolný Fixan," řekl jsem. „Kdokoliv jiný na jeho místě by dávno zemřel."

Vyňal jsem z lékárničky sešívač a tento malý přístroj v okamžiku sešil všechny cévy a zašil hrudník. Opatrně jsme přenesli Fixana do MODRÉHO RACKA, kde jsem mu mohl poskytnout opravdovou lékařskou pomoc. Doktor Verchovcev se ke mně připojil a za půl hodiny jsme mohli už prohlásit, že život Třetího kapitána je mimo nebezpečí.

Ponechali jsme Druhého kapitána u jeho lůžka a sestoupili dolů do jeskyně k odpočinku. První kapitán šel s námi.

U vchodu dřepěl tlouštík. Hlídal ho Zelený.

„Bude žít?" zeptal se Veselý Ypsilon s bojácným úsměvem, jako by šlo o jeho milovaného bratra.

„Ano," odvětil stroze Verchovcev. „Přesto, že jsi udělal všechno pro to, aby zemřel."

„Ne, ne, kdepak!" odporoval tlouštík. „To všechno Kryss. Opravdu jste ještě nepochopili, jakou osudnou úlohu sehrál v mém životě, jak mě lhaním a slibováním zatáhl do svých odporných zločinů? Co já potřebuji? Vesele žít a mít všechno, čeho se mi zachce. A on? On potřeboval moc. Jako se lidé živí polévkou a kotletami, on se živil mocí. Když některý den neprojevil nad někým svou převahu, byl to pro něj ztracený den. Toužil po vládě nad planetami, nad celou Galaxií. A já? Chtěl jsem se jenom bavit. V podstatě jsem hodný člověk, který se dostal do špatné společnosti."

S odporem jsme se odvrátili od tlouštíka, který mluvil pořád dál, hlavně na Zeleného, jako by nás chtěl opravdu přesvědčit, že je veselé a nevinné jehňátko.

„Tak," řekl doktor Verchovcev a usmál se, až se mu celá tvář poskládala do tisíce milých vrásek, „nakonec se Tři kapitáni zase setkali. Jako za starých dobrých časů. Nějakou dobu patřili dějinám a byli, promiňte ten výraz, historickými relikviemi, ale teď..."

„Ano," souhlasil s ním První kapitán, „všechno je jako za starých dobrých časů."

Pohlédl jsem na něj a uvědomil jsem si, že vůbec není starý. A že se možná zase vydá do vesmíru. Tím spíš, že projekt Venuše už končí.

První kapitán uhádl moje myšlenky:

„Zase si budu muset zvykat. Cestou sem jsem poznal, že moje ruce už hodně zapomněly."

„Přece jen se vrátíte do vesmíru?" zaradoval se doktor Verchovcev.

„Také bude třeba změnit jméno planety a muzea," pokračoval kapitán, aniž přímo zodpověděl doktorův dotaz. „Vždyť je to trapné: jsme živí, zdraví, ničím zvláštním jsme se neproslavili a v muzeu stojí naše kamenné sochy, jako kdybychom už dávno umřeli."

KAPITOLA DVACÁTÁ ČTVRTÁ

Konec putování

Za dvě hodiny se stav Třetího kapitána zlepšil natolik, že jsme ho mohli vynést na povrch. Potom kapitáni vyvedli z podzemí i MODRÉHO RACKA. Desku, zakrývající vchod, vrátili na místo.

Kolem louky s rozbitý mi zrcadly stály tři kosmické lodě: PEGAS, MODRÝ RACEK a služební loď projektu Venuše, která neměla jméno, ale jen pořadové číslo.

„Tati," zeptala se Alenka, „můžu si zaběhnout do lesa:" „Proč?"

„Hledat celá zrcadla. Nemůžeme se vrátit na Zemi bez nové kytice."

„Buď opatrná," varoval jsem ji. „Nemáš na sobě žlutou kombinézu, ale modrou, Krak si tě už nesplete se svým potomkem." Než se lodě připravily k odletu, vypustil jsem sklisse na pastvu. Skliss radostně skákal po trávníku, vysoko vyhazoval kopyta a mával křídly; rozhodně však odmítal létat.

„To je nejveselejší kráva, jakou jsem kdy viděl," přiznal se doktor Verchovcev. „Do hospodářství se však nehodí." „Říkali nám, že není snadné je pást," souhlasil jsem. „Zato mohou přeletět i hlubokou řeku, když je na druhé straně lepší pastva."

Tlouštík pořád ještě seděl na zemi vedle PEGASU a ujišťoval nás, že má staré nemocné srdce a že potřebuje čerstvý vzduch. Nikdo se s ním nechtěl hádat, dokonce ani mluvit, zvlášť po tom, co Třetí kapitán prozradil, že ho právě Veselý Ypsilon mučil, aby se zmocnil tajemství galaxia.

„Zelený," požádal jsem, „prosím tě, dohlédni na krávu, aby ji Krak neodnesl, než nakrmím ostatní zvířata."

Tu jsem spatřil, že se na planetu spouští ještě jedna kosmická loď.

To snad není možné! Tohle není planeta, ale kosmodrom! Kde se tady bere?

Nejdřív jsem si myslel, že pirátům přiletěla posila, a chtěl jsem volat na poplach, ale brzy jsem pochopil, že loď má poruchu. Neletěla přímo, ale převracela se a jaksi zvláštně nakláněla; za sebou vlekla nějakou šedou hmotu, která ji brzdila a znemožňovala normální přistání.

Na můj pokřik všichni vyběhli z lodí a sledovali přistání nové lodě.

„Zapni rádio, Zelený," přikázal Poloskov.

Zelený se rozběhl k PEGASU, naladil vlnu neznámé lodě a pustil zvuk na nejvyšší hlasitost, abychom slyšeli i my venku. „Lodi!" volal Zelený. „Co je s vámi? Máte poruchu? Ozvěte se!" „Nějaký známý hlas," uvažoval jsem nahlas. „Už jsem ho někde slyšel."

„Když jsme zabloudili u Pusté planety," napověděla Alenka. „Počkejte;" přerušil nás První kapitán. „Přísahal bych, žeJe to moje žena Ella." Zbledl a pádil do radiostanice za Zeleným. Vzápětí jsme zaslechli jeho hlas:

„Ello, to jsi ty? Co se stalo?"

„Kdo to mluví?" zeptal se ženský hlas přísně. „To jsi ty, Sevo? Proč nejsi na Venuši? Víš přece, jak se bojím, když odletíš do vesmíru."

Druhý kapitán se usmál.

„Nemůže si zvyknout," zašeptal mi, „že její muž je vesmírný kapitán, třebaže sama zbrázdila celou Galaxii."

„O to teď nejde," pokračoval První kapitán. „Nevíš, že máš poškozenou loď? Nepotřebuješ pomoc? A co to za sebou táhneš?"

„Copak nevidíš?" divila se Ella. „To je živá mlhovina. Honila jsem ji tři týdny, chytila jsem ji do sítě a ona mi teď chce utéct. Musím proto přistát na první planetě, která mi přijde do cesty, abych ji zkrotila. Sevo, miláčku, nemáš po ruce nějakou loď?"

„Ovšemže mám," odpověděl První kapitán. „A s přistáním nepospíchej, bojím se, že s takovým ocasem se ti to nepodaří."

„Jak myslíš. Přileť sem a přitáhneme ji spolu."

První kapitán ještě nedomluvil a Druhý kapitán už stál na můstku. Za další tři minuty oba kapitáni odstartovali na místo, kde Ella zápasila se vzpurnou živou mlhovinou, o které se ve vesmíru vypráví tolik legend, ale kterou ještě nikdo neviděl.

Dvě lodi si nakonec se sítí poradily a za půl hodiny živá mlhovina, spolehlivě sevřená mezi loděmi, ležela na trávě nedaleko od nás. Běželi jsme k ní. Musím přiznat, že jsem běžel první, protože jsem si uvědomoval, jaký velký objev v biologii udělala Ella.

Mlhovina nás zklamala. V mezihvězdném prostoru, kde se rozprostírá na milióny kilometrů, působí určitě velice

efektně, ale tady na trávě vypadala jako nepatrně pulsující chuchvalec šedé mlhy.

Vstup Elliny lodě se otevřel a Ella přistoupila ke schůdkům. Stál tam už její muž, První kapitán, natáhl silné ruce a Ella seskočila. Kapitán ji zachytil a opatrně spustil na zem.

„Neuhodila ses?“ zeptal se.

„Ne,“ odvětila Ella a usmála se. „Ostatně na tom nezáleží.“

Ella byla opravdu krásná a všem se nám zalíbila. Dokonce i indikátora přemohly city tak, že zprůsvitněl.

„Na ničem nezáleží,“ opakovala Ella a přihladila si světlé vlasy. „Mlhovinu jsem chytila a teď už zbývá jen ji odvézt na Zemi, aby se skeptici přesvědčili, že opravdu existuje.“

Mlčel jsem, protože mi bylo jasné, že mezi skeptiky zahrnuje především mne. Vzpomínal jsem, jak jsem se s ní jednou setkal na konferenci a vysmál se jí, že je fantastka. Na světě je spousta reálných, normálních zvířat, jejichž studiu stojí za to věnovat čas a námahu, například malý drak, keříky a indikátor. Živou mlhovinu jsem však pokládal za výmysl. A také jsem to tehdy řekl.

„Je to možné?“ zajásala Ella při pohledu na Druhého kapitána. „Neviděla jsem vás už několik let. Jak se vám daří? Ještě pořád létáte?“

„Ne,“ odvětil Druhý kapitán, „v poslední době jsem seděl na jednom místě.“

„Správně,“ pochválila ho Ella. „I na jednom místě se dá udělat spousta práce. A čí je toto rozkošné dítě?“

„Jmenuji se Alenka,“ odpovědělo rozkošné dítě.

„Alenka. Zvláštní jméno.“

„Docela obyčejné. Alenka Selezněvová.“

„Počkej! Nepracuje tvůj otec v moskevské zoo?“

„Pracuje,“ odpověděla Alenka, která nevěděla o našich vědeckých rozporech.

„Tak tedy, Alenko, až uvidíš svého otce, vysvětli mu, prosím, že živá mlhovina není biologické blouznění, fantastika ani pohádkový výmysl, jak rád opakuje, ale opravdová skutečnost.“

„Můj otec je tady,“ řekla Alenka. „To je on.“

Nezbývalo mi nic jiného než přistoupit a pozdravit.

„Promiňte,“ pronesl jsem. „Přiznávám svůj omyl.“

„Výborně,“ zaradovala se Ella. „Pomůžete mi prozkoumat mlhovinu?“

„S radostí.“

Tu se Ella obrátila ke svému muži:

„Pověz mi, kde se tu bereš?“

„Druhý se dostal do neštěstí,“ vysvětlil stručně Seva, „a potřeboval pomoc. S pomocí našich nových přátel jsme mu ji poskytli.“

„Jaké neštěstí vás potkalo, kapitáne?“

„Zajali mě piráti.“

„Piráti? Vždyť jste je už dávno vyhubili.“

„Vyhubili, ale ne docela. Víte, co se stane, když necháte na záhonku kousek plevele?“

„Stejně to nechápu,“ rozhodila Ella ruce. „Kdo dnes může sedět čtyři roky v zajetí?“

Ella k nám přiletěla doslova z jiného světa. Z toho světa, ve kterém jsme byli zvyklí žít, ale od kterého jsme se v posledních dnech odtrhli. Určitě by jen stěží uvěřila, kdybychom jí začali vyprávět o mučení, podzemí a zradě. Nikdo z nás jí proto neodporoval.

„A co jste udělali s piráty?“ tázala se Ella.

„Jeden sedí v kleci. Dva jsou v podpalubí. Ten nejtlustší a nejmazanější je tady,“ odpověděl Druhý kapitán. „Kde je?“

Tlouštík zmizel. Před chvílí seděl na trávě, podlézavě se usmíval a najednou byl pryč.

Obešli jsme všechny křoviny kolem a každý keř pozorně prohlédli. Daleko utéct nemohl. Hovorák by určitě způsobil poplach.

„Tak vidíte,“ řekla vyčítavě Ella, „nedokážete uhlídat jednoho piráta! Takhle se pleje plevel?“

Tu jsem zpozoroval, že se mlhovina třese silněji než před chvílí. Šel jsem k ní blíž. Několik ok v síti bylo přeříznuto.

„Já vím, kde je!“ zvolala Alenka, která přiběhla za mnou k síti.

„Zalezl do mlhoviny.“

„Jsi tam, Veselý Ypsilone?“ sklonil se Verchovcev k síti.

Mlhovina se zachvěla jako kupka sena, do které skočil toulavý pes.

„Vypustíme mlhovinu a uvidíme,“ řekl rázně Seva.

„To nepřichází v úvahu,“ rozhořčila se Ella. „Druhou takovou už nenajdeme.“

Tlouštíkovy nervy nevydržely. Nad mlhovinou se objevila jeho hlava. Oči měl vypoulené a rychle dýchal, zřejmě

bylo v mlhovině málo vzduchu. Najednou svižně vyskočil z mlhoviny a rozběhl se po louce.

„Kampak?“ volal za ním První kapitán. „Stejně tě chytíme. Nezapomínej, že máš nemocné srdce!“

Tlouštík neslyšel. Prodíral se křovinami, přeskakoval jámy, klopýtal a mával rukama.

Pták Krak, který lenivě kroužil ve výši, jej shora zahlédl a slétl k němu jako jestřáb na zajíce.

Tlouštík se v okamžiku zmítal ve vzduchu a mával nohama jako při běhu. Pták letěl tak rychle, že ještě než stačil Druhý kapitán vytáhnout zbraň, byli od nás půl kilometru.

„Nestřílej,“ zadržel ho První kapitán. „Z takové výšky se může i zabít...“

Jako by to přivolal.

Tlouštík se vysmekl ptákovi z drápů, stočil se a padal k zemi. Mlčeli jsme.

Potom Zelený řekl:

„Potrestal sám sebe. Nic lepšího se nedalo vymyslet.“ Všichni s ním souhlasili.

Mlhovina mezitím pomalu vylézala ze sítě. Vytékala jako huspenina, rozlézala se na všechny strany, a když jsme pohlédli na zem, viděli jsme, že stojíme po kolena v šedém rosolu.

„Držte ji!“ zvolala Ella. „Nebo uteče!“

Mlhovina opravdu utíkala. Zahalila nás neproniknutelnou mlhou, a když se mlha rozptýlila, vznášel se nám nad hlavami velký šedý oblak.

„Stejně je čas startovat,“ řekl Druhý kapitán, „tak si prosím pospěšte.“

Rychle jsme zahnali sklisse na loď, spustili motory a odletěli. Hned za námi odstartovaly ostatní tři lodě. Vytvořili jsme rojnici a pronásledovali živou mlhovinu.

Dohnali jsme ji až u planety Šelezy. Mlhovina se mezitím roztáhla na několik tisíc kilometrů a my jsme ji tři dny sháněli dohromady tak, aby se vešla do našich sítí.

Nakonec jsme mlhovinu zabalili do trojité sítě a pevně upoutali mezi dvě lodě. Tak jsme ji dovezli do sluneční soustavy, kde se s ní každý zájemce může pokochat v kráteru Archimédes na Měsíci. I když se není čím kochat: neexistuje totiž nic nudnějšího, než je živá mlhovina.

Ella naléhala, abychom ji umístili v zoologické zahradě na Zemi, ale pozemské podnebí jí škodí a vůbec - kdo si přijde do zoo prohlížet šedou mlhu? Mnohem zajímavější je pozorovat indikátora, dostat jako dárek šál od pavouka tkáče troglodyta, polévat keřík limonádou nebo rozeznávat sklisse od krav, s kterými se pase v jednom stádě.

Všichni jsme se naposledy sešli v restauraci LUNOCHOD na ústřední měsíční základně.

„Je čas se rozloučit,“ řekl Druhý kapitán.

Kapitáni seděli vedle sebe na velké pohovce a vůbec se nepodobali svým pomníkům. První kapitán byl zadumaný a dost neúspěšně skrýval zklamání. Ukázalo se, že přesun Venuše na novou oběžnou dráhu začal v době, kdy byl v soustavě Medúzy. Promeškal tak slavnostní okamžik.

Třetí kapitán se necítil dobře, trápila ho zimnice, kterou dostal v podzemí v zajetí pirátů. Léky, které mu nabízel doktor Verchovcev, však odmítl.

„Tato zimnice se nedá vyléčit pozemskými léky. Vypořádám se s ní sám. Až zase vyrazím do vesmíru, přejde. Pro mě je nejlepší medicínou můstek kosmické lodě.“

Jen Druhý kapitán byl čilý a veselý. Právě předal vzorec galaxia fyzikům, kteří přiletěli ze Země. Fyzikové už zabrali polovinu hotelu a každá nová loď přivážela jejich kolegy z nejrůznějších univerzit a ústavů. Došla zpráva, že na Měsíc spěchají vědci z planety Fix a Liney. Vesmírné loděnice na Plutu už začaly stavět lodě, které bude pohánět nové palivo.

„Pořád se usmíváte,“ oslovila Druhého kapitána Ella; která nerada seděla na jednom místě a nervózně přecházela po místnosti. „Jste spokojen, že jste vyvolal mezi fyziky takový rozruch?“

„Velice spokojen,“ přiznat se Druhý kapitán. „Abych řekl pravdu, obával jsem se, že vzorec galaxia už nebudeme potřebovat. Celé ty roky jsem si říkal: co když galaxium už na Zemi vynalezli?“

„Ale ani pak byste pirátům vzorec nedal?“ ujišťoval jsem se.

„Ne, nedal. Nu, a jaké máte další plány? Doufám, že se ještě někdy setkáme. Koneckonců vesmír už není tak veliký. Jenom lituji, že profesor Selezněv nenasbíral tolik zvířat, kolik chtěl. Pomohl nás však zachránit a my slibujeme, že mu budeme odevšad vozit ptáky a zvířata pro zoologickou zahradu.“

„Děkuji vám, přátelé,“ řekl jsem. „Musím však říct, že si z toho nic nedělám. Příští léto opět poletíme s PEGASEM na výpravu. Pokud ovšem Poloskov a Zelený neodmítnou se mnou letět.“

„Neodmítnu,“ řekl Poloskov.

„Já bych letěl,“ připojil se Zelený, „musí být ovšem příznivé podmínky.“

Ne, ten Zelený je nenapravitelný! Vím, že poletí. On také ví, že poletí, ale vždycky musí mít nějaké výhrady.

„Poletím také,“ řekla Alenka.

„Uvidíme,“ poznamenal jsem. „Ještě celý rok musíš chodit do školy.“

„Kam se chystáte teď?“. zeptal se Poloskov kapitánů.

„Pospíchám k Plutu, kde se stavějí lodě s motory na galaxium, odpověděl Druhý kapitán. „Doufám, že mi svěří jednu z prvních.“

„Nejdřív poletím domů, na planetu Fix,“ řekl Třetí kapitán. „Nebyl jsem doma moc dlouho. Potom také začneme stavět loď s novým pohonem.“

„Já musím na Venuši,“ pravil První kapitán. „Venuše se už stěhuje na novou oběžnou dráhu. Ještě několik měsíců a moje práce tam skončí. Potom se připojím ke svým druhům.“

„Vy všichni poletíte zase do dalekého vesmíru?“ tázala se Alenka.

„Ano,“ odpověděl První kapitán.

„Ano,“ řekl Druhý kapitán.

„Samozřejmě,“ přidal se Třetí kapitán.

„Chystala jsem se letět na živou planetu,“ ozvala se Ella. „Ta je mnohem zajímavější než živá mlhovina. Obávám se však, že budu muset poprosit profesora Selezněva, aby tam letěl on.“

„A proč?“ zeptal jsem se. „Největší odborník na mimořádně velké živočichy jste teď vy.“

„Poletím s kapitány.“

„Ale my letíme do sousední galaxie! To je dlouhý a obtížný let.“

„Nehádejte se se mnou,“ řekla Ella rázně. „Už jsem to promyslela. Nesmíme se rozejít na tak dlouhou dobu.“

„A co děti?“ zajímal se První kapitán.

„Děti zůstanou u babičky. Ve Velkém divadle přece netančí každý den. Na soboty a neděle si je bude brát ze školky.“

První kapitán rozpačitě pohlédl na své přátele.

Druhý kapitán souhlasně přikývl.

Třetí kapitán na znamení souhlasu zvedl jednu ze tří ruk.

„Nezapomeňte,“ připomínala mi Ella, která podle mého názoru ani na chvíli nepochybovala, že Tři kapitány přemluví, „že jste mi slíbil prozkoumat živou planetu. A já vám přivezu nejzvláštnějšího živočicha, se kterým se setkám v sousední galaxii...“

PEGAS odstartoval z Měsíce první. Spěchali jsme, abychom co nejrychleji převezli zvířata do zoologické zahrady a tam jim vytvořili obvyklé podmínky. Kapitáni a Ella nás doprovodili k lodi a popřáli nám šťastnou cestu. PEGAS vyletěl nad Měsíc a zamířil k Zemi.

Sestoupil jsem do podpalubí, abych se podíval, jak se daří našim zvířatům. Většina klecí byla prázdná, zvířat jsme měli málo. Prázdná byla i klec, ve které předtím seděl pirát Kryss. Vysadili jsme ho i s oběma pomocníky na planetě, kde napáchal tolik zla. Tam už budou vědět, jak piráta potrestat. Podal jsem sklissovi poslední otýpku sena. Skliss přitiskl k mříži bok, abych mu ho podrbal.

Do podpalubí vstoupila Alenka. Za ní cupitaly keříky.

„Tak co,“ zeptal jsem se, „bude o čem vyprávět ve škole?“

„Všechno se ani nedá povídat,“ pokrčila Alenka rameny. „Stejně neuvěří.“

Vzala koště a pomáhala mi čistit klece.

„Ano,“ souhlasil jsem, „něčemu asi neuvěří.“

„Ty nejsi s cestou spokojen?“ zeptala se Alenka. „Vezeme málo zvířat?“

„Ne, čestné slovo, jsem spokojen. Našli jsme nové přátele. A jaké!“

„Chlapík!“ pochválila mě Alenka. „Víš, kapitáni mi slíbili, že mě vezmou do jiné galaxie. Neboj se, ne na první cestu, ale později, až trochu vyrostu.“

„Nu což,“ řekl jsem, „šťastnou cestu.“

„Nebuď smutný, tati, možná, že tě vezmeme s sebou. Biology potřebuje každá výprava.“

„Děkuji ti, Alenko, jsi opravdová přítelkyně.“

Vyčistili jsme klece a napojili zvířata, protože před přistáním na Zemi musí být všechno v naprostém pořádku.

Děvčátko, kterému se nestane nic zlého 3

Místo předmluvy 5
Videofonuji 7
Bronťa 9
Tutexi 11
Nesmělý šuša 13
O jednom strašidle 15
Ztracení hosté 17
Náš člověk v minulosti 19

Alenčino putování 21

Alenka se provinila 23
Třiačtyřicet černých pasažérů 27
Slyšel jsi o třech kapitánech? 31
Ztracení pulci 35
Rady doktora Verchovceva 39
Keříky 43
Záhada pusté planety 47
Co vyprávěli ušané 51
Potřebujeme hovoráka 55
Koupili jsme hovoráka 61
Směr k soustavě Medúzy 65
Takový nešťastný vynález 67
Ochrnutí roboti 71
Honba z amylady 77
Mládě ptáka Kraka 81
Zrcadlové květy 85
Hledíme do minulosti 89
Špión 93
Kde je ta holka? 97
V zajetí 101
Jak to vlastně bylo 107
Tlouštík lže 111
Zajatec v podzemí 117
Konec putování 119